ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2023

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 2

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ 4

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ 5

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ 7

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ 21

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ) 21

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 21

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ 23

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 24

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ 25

ΤΟ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚ 2022-2027 28

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚ ΓΙΑ ΤΟ 2024 29

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ 31

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ 31

Η ελληνική οικονομία 31

Η διεθνής οικονομία 35

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 40

Διεθνείς κεφαλαιαγορές 40

Ελληνική κεφαλαιαγορά 64

Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο 67

Εξελίξεις στο ενωσιακό δίκαιο της βιώσιμης χρηματοδότησης 75

ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 77

Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων 77

Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος 87

Αγορά παραγώγων προϊόντων 89

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ 91

Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου 91

Εκδόσεις εταιρικών τίτλων 92

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ 100

ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 100

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ) 100
Συναλλακτική δραστηριότητα 100
Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ 101
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 102
Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) 102
Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ) 108
ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ 109
ΤΟΠΟΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ – ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ - ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΑ 111
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ 113
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 113
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ 113
Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ) 113
Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός 113
Πάροχοι Επενδυτικών Υπηρεσιών 113
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ 113
Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) 113
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) 114
Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) 114
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου 114
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ) 115
Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ) 115
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΟΣΕΚΑ 115
Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού 115
Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις. Έντυπα εξαιρέσεων και Ενωσιακό πεδίο εφαρμογής Ενημερωτικών Δελτίων. 116
ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ 117
Ανάκληση άδειας λειτουργίας 118
Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών 118
Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών 124
Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών 125
Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προσφορών κινητών αξιών. 126
Επιβολή χρηματικών ποινών 127
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 130
Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας 130
Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς 132
Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών 133
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 134
ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 137
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα 137
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα 141
ΚΟΜΒΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ 142
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 144
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 146
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) 146
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς 168
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) 168
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς 169
Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας 170
ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕΣΩ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ» 170
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ 180
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚ ΓΙΑ ΤΟ 2024 181
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ 209
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. ΠΙΝΑΚΕΣ 217

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2023- 2021 35
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2020-2022 39
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2023 78
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2013-2023 78
ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2013-2023 79
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί και λοιποί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2022-2023 80
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/XA, 2023 81
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2023 82
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2023 83
ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2021-2023 84
ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Δεκέμβριος 2023 86
ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2013-2023 87
ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2021-2023 90
ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2021-2023 90
ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Λόγος αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την υποκείμενη αγορά, 2023 91
ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2023 92
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2017-2023 93

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2021 – 2023 95
ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2023 95
ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2023 97
ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2023 98
ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2019-2023 101
ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2023 102
ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2021-2023 103
ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2010-2023 103
ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2023 106
ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2023 107
ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Λίστα Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (2023) 110
ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2023 125
ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Αριθμός και αξία προστίμων, 2023 129
ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Μέσοι όροι Επιβαρύνσεων ανά Κατηγορία Α/Κ & Αριθμός Α/Κ (2016-2022) 138
ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2021-2023 145
ΠΙΝΑΚΑΣ 33. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα από επιχειρήσεις επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα του ΕΟΧ, 2021-2023 170
ΠΙΝΑΚΑΣ 34. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2021-2023 172
ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα από Διαχειριστές ΟΣΕΚΑ του ΕΟΧ, 2021-2023 173
ΠΙΝΑΚΑΣ 36. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ , 2021-2023 174
ΠΙΝΑΚΑΣ 37. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ, 2021-2023 175
ΠΙΝΑΚΑΣ 38. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα από Διαχειριστές EuVECA του ΕΟΧ, 2021-2023 177
ΠΙΝΑΚΑΣ 39. ELTIF που προωθούνται εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα από Διαχειριστές ELTIF του ΕΟΧ, 2021-2023 178
ΠΙΝΑΚΑΣ 40. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (crowdfunding) στην Ελλάδα από επιχειρήσεις του ΕΟΧ, 2023 178

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009) 27
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα Χρηματιστήριο Αθηνών, 2021-2023 80
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2021-2023 84
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2021-2023 88
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά τύπο παραγώγου, 2023 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2022) 89
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2017-2023 94
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2017-2023 94
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2017-2023 96
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2014–2023 98
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές και ομολογίες σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2014–2023 99
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2021-2023 106
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2021-2023 107

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το 2023 ήταν χρονιά που χαρακτηρίστηκε από υψηλό πληθωρισμό και διατήρηση υψηλών επιτοκίων για παρατεταμένη περίοδο, μεγάλες διακυμάνσεις στις τιμές των διεθνών εμπορευμάτων, χρηματοπιστωτικούς κλυδωνισμούς κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 στις ΗΠΑ, τον συνεχιζόμενο πόλεμο Ρωσίας – Ουκρανίας, όπως και τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή, γεγονότα που ενέτειναν τον γεωπολιτικό κίνδυνο. Παρά τις αντίξοες συγκυρίες στη διεθνή οικονομία, και δεδομένης της επιβράδυνσης των οικονομιών στην ΕΕ η ελληνική οικονομία κατάφερε να παραμείνει σε τροχιά ανάπτυξης, με ιδιαίτερα αξιόλογες επιδόσεις, όπως προκύπτει και από τον ρυθμό ανάπτυξης.

Η ελληνική κεφαλαιαγορά με τη βοήθεια του θετικού οικονομικού κλίματος που επικράτησε στη χώρα το 2023 παρουσίασε σημαντική ανθεκτικότητα και συνέβαλλε δραστικά στην χρηματοδότηση της ανάπτυξης και στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας.

Είναι ενδεικτικό ότι κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε 11 Ενημερωτικά Δελτία και 1 Συμπλήρωμα Ενημερωτικού Δελτίου εταιρειών, για την άντληση κεφαλαίων συνολικού ύψους περίπου € 2,7 εκατ. από το Χρηματιστήριο Αθηνών, ποσό υπερδιπλάσιο της προηγούμενης περιόδου του 2022.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, μεταξύ άλλων, υποστήριξε μέσω της επιβαλλόμενης εποπτείας σε επιμέρους θέματα κεφαλαιαγοράς που συνδέονταν με την αποεπένδυση του ΤΧΣ την επιτυχή ολοκλήρωση των συναλλαγών που αφορούν στις συστημικές τράπεζες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εντός του 2023 (Eurobank, Alpha Bank και Εθνική Τράπεζα). Ειδικότερα, στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται η έγκριση του Ενημερωτικού Δελτίου για την προσφορά από το ΤΧΣ μέρους υφιστάμενων μετοχών της Εθνικής Τράπεζας κυριότητας του, ύψους € 1 δις περίπου, καθώς και οι απαιτούμενες άλλες εγκρίσεις για τις συναλλαγές των Eurobank και Alpha Bank, με την τελευταία να προχωρεί σε στρατηγική συνεργασία με σημαντικό αλλοδαπό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Τόσο οι προαναφερόμενες συναλλαγές όσο και δύο ακόμη εκδόσεις κοινών ομολογιακών δανείων συνολικού ύψους € 600 εκατ. σηματοδότησαν την προσέλκυση υψηλού ενδιαφέροντος στην ελληνική αγορά. Επιπλέον, μεταξύ των ενημερωτικών δελτίων που εγκρίθηκαν ήταν και η εισαγωγή στο Χρηματιστήριο της OPTIMA BANK AE που αποτελεί την πρώτη μετά από 17 έτη έγκριση αρχικής δημόσιας προσφοράς για την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο πιστωτικού ιδρύματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη διάρκεια του περασμένου έτους καταγράφηκαν σημαντικές καθαρές εισροές στα αμοιβαία κεφάλαια (Α/Κ), οι οποίες ανήλθαν σε € 3.183,72 εκατ. έναντι € 610,76 εκατ. το 2022 και παρατηρήθηκε αύξηση κατά 45,13% στη συνολική αξία ενεργητικού των Α/Κ, η οποία διαμορφώθηκε στο τέλος του 2023 στα € 15,80 δις έναντι € 10,88 δις το 2022. Παραλλήλως, η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσίασε μικρή αύξηση σε σχέση με το 2022 (64,37% το 2023 έναντι 63,61% το 2022), ενώ η συμμετοχή των ιδιωτών ημεδαπών επενδυτών ανήλθε σε 13.382,52 εκατ. ευρώ ή 16,57% της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι αξίας 10.491,07 εκατ. ευρώ ή 17,54% το 2022.

Το 2023 συνεχίστηκαν οι μεταρρυθμίσεις και η προετοιμασία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς ώστε να ανταποκριθεί στο απαιτητικό νέο περιβάλλον. Μεταξύ άλλων εμπεδώθηκε από τις εισηγμένες εταιρίες το νέο καθεστώς εταιρικής διακυβέρνησης και ελέγχθηκε η προσαρμογή των εισηγμένων εταιριών στη νέα νομοθεσία. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ν. 4706/2020 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συντάσσει έκθεση για την πορεία εφαρμογής του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης και έγινε αξιολόγηση του νομοθετικού πλαισίου, η οποία αναμένεται να δημοσιευτεί στις αρχές του 2024. Επίσης αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες με σκοπό την ενημέρωση των φορέων της αγοράς όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους τόσο για την εταιρική διακυβέρνηση όσο και για την νέα νομοθεσία σχετικά με τη βιώσιμη χρηματοδότηση και την ενσωμάτωση των κριτηρίων ESG στο κανονιστικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς.

Πέρυσι έγιναν σημαντικά βήματα και για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ήδη είναι σε εξέλιξη οι σχετικές διαγωνιστικές διαδικασίες. Στο πλαίσιο της ψηφιακής αναβάθμισης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση του επενδυτικού κοινού, δρομολογήθηκε και η παροχή από την ιστοσελίδα της ΕΚ νέων ψηφιακών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, δημόσιους φορείς και πολίτες, με τους οποίους συναλλάσσεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Ένα σημαντικό ορόσημο που επιτεύχθηκε το 2023, και αποτελούσε στόχο της Διοίκησης από την ανάληψη των καθηκόντων της, ήταν η ολοκλήρωση του συνόλου των υποθέσεων που εκκρεμούσαν πέραν της πενταετίας. Τον Δεκέμβριο 2023 το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ολοκλήρωσε την εξέταση και των τελευταίων παλαιών υποθέσεων και έτσι, για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια δεν υφίστανται πλέον εκκρεμείς πέραν της πενταετίας υποθέσεις. Η διεκπεραίωση των εκκρεμών αυτών υποθέσεων, πραγματοποιήθηκε μεθοδικά και μετά τη διενέργεια όλων των απαραίτητων ελέγχων κατά τα τελευταία 4 χρόνια. Η εξέλιξη αυτή απελευθερώνει ελεγκτικό δυναμικό και επιτρέπει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να συνεχίσει το εποπτικό έργο, χωρίς το πρόσθετο βάρος του μεγάλου αριθμού των παλαιών υποθέσεων. Το συγκεκριμένο έργο χαρακτηρίστηκε από υψηλό βαθμό δυσκολίας και πολυπλοκότητας και η ολοκλήρωσή του είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και εντατικής, συλλογικής αλλά και ατομικής προσπάθειας του ανθρώπινου δυναμικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Το 2023 ήταν ένα ακόμη έτος έντονης διεθνούς παρουσίας για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία συμμετέχει σήμερα τόσο στο Διοικητικό Συμβούλιο (Management Board) της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) όσο και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού των Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και επιπλέον συμμετέχει ενεργά σε όλες τις διαρκείς επιτροπές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ESMA) και στις Κοινές Επιτροπές των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESMA, EBA & EIOPA).

Η θεσμική ανάπτυξη, ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός και η συνεχής βελτίωση του πλαισίου της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2023 πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με την άσκηση του εποπτικού μας έργου το οποίο αναλύεται παρακάτω.

Μακροοικονομικές εξελίξεις

Το 2023 ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας επιβραδύνθηκε στο 3% από 3,5 % το 2022, καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία, ο γεωοικονομικός κατακερματισμός και η εκ νέου αύξηση της αβεβαιότητας λόγω των εξελίξεων στη Μέση Ανατολή είχαν αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα και τις προσδοκίες. Οι ρυθμοί ανάπτυξης εξασθένησαν στις ανεπτυγμένες οικονομίες και ιδιαίτερα στη ζώνη του ευρώ, ενώ οι αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες οικονομίες σημείωσαν οριακή υποχώρηση. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) το οικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίστηκε από την περιοριστική νομισματική πολιτική, την σταδιακή απόσυρση της δημοσιονομικής στήριξης, το υψηλό χρέος και τον υψηλό αν και μειούμενο πληθωρισμό. Ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ της ευρωζώνης περιορίστηκε δραστικά στο 0,4%, έναντι 3,5% το 2022. Ωστόσο και το 2023 παρατηρήθηκε σημαντική ανομοιομορφία μεταξύ των χωρών-μελών. Ο παγκόσμιος πληθωρισμός αν και υποχώρησε το 2023 παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα. Στις χώρες της ευρωζώνης ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΝΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο 5,4% το 2023 από 8,4% το 2022. Στον τομέα της απασχόλησης, η αγορά εργασίας στην ευρωζώνη παρουσίασε ικανοποιητικές επιδόσεις το 2023. Η συνολική απασχόληση εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 1,4% το 2023 έναντι 2,3% το 2022. Η ανεργία ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού διατήρησε την πτωτική της τάση, φθάνοντας στο ιστορικό χαμηλό ποσοστό του 6,5% τον Δεκέμβριο του 2023 από 6,7% το Δεκέμβριο του 2022.

Τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης εξακολούθησαν και το 2023 να επηρεάζουν τα δημοσιονομικά αποτελέσματα, αν και σε μικρότερη έκταση από ότι το 2022. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το καθαρό κόστος των μέτρων αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης μειώθηκε στο 0,9% του ΑΕΠ της Ε.Ε. το 2023, έναντι 1,2% το 2022. Το τρίτο τρίμηνο του 2023 ο εποχιακά προσαρμοσμένος λόγος του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 2,8% τόσο στην Ε.Ε., όσο και στην ευρωζώνη, σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο του 2022 (-4% και -4,1% αντίστοιχα). Το δημόσιο χρέος στην Ε.Ε. αποκλιμακώθηκε περαιτέρω, παρά το γεγονός ότι η υψηλή αύξηση των εσόδων που παρατηρήθηκε το 2022 άρχισε να εκτονώνεται, ενώ παρέμειναν οι πιέσεις στην πλευρά των δαπανών. Στο τέλος του τρίτου τριμήνου του 2023 το ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης στην Ε.Ε. διαμορφώθηκε στο 82,6% του ΑΕΠ από 84,6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022.

Παρά την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, οι κεντρικές τράπεζες συνέχισαν την πολιτική αύξησης των βασικών επιτοκίων προκειμένου να υποβοηθηθεί η επιστροφή του πληθωρισμού στο μακροπρόθεσμο στόχο του 2%. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, αύξησε τα βασικά επιτόκια 4 φορές από τον Φεβρουάριο ως τον Ιούλιο, κατά 25 μονάδες βάσης. Από την πλευρά της η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) επίσης αύξησε τα βασικά επιτόκια τον Ιούνιο, τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο κατά 25 μονάδες βάσης κάθε φορά.

Η ελληνική οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό (2%) το 2023, υψηλότερο από τον αντίστοιχο ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης, αποδεικνύοντας την ανθεκτικότητά της σε ένα αντίξοο και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον. Τη μεγαλύτερη συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση το 2023 είχαν οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, οι οποίες σε πραγματικούς όρους αυξήθηκαν κατά 4% σε σχέση με το 2022. Η αύξηση των επενδύσεων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των επενδύσεων σε κατοικίες. Σημαντική συνιστώσα της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2023 ήταν, όπως και το 2022, η ιδιωτική κατανάλωση (αύξηση 1,8 %) και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (3,7%), όπου σημαντική ώθηση προήλθε από την ανάκαμψη του τουρισμού. Αντίθετα η αύξηση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 2,1% το 2023, η οποία οφείλεται στην άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, είχε αρνητική συμβολή στη μεταβολή του ΑΕΠ. Ο ρυθμός αύξησης του μέσου Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕΝΔΤΚ) κατά τη διάρκεια του 2023 επιβραδύνθηκε σημαντικά, και διαμορφώθηκε σε 4,1 % από 9,3% το 2022. Η αποκλιμάκωση οφείλεται κυρίως στην υποχώρηση των τιμών των ενεργειακών αγαθών.

Το 2023 βελτιώθηκαν οι συνθήκες στην αγορά εργασίας, καθώς σημειώθηκε περαιτέρω πτώση του ποσοστού ανεργίας στο 10,4% το Δεκέμβριο, από 11,8% τον αντίστοιχο μήνα του 2022, και άνοδος κατά 1% στο συνολικό αριθμό των απασχολούμενων. Η αύξηση της απασχόλησης επιτεύχθηκε παράλληλα με την αύξηση του κατώτατου μισθού από 663 ευρώ τον Ιανουάριο του 2022 και 713 ευρώ το Μάϊο του 2022, στα 780 ευρώ τον Απρίλιο του 2023. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία των τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών της ΕΛΣΤΑΤ, το σύνολο των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας παρουσιάζει αύξηση 3,8% το τρίτο τρίμηνο του 2023 έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2022.

Αναφορικά με τις εξελίξεις στον εξωτερικό τομέα της οικονομίας κατά το 2023, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κατά 7,1 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2022 και διαμορφώθηκε σε 14,1 δισ. ευρώ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών περιορίστηκε, καθώς η μείωση των εισαγωγών υπερέβη αυτή των εξαγωγών. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών διευρύνθηκε, πρωτίστως λόγω της βελτίωσης του ταξιδιωτικού ισοζυγίου και δευτερευόντως του ισοζυγίου λοιπών υπηρεσιών, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από την επιδείνωση του ισοζυγίου μεταφορών. Σε σχέση με το 2022, οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 17,6% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 15,7%. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου κεφαλαίων μειώθηκε το 2023 σε σχέση με το 2022 και διαμορφώθηκε σε 2,7 δισ. ευρώ, λόγω της καταγραφής καθαρών πληρωμών, έναντι καθαρών εισπράξεων, στους λοιπούς, εκτός γενικής κυβέρνησης, τομείς της οικονομίας. Τέλος, το έλλειμμα του συνολικού ισοζυγίου χρηματοοικονομικών συναλλαγών μειώθηκε το 2023 σε σχέση με το 2022 (κατά 7,2 δισ. ευρώ) και διαμορφώθηκε σε 9 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκε στο 2,2% το 2023 από 2,4% το 2022. Το πρωτογενές αποτέλεσμα εκτιμάται ότι παρέμεινε πλεονασματικό το 2023 στο 1,1% του ΑΕΠ, από 0,1% το 2022, ενώ το 2021 το έλλειμμα ήταν ίσο με 4,5% του ΑΕΠ. Η αύξηση του πρωτογενούς πλεονάσματος το 2023 σε σχέση με το 2022 οφείλεται στην αύξηση των φορολογικών εσόδων και των ασφαλιστικών εισφορών λόγω της ανόδου της οικονομικής δραστηριότητας καθώς και στην αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και των φορολογικών ελέγχων που βελτίωσαν την εισπραξιμότητα.

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι αυξήθηκε οριακά το 2023 ως απόλυτο μέγεθος, αλλά μειώθηκε σημαντικά ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο 160,3% έναντι 172,6 % το 2022. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην άνοδο του ΑΕΠ. Σε απόλυτα μεγέθη, το 2023 το δημόσιο χρέος ανήλθε σε 357 δισ. ευρώ (σύμφωνα με το δελτίο δημοσίου χρέους του Δεκεμβρίου 2023) έναντι 356,6 δισ. ευρώ το 2022.

Η σταθερή βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών και η δέσμευση στην εφαρμογή ενός μεταρρυθμιστικού προγράμματος οδήγησαν το 2023 στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου και την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας. Η ιδιαίτερα σημαντική αυτή εξέλιξη σημειώθηκε εν μέσω της διεθνούς αβεβαιότητας λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων και της αύξησης των χρηματοπιστωτικών κινδύνων και αποτελεί ένα ορόσημο για την ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα, ο οίκος Scope Ratings τον Αύγουστο, ο οίκος DBRS στις αρχές Σεπτεμβρίου, ο οίκος S&P τον Οκτώβριο και ο οίκος Fitch στις αρχές Δεκεμβρίου 2023 αναβάθμισαν την πιστοληπτική αξιολόγηση του ελληνικού δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία. Ως αποτέλεσμα κατά τη διάρκεια του 2023 μειώθηκαν σημαντικά οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων, αλλά και οι διαφορές των αποδόσεών τους έναντι άλλων κρατικών ομολόγων της ευρωζώνης. Ειδικότερα, η διαφορά αποδόσεων μεταξύ του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού τίτλου μειώθηκε από 203 μονάδες βάσης τον Ιανουάριο σε 119 μονάδες βάσης το Δεκέμβριο του 2023.

Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία επιδρά θετικά και στις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών, καθώς βελτιώνει άμεσα την ποιότητα του χαρτοφυλακίου τους και αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής αξιολόγησής τους, με αποτέλεσμα τη συγκράτηση του κόστους δανεισμού τους και την αύξηση της διαθέσιμης ρευστότητας. Μακροπρόθεσμα, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας τόσο του ελληνικού δημοσίου, όσο και των ελληνικών τραπεζών, θα έχει σημαντική θετική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα.

Οι χρηματοοικονομικές συνθήκες

Οι διεθνείς αγορές κεφαλαίου – ιδίως στην ΕΕ – παρέμειναν το 2023 εξαιρετικά ανθεκτικές, παρά την συρροή κινδύνων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, οι οποίοι παρέμειναν σε υψηλά ή πολύ υψηλά επίπεδα και επιβράδυναν το οικονομικό περιβάλλον και το περιβάλλον της αγοράς. Το α' εξάμηνο του 2023, οι χρηματοπιστωτικές αγορές ανέκαμψαν, λόγω χαμηλότερων τιμών ενέργειας και προσδοκιών για βραδύτερο ρυθμό νομισματικής περιστολής. Εντούτοις, η κατάρρευση αρκετών περιφερειακών τραπεζών των ΗΠΑ αναζωογόνησε τις ανησυχίες για τον τραπεζικό τομέα και προκάλεσε ένα σύντομο επεισόδιο αστάθειας. Οι αγορές συνέχισαν να παραμένουν πολύ ευαίσθητες, ιδίως σε πιθανές επιδεινώσεις των θεμελιωδών οικονομικών μεγεθών ή σε κινδύνους στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ παρακολουθούν στενά τη βιωσιμότητα του ιδιωτικού και του δημόσιου χρέους στο πλαίσιο του περιβάλλοντος διατήρησης υψηλών επιτοκίων για παρατεταμένη περίοδο, τις μακροοικονομικές προοπτικές και τους αυξημένους γεωπολιτικούς και περιφερειακούς κινδύνους. Υπάρχει υψηλός κίνδυνος διορθώσεων - σε ένα πλαίσιο εύθραυστης ρευστότητας της αγοράς - στις αγορές μετοχών, ομολόγων και κρυπτογράφησης, με ιδιαίτερη ανησυχία να επικεντρώνεται στην έκθεση (exposure) κυρίως σε εμπορικά ακίνητα. Η αστάθεια και ο πληθωρισμός αυξάνουν επίσης τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους για τους καταναλωτές, ιδίως σε ό,τι αφορά σε απώλειες στις πραγματικές αποδόσεις των επενδύσεών τους.

Το μακρο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον επιδεινώθηκε, εν μέσω συνεχιζόμενων αυστηρών συνθηκών χρηματοδότησης. Σε παγκόσμιο επίπεδο το ΔΝΤ επιβεβαίωσε την αρνητική προοπτική του μακροοικονομικού περιβάλλοντος με εκτιμώμενη / αναμενόμενη επιβράδυνση του πραγματικού παγκόσμιου ΑΕΠ από 3% το 2023 σε 2.9% το 2024. Παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μείωσε τις εκτιμήσεις ανάπτυξης για την ΕΕ τόσο για το 2023 (0,5%) όσο και το 2024 (0,9%).

Το κόστος αναχρηματοδότησης αυξήθηκε απότομα, και αναμένεται να επιβαρύνει ιδιαίτερα τις εταιρείες που έχουν χρέος που λήγει το 2024 και 2025. Ενδεικτικό είναι ότι έλαβαν χώρα οι πρώτες υποβαθμίσεις από τους οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Η επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας αναμένεται να επηρεάσει την απόδοση των χαρτοφυλακίων των επενδυτών. Καθώς η αβεβαιότητα και η εύθραυστη ρευστότητα περιορίζουν την ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και οι εξωτερικοί κραδασμοί αναμένεται να οδηγήσουν σε υψηλή αστάθεια τιμών.

Οι κίνδυνοι της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας παρέμειναν αυξημένοι σε αυτό το κλίμα έντονης γεωπολιτικής αστάθειας, συνεχιζόμενου προβληματισμού για την κλιματική απειλή, αναθεώρησης των πληθωριστικών προσδοκιών και διατήρησης των υψηλών επιτοκίων για παρατεταμένη περίοδο, όπου οι κεντρικές τράπεζες συνέχισαν να ακολουθούν αυστηρή νομισματική πολιτική, η οποία με τη σειρά της πυροδοτεί αυξημένους κινδύνους ύφεσης. Στο περιβάλλον αυτό, παρατηρήθηκε επιδείνωση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών και αυξημένη διακύμανση στις αγορές, με εμφανή την αβεβαιότητα ως προς τα επίπεδα ρευστότητας. Ωστόσο, διατηρήθηκε το επενδυτικό ενδιαφέρον για τα προϊόντα βιώσιμης χρηματοδότησης (χαρακτηριστικών ESG), ενώ εντάθηκαν οι ανησυχίες γύρω από τις εξελίξεις στο χώρο των κρυπτονομισμάτων. Τέλος, οι τιμές ενέργειας εξακολουθούν να παραμένουν ευμετάβλητες και συνεπώς απρόβλεπτες, λόγω των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών εντάσεων.

Από τις αρχές του 2023 και καθ' όλη τη διάρκειά του, υπήρξε σαφής η πρόθεση των κεντρικών τραπεζών - όπως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και της Τράπεζας της Αγγλίας - να διατηρήσουν την αυστηρή νομισματική πολιτική τους αλλά και να περιορίσουν την άνοδο των επιτοκίων τον Οκτώβριο του 2023. Στο κλίμα αυτό η ΕΚΤ διέκοψε τις αυξήσεις επιτοκίων τον Οκτώβριο του 2023. Η ΕΚΤ εκτιμά ότι το πρόγραμμά της Asset Purchase Programme (APP) θα συνεχίσει να μειώνεται, ενώ το Pandemic Emergency Purchase Programme θα συνεχίζει να επανεπενδύεται το 2024. Οι διεθνείς χρηματοπιστωτικές συνθήκες αντανακλούν τις αυστηρές νομισματικές συνθήκες των τελευταίων δύο ετών, με υψηλότερα κατά μέσο όρο επιτόκια δανεισμού και ακολουθούμενα περιοριστικά πιστωτικά standards τόσο για τα επιχειρηματικά δάνεια όσο και για τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια στην Ευρώπη. Όλες οι εκθέσεις διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών ορίζουν ως βασικό μοχλό κινδύνου στο τρέχον περιβάλλον για τις αγορές κεφαλαίου τον αντίκτυπο της αύξησης των επιτοκίων, η οποία τροφοδοτεί τις αγορές μετοχών και ομολόγων και αναπροσαρμόζει (ανατιμολογεί) τα κόστη εξυπηρέτησης του χρέους.

Τα παρατηρούμενα χαμηλά επίπεδα μεταβλητότητας (volatility), υποδηλώνουν ότι οι συγκεκριμένες εξελίξεις ήταν μάλλον αναμενόμενες. Αν και οι τράπεζες επωφελήθηκαν από τα υψηλότερα επιτόκια, μέσω των αυξημένων καθαρών εσόδων τους από τόκους, καθώς και των υψηλότερων αποτιμήσεων στην αγορά, στον αντίποδα δημιουργούνται ερωτήματα για τη βιωσιμότητα της κερδοφορίας τους, λόγω του χαμηλότερου όγκου δανείων και ανησυχιών για την ευαισθησία της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών έναντι των αυξανόμενων επιτοκίων. Λόγω αυξημένων επιτοκίων και ανησυχιών για την εταιρική κερδοφορία,

τα περιθώρια των εταιρικών ομολόγων μειώθηκαν, ακόμη και για τις εταιρείες υψηλής απόδοσης, υποδηλώνοντας υποεκτίμηση των κινδύνων.

Εν γένει, τα επίπεδα του κρατικού χρέους στα κράτη μέλη της ΕΕ υποχωρούν. Εντούτοις, η διατήρηση υψηλών επιτοκίων, οι υποτονικές αναπτυξιακές προοπτικές στην ΕΕ και οι διαφορετικές δημοσιονομικές θέσεις των Κρατών Μελών παραμένουν πηγές για ανησυχία για τη βιωσιμότητα του χρέους. Γενικότερα, οι αποδόσεις των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων μειώθηκαν το 2ο εξάμηνο του 2023, εξέλιξη που συνδέεται με τις προοπτικές διατήρησης υψηλών επιτοκίων για παρατεταμένη περίοδο και την ύπαρξη αβεβαιότητας για τις μελλοντικές αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών.

Οι αποτιμήσεις των μετοχών αυξήθηκαν μέτρια το β' εξάμηνο του 2023, οδηγούμενες από ράλι τιμών στο τέλος του έτους που συνδέεται με προσδοκίες για μειώσεις των επιτοκίων το 2024. Η μεταβλητότητα παρέμεινε συγκρατημένη, ενώ οι διαφορές μεταξύ προσφοράς και ζήτησης (bid-ask spreads) ήταν σχετικά αυξημένες, υπογραμμίζοντας τη νευρικότητα της αγοράς.

Ομοίως, η χρηματοδότηση της οικονομίας μέσω των αγορών (markets based finance) ήταν υποτονική και στις αγορές μετοχών, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν από υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας και μεταβλητότητας. Εν γένει η έκδοση μετοχών στην Ευρώπη κατά το 2ο εξάμηνο του 2023 αυξήθηκε ελαφρώς στο τέλος του έτους, παραμένοντας, εν τούτοις, υποτονική για το μεγαλύτερο μέρος του έτους. Το συνολικό ποσό εκδόσεων στην πρωτογενή αγορά μετοχών στην Ευρώπη για το δεύτερο εξάμηνο του 2023 διαμορφώθηκε στα 38 δισ. ευρώ, 10% περισσότερο από το αντίστοιχο 2ο εξάμηνο του 2022. Σε ό,τι αφορά στις διμερείς συναλλαγματικές ισοτιμίες, στο τέλος του 2023 και σε ετήσια βάση το ευρώ υποτιμήθηκε έναντι της λίρας Αγγλίας και του ελβετικού φράγκου κατά -1,97% και -5,90% αντίστοιχα, ενώ ανατιμήθηκε κατά 3,64% και 11,79% αντίστοιχα έναντι του δολαρίου ΗΠΑ και του ιαπωνικού γιέν.

Η εποπτεία της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2023 χαρακτηρίστηκε από α) την αύξηση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών σε σχέση με το προηγούμενο έτος και την θετική απόδοση των περισσότερων δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ), β) τη μεικτή εικόνα της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Αγορά Αξιών (σημαντική αύξηση για μετοχικούς τίτλους, μείωση για ομολογιακούς τίτλους), την αύξηση στην Αγορά Παραγώγων και την αύξηση στην Εναλλακτική Αγορά, γ) την αποκλιμάκωση των αποδόσεων (επιτοκίων) των μακροπρόθεσμων ομολογιακών τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και την αύξηση στην αξία συναλλαγών επί τίτλων Ελληνικού Δημοσίου και, τέλος, δ) τη σημαντική αύξηση στη συνολική αξία του ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων και την καταγραφή καθαρών εισροών που προαναφέραμε.

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ανακόπηκε η ανοδική πορεία των αποδόσεων κατά την τελευταία διετία. Ειδικότερα, η (μέση) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 3,28% στο τέλος του 2023 έναντι 4,22% το Δεκέμβριο του 2022. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθε σε 3.589,97 δισ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 36,80% του αντίστοιχου για το προηγούμενο έτος (2.624,33 δισ. ευρώ). Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 299,16 δισ. ευρώ (218,69 δισ. ευρώ το 2022). Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) ανήλθε σε 26,45 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση (20,93 δισ. ευρώ το 2022).

Σύμφωνα με στοιχεία του ΧΑ, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών διαμορφώθηκε σε 87.514,31 εκατ. ευρώ (λαμβάνοντας υπόψη και την αξία των μετοχών που είναι σε αναστολή διαπραγμάτευσης) παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση κατά 32,88% σε ετήσια βάση (65.861,95 εκατ. ευρώ το 2022). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ παρουσίασε αύξηση σε σχέση με το 2022 (39,29% έναντι 31,66%). Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ ανήλθε σε 450,37 εκατ. ευρώ (280,05 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022). Η συναλλακτική δραστηριότητα στην Αγορά Αξιών του ΧΑ παρουσίασε σημαντική αύξηση. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 28.696,66 εκατ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά 59,97%, ενώ η αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων διαμορφώθηκε στα 219,80 εκατ. ευρώ καταγράφοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -9,81%. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 2,39 δισ. ευρώ ενώ η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων ανήλθε στα 18,32 εκατ. ευρώ. Τέλος, στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων συνέχισε την ανοδική πορεία της και ανήλθε σε 134,08 εκατ. ευρώ (100,95 εκατ. ευρώ το 2022), ενώ η αξία συναλλαγών επί εταιρικών ομολόγων ανήλθε σε 1,94 εκατ. ευρώ (919.209 χιλ ευρώ το 2022).

Διεθνής παρουσία

Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είχε και το 2023 σημαντική ενεργό συμμετοχή σε όλες τις επιτροπές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ESMA) καθώς και στην κοινή επιτροπή (Joint Committee) των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESMA, EBA & EIOPA), συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενιαίου ευρωπαϊκού πλαισίου εποπτείας, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις ενίοτε ιδιαιτερότητες της ελληνικής αγοράς. Επιπλέον, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεχίζει να είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Management) Board της ESMA μετά την επανεκλογή μου το 2023 για μία ακόμη θητεία έως τον Δεκέμβριο 2025.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Management Board) της ESMA έχει κύριο ρόλο να διασφαλίζει την πιστή εκτέλεση της αποστολής της σύμφωνα με τον Κανονισμό της και επιβλέπει τα θέματα διαχείρισης και συντονισμού της ευρωπαϊκής Αρχής. Η συμμετοχή της ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποτελεί αναγνώριση της συμβολής της στον ευρωπαϊκό θεσμικό φορέα σε μία περίοδο που είναι σε εξέλιξη σημαντικές διεργασίες στις ευρωπαϊκές και διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Ακόμη, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκλέχθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) για θητεία 2 ετών, αρχής γενομένης από τον Οκτώβριο 2022. Ο IOSCO είναι το βασικό forum για τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών της κεφαλαιαγοράς, αναγνωρίζεται ως ο διεθνής φορέας για την θέσπιση προτύπων για τις αγορές κινητών αξιών και έχει 238 μέλη από περισσότερες από 100 χώρες. Πρόσφατα εξελέγην Πρόεδρος του Δικτύου για τη διαφορετικότητα

(Diversity Network) με στόχο ***την ευρεία συμμετοχή των μελών του IOSCO στην προώθηση μιας κουλτούρας σεβασμού της διαφορετικότητας εντός των εποπτικών αρχών****. Ενώ σε συνέχεια απόφασης του ΔΣ του IOSCO εντός του 2023, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα διοργανώσει για πρώτη φορά στην Αθήνα το Ετήσιο Συνέδριο της IOSCO που λάβει χώρα τον Μάιο του 2024.*

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει και στο Προεδρείο της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ από 1.1.2023. Σημειώνεται ότι κατά το 2023 η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ ολοκλήρωσε τις αλλαγές επί των αρχών εταιρικής διακυβέρνησης με αποτέλεσμα να εκδοθούν οι G20/OECD Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ, διαδικασία στην οποία συμμετείχαμε ενεργά και δημιουργικά. Τέλος, επανεξελέγην στο Διοικητικό Συμβούλιο (Bureau) της Επιτροπής για την Εταιρική Διακυβέρνηση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για το έτος 2024.

Συνεπώς κατά το 2023, ενισχύσαμε περαιτέρω τη θέση μας στους διεθνείς οργανισμούς και αυτό σημαίνει αναγνώριση του έργου της Επιτροπής ευρωπαϊκά και διεθνώς.

Εσωτερική οργάνωση Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Το 2023, όπως προαναφέραμε, συνεχίστηκε η προσπάθεια για την αρτιότερη εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ειδικότερα:

- *Ολοκληρώθηκε το έργο «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Σχεδίου Βελτίωσης της Οργανωτικής Λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς» με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ.*
- *Επικαιροποιήθηκε περαιτέρω το σχέδιο Οργανισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με το νέο Οργανόγραμμα που περιλαμβάνει πλέον όλες τις νέες αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που έχουν προβλεφθεί με Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, ο οποίος τις κατανέμει εσωτερικά ανά Διευθύνσεις.*
- *Σε συνέχεια των προτάσεων του παραπάνω έργου, επικαιροποιήθηκε και το σχέδιο του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας (ΚΕΛ) της ΕΚ, ώστε να ληφθούν υπόψη οι βέλτιστες πρακτικές και να υιοθετηθεί νέα διαδικασία για τις υποβαλλόμενες καταγγελίες. Το επικαιροποιημένο σχέδιο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προκειμένου να αποσταλεί στο αρμόδιο Υπουργείο προς έγκριση και υιοθέτησή του.*
- *Συντάχθηκε το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο με τους στόχους και δράσεις του 2023 σε εκτέλεση του 5ετούς Στρατηγικού Σχεδίου που ενσωματώνει προτεραιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αλλά και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA).*
- *Ξεκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μέσω του έργου (χρηματοδοτούμενο από το ΤΑ) «Αναβάθμιση των Συστημάτων Πληροφορικής και της Ασφάλειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς», το οποίο είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2025. Το έργο αυτό περιλαμβάνει 3 υπο-έργα: α) αναβάθμιση του συστήματος κυβερνοασφάλειας (cybersecurity), β) ενοποίηση όλων των συστημάτων της Επιτροπής για την αποτελεσματικότερη διαχείριση δεδομένων και γ) εκσυγχρονισμό του μηχανισμού παρακολούθησης της αγοράς σε πραγματικό χρόνο με τα πλέον σύγχρονα εργαλεία διερεύνησης περιπτώσεων κατάχρησης αγοράς.*
- *Συντάχθηκε για πρώτη φορά σε συνεργασία με διεθνή ελεγκτική εταιρία Μοντέλο Κοστολόγησης των πόρων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με βάση το οποίο συντάχθηκε στη συνέχεια σχέδιο ΥΑ για τους πόρους της ΕΚ το οποίο τέθηκε σε διαβούλευση.*
- *Σε συνεργασία με την ESMA δρομολογήθηκε η ανάπτυξη εργαλείων ώστε να προχωρήσουμε στον έλεγχο πρακτικών greenwashing με Τεχνητή Νοημοσύνη (χρηματοδότηση από πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας TSI).*
- *Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο του προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας (TSI 2023), θα συμμετέχει στο έργο ESG Risk Management για τον χρηματοπιστωτικό τομέα (ρυθμιστική χαρτογράφηση, πηγές και ανάλυση δεδομένων, μεθοδολογία – εργαλεία – εποπτική καθοδήγηση, ανάπτυξη ικανοτήτων και μεθοδολογίες και εργαλεία για την αντιμετώπιση του greenwashing).*
- *Ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη εφαρμογής για την αντιμετώπιση πρακτικών νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (risk based approach).*
- *Δρομολογήθηκε μία σειρά εκπαιδεύσεων για τα στελέχη της ΕΚ τόσο για την επικαιροποίηση και απόκτηση γνώσεων σχετικών με την άσκηση των καθηκόντων τους στην ΕΚ όσο και σε θέματα διοίκησης προσωπικού. Για παράδειγμα, αναφορικά με τις εκπαιδευτικές δράσεις, τα στελέχη της Επιτροπής συμμετέχουν και σε εξειδικευμένες εκπαιδεύσεις στο πλαίσιο των TSI (digital academy, ESG) και της ESMA / IOSCO.*

Εποπτικό έργο

Όπως προαναφέρθηκε εισαγωγικά, στα πλαίσια της αποτελεσματικότερης λειτουργίας μας, προχωρήσαμε στην διεκπεραίωση όλων των εκκρεμών υποθέσεων πέραν της πενταετίας, κάτι που ήταν βασικός μας στόχος και υλοποιήθηκε με προσήλωση και μεθοδικότητα τα τελευταία 4 χρόνια. Η ολοκλήρωση του συγκεκριμένου απαιτητικού έργου απαλλάσσει το δυναμικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς από παρελθούσες εκκρεμότητες απελευθερώνοντας έτσι δυνάμεις και συνεπώς επιτρέποντας την άσκηση αποτελεσματικότερης εποπτείας.

Σημαντική στο πλαίσιο της ενίσχυσης του ελεγκτικού μας έργου, είναι η συνεργασία που δρομολογήσαμε με την Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών αποσκοπώντας στην ανάπτυξη εργαλείων ελέγχων / forensics, αλλά και την εκπαίδευση του προσωπικού μας στα σύγχρονα εργαλεία ελέγχων.

Πέραν του ελεγκτικού μας έργου που αναλύεται παρακάτω, ενισχύσαμε περαιτέρω την προληπτική εποπτεία και προχωρήσαμε σε έκδοση κανονιστικών αποφάσεων, Q&As, και αποστολή διευκρινιστικών επιστολών προς εποπτευόμενους κλπ. προκειμένου να ενημερώσουμε τους φορείς αγοράς για ένα πλήθος ζητημάτων (πχ εταιρική διακυβέρνηση, θέματα υποχρεώσεων εκδοτών κλπ.)

Επιτύχαμε να εντοπίσουμε άμεσα περιπτώσεις προσώπων που παρείχαν επενδυτικές υπηρεσίες χωρίς άδεια, προβήκαμε στις απαραίτητες ενέργειες και εκδώσαμε προειδοποιήσεις στο επενδυτικό κοινό. Πρόκειται για εποπτικό τομέα στον οποίο δόθηκε βαρύτητα δεδομένου του αυξανόμενου αριθμού περιπτώσεων απάτης από μη εξουσιοδοτημένες εταιρείες και πρόσωπα – εκπροσώπους διαδικτυακών πλατφορμών και στο διάστημα των 3 τελευταίων ετών εκδώσαμε πάνω από 110 προειδοποιήσεις προς τους επενδυτές.

Εισηγηθήκαμε και επεξεργαζόμαστε αλλαγές σε θεσμικό πλαίσιο και Κανονισμούς για θέματα που συνδέονται με την ελληνική κεφαλαιαγορά καθώς για την πιο ευέλικτη και άμεση λειτουργία της Επιτροπής. Στο πλαίσιο των αλλαγών που σχεδιάζουμε, ξεκινήσαμε έναν κύκλο συναντήσεων με εισηγμένες εταιρίες προκειμένου να ακούσουμε τις παρατηρήσεις τους και να προβούμε σε χρήσιμες και αναγκαίες παρεμβάσεις που θα βελτιώσουν συνολικά τη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς.

Όσον αφορά την ενεργό δε εποπτεία, που είναι και μία από τις βασικές αποστολές της Επιτροπής ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2023 πρόστιμα ύψους € 785.500 σε 63 περιπτώσεις παραβάσεων από φυσικά και νομικά πρόσωπα και συγκεκριμένα σε 12 ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, Τράπεζες, 24 Εισηγμένες εταιρείες, 22 φυσικά πρόσωπα και 5 λοιπά νομικά πρόσωπα, ενώ εκδόθηκαν 5 Κανονιστικές αποφάσεις.

ESG και Βιώσιμη Χρηματοδότηση

Το 2023 προσδιορίσθηκαν και νέες προτεραιότητες που είναι σε ευθυγράμμιση με αυτές των άλλων εποπτικών αρχών της ΕΕ. Μία από αυτές είναι η βιωσιμότητα και η παρακολούθηση των παραγόντων ESG (Περιβαλλοντικοί, Κοινωνικοί και οι σχετικοί με τη Διακυβέρνηση παράγοντες), οι οποίοι ενσωματώνονται με ταχύτατο ρυθμό στο θεσμικό πλαίσιο των κεφαλαιαγορών. Τα σημαντικά και επίκαιρα θέματα της Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance) και της Ταξινομίας (EU TAXONOMY) περιλαμβάνονται στις προτεραιότητες ενεργειών στο σύνολο της οικονομίας αλλά και στον χρηματοοικονομικό τομέα ειδικότερα. Οι θεσμικές αυτές εξελίξεις αποσκοπούν στην προσαρμογή και εγρήγορση όλων των συμμετεχόντων α) στο ζήτημα των κινδύνων που ενέχει η κλιματική αλλαγή και οι υπόλοιπες παράμετροι αειφορίας και β) στις ενέργειες που κατ' ελάχιστον απαιτούνται ώστε να λαμβάνονται αποτελεσματικά υπόψη τα θέματα αειφορίας και βιωσιμότητας από τους φορείς της κεφαλαιαγοράς αλλά και κατά τη διαδικασία λήψης επενδυτικών και χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε ενεργά στις διαβουλεύσεις για την υπό διαμόρφωση νομοθεσία της ΕΕ για θέματα ESG (CSRD, Πρότυπο Πράσινο Ομόλογο, νεότεροι κανονισμοί ESG) και για τα θέματα που αντιμετωπίζουν η ESMA/ΟΟΣΑ και άλλοι φορείς. Με στόχο την εποπτική σύγκλιση, είμαστε σε συντονισμό με τις λοιπές αρχές της ΕΕ σε σχέση τόσο με την παρακολούθηση εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για θέματα ESG όσο και για την επίλυση των τυχόν ερμηνευτικών θεμάτων.

Επίσης, προχωρήσαμε σε πολλές στοχευμένες ενέργειες τόσο για την εκπαίδευση των στελεχών της όσο και για την εκπαίδευση των συμμετεχόντων στην αγορά με σεμινάρια και συνέδρια. Για παράδειγμα, τα στελέχη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συμμετέχουν σε σεμινάρια ευρωπαϊκών και διεθνών φορέων για θέματα Βιώσιμης Χρηματοδότησης. Αξίζει να σημειωθεί η συμμετοχή της ΕΚ στο πλαίσιο του προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας (TSI 2023 ESG) για τον χρηματοπιστωτικό τομέα (ρυθμιστική χαρτογράφηση, πηγές και ανάλυση δεδομένων, μεθοδολογία – εργαλεία – εποπτική καθοδήγηση, ανάπτυξη ικανοτήτων και μεθοδολογίες και εργαλεία για την αντιμετώπιση της πράσινης πλύσης).

Με την Ετήσια Έκθεση 2023 εγκαινιάζουμε μία νέα ενότητα για την παρουσίαση των δράσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με θέματα Βιώσιμης Χρηματοδότησης, με σκοπό την προβολή αναλύσεων, που απασχολούν φορείς της αγοράς, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στο πλαίσιο αυτό το ειδικό θέμα της Ετήσιας Έκθεσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2023 παρουσιάζει τις εξελίξεις στο δίκαιο της βιώσιμης χρηματοδότησης, κείμενο που επιμελήθηκε ο Καθηγητής Χρήστος Γκόρτσος, τον οποίο ευχαριστούμε για την συνδρομή του.

Χρηματοοικονομικός Αλφαβητισμός

Για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού είναι μεταξύ των κορυφαίων στόχων. Μεταξύ διαφόρων δράσεων και πρωτοβουλιών διοργανώθηκε συνέδριο σε συνεργασία με την ELSA Greece (European Law Students' Association), συνάψαμε Μνημόνια Συνεργασίας με τα μεγάλα πανεπιστημιακά ιδρύματα (ΕΚΠΑ, ΟΠΑ, Πανεπιστήμιο Πειραιώς κ.λπ.) για συνεργασίες σε επιμέρους δράσεις, όπως για παράδειγμα, για τη η διεξαγωγή σεμιναρίων σε θέματα κεφαλαιαγοράς, ενώ ολοκληρώσαμε τη σύνταξη ενημερωτικού φυλλαδίου, το οποίο θα απευθύνεται συνολικά σε υφιστάμενους και δυνητικούς επενδυτές. Το ενημερωτικό φυλλάδιο θα κυκλοφορήσει εντός του 2024.

Παράλληλα, δημιουργήσαμε ειδικό τμήμα στην ιστοσελίδα μας, προκειμένου να αναρτάται ενημερωτικό υλικό για σκοπούς προώθησης του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού, σε θέματα που αφορούν στην κεφαλαιαγορά.

Νέες Εποπτικές Προκλήσεις

Μια νέα εποπτική πρόκληση στην οποία καλούμαστε να ανταποκριθούμε είναι η επιτάχυνση της εποπτικής σύγκλισης. Για το σκοπό αυτό σημαντική ήταν η ενίσχυση με στελέχη μας των ομάδων εργασίας στα ευρωπαϊκά εποπτικά όργανα.

Θέμα που αποτελεί πρόκληση για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι ότι στην εποπτεία της από το 2021 είχε προστεθεί η εποπτεία των παρόχων ψηφιακών νομισμάτων και ψηφιακών πορτοφολιών (Virtual Assets Services Providers) ως προς τα θέματα που αφορούν στην πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες. Ειδικότερα, μέχρι σήμερα η εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως προς τα ζητήματα των κρυπτοστοιχείων αφορούσε μόνο την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4557/2018 σχετικά με την «πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» από τους παρόχους υπηρεσιών α) ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων αλλά και β) από όσους προσφέρουν υπηρεσίες θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών.

Πρόσφατα τέθηκε σε ισχύ ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 2023/1114 για τις Αγορές Κρυπτοστοιχείων (MiCA) με τον οποίο θεσμοθετείται μια σειρά υποχρεώσεων, που αφορούν α) στην έκδοση/διάθεση και στην εισαγωγή

προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων, β) στην παροχή υπηρεσιών σε κρυπτοστοιχεία, καθώς και γ) στην κατάχρηση αγοράς. Με βάση τις προβλέψεις του MiCA, η σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων θα ξεκινήσει από τις 30 Ιουνίου 2024 και θα αφορά στις υποχρεώσεις για την έκδοση και διάθεση κρυπτοστοιχείων με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και κρυπτοστοιχείων ηλεκτρονικού χρήματος (stablecoins). Η έναρξη εφαρμογής των λοιπών διατάξεων προβλέπεται για τις 30 Δεκεμβρίου 2024. Αναμένεται η σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής προκειμένου να προσαρμοστούν επιμέρους διατάξεις στην ελληνική έννομη τάξη όπως οι αρμοδιότητες της ΕΚ και ΤτΕ, θέματα κυρώσεων κλπ.

Στις 16 Ιανουαρίου 2023 τέθηκε επίσης σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2554, γνωστός ως Digital Operational Resilience Act (DORA), ο οποίος ως ενιαία νομοθετική πράξη αναβάθμισε τους κανόνες σχετικά με τους κινδύνους χρήσης υπηρεσιών 'Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών' (ΤΠΕ) συνδυάζοντας επιπλέον για πρώτη φορά με συνεκτικό τρόπο όλες τις ισχύουσες διατάξεις που αφορούν στον ψηφιακό κίνδυνο του χρηματοοικονομικού τομέα. Ο Κανονισμός DORA ξεδιπλώνεται με στοχευμένους κανόνες για ένα συνεκτικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ (ICT Risk Management Framework), για την οργανωμένη αναφορά και ταξινόμηση συμβάντων ΤΠΕ (ICT Incident Reporting), για τις προηγμένες δοκιμές ψηφιακής καταπόνησης συστημάτων ΤΠΕ (Resilience Testing) και για την θεσμοθέτηση, για πρώτη φορά, Ευρωπαϊκού πλαισίου άμεσης εποπτικής παρακολούθησης των κρίσιμων 'Τρίτων Παρόχων Υπηρεσιών ΤΠΕ' (Oversight Framework). Οι εποπτικές προκλήσεις σχετίζονται άμεσα με τους ως άνω κανόνες και απαιτούν από τις εθνικές εποπτικές αρχές βαθιά κατανόηση του πολύπλοκου οικοσυστήματος της παροχής υπηρεσιών ΤΠΕ από τρίτους, αποτελεσματικούς μηχανισμούς συντονισμού, συνεχή παρακολούθηση και προσαρμογή στους αναδυόμενους κινδύνους στο ψηφιακό τοπίο. Ειδικότερα, οι προκλήσεις για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς περιλαμβάνουν κατανόηση και εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων παροχής υπηρεσιών ΤΠΕ, συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αναφοράς συμβάντων ΤΠΕ, διενέργεια δοκιμών ανθεκτικότητας σε ψηφιακή καταπόνηση συστημάτων ΤΠΕ και αποτελεσματική συμμετοχή στο πλαίσιο παρακολούθησης για τους τρίτους παρόχους υπηρεσιών ΤΠΕ που χαρακτηρίζονται κρίσιμοι.

Ο Κανονισμός αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή στις 17 Ιανουαρίου 2025, δύο χρόνια μετά τη δημοσίευσή του στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετά την ολοκλήρωση της έκδοσης του συνόλου των ρυθμιστικών και εφαρμοστικών τεχνικών προτύπων που εξειδικεύουν τις διατάξεις του Κανονισμού και διευκολύνουν στην εφαρμογής του. Και για τον Κανονισμό DORA αναμένεται η σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής προκειμένου να προσαρμοστούν επιμέρους διατάξεις στην ελληνική έννομη τάξη όπως η κατανομή αρμοδιοτήτων στους φορείς της ελληνικής επικράτειας όπως η ΕΚ και ΤτΕ.

Η στρατηγική ενδυνάμωση της ΕΚ

Στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όλοι μας διατηρούμε σταθερή προσήλωση στην περαιτέρω βελτίωση και εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς. Για το σκοπό αυτό έχουμε προχωρήσει στην διαμόρφωση προτάσεων για νομοθετικές αλλαγές σε ευθυγράμμιση με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Πέραν του εποπτικού μας έργου, κοινή συνισταμένη των προσπαθειών μας, είναι η ενίσχυση του ρόλου της κεφαλαιαγοράς ως χρηματοδοτικού μηχανισμού με πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα για την ελληνική οικονομία. Οι διεθνείς και ευρωπαϊκές κανονιστικές εξελίξεις και η αύξηση των νομοθετημάτων που αφορούν σε θέματα κεφαλαιαγοράς, η εποπτική σύγκλιση των εποπτικών αρχών της ΕΕ και η ολοένα και αυξανόμενη χρήση τεχνολογίας στις συναλλαγές έχουν αυξήσει σε μεγάλο βαθμό την περίμετρο των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων μας, εξέλιξη που καθιστά αναγκαία την ενίσχυση του Οργανισμού μας ώστε να ανταποκριθεί στις εποπτικές προκλήσεις.

Η συνεχής παρακολούθηση και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, τα νέα εποπτικά αντικείμενα και η απαρέγκλιτη υποχρέωση άσκησης προληπτικής και ενεργούς εποπτείας απαιτεί έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό με πολλές δεξιότητες προκειμένου να διασφαλίζεται η ομαλή και ασφαλέστερη λειτουργία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς. Η καλύτερη και πιο σύγχρονη οργάνωση, η ενίσχυση με ψηφιακά εργαλεία, ο εμπλουτισμός του ικανού δυναμικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με νέα εξειδικευμένα στελέχη στις νέες τεχνολογίες και η συνεχής άσκηση εποπτικών ελέγχων είναι αναγκαίες συνθήκες για να ανταπεξέλθει η Επιτροπή στο έργο της σε ένα περιβάλλον αλλαγών και ανακατατάξεων στις αγορές.

Στο έργο αυτό αρωγός είναι οι άνθρωποι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τους οποίους και ευχαριστώ για το ήθος, την συνέπεια και τον υψηλό επαγγελματισμό που επιδεικνύουν.

Βασιλική Λαζαράκου, Δ.Ν.

Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Management Board) της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)
Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκόσμιου Οργανισμού των Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)
Μέλος του Προεδρείου της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Από την 5η Σεπτεμβρίου 2019 η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι η ακόλουθη:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΑΖΑΡΑΚΟΥ, Δ.Ν., Πρόεδρος, Δικηγόρος,

Μέλος του ESMA Management Board
Μέλος του IOSCO Board
Μέλος του Bureau της Επιτροπής για την Εταιρική Διακυβέρνηση του ΟΟΣΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΝΤΑΡΟΥΔΗΣ (Έως 19.12.2023)

Α΄ Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΑΜΟΥ

Β΄ Αντιπρόεδρος, Δικηγόρος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΧΑΣ (Από 23/4/2021)

Μέλος, Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών της ΤτΕ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Μέλος, Οικονομολόγος, Πρόεδρος της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΕΛΕΔΑΚΗΣ (Από 19/4/2022)

Μέλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΙΡΒΙΛΙΟΣ

Μέλος, Δικηγόρος

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και τέσσερα μέλη. Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Ελληνικής Βουλής. Οι δύο Αντιπρόεδροι καθώς και τα τέσσερα μέλη διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα κεφαλαιαγοράς. Απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους. Ο Πρόεδρος και οι δύο Αντιπρόεδροι είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επιφορτισμένο μεταξύ άλλων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: τη χάραξη της γενικής πολιτικής, τη θέσπιση κανονιστικών πράξεων, την παροχή και ανάκληση αδειών εποπτευόμενων προσώπων, την επιβολή κυρώσεων, τη σύνταξη του προϋπολογισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται τουλάχιστον δύο φορές το μήνα από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συστάθηκε με το ν. 1969/1991 και το ν. 2324/1995 με σκοπό την προστασία των επενδυτών και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η οποία αποτελεί σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Η Διοίκηση και το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διαθέτουν, εκ του ευρωπαϊκού και ελληνικού νομοθετικού πλαισίου, εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σύμφωνα με το νόμο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει αποκλειστικά δικούς της πόρους και δεν χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, προκειμένου να την ενημερώνει για θέματα της κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority- ESMA). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος του ανώτατου διοικητικού οργάνου της ESMA, του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι επίσης μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions - IOSCO). Συνάπτει επίσης συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συνεργασία σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά. Συμμετέχει επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που άπτεται του αντικειμένου της σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο συμβάλλοντας ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ESMA και της IOSCO. Μεταξύ άλλων, εποπτεύει τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς φορείς που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, τους οργανισμούς συλλογικών και εναλλακτικών επενδύσεων, τους διαχειριστές τους, τα νέα επενδυτικά σχήματα, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, τις εισηγμένες εταιρίες ως προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας, περιλαμβανομένων των οικονομικών τους καταστάσεων τους και τους μετόχους εισηγμένων εταιριών ως προς την υποχρέωσή τους για δήλωση σημαντικών συμμετοχών, εγκρίνει τις δημόσιες προτάσεις, και τα ενημερωτικά δελτία αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, και παρακολουθεί και ελέγχει τις συναλλαγές ως προς τη χειραγώγηση αγοράς καθώς και τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες. Εποπτεύει παράλληλα τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων προσώπων ως προς το πλαίσιο της αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στους εποπτευόμενους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φορείς περιλαμβάνονται επίσης οι τόποι διαπραγμάτευσης, οι φορείς εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών, το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων καθώς και τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών και διασφάλισης συναλλαγών, όπως το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο. Επίσης, παρακολουθεί τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις και την ερευνητική δραστηριότητα στα θέματα κεφαλαιαγορών, εκπονεί μελέτες όπου κρίνεται σκόπιμο και πιστοποιεί στελέχη της κεφαλαιαγοράς ως προς την επαγγελματική τους επάρκεια. Εξυπηρετεί τους πολίτες και παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και παράπονα επενδυτών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και μέτρα (επίπληξη, χρηματικό πρόστιμο, αναστολή λειτουργίας, αφαίρεση άδειας, αναστολή διαπραγμάτευσης εισηγμένων κινητών αξιών, κλπ) σε εποπτευόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παραβαίνουν τη νομοθεσία για την κεφαλαιαγορά, καθώς και να υποβάλλει μηνυτήριες αναφορές σε περίπτωση σοβαρών ενδείξεων διάπραξης ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους δύο Αντιπροέδρους και είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως δύο τουλάχιστον από τα μέλη της. Έχει την ευθύνη για σειρά θεμάτων για τα οποία της έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την καθημερινή διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για την επίβλεψη της λειτουργίας των υπηρεσιών της. Επίσης η Εκτελεστική Επιτροπή εκπροσωπεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαστικά ενώπιον των Ελληνικών και των αλλοδαπών δικαστηρίων.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Η υφιστάμενη οργανωτική δομή (Διάγραμμα 1) και οι αρμοδιότητες υπηρεσιακών μονάδων της Επιτροπής ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα 65/2009 (ΦΕΚ 88/9.6.2009). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 4916/2022 (ΦΕΚ Α΄65/28-3-2022) ορίζεται η νέα διάρθρωση των υπηρεσιών της ΕΚ, οποία θα ισχύσει όταν καταρτισθεί ο νέος Οργανισμός της και εκδοθεί σχετικό Προεδρικό Διάταγμα.

Βάσει του άρθρου 78^{A} του ν. 1969/1991, όπως έχει τροποποιηθεί από τις παρα 2 και 3 του άρθρου 78 του ν. 4706/2020, *έχει συσταθεί εννεαμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, έργο της οποίας είναι η διατύπωση απόψεων προς το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με κανονιστικές ρυθμίσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί, επίσης, να υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και διατυπώνει υποχρεωτικά γνώμη κάθε φορά που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εισηγείται προτάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών για την υιοθέτηση νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων σχετικά με θέματα που αφορούν την λειτουργία των εποπτευόμενων φορέων και εν γένει της αγοράς κεφαλαίων.*

Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και σήμερα εκπροσωπούν το Χρηματιστήριο Αθηνών, την Ένωση Εισηγμένων Εταιριών (ΕΝΕΙΣΕΤ), τον Σύνδεσμο Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΜΕΧΑ), την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ), τον Σύνδεσμο Εταιριών Διαμεσολαβητικών Υπηρεσιών Κινητών Αξιών (ΣΕΔΥΚΑ), τον Σύνδεσμο Επενδυτών και Διαδικτύου (ΣΕΔ) και την Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων. Πρόεδρος της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η θητεία των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τριετής.

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4335/2015, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 5042/2023 (κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων), συστάθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από το 2015 η Επιτροπή Μέτρων Λήψης Εξυγίανσης (ΕΛΜΕ), η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης στις επιχειρήσεις επενδύσεων και κεντρικών αντισυμβαλλομένων και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) την άσκηση των εξουσιών και διενέργεια πράξεων εξυγίανσης που ανατίθενται στην αρχή εξυγίανσης και προβλέπονται στο ν. 4335/2015 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/23,

β) την έκδοση όλων των ατομικών διοικητικών πράξεων και τη λήψη των αποφάσεων, οι οποίες προβλέπονται στον παρόντα νόμο, εκτός από αυτές που αφορούν στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων και αυτές που αφορούν σε αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδιας αρχής,

γ) την εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αφενός για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και αφετέρου για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με το ν. 4335/2015, όπως ισχύει,

δ) την πρόταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που προβλέπονται στο ν. 4335/2015, όπως ισχύει.

Η ΕΛΜΕ, για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, επικουρείται και υποστηρίζεται από τη Μονάδα Εξυγίανσης Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, είναι αυτοτελής και υπάγεται απευθείας στην ΕΛΜΕ. Η ΕΛΜΕ, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δεν υπόκειται σε οδηγίες ή εντολές κανενός άλλου οργάνου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή οποιουδήποτε άλλου κρατικού οργάνου.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)

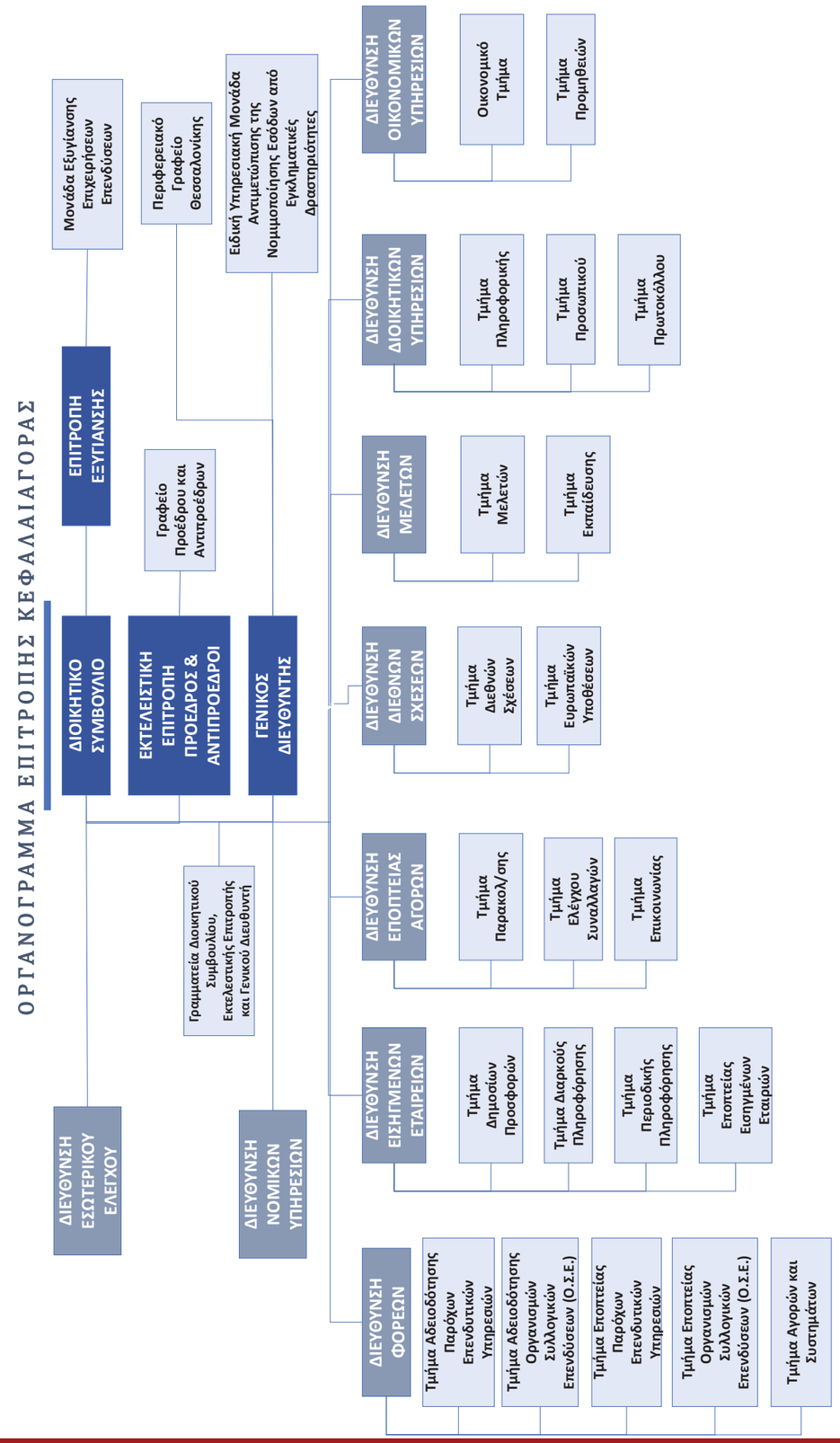

ΤΟ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚ 2022-2027

Το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΚ εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιό της με την υπ' αριθμ. 1/967/11.10.2022 απόφαση του. Η διαμόρφωσή του προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου 4916/2022. Το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΚ αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της ΕΚ.

Το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΚ, το οποίο δημοσεύθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2022, εκπονείται για πρώτη φορά και καθορίζει τους στόχους προτεραιότητάς της για την επόμενη πενταετία (2022-2077), προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή της, να ενισχύσει την προστασία των επενδυτών, να προωθήσει τη σταθερότητα και την εύρρυθμη λειτουργία της κεφαλαιγοράς και να διατηρήσει την ακεραιότητα της αγοράς. Μέσω της υλοποίησής του η ΕΚ στοχεύει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κεφαλαιαγορές και οι επενδυτές, σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Αυτό περιλαμβάνει την ανάπτυξη της βάσης ιδιωτών επενδυτών, την προώθηση της βιώσιμης χρηματοδότησης και αγορών με μακροπρόθεσμο προσανατολισμό και την αντιμετώπιση των ευκαιριών και των κινδύνων που θέτει η ψηφιοποίηση και η καινοτομία στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Περαιτέρω, το Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΚ καθορίζει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική κατεύθυνση που θα ακολουθηθεί, περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους και καταγράφει την αποστολή και τις βασικές αξίες της ΕΚ. Σημειώνεται ότι στο Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο της ΕΚ το οποίο εκδόθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2023 εξειδικεύονται οι δράσεις και τα έργα υλοποίησης αυτών των στόχων.

Οι άξονες/στόχοι του πενταετούς στρατηγικού σχεδίου της ΕΚ είναι οι ακόλουθοι πέντε και κάθε άξονας συνοδεύεται από συγκεκριμένες δεσμεύσεις:

1. ***Συμβολή στην ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς, μέσω της διαμόρφωσης του κανονιστικού πλαισίου, της πιο αποτελεσματικής εφαρμογής του, της ενίσχυσης της ενημέρωσης και της διαφάνειας στην αγορά και της απλούστευσης των διαδικασιών,***
2. ***Χρήση νέων τεχνολογιών και διαμόρφωση σύγχρονων μεθόδων εποπτείας με έμφαση στην προληπτική εποπτεία της αγοράς,***
3. ***Διατήρηση της προτεραιότητας ως προς την προστασία των επενδυτών,***
4. ***Βιωσιμότητα και διαμόρφωση του τρόπου εποπτείας των σχετικών θεμάτων, και***
5. ***Καινοτομία -Ψηφιακός Μετασχηματισμός της ΕΚ.***

Για τη διαμόρφωση του Στρατηγικού Σχεδίου της ΕΚ επιτελέσθηκε ανάλυση SWOT (Δυνάμεων-Αδυναμιών-Ευκαιριών και Απειλών) στο περιβάλλον της τρέχουσας υγειονομικής και ταυτόχρονα οικονομικής κρίσης. Η ισχύς της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς πηγάζει από τη βασική αρμοδιότητα και εξειδικευμένη άσκηση ελέγχων,

εντοπισμού παραβάσεων, ορθής εφαρμογής, αλλά και συνδιαμόρφωσης του νομικού πλαισίου της κεφαλαιαγοράς, η οποία στηρίζεται ουσιαστικά στην τεχνογνωσία, την εξειδίκευση, την κατάρτιση, την εκτενέστατη εμπειρία των στελεχών της, τη λειτουργική οργάνωση, τη μακροχρόνια γνώση του χρηματιστηριακού περιβάλλοντος και των επενδυτικών οργανισμών, αλλά και σε λόγους θεσμικούς και νομικούς. Για την επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθηθεί από την ΕΚ κατά την προσεχή 5ετία ελήφθησαν υπόψη οι στρατηγικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ESMA), όπως και εκείνοι άλλων ομολόγων εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς της Ευρώπης, ώστε να συνάδει με τις εξελίξεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και τις τάσεις στην άσκηση εποπτείας. Η ΕΚ δεσμεύεται, επίσης, να προωθήσει τον στόχο της ESMA και όλων των εθνικών εποπτικών αρχών της ΕΕ για την εποπτική σύγκλιση στην Ευρώπη, ιδίως όσον αφορά σε θέματα που είναι ουσιώδη για την προστασία των επενδυτών, την βιώσιμη χρηματοδότηση, τις πρακτικές προώθησης και διάθεσης επενδυτικών προϊόντων και την χρηστή εταιρική διακυβέρνηση.

Σημειώνεται ότι η ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς στην χώρα μας προϋποθέτει την ύπαρξη ενός κατάλληλου και επίκαιρου ρυθμιστικού και εποπτικού πλαισίου, το οποίο επηρεάζει τους επενδυτές, τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και εν γένει την οικονομία της χώρας. Στους θεσμικούς στόχους της ΕΚ είναι η εύρυθμη λειτουργία των αγορών κεφαλαίου, η προστασία των επενδυτών και η διατήρηση της ακεραιότητας της αγοράς. Η ΕΚ παρακολουθεί ενεργά τις αλλαγές που επέρχονται στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και συνεχίζει την προσαρμογή της, ώστε να δύναται να ανταποκριθεί στις συνεχιζόμενες επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης, των γεωπολιτικών εντάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, στις εξελίξεις στην τεχνολογία, στις επιταγές που απαιτεί η μετάβαση στη βιώσιμη χρηματοδότηση και γενικότερα στα νέα μακροοικονομικά δεδομένα, λόγω της γεωπολιτικής αστάθειας και της συνακόλουθης αύξησης των κινδύνων και των προκλήσεων στις αγορές κεφαλαίου.

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚ ΓΙΑ ΤΟ 2024

*Το πρώτο **Επιχειρησιακό Σχέδιο** της ΕΚ για το 2024 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιό της με την υπ' αριθμ. 19/1007/21.12.2023 απόφασή του. Η διαμόρφωσή του προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου 4916/2022. Το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της ΕΚ και αποτελεί τον οδικό χάρτη για την υλοποίηση του ετήσιου σχεδιασμού της ΕΚ, με εργαλεία κυρίως τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ και τους ίδιους πόρους της ΕΚ. Στο Επιχειρησιακό σχέδιο αναπτύσσονται οι Επιχειρησιακοί Άξονες ανά Στρατηγικό Στόχο (βλ. 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΚ), οι οποίοι αναλύονται σε ετήσιους στόχους, δράσεις και έργα ανά οργανική μονάδα της ΕΚ.*

Αναλυτικώτερα το Επιχειρησιακό Σχέδιο της ΕΚ παρατίθεται στο Παράρτημα 2.

	Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023
1	***ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ: 353 αποφάσεις σε 34 συνεδριάσεις***
2	***ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ: 552 αποφάσεις σε 81 συνεδριάσεις***
3	***ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚ: 5***
4	***ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ: 11 +1 συμπλήρωμα***
5	***ΑΝΤΛΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ: 2.651 εκατ. Ευρώ***
6	***ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ: ΑΝΑΝΕΩΣΗ 106 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ, ΧΟΡΗΓΗΣΗ 190 ΝΕΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ 11 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ***
7	***ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟ: 69***
8	***ΚΥΡΩΣΕΙΣ: 785.500 Ευρώ***
9	***ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ: 204***
10	***ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ: 153 (ήτοι 59 άνδρες, 94 γυναίκες, περιλαμβανομένων 6 αποχωρήσεων, 3 προσλήψεων και 2 αποσπάσεων)***

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η ελληνική οικονομία

Το 2023 η ελληνική οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό (2%), υψηλότερο από τον αντίστοιχο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης (0,4%), αποδεικνύοντας την ανθεκτικότητά της σε ένα δυσμενές και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον (υψηλός πληθωρισμός, υψηλά επιτόκια, αυστηρότεροι όροι χρηματοδότησης, αβεβαιότητα ενεργειακών τιμών). Ωστόσο, κυρίως λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί στην παγκόσμια οικονομία, ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας επιβραδύνθηκε το 2023 σε σχέση με το 2022, όπου ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ είχε διαμορφωθεί στο 5,6%.

Τη μεγαλύτερη συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση το 2023 είχαν οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, οι οποίες σε πραγματικούς όρους αυξήθηκαν κατά 4 % το 2023 σε σχέση με το 2022. Η αύξηση των επενδύσεων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των επενδύσεων σε κατοικίες. Σημαντική συνιστώσα της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2023 ήταν, όπως και το 2022, η ιδιωτική κατανάλωση (αύξηση 1,8 %) και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (3,7%), όπου σημαντική ώθηση προήλθε από την ανάκαμψη του τουρισμού. Αντίθετα η αύξηση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 2,1% το 2023, η οποία οφείλεται στην άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, είχε αρνητική συμβολή στη μεταβολή του ΑΕΠ.

Στην άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης συνέβαλλε η βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας. Η υποχώρηση του ποσοστού ανεργίας, η ικανοποιητική άνοδος της απασχόλησης, η αύξηση των ονομαστικών μισθών και η στήριξη των εισοδημάτων με μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής βοήθησαν να περιοριστούν σε σημαντικό βαθμό οι επιπτώσεις από την ενεργειακή κρίση και τις πληθωριστικές πιέσεις στην ιδιωτική κατανάλωση και την ανάπτυξη.

Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας το Δεκέμβριο του 2023 διαμορφώθηκε στο 10,4%, μειωμένο κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με το ποσοστό ανεργίας το Δεκέμβριο του 2022 (11,8%). Το ποσοστό ανεργίας του Δεκεμβρίου 2023 είναι το χαμηλότερο ποσοστό από το 2010. Το μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας υποχώρησε κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες το 2023 σε σχέση με το 2022. Ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε στα 493,4 χιλ. άτομα το Δεκέμβριο του 2023 από 561,7 χιλ. τον αντίστοιχο μήνα του 2022, παρουσιάζοντας μείωση κατά 12,6% ή 68,3 χιλ. άτομα. Από την άλλη πλευρά, η άνοδος στον αριθμό των απασχολουμένων έφτασε το 1,6% ή τα 67,2 χιλ. άτομα, με αποτέλεσμα το Δεκέμβριο του 2023 να ανέλθουν στους 4.264,3 χιλ. από τους 4.170,1 χιλ. απασχολούμενους τον ίδιο μήνα του 2022. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ, το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης του έτους 2023 είναι θετικό και διαμορφώνεται στις 115.768 νέες θέσεις εργασίας. Αθροιστικά για την περίοδο Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2023, οι αναγγελίες προσλήψεων ανήλθαν στις 3.219.300 θέσεις εργασίας και οι αποχωρήσεις έφτασαν τις 3.103.532. Η αύξηση της απασχόλησης πραγματοποιήθηκε παράλληλα με την αύξηση του κατώτατου μισθού από 663 ευρώ τον Ιανουάριο του 2022 και 713 ευρώ το Μάϊο του 2022 στα 780 ευρώ τον Απρίλιο του 2023. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία των τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών της ΕΛΣΤΑΤ, το σύνολο των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας παρουσιάζει αύξηση 3,8% το τρίτο τρίμηνο του 2023 έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2022.

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος για την Ελλάδα, που καταρτίζεται από τον ΙΟΒΕ σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κινήθηκε ανοδικά το 2023 και η μέση τιμή του διαμορφώθηκε στις 108 μονάδες, έναντι 105,5 μονάδες το 2022, επίδοση που είναι σε ετήσια βάση η υψηλότερη των τελευταίων 15 ετών. Αντίθετα, οι σχετικοί δείκτες σε Ε.Ε. και ευρωζώνη σημείωσαν σημαντική επιδείνωση το 2023 σε σχέση με το προηγούμενο έτος και η μέση ετήσια τιμή τους διαμορφώθηκε στις 95,1 μονάδες και 96,2 μονάδες αντίστοιχα.

Ο ρυθμός αύξησης του μέσου εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕΝΔΤΚ) κατά τη διάρκεια του 2023 επιβραδύνθηκε σημαντικά, και διαμορφώθηκε σε 4,1 % από 9,3% το 2022. Η αποκλιμάκωση οφείλεται κυρίως στην υποχώρηση των τιμών των ενεργειακών αγαθών. Ωστόσο ο γενικός δείκτης τιμών χωρίς την ενέργεια διαμορφώθηκε υψηλά, λόγω των ανοδικών πιέσεων τόσο στα διατροφικά αγαθά, όσο και στα μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά και τις υπηρεσίες. Ο πληθωρισμός των διατροφικών αγαθών μειώθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος, παρέμεινε όμως υψηλός (8,9%). Ο μέσος ετήσιος δομικός πληθωρισμός (χωρίς την ενέργεια και τα τρόφιμα) διαμορφώθηκε ψηλότερα από τον ΕΝΔΤΚ το 2023, στο 5,3%, ωστόσο μειώθηκε κάτω από τον ΕΝΔΤΚ το Δεκέμβριο του 2023. Αυτό αντανακλά μια προοδευτική μείωση της πίεσης που ασκεί η ζήτηση στις βασικές τιμές και την χαμηλότερη από την αναμενόμενη μετακύλιση των αυξήσεων στις τιμές της ενέργειας και των τροφίμων. Επισημαίνεται ότι ο μέσος όρος μεταβολής του ΕΝΔΤΚ στην ευρωζώνη ανήλθε το 2023 στο 5,4% από 6,4% το 2022. Η μεταβολή του ΕΝΔΤΚ στην Ελλάδα κατατάσσει την χώρα κάτω από το μέσο όρο της ευρωζώνης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού (ΚΠ), σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο του Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2023, παρουσιάζεται έλλειμμα στο ισοζύγιο του ΚΠ ύψους 3.760 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για έλλειμμα 8.338 εκατ. ευρώ που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2023 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024 και ελλείμματος 11.656 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2022. Το πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 3.920 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές έλλειμμα 851 εκατ. ευρώ και πρωτογενούς ελλείμματος 6.652 εκατ. ευρώ για την ίδια περίοδο το 2022. Την ίδια περίοδο το ύψος των καθαρών εσόδων του ΚΠ ανήλθε σε 67.005 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1.810 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024. Η υπερ-εκτέλεση αυτή οφείλεται κυρίως στην είσπραξη τον μήνα Δεκέμβριο του ποσού των 1.687 εκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), το οποίο είχε προβλεφθεί ότι θα εισπραχθεί τον Μάρτιο 2024. Εξαιρουμένου του ανωτέρω ποσού από το ΤΑΑ, τα καθαρά έσοδα παρουσιάζουν αύξηση κατά 123 εκατ. ευρώ ή 0,2% έναντι του στόχου. Τα συνολικά έσοδα του ΚΠ ανήλθαν σε 73.998 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.126 εκατ. ευρώ ή 3,0% έναντι του στόχου. Στην πλευρά της χρέωσης των λογαριασμών, οι δαπάνες του ΚΠ *διαμορφώθηκαν στα 70.765 εκατ. ευρώ και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 2.767 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου (73.533 εκατ. ευρώ), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024. Επίσης είναι μειωμένες, σε σχέση με τις δαπάνες κατά την*

αντίστοιχη περίοδο του 2022, κατά 513 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω των μειωμένων ταμειακών πληρωμών των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ από 2,4% το 2022 μειώθηκε στο 2,1% το 2023. Το πρωτογενές αποτέλεσμα παρέμεινε πλεονασματικό το 2023 στο 1,1% του ΑΕΠ από 0,1% το 2022, ενώ το 2021 υπήρχε έλλειμμα ίσο με 4,5% του ΑΕΠ. Η αύξηση του πρωτογενούς πλεονάσματος το 2023 σε σχέση με το 2022 οφείλεται στην αύξηση των φορολογικών εσόδων και των ασφαλιστικών εισφορών λόγω της ανόδου της οικονομικής δραστηριότητας καθώς και στην αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και των φορολογικών ελέγχων που βελτίωσαν την εισπραξιμότητα.

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι αυξήθηκε οριακά το 2023 ως απόλυτο μέγεθος, αλλά μειώθηκε σημαντικά ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο 160,3% έναντι 172,6 % το 2022. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην άνοδο του ΑΕΠ. Σε απόλυτα μεγέθη, το 2023 το δημόσιο χρέος ανήλθε σε 357 δισ. ευρώ (σύμφωνα με το δελτίο δημοσίου χρέους του Δεκεμβρίου 2023) έναντι 356,6 δισ. ευρώ το 2022. Αναφορικά με το χρέος κεντρικής διοίκησης, το οποίο εκτιμάται ότι ανήλθε σε 401 δισ. ευρώ για το 2023 (έναντι 400,3 δισ. ευρώ το 2022), η σύνθεσή του είχε ως εξής: 50% δάνεια από ESM, EFSF, Sure και μηχανισμός ανάκαμψης και σταθερότητας , 25,6% ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, 11,6% λοιπά δάνεια και 13,4% συμφωνίες επαναγοράς (repos) με το χρονοδιάγραμμα λήξης του να εκτείνεται ως το 2070.

Η σταθερή βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών και η δέσμευση στην εφαρμογή ενός μεταρρυθμιστικού προγράμματος οδήγησαν το 2023 στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου και την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας. Η εξέλιξη αυτή που σημειώθηκε εν μέσω της διεθνούς αβεβαιότητας λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων και της αύξησης των χρηματοπιστωτικών κινδύνων αποτελεί ένα ορόσημο για την ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα, ο οίκος Scope Ratings τον Αύγουστο, ο οίκος DBRS στις αρχές Σεπτεμβρίου, ο οίκος S&P τον Οκτώβριο και ο οίκος Fitch στις αρχές Δεκεμβρίου 2023 αναβάθμισαν την πιστοληπτική αξιολόγηση του ελληνικού δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία. Ως αποτέλεσμα κατά τη διάρκεια του 2023 μειώθηκαν σημαντικά οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων, αλλά και η διαφορές των αποδόσεών τους έναντι άλλων κρατικών ομολόγων της ευρωζώνης. Ειδικότερα, η διαφορά αποδόσεων μεταξύ του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού τίτλου μειώθηκε από 203 μονάδες βάσης τον Ιανουάριο σε 119 μονάδες βάσης το Δεκέμβριο του 2023.

Αναφορικά με τις εξελίξεις στον εξωτερικό τομέα της οικονομίας κατά το 2023, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κατά 7,1 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2022 και διαμορφώθηκε σε 14,1 δισ. ευρώ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών περιορίστηκε, καθώς η μείωση των εισαγωγών υπερέβη αυτή των εξαγωγών. Σε σταθερές τιμές, οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 4,1% και οι εισαγωγές κατά 4,6%. Ειδικότερα, σε σταθερές τιμές, οι εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα παρουσίασαν μείωση κατά 6,5%, ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές μειώθηκαν κατά 4,0%. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών διευρύνθηκε, πρωτίστως λόγω της βελτίωσης του ταξιδιωτικού ισοζυγίου και δευτερευόντως του ισοζυγίου λοιπών υπηρεσιών, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από την επιδείνωση του ισοζυγίου μεταφορών. Σε σχέση με το 2022, οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 17,6% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 15,7%. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου κεφαλαίων μειώθηκε το 2023 σε σχέση με το 2022 και διαμορφώθηκε σε 2,7 δισ. ευρώ, λόγω της καταγραφής καθαρών πληρωμών, έναντι καθαρών εισπράξεων, στους λοιπούς, εκτός γενικής κυβέρνησης, τομείς της οικονομίας. Τέλος, το έλλειμμα του συνολικού ισοζυγίου χρηματοοικονομικών συναλλαγών μειώθηκε το 2023 σε σχέση με το 2022 (κατά 7,2 δισ. ευρώ) και διαμορφώθηκε σε 9 δισ. ευρώ. Στο τέλος Δεκεμβρίου 2023 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν σε 12,3 δισ. ευρώ, έναντι 11,3 δισ. ευρώ στο τέλος Δεκεμβρίου του 2022.

Το 2023 αυξήθηκαν τα τραπεζικά επιτόκια λόγω της αυστηρότερης νομισματικής πολιτικής που ασκήθηκε, ωστόσο το μέγεθος των αυξήσεων των τραπεζικών επιτοκίων καταθέσεων ήταν μικρότερο από τις αυξήσεις των επιτοκίων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και των επιτοκίων της αγοράς χρήματος της ευρωζώνης. Τα μέσα επιτόκια των καταθέσεων των νοικοκυριών με διάρκεια ως δύο έτη διαμορφώθηκαν το Δεκέμβριο του 2023 σε 1,68% έναντι 0,22% το Δεκέμβριο του 2022, ενώ το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των υφιστάμενων υπολοίπων των καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 0,51% από 0,09 το 2022. Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των υφιστάμενων υπολοίπων των δανείων ανήλθε το Δεκέμβριο του 2023 σε 6,35% από 5,02% τον αντίστοιχο μήνα του 2022. Ως αποτέλεσμα το περιθώριο επιτοκίου μεταξύ των υφιστάμενων καταθέσεων και δανείων αυξήθηκε στις 5,84 εκατοστιαίες μονάδες το Δεκέμβριο του 2023, από 4,93 εκατοστιαίες μονάδες το Δεκέμβριο του 2022. Τα ανωτέρω οδήγησαν σε μια στροφή των ρευστών διαθεσίμων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων προς τις καταθέσεις προθεσμίας, ιδίως όσον αφορά καταθέσεις με διάρκεια μεγαλύτερη από ένα έτος. Ωστόσο το 75% των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα εξακολουθεί να τηρείται σε λογαριασμούς διάρκειας μίας ημέρας.

Η εξέλιξη στις καταθέσεις και την χρηματοδότηση της οικονομίας το 2023 αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα. Με βάση τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η αποταμιευτική τάση σταδιακά επιβραδύνεται μετά το 2021. Το 2023 ο ρυθμός αύξησης των καταθέσεων περιορίστηκε στο 3,1%, από 4,5% το 2022. Η χρηματοδότηση του εγχώριου ιδιωτικού τομέα από τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα επιβραδύνθηκε επίσης το 2023 στο 3,6 % στο τέλος του έτους έναντι ρυθμού αύξησης 6,3% στο τέλος του 2022. Παρά την επιβράδυνση του σημειώθηκε το τρέχον έτος, οι προοπτικές εξέλιξης του ετήσιου ρυθμού αύξησης της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων παραμένουν θετικές, παρά την αρνητική επίδραση που έχει το υψηλότερο επίπεδο των επιτοκίων δανεισμού. Σε αυτό συμβάλει η χρηματοδότηση μέσω τραπεζικών πιστώσεων των επενδύσεων που εντάσσονται στον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Επίσης θετική επίδραση στην πιστωτική επέκταση θα έχουν οι πόροι χρηματοδότησης από τα πιστωτικά ιδρύματα και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) που θα διοχετευτούν στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027.

Τέλος, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία επιδρά θετικά στις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών, καθώς βελτιώνει άμεσα την ποιότητα του χαρτοφυλακίου τους και αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής αξιολόγησής τους, με αποτέλεσμα τη συγκράτηση του κόστους δανεισμού τους και την αύξηση της διαθέσιμης ρευστότητας. Μακροπρόθεσμα, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας τόσο του ελληνικού δημοσίου, όσο και των ελληνικών τραπεζών, θα έχει σημαντική θετική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2023- 2021

Μέγεθος – Δείκτες	*2023*	*2022*	*2021*
ΑΕΠ , *ετήσιες μεταβολές (%) βάσει στοιχείων ΕΕ 2022*	*2,0*	*5,6*	*8,4*
Απασχόληση και ανεργία			
Καθαρή ροή μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (αριθμός ατόμων)	*116.649*	*72.847*	*133.082*
Ποσοστό ανεργίας (Μέσοι Ετήσιοι όροι, %, εποχικά διορθωμένα στοιχεία)	*11,0*	*12,4*	*14,8*
Τιμές και μισθοί			
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μέση μεταβολή έτους, %)	*4,1*	*9,3*	*0,6*
Δημόσια Οικονομικά			
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (κατά ESA, % του ΑΕΠ)	*-2,1*	*-2,4*	*-7,0*
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικης Κυβέρνησης (κατά ESA , % του ΑΕΠ)	*1.1*	*0,1*	*-4,5*
Δημόσιο Χρέος Κεντρικής Διοίκησης (εκατ. ευρώ)	*401.000**	*400.276*	*388.337*
Δημόσιο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ)	*357.000**	*356.597*	*353.848*
(ως % ΑΕΠ)	*(160,3)**	*(172,6)*	*(195,0)*
Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. ευρώ, καθαρή κίνηση, Ιαν- Δεκ)			
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	*-14.131,3*	*-21.225,6*	*-10.964,4*
Ισοζύγιο κεφαλαίων	*2.677,0*	*3.111,6*	*4.000,9*
Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών	*-8.955,5*	*-16.152,0*	*-7.107,6*
Νομισματικές συνθήκες			
Καταθέσεις ιδιωτικού τομέα στα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (12μηνος ρυθμός μεταβολής τέλος έτους)	*3,1%*	*4,5%*	*9,9%*
Χρηματοδοτήσεις εγχώριου ιδιωτικού τομέα (12μηνος ρυθμός μεταβολής τέλος έτους) από εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	*3,6%*	*6,3%*	*1,4%*
ΑΕΠ σε τρέχουσες αγοραστικές τιμές (εκατ. ευρώ)	*222.766**	*206.620*	*181.500*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, EUROSTAT, ΕΡΓΑΝΗ, Υπουργείο Οικονομικών, Τράπεζα Ελλάδος, Εκτιμήσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό 2023.
**Εκτίμηση Υπουργείο Οικονομικών (δελτίο δημόσιου χρέους)*

Η διεθνής οικονομία

Το 2023 συνεχίστηκε η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας μετά από τις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης που ακολούθησε την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Ωστόσο η περιοριστική νομισματική πολιτική προκειμένου να μειωθεί ο πληθωρισμός και η υποχώρηση των δημοσίων δαπανών σε ένα διεθνές περιβάλλον υψηλού χρέους, καθώς και η συνεχιζόμενη διαταραχή των εφοδιαστικών αλυσίδων λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων, συγκράτησαν τους ρυθμούς ανάπτυξης. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) εκτιμά ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε από 3,5% το 2022 σε 3% το 2023. Ο ρυθμός μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας παραμένει κάτω του μέσου ετήσιου όρου 3,8% της περιόδου 2000-2019. Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) των προηγμένων οικονομιών επιβραδύνθηκε, σύμφωνα με το ΔΝΤ, από 2,6% το 2022 σε 1,5% το 2023, ενώ στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες σημειώθηκε οριακή μείωση από 4,1% το 2022 σε 4% το 2023.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ, το 2023 ο ρυθμός ανάπτυξης στη ζώνη του ΟΟΣΑ υποχώρησε ελαφρά από 2,9% το 2022 σε 1,6%. Μεταξύ των πλέον αναπτυγμένων οικονομιών, ο ρυθμός ανάπτυξης των ΗΠΑ αυξήθηκε από 1,9% το 2022 σε 2,5% το 2023, στην Ιαπωνία ανήλθε στο 1,9% από 1% το 2022, στον Καναδά διαμορφώθηκε στο 1,5% από 3,8% το 2022, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο επιβραδύνθηκε σημαντικά στο 0,1% το 2023 από 4,3% το 2022.

Όσον αφορά τις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, το ΔΝΤ εκτιμά ότι η Κίνα αναπτύχθηκε με ρυθμό 5% το 2023 από 3% το 2022 και η Ινδία με 6,3% το 2023, έναντι 7,2% το 2022.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ τόσο της Ε.Ε., όσο και της Ευρωζώνης περιορίστηκε σε 0,4% το 2023 από 3,4% το 2022. Όσον αφορά τις μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρωζώνης, η Γερμανία σημείωσε οριακά αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης το 2023 (-0,3%), κυρίως λόγω της πτώσης των επενδύσεων σε κατασκευές και σε μηχανολογικό εξοπλισμό, ενώ η Γαλλία και η Ιταλία αναπτύχθηκαν με ετήσιους ρυθμούς 0,7% και 0,9% αντίστοιχα. Ωστόσο υπάρχει έντονη διαφοροποίηση μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. Η Μάλτα ήταν η χώρα της Ε.Ε. με το υψηλότερο ποσοστό ανάπτυξης το 2023 (5,6%), ενώ η Ιρλανδία ήταν η χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό ετήσιας μείωσης του πραγματικού ΑΕΠ (-3,2%). Σημαντική πτώση κατά 3% σημείωσε και το ΑΕΠ της Εσθονίας, κυρίως λόγω της έκθεσης της χώρας στις οικονομικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία και τις επακόλουθες οικονομικές κυρώσεις στην Ρωσία. Το 2023 το ΑΕΠ συρρικνώθηκε επίσης στη Φινλανδία (-1%), στη Λιθουανία (-0,3%), στο Λουξεμβούργο (-1.1%), στην Ουγγαρία (-0,9%), την Αυστρία (-0,8%), την Τσεχία (-0,5%), και την Σουηδία (-0,2%), ενώ οι ρυθμοί ανάπτυξης ήταν υψηλότεροι στην Κροατία (2,8%), την Ισπανία (2,5%), την Κύπρο (2,5%), την Πορτογαλία (2,3%), την Ρουμανία (2,1%), την Ελλάδα (2%), την Δανία (1,8%), την Βουλγαρία (1,8%), την Σλοβενία (1,6%), το Βέλγιο (1,3%) και την Σλοβακία (1,1%), αντισταθμίζοντας τις αρνητικές επιδράσεις των λοιπών κρατών–μελών.

Οι χαμηλοί θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας το 2023 οφείλονται κυρίως στη δυναμική της ισχυρής μετα-πανδημικής ανάκαμψης που σημειώθηκε τα δυο προηγούμενα χρόνια. Ήδη από το τέλος του 2022 η οικονομική επέκταση τελείωσε απότομα και η οικονομική δραστηριότητα στην Ευρώπη έκτοτε ήταν σχεδόν στάσιμη σε ένα περιβάλλον μειούμενης αγοραστικής δύναμης, χαμηλής εξωτερικής ζήτησης, περιοριστικής νομισματικής πολιτικής και σταδιακού περιορισμού της δημοσιονομικής στήριξης. Ωστόσο η ευρωπαϊκή οικονομία απέφυγε να εισέλθει σε τεχνική ύφεση το δεύτερο εξάμηνο του έτους, ενώ υπήρξαν και ορισμένες θετικές εξελίξεις, κυρίως στο μέτωπο του πληθωρισμού.

Το 2023 η παγκόσμια οικονομία συνέχισε να βρίσκεται αντιμέτωπη με την πρόκληση του πληθωρισμού, ωστόσο το ΔΝΤ εκτιμά ότι υπήρξε επιβράδυνση του παγκόσμιου ρυθμού αύξησης των τιμών από 8,7% το 2022

σε 6,9% το 2023, λόγω της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής και της αποκλιμάκωσης των διεθνών τιμών των βασικών εμπορευμάτων, κυρίως των τιμών της ενέργειας και σε μικρότερο βαθμό των τροφίμων. Η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού ήταν ταχύτερη στις ανεπτυγμένες οικονομίες σε σχέση με τις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες. Στις αναπτυγμένες οικονομίες, ο πληθωρισμός από 7,3% το 2022 διαμορφώθηκε σε 4,7% το 2023, ενώ στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, εκτιμάται ότι μειώθηκε από 9,8% το 2022, στο 8,3% το 2023.

Στις ΗΠΑ συνεχίστηκε η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού από 8% το 2022 σε 4,2% το 2023, αν και παρέμεινε ψηλότερα από το στόχο του 2% που έχει θέσει η Ομοσπονδιακή Τράπεζα, η οποία συνέχισε και το 2023 να ασκεί περιοριστική νομισματική πολιτική αυξάνοντας τέσσερις φορές από τον Φεβρουάριο ως τον Ιούλιο του 2023 τα βασικά επιτόκια κατά 25 μονάδες βάσης. Τον Ιούλιο του 2023 το τρέχον εύρος των βασικών επιτοκίων στις ΗΠΑ διαμορφώθηκε σε 5,2 –5,5 %, από 4,25-4,5% το Δεκέμβριο του 2022.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε το 2023 στο 6,4% από 9,2% το 2022. Στην Ευρωζώνη η περιοριστική νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και η συνακόλουθη μείωση της εγχώριας ζήτησης συνέβαλλε στην αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων. Παράλληλα, η ανατίμηση του ευρώ αποδυνάμωσε τις τιμές των εισαγόμενων αγαθών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Eurostat, ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη, μετρούμενος με τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή διαμορφώθηκε σε 5,4% το 2023 , από 8,4% το 2022. Ωστόσο ο πληθωρισμός παρέμεινε πάνω από τον στόχο που έχει θέσει η ΕΚΤ (2%).

Προκειμένου να συγκρατήσει τη συνολική ζήτηση μέσω της διαμόρφωσης περιοριστικών συνθηκών χρηματοδότησης και επιβράδυνσης της πιστωτικής επέκτασης ώστε να υποβοηθήσει την επιστροφή του πληθωρισμού στο μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%, η ΕΚΤ αύξησε τα βασικά επιτόκια τον Ιούνιο, τον Ιούλιο και το Σεπτέμβριο του 2023 κατά 25 μονάδες βάσης κάθε φορά. Επίσης η ΕΚΤ όρισε το επιτόκιο των υποχρεωτικών καταθέσεων των τραπεζών στις εθνικές κεντρικές τράπεζες σε 0% με ισχύ από τα τέλη Σεπτεμβρίου 2023, προκειμένου να υποβοηθήσει τη μετακύλιση των μεταβολών των βασικών επιτοκίων του Ευρωσυστήματος στα επιτόκια της αγοράς χρήματος.

Ως επακόλουθο της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, ο ρυθμός επέκτασης της τραπεζικής χρηματοδότησης τόσο προς τις επιχειρήσεις, όσο και προς τα νοικοκυριά, μειώθηκε το 2023. Σε συνέπεια με την επιβράδυνση αυτή, ο ρυθμός μεταβολής της προσφοράς χρήματος με την ευρεία έννοια (Μ3) στην ζώνη του ευρώ υποχώρησε σημαντικά και διαμορφώθηκε σε αρνητικά επίπεδα.

Κατά τη διάρκεια του 2023 η επιβράδυνση της οικονομικής μεγέθυνσης, η κλιμάκωση της γεωπολιτικής αβεβαιότητας και η σχετική αύξηση της ζήτησης υπηρεσιών έναντι αγαθών περιόρισαν το παγκόσμιο εμπόριο. Παράλληλα, η ισχυρή ανατίμηση του δολαρίου ΗΠΑ που είχε σημειωθεί το 2022 συνέβαλε επίσης στην εξασθένηση των εμπορικών ροών. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του ΔΝΤ, ο όγκος του διεθνούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκε μόλις κατά 0,9% το 2023, έναντι 5,1% το 2022. Τα ανωτέρω είχαν σαν αποτέλεσμα η μέση ετήσια τιμή του αργού πετρελαίου ΟΠΕΚ να παρουσιάσει πτώση στα 82,95 δολάρια ΗΠΑ ανά βαρέλι το 2023, από 100,08 δολάρια ανά βαρέλι το 2022. Ωστόσο σε σχέση με την τιμή του αργού πετρελαίου του ΟΠΕΚ που είχε διαμορφωθεί στο τέλος Δεκεμβρίου 2022 στα 81,29 δολάρια ΗΠΑ ανά βαρέλι, στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2023 σημειώθηκε πτώση στα 78,44 δολάρια ανά βαρέλι. Τέλος, από τον Ιανουάριο του 2023 η χονδρική τιμή του φυσικού αερίου στην spot αγορά επέστεψε στα επίπεδα που είχαν διαμορφωθεί πριν από τον πόλεμο στην Ουκρανία αν και παραμένει τρεις φορές υψηλότερη από την τιμή που είχε διαμορφωθεί τον Ιούλιο του 2019.

Παρά την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, η αγορά εργασίας στην Ε.Ε. παρουσίασε ικανοποιητικές επιδόσεις το 2023. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό ανεργίας στην Ε.Ε. μειώθηκε από 6,1% το Δεκέμβριο του 2022 σε 6% τον ίδιο μήνα του 2023. Το ποσοστό αυτό είναι το χαμηλότερο που έχει καταγραφεί από την Eurostat από τον Απρίλιο του 1998, όταν άρχισε να τηρεί τη σχετική χρονολογική σειρά. Στην Ευρωζώνη το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε επίσης και διαμορφώθηκε στο ιστορικά χαμηλό ποσοστό του 6,5% το Δεκέμβριο του 2023 από 6,7% το Δεκέμβριο του 2022. Συνολικά 13,2 εκατομμύρια άνθρωποι ήταν άνεργοι στην Ε.Ε. το Δεκέμβριο του 2023, εκ των οποίων τα 11 εκατομμύρια στη ζώνη του ευρώ. Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας το Δεκέμβριο του 2023 σημειώθηκαν στην Ισπανία (11,6%), την Ελλάδα (10,4%), την Λιθουανία (7,7%) και την Φινλανδία (7,7%). Τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας σημειώθηκαν στην Μάλτα (2,6%), την Πολωνία (2,9%), την Τσεχία (3%) και την Γερμανία (3,1%). Ο συνολικός αριθμός των απασχολουμένων αυξήθηκε κατά 1,4% στην ευρωζώνη και κατά 1,2% στην Ε.Ε. το 2023. Τα αντίστοιχα ποσοστά το 2022 ήταν 2,3% και 2% αντίστοιχα. Παράλληλα το τρίτο τρίμηνο του 2023 η απασχόληση ανήλθε στο 61,3% του πληθυσμού της Ε.Ε. ηλικίας 15-74 ετών, ποσοστό που αποτελεί το υψηλότερο επίπεδο από το 2021. Τέλος, ο συνολικός αριθμός των ωρών εργασίας αυξήθηκε το 2023 κατά 1,3% στην ευρωζώνη και κατά 1% στην Ε.Ε., έναντι 3,4% και 2,8% αντίστοιχα το 2022.

Το 2023 τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης εξακολούθησαν να επηρεάζουν τα δημοσιονομικά αποτελέσματα, αν και σε μικρότερη έκταση από ότι το 2022. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το καθαρό κόστος των μέτρων αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης μειώθηκε στο 0,9% του ΑΕΠ της Ε.Ε. το 2023, έναντι 1,2% το 2022. Το τρίτο τρίμηνο του 2023 ο εποχιακά προσαρμοσμένος λόγος του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 2,8% τόσο στην Ε.Ε., όσο και στην ευρωζώνη, σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο του 2022 (-4% και -4,1% αντίστοιχα).

Το 2023 δημόσιο χρέος στην Ε.Ε. αποκλιμακώθηκε περαιτέρω, παρά το γεγονός ότι η πολύ υψηλή αύξηση των εσόδων που παρατηρήθηκε το 2022 άρχισε να εκτονώνεται, ενώ παρέμειναν οι πιέσεις στην πλευρά των δαπανών. Στο τέλος του τρίτου τριμήνου του 2023 το ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης στην Ε.Ε. διαμορφώθηκε στο 82,6% του ΑΕΠ από 84,6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022. Στην ευρωζώνη ο λόγος δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ μειώθηκε επίσης σε 89,9% του ΑΕΠ το τρίτο τρίμηνο του 2023 από 92,2% το 2022. Σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2022, σε οκτώ κράτη μέλη καταγράφηκε αύξηση του λόγου του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ στο τρίτο τρίμηνο του 2023 και σε 19 κράτη μέλη μείωση. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στην Ελλάδα (-12 ποσοστιαίες μονάδες), στην Πορτογαλία (-10,9 ποσοστιαίες μονάδες) και στην Γαλλία (-10,3 ποσοστιαίες μονάδες).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2020-2022

Χώρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή, όγκοι)			Ανεργία (%)			Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή , μέση ετήσια μεταβολή)			Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)		
	2023	2022	2021	2023*	2022	2021	2023	2022	2021	Q3-2023	2022	2021
Αυστρία	-0,8	4,8	4,2	5,4	4,8	6,2	7,7	8,6	2,8	78,2	78,4	82,5
Βέλγιο	1,3	3,0	6,9	5,6	5,6	6,3	2,3	10,3	3,2	108,0	108,0	104,3
Γαλλία	0,7	2,5	6,4	7,6	7,3	7,9	5,7	5,9	2,1	111,9	111,8	112,9
Γερμανία	-0,3	1,8	3,2	3,1	3,1	3,7	6,0	8,7	3,2	64,8	66,1	69,0
Ελλάδα	2,0	5,6	8,4	10,4	12,5	14,7	4,2	9,3	0,6	165,5	172,6	195,0
Εσθονία	-3,0	-0.5	7,2	6,9	5,6	6,2	9,1	19,4	4,5	18,2	18,5	17,8
Ιρλανδία	-3,2	9,4	15,1	4,5	4,5	6,2	5,2	8,1	2,4	43,6	44,4	54,4
Ισπανία	2,5	5,8	6,4	11,7	12,9	14,8	3,4	8,3	3,0	109,8	111,6	116,8
Ιταλία	0,9	3,7	8,3	7,2	8,1	9,5	5,9	8,7	1,9	140,6	141,7	147,1
Κύπρος	2,5	5,1	9,9	6,3	6,8	7,5	3,9	8,1	2,3	79,4	85,6	99,3
Λετονία	-0,3	3,4	6,7	7,0	6,9	7,6	9,1	17,2	3,2	41,4	41,0	44,0
Λουξεμβούργο	-1,1	1,4	7,2	5,5	4,6	5,3	2,9	8,2	3,5	25,7	24,7	24,5
Μάλτα	5,6	8,2	12,6	2,4	3,6	4,1	5,6	6,1	0,7	49,3	52,3	54,0
Ολλανδία	0,1	4,3	6,2	3,6	3,5	4,2	4,1	11,6	2,8	45,9	50,1	51,7
Πορτογαλία	2,3	6,8	5,7	6,5	6,2	6,7	5,3	8,1	0,9	107,5	112,4	124,5
Σλοβακία	1,1	1,8	4,8	5,6	6,1	6,8	11,0	12,1	2,8	58,6	57,8	61,1
Σλοβενία	1,6	2,5	8,2	3,4	4,0	4,8	7,2	9,3	2,0	71,4	72,3	74,4
Φινλανδία	-1,0	1,6	2,8	7,5	6,8	7,7	4,3	7,2	2,1	73,8	73,3	72,5
Βουλγαρία	1,8	3,9	7,7	4,3	4,3	5,3	8,6	13,0	2,8	21,0	22,6	23,9
Τσεχία	-0,5	2,4	3,6	2,8	2,2	2,8	12,0	14,8	3,3	44,5	44,2	42,0
Κροατία	2,8	6,3	13,8	6,1	7,0	7,6	8,4	10,7	2,7	64,4	68,2	78,1
Λιθουανία	-0,3	2,4	6,3	7,0	6,0	7,1	8,7	18,9	4,6	37,4	38,1	43,4
Ουγγαρία	-0,9	4,6	7,1	4,2	3,6	4,1	17,0	15,3	5,2	75,0	73,9	76,7
Πολωνία	0,2	5,3	6,9	3,0	2,9	3,4	10,9	13,2	5,2	48,7	49,3	53,6
Ρουμανία	2,1	4,6	5,7	5,6	5,6	5,6	9,7	12,0	4,1	48,9	47,2	48,5
Σουηδία	-0,2	1,9	6,1	8,1	7,5	8,8	5,9	8,1	2,7	30,1	32,9	36,5
Δανία	1,8	2,7	6,8	5,0	4,5	5,1	3,4	8,5	1,9	29,7	29,8	36,0

Πηγή: EUROSTAT
** Δεκέμβριος 2023*

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Διεθνείς κεφαλαιαγορές

- ***Ένωση Κεφαλαιαγορών: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει νέους κανόνες για την προστασία και την ενδυνάμωση των ιδιωτών επενδυτών στην ΕΕ***

Η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων για τις επενδύσεις ιδιωτών (Retail Investment Package), η οποία θέτει τα συμφέροντα των καταναλωτών και των καταναλωτριών στο επίκεντρο των λιανικών επενδύσεων. Στόχος είναι να ενδυναμωθούν οι ιδιώτες επενδυτές (δηλαδή οι μη επαγγελματίες «καταναλωτές» επενδυτές) να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις που ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους, διασφαλίζοντας ότι αντιμετωπίζονται δίκαια και ότι τους προσφέρεται επαρκής προστασία. Αυτό θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη και την αυτοπεποίθηση των ιδιωτών επενδυτών, ώστε να επενδύουν με ασφάλεια στο μέλλον τους και να επωφεληθούν πλήρως από την Ένωση Κεφαλαιαγορών της ΕΕ.

Ένας από τους τρεις βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο σχέδιο δράσης του 2020 για την Ένωση Κεφαλαιαγορών ήταν η εδραίωση της ΕΕ ως ακόμη πιο ασφαλούς τόπου για ιδιωτικές επενδύσεις σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Η σημερινή δέσμη μέτρων αποσκοπεί στην επίτευξη του στόχου αυτού και στην ενθάρρυνση της συμμετοχής στις κεφαλαιαγορές της ΕΕ, η οποία είναι παραδοσιακά χαμηλότερη από ό,τι σε άλλες περιοχές, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, παρόλο που τα ποσοστά αποταμίευσης των Ευρωπαίων είναι πολύ υψηλά. Η τόνωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών αποτελεί, επίσης, βασικό μέσο για τη διοχέτευση ιδιωτικής χρηματοδότησης στην οικονομία της ΕΕ και για τη χρηματοδότηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

Αναλυτικώτερα η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει φιλόδοξα και ευρείας κλίμακας μέτρα με τους ακόλουθους στόχους:

- ***Βελτίωση του τρόπου με τον οποίο παρέχονται στους ιδιώτες επενδυτές πληροφορίες*** *σχετικά με επενδυτικά προϊόντα και υπηρεσίες, με πιο ουσιαστικούς και τυποποιημένους τρόπους, προσαρμόζοντας τους κανόνες γνωστοποίησης στην ψηφιακή εποχή και στη διαρκώς μεγαλύτερη προτίμηση των επενδυτών για βιώσιμες επενδύσεις,*
- ***Αύξηση της διαφάνειας*** *και της συγκρισιμότητας του κόστους, με την υποχρεωτική χρήση τυποποιημένης παρουσίασης και ορολογίας σχετικά με το κόστος. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ότι τα επενδυτικά προϊόντα προσφέρουν πραγματικά καλή σχέση κόστους-ωφέλειας στους μικροεπενδυτές,*
- *Διασφάλιση ότι όλοι οι ιδιώτες πελάτες λαμβάνουν τουλάχιστον ετησίως* ***σαφή εικόνα των επενδυτικών επιδόσεων του χαρτοφυλακίου τους,***
- ***Αντιμετώπιση πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων στη διανομή επενδυτικών προϊόντων*** *με την απαγόρευση των αντιπαροχών επί των πωλήσεων που περιορίζονται στην εκτέλεση εντολής του πελάτη (δηλαδή όταν δεν παρέχονται επενδυτικες συμβουλές) και διασφάλιση ότι οι χρηματοοικονομικές συμβουλές ευθυγραμμίζονται με τα βέλτιστα συμφέροντα των μικροεπενδυτών. Θα θεσπιστούν, επίσης, αυστηρότερες διασφαλίσεις και διαφάνεια όταν επιτρέπονται αντιπαροχές.*
- ***Προστασία των ιδιωτών επενδυτών από παραπλανητικό μάρκετινγκ*** *με διάταξη που ορίζει ότι οι ενδιάμεσοι χρηματοοικονομικοί διαμεσολαβητές (δηλαδή οι σύμβουλοι) είναι πλήρως υπεύθυνοι για τη χρήση (και την κατάχρηση) των διαφημιστικών τους ανακοινώσεων, μεταξύ άλλων όταν αυτή πραγματοποιείται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή μέσω διασημοτήτων ή άλλων τρίτων μερών στα οποία προσφέρουν αμοιβή ή άλλα κίνητρα.*
- ***Διατήρηση υψηλών προτύπων επαγγελματικών προσόντων για τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους****.*
- ***Ενδυνάμωση των καταναλωτών, ώστε να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις*** *σε χρηματοοικονομικά θέματα, με την ενθάρρυνση των κρατών μελών να θέτουν σε εφαρμογή εθνικά μέτρα υπέρ του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού των πολιτών, ανεξάρτητα από την ηλικία ή το κοινωνικό και εκπαιδευτικό τους υπόβαθρο,*
- ***Μείωση του διοικητικού φόρτου και βελτίωση της προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών*** *σε εξειδικευμένους ιδιώτες επενδυτές, καθιστώντας πιο αναλογικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας προκειμένου να καταστεί κάποιος επαγγελματίας επενδυτής,*
- ***Ενίσχυση της εποπτικής συνεργασίας,*** *ώστε να καταστεί ευκολότερο για τις εθνικές αρμόδιες αρχές και τις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές να διασφαλίζουν την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων με συνεκτικό τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ και να καταπολεμούν από κοινού την απάτη και τις αθέμιτες πρακτικές.*

Αυτή η δέσμη μέτρων έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής και αφορά το σύνολο της επενδυτικής διαδρομής του καταναλωτή. Αποτελείται από μια τροποποιητική οδηγία, η οποία αναθεωρεί τους ισχύοντες κανόνες που ορίζονται στην Οδηγία για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων (MiFID II), την Οδηγία για τη Διανομή Ασφαλιστικών Προϊόντων (IDD), την Οδηγία για τους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων Σε Κινητές Αξίες (UCITS), την Οδηγία για τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (AIFMD) και την Οδηγία σχετικά με την Ανάληψη και την Άσκηση Δραστηριοτήτων Ασφάλισης και Αντασφάλισης (Solvency II), καθώς και έναν τροποποιητικό Κανονισμό, ο οποίος αναθεωρεί τον Κανονισμό για τα Συσκευασμένα Επενδυτικά Προϊόντα για Ιδιώτες Επενδυτές και Επενδυτικά Προϊόντα Βασιζόμενα σε Ασφάλιση (PRIIPs).

Για περισσότερες πληροφορίες δείτε:

- *Ερωτήσεις και απαντήσεις https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/qanda_23_2869*
- *Νομοθετικές προτάσεις και δελτίο ενημέρωσης https://finance.ec.europa.eu/publications/retail-investment-package_en*

- ***Εξαμηνιαία έκθεση της ESMA για τις Τάσεις, τους Κίνδύνους και τις Ευπάθειες για το 2023- ESMA Report on Trends, Risk and Vulnerabilities (TRV) Report No.2, 2023***

Περίληψη κινδύνου και προοπτικές: *Το α' εξάμηνο του 2023, οι χρηματοπιστωτικές αγορές ανέκαμψαν λόγω χαμηλότερων τιμών ενέργειας και προσδοκιών για βραδύτερο ρυθμό νομισματικής περιστολής. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές προσαρμόζονται στο νέο οικονομικό περιβάλλον των διαρκώς υψηλότερων επιτοκίων και του πληθωρισμού και αντιδρούν με ένταση σε δυσμενή γεγονότα. Η κατάρρευση αρκετών περιφερειακών τραπεζών των ΗΠΑ αναζωογόνησε τις ανησυχίες για τον τραπεζικό τομέα και προκάλεσε ένα σύντομο επεισόδιο αστάθειας. Οι συνολικοί κίνδυνοι που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ESMA παραμένουν σε υψηλά ή πολύ υψηλά επίπεδα. Στο μέλλον, οι αγορές πρόκειται να παραμείνουν πολύ ευαίσθητες, ιδίως σε πιθανές επιδεινώσεις των θεμελιωδών οικονομικών μεγεθών ή κινδύνους στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ παρακολουθούν στενά τη βιωσιμότητα του ιδιωτικού και του δημόσιου χρέους στο πλαίσιο των υψηλότερων επιτοκίων. Ως εκ τούτου, υπάρχει υψηλός κίνδυνος διορθώσεων σε ένα πλαίσιο εύθραυστης ρευστότητας της αγοράς στις αγορές μετοχών, ομολόγων και αγοράς cryptos. Η αστάθεια και ο πληθωρισμός αυξάνουν επίσης τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους για τους καταναλωτές, ιδίως τις απώλειες από αρνητικές πραγματικές αποδόσεις.*

Αγορές τίτλων: *Οι αγορές μετοχών σημείωσαν άνοδο το 1ο εξάμηνο του 2023, παρόλο που η πίεση της αγοράς που σχετίζεται με τις τράπεζες των ΗΠΑ οδήγησε σε αυξημένη αστάθεια και αυξημένα spreads τον Μάρτιο και τον Απρίλιο. Η αβεβαιότητα συνέχισε να επικρατεί στις αγορές σταθερού εισοδήματος λόγω της πίεσης στον τραπεζικό τομέα και των προσδοκιών για περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων. Αυτό συνέβαλε σε αυξημένη αστάθεια και χαμηλή ρευστότητα, με τα εταιρικά και κρατικά ομόλογα να παραμένουν ως επί το πλείστον σταθερά το α' εξάμηνο του 2023. Οι δείκτες πιστωτικού κινδύνου έδειξαν ανάμεικτα σημάδια, με πρώιμα σημάδια επιδείνωσης, όπως αυξανόμενες εταιρικές αθετήσεις υψηλών αποδόσεων και υποβαθμίσεις κρατικών ομολόγων, αλλά από την άλλη πλευρά περιορισμένες κινήσεις στα spreads των κρατικών πιστώσεων. Οι ανοικτές πωλήσεις που σχετίζονται με τις τράπεζες της ΕΕ παρέμειναν συγκρατημένες. Ο νέος μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς της ΕΕ για τον περιορισμό των*

υπερβολικών τιμών φυσικού αερίου έχει τεθεί σε εφαρμογή, αλλά, με την πτώση των τιμών, δεν έχει ενεργοποιηθεί προς το παρόν.

Διαχείριση κεφαλαίων: *Ο τομέας των επενδυτικών κεφαλαίων ανέκαμψε εν μέρει μετά την ιστορική πτώση που σημειώθηκε το 2022, κυρίως λόγω των επιπτώσεων αποτίμησης. Με κεφαλαία υπό διαχείριση ύψους 18tn EUR υπολείπεται κατά 1,4tn EUR από την αξία τους στο τέλος του 2021. Οι επιδόσεις έγιναν και πάλι θετικές για μετοχικά και ομολογιακά κεφάλαια. Οι ροές σε μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια μειώθηκαν ενώ τα ομολογιακά κεφάλαια έλαβαν εισροές, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με τις εκροές του 2022. Ειδικότερα, τα αμοιβαία κεφάλαια σταθερού εισοδήματος, τα οποία μείωσαν την περίοδο ωρίμανσης των επενδύσεων τους και την ευαισθησία τους σε μεταβολές των επιτοκίων κατά τη διάρκεια της νομισματικής περιστολής, βρίσκονται πλέον σε θέση να επωφεληθούν από υψηλότερες αποδόσεις. Οι κίνδυνοι των επενδυτικών κεφαλαίων παραμένουν υψηλοί λόγω των επικρατούντων πιστωτικών κινδύνων, κινδύνων αποτίμησης, ρευστότητας και επιτοκίων, ειδικά για τα επενδυτικά κεφάλαια που συνδυάζουν διάφορες ευπάθειες, όπως στον τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία.*

Καταναλωτές: *Το κλίμα παρέμεινε αρνητικό εν μέσω παρατεταμένης αβεβαιότητας και αδύναμων προσδοκιών για μακροπρόθεσμες εξελίξεις. Η απόδοση των επενδύσεων λιανικής παρέμεινε υποτονική, αντανακλώντας τις συνεχείς πιέσεις τιμών στις υποκείμενες αγορές περιουσιακών στοιχείων. Αν και ο ετήσιος πληθωρισμός στην ΕΕ έχει μειωθεί, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική ανάσχεση στις πραγματικές αποδόσεις των επενδύσεων. Εξακολουθούν να υπάρχουν υψηλά επίπεδα παραπόνων καταναλωτών για CFDs.*

Υποδομές και υπηρεσίες: *Η πίεση στην αγορά που υπέστησαν οι τράπεζες τον Μάρτιο είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των γεγονότων διακοπής συναλλαγών που επηρεάζουν τις μετοχές και ανανέωσε την ανάπτυξη του όγκου συναλλαγών μετοχών το 1ο τρίμηνο του 2023. Τα CRAs εξέδωσαν περισσότερες από 14.000 νέες αξιολογήσεις ΕΟΧ το 1ο εξάμηνο του 2023. Μετά την κορύφωση το 2ο εξάμηνο του 2022, τα περιθώρια κέρδους των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που αφορούσαν τα παράγωγα εεπί εμπορευμάτων μειώθηκαν το α' εξάμηνο του 2023, παράλληλα με την πτώση των τιμών των παραγώγων ενέργειας.*

Χρηματοδότηση βασισμένη στην αγορά: *Η ικανότητα των μη χρηματοπιστωτικών εταιρειών να αντλούν κεφάλαια μέσω κεφαλαιαγορών αυξήθηκε ελαφρά το α' εξάμηνο του 2023 από τα χαμηλά που παρατηρήθηκαν το 2022. Οι συναλλαγές μετοχών ήταν ως επί το πλείστον σταθερές και οι εκδόσεις βασίστηκαν κυρίως σε προσφορές τίτλων στη δευτερογενή αγορά. Η έκδοση εταιρικών ομολόγων κορυφώθηκε το 1ο τετράμηνο του 2023, με συγκέντρωση σε περισσότερο βραχυπρόθεσμες περιόδους ωρίμανσης, κυρίως συνδεόμενες με τις προσδοκίες της νομισματικής πολιτικής.*

Βιώσιμη χρηματοδότηση: *Η αγορά της ΕΕ για προϊόντα ESG και βιώσιμες επενδύσεις συνέχισε να αναπτύσσεται με έντονο ρυθμό παρά την επιβράδυνση της έκδοσης ομολόγων ESG το 1ο εξάμηνο του 2023, και η ζήτηση για κεφάλαια με βιώσιμο επενδυτικό στόχο παρέμεινε ισχυρή, ενώ το κύμα αναταξινομήσεων επενδυτικών κεφαλαίων από τις διατάξεις του άρθρου 9 στις διατάξεις του άρθρου 8 του SFDR δεν είχε σαφή αντίκτυπο στις ροές κεφαλαίων.*

Περιουσιακά στοιχεία κρυπτογράφησης (crypto-assets) και χρηματοοικονομική καινοτομία: *Οι αποτιμήσεις crypto-assets ανέκαμψαν το α' εξάμηνο του 2023 στα 1,2 τρισεκατομμύρια ευρώ εν μέσω υποχώρησης του όγκου συναλλαγών, αλλά παρέμειναν πολύ κάτω από την ιστορική τους κορύφωση των 2,6 τρις ευρώ. Οι επίμονα αυξημένοι κίνδυνοι στον κυβερνοχώρο παραμένουν σημαντική πηγή ανησυχίας για τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές έχουν αρχίσει να διερευνούν πιθανές επιπτώσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης μετά την κυκλοφορία διαφόρων εργαλείων Generative AI το 1ο εξάμηνο του 2023. Η επίδρασή τους θα μπορούσε να είναι μετασχηματιστική και οι αρχές μελετούν ενδεχόμενα οφέλη και κινδύνους για τους καταναλωτές και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.*

- ***Εξαμηνιαία έκθεση της ESMA για τις Τάσεις, τους Κίνδύνους και τις Ευπάθειες για το 2023- ESMA Report on Trends, Risk and Vulnerabilities (TRV) Report No.1, 2024***

Περιβάλλον αγοράς

Οι αγορές που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ESMA παρέμειναν εξαιρετικά ανθεκτικές το δεύτερο εξάμηνο του 2023, παρά τη συρροή των κινδύνων που επικράτησαν κατά τη διάρκεια του έτους. Η απότομη αλλαγή στις συνθήκες περιβάλλοντος των επιτοκίων επηρεάζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τις αποδόσεις των επενδυτών κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Η συρροή εξωτερικών κινδύνων συνεχίζει να επιβαρύνει την οικονομία και τις αγορές. Οι ανησυχίες για τις αποτιμήσεις ακινήτων είναι αυξημένες, καθώς τα εμπορικά και οικιστικά ακίνητα έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τις πρόσφατες εξελίξεις των επιτοκίων. Το Greenwashing και οι σχετικές αθέμιτες πρακτικές κινδυνεύουν να υπονομεύσουν την αξιοπιστία της πράσινης χρηματοδότησης. Οι επενδυτές, ιδιαίτερα αυτοί που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες λόγω έλλειψης γνώσεων ή πόρων, κινδυνεύουν να λάβουν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Γενικά οι κίνδυνοι εξακολουθούν να παραμένουν σε υψηλά ή πολύ υψηλά επίπεδα.

Εκτίμηση Κινδύνου

Αναμένεται σταδιακή βελτίωση των επιπέδων κινδύνου / και σταθεροποίηση ή βελτίωση των προοπτικών τους, με βάση τις τρέχουσες σχετικά ήρεμες συνθήκες της αγοράς. Οι αλλαγές σε σύγκριση με το TRV του 2^{ου} εξαμήνου του 2023 αφορούν στον κίνδυνο ρευστότητας που μειώνεται σε υψηλό από πολύ υψηλό επίπεδο και ο κίνδυνος αγοράς αποκτά καθοδική προοπτική από σταθερή προοπτική τοπερασμένο 6μηνο, όπως και ο περιβαλλοντικός κίνδυνος αποκτά σταθερή προοπτική από ανοδική.
Στο μέλλον, οι αγορές εκτιμάται ότι θα παραμείνουν πολύ ευαίσθητες, ειδικά σε ό,τι αφορά στον αντίκτυπο επί της αγοράς από τη διατήρηση των επιτοκίων σε υψηλα επίπεδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, στις μακροοικονομικές προοπτικές και στους γεωπολιτικούς και περιφερειακούς κινδύνους. Υπάρχει υψηλός κίνδυνος διορθώσεων, σε ένα πλαίσιο εύθραυστης ρευστότητας στις αγορές μετοχών, ομολόγων και cryptos, με ιδιαίτερη ανησυχία για την έκθεση (exposure) στις αγορές ακινήτων. Ο

πληθωρισμός μειώθηκε, αλλά συνεχίζει να επιβαρύνει τις πραγματικές αποδόσεις των επενδυτών. Οι εξελίξεις υποδεικνύουν ως αναμενόμενες, περαιτέρω σημαντικές αλλαγές στον χρηματοπιστωτκό τομέα που συνδέονται με την τεχνητή νοημοσύνη.

Βασικοί παράγοντες κινδύνου:

- ***Υψηλότερα Επιτόκια για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα:*** *Η απότομη αλλαγή στο περιβάλλον των επιτοκίων επηρεάζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τις αποδόσεις των επενδυτών. Το κόστος αναχρηματοδότησης έχει αυξηθεί απότομα και αναμένεται να επιβαρύνει ιδιαίτερα τις εταιρείες με χρέος που λήγει το 2024 και το 2025. Έχουν ήδη σημειωθεί οι πρώτες υποβαθμίσεις από τους Οίκους Αξιολόγησης Πιστοληπτικής ικανότητας. Η επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας αναμένεται τελικά να επηρεάσει την απόδοση των χαρτοφυλακίων επενδυτών.*
- ***Γεωπολιτικοί και περιφερειακοί κίνδυνοι:*** *Η συρροή κινδύνων από το εξωτερικό περιβάλλον συνεχίζει να επιβαρύνει την οικονομία και τις αγορές. Καθώς η αβεβαιότητα και η εύθραυστη ρευστότητα περιορίζουν την ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, τα εξωτερικά σοκ θα πρέπει να αναμένεται ότι θα οδηγήσουν σε υψηλή αστάθεια/μεταβλητότητα των τιμών των κινητών αξιών.*
- ***Αποτιμήσεις ακινήτων:*** *Τα εμπορικά και οικιστικά ακίνητα έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τις πρόσφατες εξελίξεις των επιτοκίων. Η ύφεση μεταφέρεται μέσα στις χρηματοπιστωτικές αγορές και τους επενδυτές μέσω της χαμηλότερης τιμολόγησης των μετοχών και των ομολόγων των εταιρειών ακινήτων, υποβαθμίσεων αξιολόγησης, μείωσης των αποτιμήσεων των επενδυτικών κεφαλαίων ακινήτων και κινδύνων ρευστότητας. Η έκθεση σε παράγωγα και repos είναι περιορισμένη αλλά συγκεντρωμένη.*
- ***Greenwashing:*** *Το Greenwashing και οι σχετικές κακές πρακτικές υπονομεύουν την αξιοπιστία της πράσινης χρηματοδότησης. Με τις πρώτες εκροές από επενδυτικά κεφάλαια ESG το 2023, μελλοντικά περιστατικά, εκτός εάν αποτραπούν αποτελεσματικά, μπορεί να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών.*
- ***Επενδύσεις που βασίζονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης:*** *Οι επενδυτές, ιδιαίτερα αυτοί που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες λόγω περιορισμένων γνώσεων ή πόρων, κινδυνεύουν να λάβουν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Καθώς οι δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο που σχετίζονται με τα οικονομικά αυξάνονται, οι επενδυτές που δεν επαληθεύουν την αξιοπιστία και την ποιότητα των πληροφοριών ενδέχεται να υποστούν ζημίες.*

- ***Ετήσια Στατιστική Έκθεση της ESMA σχετικά με τις επιδόσεις και το κόστος των επενδυτικών προϊόντων λιανικής στην ΕΕ***

Συνολική αξιολόγηση

- *Οι επενδυτές στην ΕΕ αντιμετωπίζουν ένα περιβάλλον υψηλής οικονομικής αβεβαιότητας, υψηλού πληθωρισμού και σχετικά χαμηλών επιδόσεων στην αγορά. Το υψηλό κόστος ορισμένων επενδυτικών προϊόντων, ιδιαίτερα για τους ιδιώτες επενδυτές, εγείρει ανησυχίες σχετικά με τα πραγματικά επενδυτικά αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό, η διαθεσιμότητα καλοσχεδιασμένων και οικονομικά αποδοτικών επενδυτικών προϊόντων είναι βασικό στοιχείο για την ενθάρρυνση της αυξημένης συμμετοχής των καταναλωτών στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές.*

Αναλυτικά ευρήματα

- ***Κόστος:*** *Το κόστος έχει κάπως μειωθεί, αλλά οι επενδυτές θα πρέπει να συνεχίσουν να εξετάζουν προσεκτικά τις προμήθειες που επιβάλουν οι διχειριστές κεφαλαίων στις επενδυτικές τους αποφάσεις. Οι ενεργοί ΟΣΕΚΑ παρέμειναν πιο ακριβοί από τα παθητικά αμοιβαία κεφάλαια και τα ETF, έτσι ώστε η καθαρή τους απόδοση ήταν κατά μέσο όρο χαμηλότερη σε σύγκριση με εκείνα. Το κόστος ήταν υψηλότερο για τα διασυνοριακά επενδυτικά κεφάλαια σε σχέση με τα εγχώρια επενδυτικά κεφάλαια, κυρίως λόγω των διαφορών στους διαύλους διάθεσης.*

- ***Επενδυτική αξία και σχέση ποιότητας - τιμής:*** *Οι επενδυτές πλήρωσαν περίπου 3.000 ευρώ σε κόστος για μια επένδυση 10.000 ευρώ στη δεκαετία μεταξύ 2012 και 2021. Αυτό οδήγησε σε τελική καθαρή αξία 18.500 ευρώ στο τέλος αυτής της περιόδου. Πέρα από την απόδοση και το κόστος, η συνολική χρησιμότητα που μπορούν να αντλήσουν οι επενδυτές από τα επενδυτικά προϊόντα, δηλαδή η σχέση ποιότητας-τιμής τους, κερδίζει όλο και μεγαλύτερη προσοχή. Η αποδοτικότητα κόστους, καθώς και ο σχεδιασμός και η ποιότητα του προϊόντος, καθορίζουν το τελικό αποτέλσμα για τους επενδυτές.*

- ***Πληθωρισμός:*** *Μετά από περισσότερο από μια δεκαετία χαμηλού πληθωρισμού, η πρόσφατη άνοδος των επιπέδων τιμών άρχισε να επιβαρύνει τις αποδόσεις των επενδυτών. Εκτός από τις μέσες προμήθειες κεφαλαίων 3.000 ευρώ που καταβάλλονται για μια δεκαετή επένδυση 10.000 ευρώ, οι επενδυτές χάνουν συνήθως 2.000 ευρώ λόγω πληθωρισμού, μειώνοντας την καθαρή αξία αυτής της επένδυσης στα 16.500 ευρώ. Οι διαφορές πληθωρισμού μεταξύ των κρατών μελών, μετρούμενες στο επίπεδο της έδρας του αμοιβαίου κεφαλαίου, προσθέτουν στις επίμονες και υψηλές διαφορές στο κόστος των αμοιβαίων κεφαλαίων σε ολόκληρη την ΕΕ.*

- ***ESG:*** *Ενώ τα ESG μετοχικά, ομολογιακά και μικτά αμοιβαία κεφάλαια ξεπέρασαν κατά μέσο όρο τα ισοδύναμα μη - ESG επενδυτικά κεφάλαια το 2021, τα αποτελέσματα διαφέρουν μεταξύ των κατηγοριών ενεργητικού. Το 2021, τα μετοχικά και μικτά ESG αμοιβαία κεφάλαια ξεπέρασαν τις επιδόσεις των μη ESG αντίστοιχων επενδυτικών κεφαλαίων, αλλά η απόδοση των ομολογιακών κεφαλαίων ESG ήταν χαμηλότερη από την απόδοση των μη ESG ομολογιακών επενδυτικών κεφαλαίων. Τα επενδυτικά κεφάλαια ESG παρέμειναν φθηνότερα από τα μη ESG ομότιμα κεφάλαια, με εξαίρεση τα μετοχικά ESG ETFs που είναι πιο ακριβά σε σύγκριση με τα μη ESG ETFs.*

- ***Δομημένα προϊόντα λιανικής:*** *Το συνολικό κόστος αποδόθηκε σε μεγάλο βαθμό στο κόστος εισόδου και διέφερε σημαντικά ανά χώρα και ανά τύπο πληρωμής. Το κόστος των προϊόντων που εκδόθηκαν το 2021 αυξήθηκε για την πλειονότητα των τύπων πληρωμής και των εκδοτών σε σύγκριση με τα προϊόντα που εκδόθηκαν τα προηγούμενα τρία χρόνια.*

Δείτε αναλυτικότερες πληροφορίες στον ακόλουθο σύνδεσμο:
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-01/esma50-165-2357-esma_statistical_report_on_costs_and_performance_of_eu_retail_investment_products.pdf

- ***ESMA Report on EU Credit Ratings Market 2023***

Με αυτήν την έκδοση, η ESMA παρουσιάζει την πρώτη της έκθεση σχετικά με την αγορά αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της ΕΕ.

Το 2008, οι ηγέτες της G20 προσδιόρισαν τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας ως πηγή κινδύνων χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και ανέλαβαν δεσμεύσεις για να ενισχύσουν τη ρύθμιση των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Στην ΕΕ, ο Κανονισμός για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (CRAR) εγκρίθηκε στη συνέχεια για να μειωθεί η υπερβολική εξάρτηση από τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, να βελτιωθεί η ποιότητα των αξιολογήσεων του δημόσιου χρέους των κρατών μελών, να ενισχυθεί η λογοδοσία των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και να μειωθούν οι συγκρούσεις συμφερόντων των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που σχετίζονται με το επιχειρηματικό μοντέλο «ο εκδότης πληρώνει» και να αυξήσει τη διαφάνεια των αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας απαιτώντας τη δημοσίευσή τους σε μια ευρωπαϊκή πλατφόρμα αξιολόγησης. Αργότερα έγιναν περαιτέρω τροποποιήσεις στο CRAR, πρώτα το 2011, για να ληφθεί υπόψη η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) ως επόπτης των CRAs που είναι εγγεγραμμένοι στην ΕΕ, και ξανά το 2013, για την ενίσχυση των κανόνων και την αντιμετώπιση των αδυναμιών που σχετίζονται με αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας κρατικού χρέους.

Ο κανονισμός CRAR περιλαμβάνει διατάξεις για τους CRAs για να υποβάλουν αναφορές για τις ενέργειες αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Ως αποτέλεσμα, η ESMA έχει δημιουργήσει ένα εκτεταμένο σύνολο δεδομένων σχετικά με τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας και τις σχετικές ενέργειες. Εκτός από τη διευκόλυνση της διαφάνειας της αγοράς και την παρακολούθηση των CRAs, παρέχει ένα πλούσιο σύνολο δεδομένων σχετικά με την κατάσταση των αγορών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας στην ΕΕ και την έκταση και τις τάσεις του πιστωτικού κινδύνου. Το τελευταίο υποστηρίζει τις εποπτικές δραστηριότητες και τις δραστηριότητες αξιολόγησης κινδύνων της ESMA, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και άλλων τομέων, και ενημερώνει συγκεκριμένα την ανά διετία Έκθεση της ESMA για τις τάσεις, τους κινδύνους και τα τρωτά σημεία.

Αυτή η έκθεση περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες. Αρχικά, παρουσιάζεται μια περίληψη των βασικών στατιστικών της αγοράς. Δεύτερον, παρέχεται μια σύντομη επισκόπηση της δομής της αγοράς και των τάσεων στις αγορές αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Τρίτον, παρουσιάζονται μερικές από τις κύριες τάσεις πιστωτικού κινδύνου μεταξύ των εκδοτών χρεογράφων του EOX 30, όπως αντικατοπτρίζονται στις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας βασιζόμενες στους δείκτες που έχουν αναπτυχθεί για την παρακολούθηση κινδύνων. Τέταρτον, η ενότητα των στατιστικών μεθόδων παρέχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τα δεδομένα και τα βήματα που έγιναν για την προετοιμασία των δεδομένων και των στατιστικών στοιχείων που παρουσιάζονται στην έκθεση.

Τέλος, το κεφάλαιο των στατιστικών της αγοράς αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας παρουσιάζει μια εκτενής συλλογή δεικτών και μετρήσεων που ανέπτυξε η ESMA για το έργο της αξιολόγησης κινδύνου. Είναι σημαντικό ότι η ανάλυση που παρουσιάζεται εδώ είναι ξεχωριστή από το εποπτικό έργο της ESMA για μεμονωμένους CRAs. Οι δείκτες που παρουσιάζονται εδώ δεν περιλαμβάνουν επίσης στατιστικά στοιχεία που σχετίζονται με μεμονωμένους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας.

- ***Πάνω από 140.000 εκδότες και μέσα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX) αξιολογημένα από Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (Credit Rating Agencies- CRAs)***

Η ESMA δημοσίευσε στις 25.4.2023 την έκθεσή της σχετικά με τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και παρέχει για πρώτη φορά μια ολοκληρωμένη επισκόπηση αυτών των αξιολογήσεων που υποβάλλονται στην ΕΕ.

Η ESMA διαπιστώνει ότι υπήρχαν 823.400 αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας στο τέλος του 2022. Αυτές οι αξιολογήσεις αφορούσαν κυρίως εκδότριες εταιρείες ή ομολογιακούς τίτλους που έχουν εκδοθεί στις ΗΠΑ (69%) ενώ ποσοστό 17% (141.600 αξιολογήσεις) αφορούσαν σε μέσα και εκδότες του EOX30. Τα κύρια ευρήματα που περιλαμβάνονται στην έκθεση αυτή είναι τα ακόλουθα:

***Μέγεθος**: Από τις 141.600 αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας για μέσα και εκδότες του EOX30 στο τέλος του 2022, οι περισσότερες ήταν εταιρικές αξιολογήσεις (79%), ακολουθούμενες από αξιολογήσεις κρατών (12%) και αξιολογήσεις δομημένων προϊόντων (9%).*

***Σύνθεση**: Πάνω από το 90% των αξιολογήσεων για ομολογιακούς τίτλους και εκδότριες εταιρείες του EOX είχαν μακροπρόθεσμο ορίζοντα (ένα έτος ή περισσότερο), οι περισσότερες (70%) είναι αξιολογήσεις μέσων και όχι εκδοτριών και οι περισσότερες (73%) ζητήθηκαν από τον εκδότη του των τίτλων. Οι τρεις μεγαλύτερες CRAs είχαν εκδώσει τις περισσότερες αξιολογήσεις σε ισχύ (69%), συμπεριλαμβανομένων σχεδόν όλων των αξιολογήσεων (92%) που ζητήθηκαν από εκδότη ομολογιακών τίτλων.*

***Τάσεις πιστωτικού κινδύνου**: Η πανδημία COVID-19 ήταν ο πιο σημαντικός παράγοντας των εξελίξεων κατά την περίοδο αναφοράς. Στις αρχές του 2020 σημειώθηκε σημαντική αύξηση των υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής ικανότητας σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων, ιδίως για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και τα τιτλοποιημένα εμπορικά ενυπόθηκα δάνεια. Αυτά αντανακλούσαν τις πιέσεις που αντιμετώπισαν ορισμένοι επιχειρηματικοί κλάδοι από τα μέτρα εγκλεισμού και τη συναφή οικονομική αβεβαιότητα. Αντίθετα, στα τέλη του 2020 και το 2021 σημειώθηκε βελτίωση των δεικτών πιστωτικού κινδύνου σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων, καθώς θεσπίστηκαν και τέθηκαν σε ισχύ κυβερνητικά μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων. Το 2022 υπήρξαν επίσης αρνητικές επιπτώσεις λόγω της ρωσικής εισβολής*

στην Ουκρανία και της ακολουθούμενης περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, αν και οι επιπτώσεις ήταν λιγότερο έντονες και εκτεταμένες από εκείνες της πανδημίας.

Η έκθεση αυτή βασίζεται σε δεδομένα που συλλέγονται βάσει του κανονισμού για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (CRAR) και παρέχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των αγορών, καθώς και δείκτες κινδύνου και μετρήσεις για τη συνεχή παρακολούθηση του κινδύνου που σχετίζεται με τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ανάλυση που παρουσιάζεται στην έκθεση είναι ξεχωριστή από το εποπτικό έργο που διεξάγει η ESMA σχετικά με τα CRAs και δεν παρουσιάζει δείκτες σε επίπεδο μεμονωμένων CRAs.

Για την πλήρη Έκθεση δείτε τον σύνδεσμο: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ESMA50-165-2477_EU_Credit_Ratings_market_2023.pdf

- ***Στρατηγική Δεδομένων της ESMA 2023-2028 -ESMA Data Strategy 2023-2028***

Αυτό το κείμενο συμπληρώνει τη Στρατηγική της ESMA 2023-2028, αναλύοντας πώς τα δεδομένα που τηρεί στις βσεις δεδομένων της η ESMA θα κινητοποιηθούν για να εξυπηρετήσουν καλύτερα και να βοηθήσουν στην υλοποίηση της στρατηγικής της και τους θεματικούς της στόχους κατά την περίοδο 2023-2028.

Κατά τα επόμενα πέντε χρόνια, η ESMA θα εργαστεί για να διευκολύνει τη χρήση νέων τεχνολογιών που σχετίζονται με δεδομένα, να μειώσει το κόστος συμμόρφωσης κατά την υποβολή στοιχείων από ρυθμιζόμενες οντότητες, να επιτρέψει την αποτελεσματική χρήση των δεδομένων, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, και να καταστήσει τα δεδομένα ευρύτερα διαθέσιμα στο κοινό.

Η Στρατηγική Δεδομένων της ESMA 2023-2028 καθορίζει καταρχήν τα εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα για αυτή την έκθεση, η οποία χρησιμεύει ως βάση για τη μετέπειτα άρθρωση του οράματος και των στόχων της ESMA αναφορικά με τη διαχείριση δεδομένων. Στη συνέχεια, παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ESMA σκοπεύει να κλιμακώσει τις δυνατότητές της για δεδομένα για να διασφαλίσει την επιτυχή παράδοση των αναφερόμενων έργων και εργασιών εντός του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος, και για την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων:

- *ενίσχυση του ρόλου της ESMA ως κόμβου δεδομένων, εστιάζοντας σε βελτιωμένα δεδομένα, πληροφορίες, προσβασιμότητα, διαλειτουργικότητα και χρηστικότητα, μαζί με την εναρμόνιση δεδομένων και τυποποίηση,*
- *συμβολή στην παροχή σχετικών, χρήσιμων και κατανοητών πληροφοριών στην αγορά σε αναγνώσιμη από μηχανή μορφή και διευκόλυνση στη χρήση τους, και από ιδιώτες επενδυτές,*
- *να επιτρέψει την προηγμένη, έξυπνη και αποτελεσματική άσκηση εποπτείας βάσει δεδομένων,*
- *επίτευξη ηγεσίας σε σκέψη και συνεργασία σε πρότυπα δεδομένων, τεχνολογίες και αναφορά καινοτομιών,*
- *προώθηση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της συνεργασίας στην πολιτική δεδομένων και να μειώσει τις επιβαρύνσεις κατά την υποβολή στοιχείων από εποπτευόμενους, και*
- *συστηματική χρήση δεδομένων για ανάπτυξη πολιτικών βασισμένων σε στοιχεία, για άσκηση εποπτείας και για εκτίμηση κινδύνων.*

Επόμενα βήματα

Η ESMA έχει ήδη ξεκινήσει με την κλιμάκωση των δυνατοτήτων δεδομένων και την υλοποίηση ορισμένων από τα πρώτα προγραμματισμένα παραδοτέα, και θα συνεχίσει να το κάνει. Αυτό το κείμενο και ειδικότερα, η ενότητα του σχεδίου υλοποίησης, προορίζεται να επανεξεταστεί με την πάροδο του χρόνου, καθώς νέες εξελίξεις προκύπτουν σε νομοθετικό, τεχνολογικό ή άλλο συναφές πεδίο που χρειάζεται να αντιμετωπιστεί με τρόπο που θα απαιτούσε προσαρμογές στη στρατηγική δεδομένων της ESMA 2023-2028.

Για περισσότερες πληροφορίες δείτε: https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-launches-data-strategy-next-five-years

- ***Η ESMA αναζητά σχόλια σχετικά με τους προτεινόμενους κανόνες για τους παρόχους υπηρεσιών στις αγορές κρυπτοστοιχείων***

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), η ρυθμιστική αρχή και εποπτική αρχή των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ, δημοσίευσε την πρώτη της δέσμη διαβούλευσης βάσει του Κανονισμού για τις Αγορές Κρυπτοστοιχείων (MiCA) και καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν σχόλια έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2023.

Σε αυτό το πρώτο από τις τρεις δέσμες διαβούλευσης, η ESMA αναζητά σχόλια σχετικά με τους προτεινόμενους κανόνες για παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (CASP), ιδίως σχετικά με την αδειοδότηση, τη ταυτοποίηση και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι CASP θα πρέπει να αντιμετωπίζουν καταγγελίες.

Επιπλέον, η ESMA στοχεύει να συγκεντρώσει περισσότερα σχόλια / πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες και τις προγραμματισμένες δραστηριότητες των ερωτηθέντων, ως διερευνητική άσκηση για την καλύτερη κατανόηση των αγορών κρυπτοστοιχείων στην ΕΕ και τη μελλοντική τους ανάπτυξη. Αυτές οι ερωτήσεις σχετίζονται με στοιχεία όπως ο αναμενόμενος κύκλος εργασιών των ερωτηθέντων, ο αριθμός των λευκών βίβλων (white papers) που σχεδιάζουν να δημοσιεύσουν και η χρήση των συναλλαγών on-chain έναντι των συναλλαγών off-chain. Παρατηρήσεις που θα ληφθούν στο πλαίσιο αυτής της διαβούλευσης θα παραμείνουν εμπιστευτικές και θα χρησιμεύσουν για τη βαθμονόμηση ορισμένων προτάσεων που θα ενσωματωθούν στη δεύτερη και τρίτη δέσμη διαβούλευσης.

Η Verena Ross, Πρόεδρος της ESMA, σχολίασε:

«Αυτή η πρώτη δέσμη διαβουλεύσεων αποτελεί σημαντικό ορόσημο για την ESMA στην εφαρμογή του πλαισίου MiCA. Μεταφράζει τη φιλοδοξία μας να θέσουμε υψηλά ρυθμιστικά πρότυπα στην ΕΕ για δραστηριότητες που σχετίζονται με κρυπτοστοιχεία με συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Είμαστε αποφασισμένοι να διασφαλίσουμε ότι οι οντότητες που εμπλέκονται σε δραστηριότητες που σχετίζονται με κρυπτοστοιχεία κατανοούν ότι η ΕΕ δεν είναι χώρος για forum-shopping. Θέλουμε επίσης να υπενθυμίσουμε στους καταναλωτές ότι, ακόμη και με την εφαρμογή του MiCA, δεν θα υπάρχει ασφαλές κρυπτοστοιχείο».

Παράλληλα με αυτή τη διαβούλευση, η ESMA θα συνεχίσει να εργάζεται για τις υπόλοιπες εντολές της, με στόχο τη δημοσίευση μιας δεύτερης δέσμης διαβούλευσης τον Οκτώβριο του 2023. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προσέγγιση της ESMA για τα μέτρα εφαρμογής του MiCA μπορείτε να βρείτε στον σύνδεσμο here.

- ***ESMA Report on EU Derivatives Markets 2023***

Η ESMA δημοσίευσε πρόσφατα την έκθεση για τις Αγορές Παραγώγων στην ΕΕ για το 2023, η οποία αποτελεί την Πέμπτη έκδοση και παρουσιάζει μια επισκόπηση των αγορών Παραγώγων στην ΕΕ βάσει των στοιχείων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού EMIR.

Βασικά ευρήματα

Η αγορά παραγώγων στην ΕΕ αναπτύχθηκε κατά 29% χρόνια σε διάστημα δύο ετών, με τα εκκαθαρισμένα πλασματικά ποσά να αγγίζουν τα 314 τρις ευρώ έως το τέλος του 2022.

• Η ανάπτυξη προήλθε εν μέρει από τις θέσεις εντός του ομίλου οι οποίες αυξήθηκαν σημαντικά, κατά 91% σε δύο χρόνια.

• Υπήρξε μικρή αλλαγή στα σχετικά μερίδια των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων. Τα παράγωγα επιτοκίων αποτελούν το 78%, τα παράγωγα σε νομίσματα το 14%, ενώ τα παράγωγα επί μετοχών, τα πιστωτικά παράγωγα προϊόντα και τα παράγωγα επί εμπορευμάτων ήταν 5%, 2% και 1% αντίστοιχα.

• Όσον αφορά τους αντισυμβαλλομένους, σημειώθηκε στροφή από τις μη τράπεζες στις τράπεζες (62%, αύξηση 7 ποσοστιαίες μονάδες), με τις τράπεζες και τις εταιρείες επενδύσεων να συνεχίζουν να αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος των θέσεων.

• Σε μεγάλο βαθμό λόγω του ότι οι τόποι διαπραγμάτευσης του Ηνωμένου Βασιλείου δεν αναγνωρίζονται πλέον ως ισοδύναμοι, το μερίδιο των παραγώγων που εκτελούνται σε τόπους διαπραγμάτευσης μειώθηκε στο 16%, μειωμένο κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες σε δύο χρόνια.

• Οι αναλογίες των εκκαθαρισμένων παραγώγων συνέχισαν να αυξάνονται, από 71% σε 77% για τα παράγωγα επιτοκίων και από 41% σε 45% για πιστωτικά παράγωγα για την περίοδο 2021 και 2022.

Για την πλήρη έκθεση δείτε τον σύνδεσμο: EU Derivatives Markets 2023

- ***ESMA Report on the Evolution of EEA share market structure since MiFID II***

Η έκθεση αυτή της ESMA αφορά στον μετασχηματισμό της δομής της ευρωπαϊκής αγοράς μετοχών από την εφαρμογή της MiFID II, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, δεδομένης της σημαντικής επιρροής του στις αγορές μετοχών.

Από την έναρξη της πρωτοβουλίας για την ένωση κεφαλαιαγορών της ΕΕ, νέες νομοθετικές και μη νομοθετικές προτάσεις έχουν ως στόχο την προώθηση μιας ενιαίας αγοράς κεφαλαίων στην ΕΕ. Αυτές οι κανονιστικές προτάσεις, μαζί με άλλα εξωτερικά γεγονότα, συμπεριλαμβανομένων των συγχωνεύσεων, έχουν διαμορφώσει το επίπεδο ολοκλήρωσης και ανταγωνισμού των τόπων διαπραγμάτευσης. Κάνοντας χρήση ρυθμιστικών δεδομένων, αυτή η έκθεση της ESMA παρουσιάζει την εξέλιξη της δομής της ευρωπαϊκής αγοράς μετοχών (στον ΕΟΧ) από το 2019 έως το 2022, με ιδιαίτερη έμφαση στον αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, δεδομένου του καθοριστικού του ρόλου στις αγορές μετοχών. Η σημαντική μείωση του όγκου συναλλαγών που παρατηρήθηκε μετά το 2021 συνοδεύτηκε από τέσσερις κύριες αλλαγές: (α) μείωση του αριθμού των υποδομών στις οποίες διαπραγματεύονται μετοχές, παρόλο που εξακολουθούν και παραμένουν υψηλές· (β) μια νέα κατανομή των συναλλαγών, τόσο ανά τύπο αγοράς και ανά χώρα, με συγκέντρωση συναλλαγών σε λίγες χώρες της ΕΕ· (γ) τη μετεγκατάσταση των εγχώριων συναλλαγών για πολλές ευρωπαϊκές χώρες· και (δ) την αυξημένη εξειδίκευση των τόπων διαπραγμάτευσης. Επιβεβαιώνοντας την μεταφορά όγκων συναλλαγών σε λίγες χώρες, οι συναλλαγές μετοχών παραμένουν ιδιαίτερα συγκεντρωμένες σε λίγους τόπους διαπραγμάτευσης μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι βασικές αλλαγές στη δομή και τη δυναμική της αγοράς είναι:

- *Ισχυρή μείωση του όγκου συναλλαγών, δεδομένου ότι πολλές μετοχές του ΕΟΧ διαπραγματεύονταν κυρίως στο Ηνωμένο Βασίλειο (μείωση κατά -46% από 25,0 τρισ. ευρώ στον ΕΟΧ μαζί με το Ηνωμένο Βασίλειο σε 13,5 τρις ευρώ μόνο στον ΕΟΧ). Παρατηρήθηκε, επίσης, μείωση των υποδομών συναλλαγών, παρόλο που ο αριθμός τους παραμένει αυξημένος.*

- *Ανακατανομή της διαπραγμάτευσης μετοχών σε διάφορους τύπους αγορών και χωρών, με, μεταξύ άλλων, αλλαγές, το υψηλότερο μερίδιο συναλλαγών εντός χρηματιστήριων, την συγκέντρωση συναλλαγών σε λίγες χώρες και την μείωση των συναλλαγών μετοχών εκτός του ΕΟΧ.*

- *Μετατόπιση εγχώριων συναλλαγών: Πριν από την απόσυρση του Ηνωμένου Βασιλείου, μόνο το 41% του όγκου των μετοχών που εκδόθηκαν σε χώρα του ΕΟΧ διαπραγματευόταν σε τόπο διαραγμάτευσης συστηματικού εσωτερικοποιητή της ίδιας χώρας, ποσοστό που αυξήθηκε στο 61% μετά το 2021.*

- *Άνοδος στην εξειδίκευση των τόπων διαπραγμάτευσης, με τους ΠΜΔ να εξειδικεύονται ακόμη περισσότερο σε dark trading, σε ΜΜΕ και συναλλαγές στο εξωτερικό, και τις Ρυθμιζόμενες Αγορές να εξειδικεύονται σε εγχώριες και μεγάλης κεφαλαιοποίησης μετοχές.*

Για την πλήρη έκθεση δείτε τον σύνδεσμο: Evolution of the share market structure since MiFID II-TRV article

- ***Έκθεση της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων για τις υποδομές για συναλλαγές επί κρυπτο-στοιχείων - World Federation of Exchanges - Review of crypto-trading infrastructure***

Σε όλο τον κόσμο, υπάρχουν επί του παρόντος περισσότερες από 500 πλατφόρμες για συναλλαγές επί κρυπτο-νομισμάτων, πολλές από τις οποίες παρέχουν τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης και επί άλλων κρυπτο-στοιχείων και προσφέρουν σχετικές υπηρεσίες. Η ταχεία ανάπτυξη αυτών των πλατφορμών και οι τεχνολογικές καινοτομίες στις οποίες βασίζονται, η έλλειψη ρυθμιστικού πλαισίου ως προς την αδειοδότηση και τη διαφάνεια και η υψηλή μεταβλητότητα στην αξία των κρυπτο-νομισμάτων έχουν προκαλέσει ερωτήματα και ανησυχία σχετικά με τη λειτουργία και τη σταθερότητα αυτών των αγορών και τις πιθανές σχετικές επιπτώσεις για τη παραδοσιακή χρηματοοικονομία. Οι ρυθμιστικές αρχές εξετάζουν προσεκτικά τον τρόπο ρύθμισης αυτών των αγορών, ώστε να μην περιορίζεται η καινοτομία αλλά και να προστατεύονται οι επενδυτές.

Στο πλαίσιο της αποστολής της να διασφαλίσει ότι η τεχνολογία είναι μια επωφελής, αποτελεσματική και ισχυρή δύναμη για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, η WFE διεξάγει ένα ερευνητικό πρόγραμμα σε δύο μέρη για να βελτιώσει την κατανόησή μας για τις υποδομές της κρύπτο-αγοράς και να συμβάλει στη συζήτηση γύρω από τα οφέλη και τους κινδύνους που συνεπάγονται. Αυτή η έκθεση, η οποία αποτελεί το πρώτο μέρος αυτού του προγράμματος, παρουσιάζει τα αποτελέσματα έρευνας που διεξήγαγε η WFE μεταξύ των μελών και των θυγατρικών της το 2022. Η έκθεση προσφέρει ένα στιγμιότυπο της εξέλιξης των πλατφορμών για συναλλαγές επί κρυπτο-στοιχείων σε διαφορετικές επικράτειες και καταγράφει τη στάση των χρηματιστηρίων ως προς αυτές τις εξελίξεις και τις απόψεις τους σχετικά με τις μελλοντικές ευκαιρίες ή προκλήσεις που φέρνουν αυτές οι νέες τεχνολογίες. Παρέχει επίσης μια επισκόπηση της σύστασης και λειτουργίας των πλατφορμών για συναλλαγές επί κρυπτο-στοιχείων, αντιπαραβάλλοντας τα μοντέλα των κεντρικών πλατφορμών (centralized platforms, CEXs) με εκείνα των αποκεντρωμένων πλατφορμών (decentralized platforms, DEXs). Μελετάει τις επιπτώσεις που έχουν οι διαφορές στο σχεδιασμό των μοντέλων DEX και CEX στην παροχή ρευστότητας, τον καθορισμό τιμών και τη φύλαξη περιουσιακών στοιχείων. Και ανασκοπεί τα ευρήματα της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας σχετικά με τη μικροδομή της αγοράς σε αυτές τις πλατφόρμες. Επιπλέον, συζητά τι μπορεί να συνεπάγονται αυτές οι διαφορές όσον αφορά τρεις θεμελιώδεις πτυχές της ρύθμισης των χρηματοπιστωτικών αγορών: πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, προληπτική εποπτεία και χρηματοπιστωτική σταθερότητα, καθώς και προστασία των επενδυτών.

***Βασικά ευρήματα**:*

- Περίπου το 60% των πλατφορμών για συναλλαγές επί κρυπτο-νομισμάτων χρησιμοποιούν κεντρικά βιβλία οριακών εντολών (Central Limit Order Books, CLOB), παρόμοια με αυτά που χρησιμοποιούν οι ρυθμιζόμενες αγορές, για την εκτέλεση συναλλαγών επί κρυπτο-στοιχείων. Για να επωφεληθούν πλήρως από την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των CLOB (π.χ. άμεση αντιστοίχιση εντολών, διεκπεραίωση μεγάλου αριθμού εντολών), τα CLOB τηρούνται σε κεντρικό διακομιστή και εκτός blockchain.

- Περίπου το 40% των πλατφορμών για συναλλαγές επί κρυπτο-νομισμάτων είναι αποκεντρωμένες και οι περισσότερες από αυτές εφαρμόζουν αυτοματοποιημένα πρωτόκολλα ειδικής διαπραγμάτευσης (Automated Market Making protocols, AMM protocols)που βασίζονται σε τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Distributed Ledger Technology, DLT) για τον καθορισμό των τιμών. Αυτές οι πλατφόρμες επιτρέπουν την πρόσβαση μόνο από ψηφιακά πορτοφόλια που διαχειρίζονται οι ιδιοκτήτες τους (self-custodial wallets), προσφέροντας ανωνυμία στους χρήστες τους.

- *Στην έρευνα, δώδεκα ρυθμιζόμενες αγορές ανέφεραν ότι παρέχουν κρυπτο-προϊόντα και υπηρεσίες, όπως η διαπραγμάτευση μαρκών (tokens) και σταθερών κρυπτο-νομισμάτων (stablecoins), ανταποκρινόμενες στην αυξανόμενη ζήτηση από πελάτες, ιδίως πελάτες λιανικής (ιδιώτες επενδυτές).*

- *Σύμφωνα με τις απαντήσεις στην έρευνα, η ζήτηση κρυπτο-προϊόντων και υπηρεσιών από πελάτες λιανικής (ιδιώτες επενδυτές) είναι γενικά εντονότερη από τη ζήτηση από θεσμικούς πελάτες, εκτός από την υπηρεσία φύλαξης και διαχείρισης/ θεματοφυλακής κρυπτο-στοιχείων για λογαριασμό πελατών, όπου η ζήτηση από θεσμικούς είναι υψηλότερη. Αυτό το αποτέλεσμα υποδηλώνει ότι, κατά τον χρόνο της έρευνας τουλάχιστον, οι πελάτες λιανικής (ιδιώτες επενδυτές) είχαν μικρότερη επίγνωση της έλλειψης προστασίας επενδυτών που σχετίζεται με πολλές κρυπτο-πλατφόρμες.*

- *Οι ερωτηθέντες στην έρευνα βλέπουν την αγορά κρυπτο-στοιχείων ως ευκαιρία για τεχνολογική ανάπτυξη και διεύρυνση των επιλογών των επενδυτών. Ταυτόχρονα, εγείρουν ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη ομοιόμορφων ρυθμιστικών προτύπων, τις ασταθείς συνθήκες της αγοράς και τις πιθανές απειλές στον κυβερνοχώρο.*

- *Σε αντίθεση με τις ρυθμιζόμενες αγορές που έχουν λάβει άδεια να διαθέτουν κρυπτο-στοιχεία και να παρέχουν σχετικές υπηρεσίες, οι πλατφόρμες για συναλλαγές επί κρυπτο-νομισμάτων εφαρμόζουν επί του παρόντος πολύ πιο χαλαρά μέτρα εξακρίβωσης στοιχείων (Know Your Customer, KYC). Για τις CEXs, αυτό φαίνεται κυρίως να είναι συνέπεια της έλλειψης ρυθμιστικού πλαισίου και εφαρμογής κανόνων. Στην περίπτωση των DEXs, εάν δεν υπάρχει ένας κόμβος ή ομάδα κόμβων με εξακριβωμένα στοιχεία που ασκεί κάποιο έλεγχο στο δίκτυο, υπάρχει λιγότερη σαφήνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαδικασίες KYC θα μπορούσαν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά.*

- *Η ακαδημαϊκή βιβλιογραφία δείχνει ότι οι CEXs παρουσιάζουν μεγαλύτερη ρευστότητα σε σύγκριση με τις DEXs στις περισσότερες από τις περιπτώσεις. Ωστόσο, οι DEXs ενδέχεται να έχουν χαμηλότερο κόστος συναλλαγών για μεγάλες εντολές. Η βιβλιογραφία έχει, επίσης, αναδείξει τη δυνατότητα αρμπιτράζ που προκύπτει από αποκλίσεις τιμών μεταξύ ζευγών κρυπτο-νομισμάτων σε διαφορετικές πλατφόρμες, επισημαίνοντας πιθανά ζητήματα αναποτελεσματικότητας στην αγορά κρυπτο-νομισμάτων.*

Για περισσότερες πληροφορίες, δείτε την έκθεση της WFE https://www.world-exchanges.org/storage/app/media/Crypto%20Infrastructure%20Review.pdf

Περισσότερες σχετικές δημοσιεύσεις από τη WFE:

- *Blockchain Mining Power and Market Quality In Cryptocurrency Trading https://www.world-exchanges.org/storage/app/media/FINAL%20Sound%20Marketplaces%20DeFiCeFi%20Crypto%20For%20publication.pdf*
- *Promoting Sound Marketplaces – DeFi/CeFi, Crypto Platforms & Exchanges https://www.world-exchanges.org/storage/app/media/Crypto%20Mining%20and%20Market%20Quality.pdf*

- ***Ψηφιοποίηση Περιουσιακών Στοιχείων (Tokenisation)***

Ψηφιοποίηση (tokenisation) περιουσιακού στοιχείου είναι η διαδικασία δημιουργίας ψηφιακής αναπαράστασής του σε ένα κατανεμημένο καθολικό (distributed ledger). Οι πληροφορίες που ενσωματώνονται στην ψηφιακή μορφή περιλαμβάνουν στοιχεία όπως η κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, στοιχεία της ιδιοκτησίας του, η αποτίμησή του, το εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις διακανονισμού. Οι μάρκες (tokens) μπορεί να είναι αναπαραστάσεις ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (όπως ακίνητα, γεωργικά ή ορυκτά προϊόντα, αναλογικά έργα τέχνης), χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (μετοχές, ομόλογα) ή άυλων περιουσιακών στοιχείων (ψηφιακή τέχνη ή άλλη πνευματική ιδιοκτησία). Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να έχουν παράλληλη αναπαράσταση σε άλλα συστήματα καταγραφής ("off-chain", π.χ., σε ένα κεντρικό αποθετήριο τίτλων) ή να είναι εγγενή στο σύστημα ("on-chain").

Η ψηφιοποίηση δίνει στους κατόχους των περιουσιακών στοιχείων και, γενικά, στους συμμετέχοντες στην αγορά πρόσβαση στα πιθανά οφέλη της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Distributed Ledger Technology, DLT). Σε γενικές γραμμές, αυτά περιλαμβάνουν συνεχή λειτουργία (24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα), διαθεσιμότητα δεδομένων και σχεδόν άμεσο διακανονισμό. Επιπλέον, η ψηφιοποίηση προσφέρει δυνατότητα αυτοματισμού - δηλαδή, τη δυνατότητα ενσωμάτωσης προγραμματισμού στη μάρκα (token) και τη δυνατότητα χρήσης της μάρκας (token) κατά την ενεργοποίηση έξυπνων συμβολαίων (smart contracts).

Τα οφέλη περιλαμβάνουν τη βελτιωμένη αποδοτικότητα κεφαλαίου (ελαχιστοποίηση του χρόνου διακανονισμού), ευκολότερη πρόσβαση (αυξημένη ρευστότητα), εξοικονόμηση λειτουργικού κόστους, ενισχυμένη δυνατότητα ελέγχου, συμμόρφωσης και διαφάνεια, φθηνότερη και πιο ευέλικτη υποδομή. Ωστόσο, ορισμένα από αυτά τα οφέλη παραμένουν θεωρητικής φύσης, εξαιτίας της έλλειψης κλίμακας στο πλήθος ψηφιοποιημένων περιουσιακών στοιχείων και στις περιπτώσεις εφαρμογής της τεχνολογίας.

Ο λόγος που η ψηφιοποίηση περιουσιακών στοιχείων δεν έχει επιτύχει ευρύτερη υιοθέτηση μέχρι σήμερα είναι ότι υπάρχουν δυσκολίες που σχετίζονται με την αδυναμία συνέργειας με την υπάρχουσα τεχνολογία και τα συστήματα υποδομής, το υψηλό κόστος εφαρμογής, την ανωριμότητα της αγοράς (κατατετμημένη παροχή υπηρεσιών ψηφιοποίησης), την κανονιστική αβεβαιότητα και την έλλειψη συντονισμού στο μετασχηματισμό του κλάδου.

Παρά τις προκλήσεις, η ψηφιοποίηση μπορεί να έχει φτάσει σε σημείο καμπής για ορισμένες εφαρμογές και κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων. Οι συνθήκες ωριμάζουν, ώστε να επιταχυνθεί η υιοθέτηση της εν λόγω διαδικασίας: υπάρχουν εξελίξεις σχετικά με την ψηφιοποίηση χρήματος (CBDCs, stablecoins), αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για την υιοθέτηση νέου νομοθετικού πλαισίου, και οι επιχειρήσεις σταδιακά προετοιμάζονται προς διεύρυνση των δυνατοτήτων τους για την παροχή σχετικών υπηρεσιών.

Δείτε, επίσης, τα ακόλουθα κείμενα:

- *McKinsey & Company, Tokenization: A digital-asset déjà-vu, August 2023 (https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/tokenization-a-digital-asset-deja-vu?stcr=4A69BFA921034C958E89BE86A387F6E6&cid=other-eml-alt-mip-mck&hlkid=3da3109b4e8141afa5fc270500749c37&hctky=11245687&hdpid=4faed836-b468-4ec7-a2df-ee65ff7f349d#/)*
- *ISLA, Digital Assets in Technology: Asset by Asset, Commercial Opportunities & Practical Considerations for Tokenisation for the Securities Financing Market, April 2023,(https://www.islaemea.org/thought-leadership/tokenisation-for-securities-financing/)*
- *BIS Bulletin No 72, The tokenization continuum, April 2023, (https://www.bis.org/publ/bisbull72.htm)*

- ***Η Σύνοδος του ΟΗΕ για το κλίμα – COP28 (όπως την είδε ο ξένος τύπος)***

***COP28 ends with deal on transition away from fossil fuels**, article, Carbon Brief, 13 December 2023 «Για πρώτη φορά, η Σύνοδος του COP28 ολοκληρώθηκε με μια συμφωνία για τη μετάβαση του κόσμου μακριά από τα ορυκτά καύσιμα, αναφέρει το Bloomberg. Σημειώνει, επίσης, ότι ο προεδρεύων της Συνόδου από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ) Sultan Al Jaber κατέληξε σε μια συμφωνία «αρκετά ισχυρή για τις ΗΠΑ και την ΕΕ σχετικά με την ανάγκη να περιοριστεί δραματικά η χρήση ορυκτών καυσίμων, διατηρώντας παράλληλα μέσα στην συμφωνία τη Σαουδική Αραβία και άλλους παραγωγούς πετρελαίου». Σημειώνει ότι ο Αλ Τζάμπερ κατέβασε το λεγόμενο κείμενο «Global Stocktake» το πρωί της Τετάρτης - μια μέρα αργότερα από την προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης της Συνόδου COP28 - και έγινε δεκτό από χειροκροτήματα και επευφημίες από τους αντιπροσώπους. Το προσχέδιο του κειμένου της παγκόσμιας συμφωνίας απογραφής, το οποίο δημοσιεύθηκε νωρίτερα, «καλεί τα μέρη να συμβάλουν στις ακόλουθες παγκόσμιες προσπάθειες», συμπεριλαμβανομένης της «μετάβασης από τα ορυκτά καύσιμα σε ενεργειακά συστήματα με δίκαιο, τακτικό και ισότιμο τρόπο, επιταχύνοντας τη δράση σε αυτήν την κρίσιμη δεκαετία, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της μηδενικής εκπομπής ρύπων έως το 2050», αναφέρει η Le Monde. https://www.carbonbrief.org/daily-brief/cop28-ends-with-deal-on-transition-awayfrom-fossil-fuels/*

- ***UAE Consensus' Marks "Beginning of the End" for Fossil Fuels,** article, ESG Investor, 13 December 2023. Ένα τελικό κείμενο συμφωνήθηκε στή Σύνοδο του COP28 ως απάντηση στον Παγκόσμιο*

Απολογισμό (Global Stocktake) που αναφέρεται για πρώτη φορά στον τερματισμό της χρήσης ορυκτών καυσίμων, μια ημέρα μετά το προγραμματισμένο κλείσιμο της διάσκεψης. Η συμφωνία, που ονομάστηκε «συναίνεση των ΗΑΕ» από τον Πρόεδρο της Συνόδου COP28, Sultan Al Jaber, καλεί τα μέρη της συμφωνίας του Παρισιού να ξεκινήσουν «τη μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα σε ενεργειακά συστήματα, με δίκαιο, τακτικό και ισότιμο τρόπο, επιταχύνοντας τη δράση αυτή την κρίσιμη δεκαετία. , έτσι ώστε να επιτευχθεί η μηδενική εκπομπή ρύπων μέχρι το 2050 σύμφωνα με την επιστήμη». Ωστόσο, το εγκεκριμένο κείμενο δεν περιελάμβανε ξεκάθαρη διατύπωση για τη «σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων». Το αναθεωρημένο κείμενο εγκρίθηκε γρήγορα, αφού η πιο πρόσφατη έκδοση επικρίθηκε έντονα από βιομηχανικά έθνη και μικρά νησιωτικά κράτη επειδή δεν προχώρησε αρκετά στις εκκλήσεις για μείωση της εξάρτησης της παγκόσμιας οικονομίας από τα ορυκτά καύσιμα». https://www.esginvestor.net/live/

- ***Εξελίξεις των αγορών κεφαλαίου***

Κατά το 2023 οι διεθνείς αγορές κεφαλαίου – ιδίως στην ΕΕ – παρέμειναν εξαιρετικά ανθεκτικές, παρά την συρροή κινδύνων καθ'όλη τη διάρκεια του έτους, οι οποίοι παρέμειναν σε υψηλά ή πολύ υψηλά επίπεδα και επιβράδυναν το οικονομικό περιβάλλον και το περιβάλλον της αγοράς. Το α' εξάμηνο του 2023, οι χρηματοπιστωτικές αγορές ανέκαμψαν λόγω χαμηλότερων τιμών ενέργειας και προσδοκιών για βραδύτερο ρυθμό νομισματικής περιστολής. Εντούτοις, η κατάρρευση αρκετών περιφερειακών τραπεζών των ΗΠΑ αναζωογόνησε τις ανησυχίες για τον τραπεζικό τομέα και προκάλεσε ένα σύντομο επεισόδιο αστάθειας. Οι αγορές συνέχισαν να παραμένουν πολύ ευαίσθητες, ιδίως σε πιθανές επιδεινώσεις των θεμελιωδών οικονομικών μεγεθών ή σε κινδύνους στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ παρακολουθούν στενά τη βιωσιμότητα του ιδιωτικού και του δημόσιου χρέους στο πλαίσιο του περιβάλλοντος διατήρησης υψηλών επιτοκίων για παρατεταμένη περίοδο, τις μακροοικονομικές προοπτικές και τους αυξημένους γεωπολιτικούς και περιφερειακούς κινδύνους. Υπάρχει υψηλός κίνδυνος διορθώσεων - σε ένα πλαίσιο εύθραυστης ρευστότητας της αγοράς - στις αγορές μετοχών, ομολόγων και κρυπτογράφησης, με ιδιαίτερη ανησυχία να επικεντρώνεται στην έκθεση (exposure) σε ακίνητα. Η αστάθεια και ο πληθωρισμός αυξάνουν, επίσης, τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους για τους καταναλωτές, ιδίως σε ό,τι αφορά σε απώλειες στις πραγματικές αποδόσεις των επενδύσεών τους.

Οι κίνδυνοι της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας παρέμειναν αυξημένοι σε αυτό το κλίμα έντονης γεωπολιτικής αστάθειας, συνεχιζόμενου προβληματισμού για την κλιματική απειλή, αναθεώρησης των πληθωριστικών προσδοκιών και διατήρησης των υψηλών επιτοκίων για παρατεταμένη περίοδο, όπου οι κεντρικές τράπεζες συνέχισαν να ακολουθούν αυστηρή νομισματική πολιτική, η οποία με τη σειρά της πυροδοτεί αυξημένους κινδύνους ύφεσης. Στο περιβάλλον αυτό, παρατηρήθηκε επιδείνωση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών και αυξημένη διακύμανση στις αγορές, με εμφανή την αβεβαιότητα ως προς τα επίπεδα ρευστότητας. Ωστόσο, διατηρήθηκε το επενδυτικό ενδιαφέρον για τα προϊόντα βιώσιμης χρηματοδότησης (χαρακτηριστικών ESG), ενώ εντάθηκαν οι ανησυχίες γύρω από τις εξελίξεις στο χώρο των κρυπτονομισμάτων. Τέλος, οι *τιμές ενέργειας εξακολουθούν να παραμένουν απρόβλεπτες, λόγω των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών εντάσεων.*

Το μακρο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον επιδεινώθηκε, εν μέσω συνεχιζόμενων αυστηρών συνθηκών χρηματοδότησης. Σε παγκόσμιο επίπεδο το ΔΝΤ επιβεβαίωσε την αρνητική προοπτική του μακροοικονομικού περιβάλλοντος με αναμενόμενη επιβράδυνση του πραγματικού παγκόσμιου ΑΕΠ από 3 % το 2023 σε 2.9 % το 2024. Παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μείωσε τις εκτιμήσεις ανάπτυξης για την ΕΕ σε 0.5% το 2023 και 0,9% το 2024.

Το κόστος αναχρηματοδότησης αυξήθηκε απότομα, και αναμένεται να επιβαρύνει ιδιαίτερα τις εταιρείες που έχουν χρέος που λήγει το 2024 και 2025. Ενδεικτικό είναι ότι έλαβαν χώρα οι πρώτες υποβαθμίσεις από τους οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Η επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας αναμένεται να επηρεάσει την απόδοση των χαρτοφυλακίων των επενδυτών. Καθώς η αβεβαιότητα και η εύθραυστη ρευστότητα περιορίζουν την ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, οι εξωτερικοί κραδασμοί αναμένεται ότι οδηγούν σε υψηλή αστάθεια τιμών.

Παρότι υπήρξε αποκλιμάκωση του πληθωρισμού από τα υψηλά του Οκτωβρίου 2022 φθάνοντας στο 3.4 % το Δεκέμβριο του 2023 στην ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι ο πληθωρισμός θα αγγίξει το 6.3 % για το έτος 2023 με εκτιμώμενη περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 3% το 2024. Εν τούτοις, τα επίπεδα του πληθωρισμού παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των Κρατών Μελών και μεταξύ των μηνών του έτους 2023. Από τις αρχές του 2023 και καθ' όλη τη διάρκειά του, υπήρξε σαφής η πρόθεση των κεντρικών τραπεζών - όπως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και της Τράπεζας της Αγγλίας - να διατηρήσουν την αυστηρή νομισματική πολιτική τους αλλά να περιορίσουν την άνοδο των επιτοκίων τον Οκτώβριο του 2023. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ κράτησε τα βασικά της επιτόκια μεταξύ 5.25% και 5.50% (το υψηλώτερο επίπεδο επιτοκίων από το 2001), μετά από ένδεκα (11) συνεχείς αυξήσεις επιτοκίων. Στο κλίμα αυτό η ΕΚΤ σταμάτησε τις δέκα (10) συνεχείς αυξήσεις επιτοκίων τον Οκτώβριο του 2023, με το βασικό επιτόκιο να παραμένει στο 4,5% (αυξημένο κατά 0,26 μονάδες βάσης από τον Ιούλιο 2023). Η ΕΚΤ εκτιμά ότι το πρόγραμμά της Asset Purchase Programme (APP) θα συνεχίσει να μειώνεται, ενώ το Pandemic Emergency Purchase Programme θα συνεχίζει να επανεπενδύεται το 2024.

Οι διεθνείς χρηματοπιστωτικές συνθήκες αντανακλούν τις αυστηρές νομισματικές συνθήκες των τελευταίων δύο ετών, με υψηλώτερα κατά μέσο όρο επιτόκια δανεισμού και ακολουθούμενα περιοριστικά πιστωτικά standards τόσο για τα επιχειρηματικά δάνεια όσο και για τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια στην Ευρώπη. Όλες οι εκθέσεις διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών ορίζουν ως βασικό μοχλό κινδύνου για το τρέχον περιβάλλον για τις αγορές κεφαλαίου τον αντίκτυπο της αύξησης των επιτοκίων, η οποία τροφοδοτεί τις αγορές μετοχών και ομολόγων και αναπροσαρμόζει (ανατιμολογεί) τα κόστη εξυπηρέτησης του χρέους.

Τα παρατηρούμενα χαμηλά επίπεδα μεταβλητότητας (volatility), παραλληλα με τη σταθερή τάση της, υποδηλώνουν ότι αυτές οι εξελίξεις ήταν μάλλον αναμενόμενες. Αν και οι τράπεζες επωφελήθηκαν από τα υψηλότερα επιτόκια, μέσω των αυξημένων καθαρών εσόδων τους από τόκους, καθώς και των υψηλότερων αποτιμήσεων στην αγορά, υπάρχουν ανησυχίες για τη βιωσιμότητα της κερδοφορίας τους, λόγω του χαμηλότερου όγκου δανείων και ανησυχιών για την ευαισθησία της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων

των τραπεζών έναντι των αυξανόμενων επιτοκίων (βλ. πιστωτική έκθεση των καταναλωτών ή έκθεση σε ακίνητα). Ενόψει των αυξανόμενων επιτοκίων και των ανησυχιών για την εταιρική κερδοφορία, τα περιθώρια των εταιρικών ομολόγων μειώθηκαν, ακόμη και για τις εταιρείες υψηλής απόδοσης, υποδηλώνοντας υποεκτίμηση των κινδύνων.

Εν γένει, τα επίπεδα του κρατικού χρέους στα κράτη μέλη της ΕΕ υποχωρούν. Σε όλη την ΕΕ ο λόγος του ακαθάριστου δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ μειώθηκε στο 82,6 % το 3ο τρίμηνο του του 2023 έναντι 84,6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022. Οι αποδόσεις των 10ετών κρατικών ομολόγων υποχώρησαν τον Δεκέμβριο του 2023, κυρίως λόγω προσδοκιών αλλαγής της ακολουθούμενης νομισματικής πολιτικής το 2024. Εντούτοις, η διατήρηση υψηλών επιτοκίων, οι υποτονικές αναπτυξιακές προοπτικές στην ΕΕ και οι διαφορετικές δημοσιονομικές θέσεις των Κρατών Μελών παραμένουν πηγές για ανησυχία για τη βιωσιμότητα του χρέους.

Οι αγορές σταθερού εισοδήματος χαρακτηρίσθηκαν από σημαντική πτώση στις αποδόσεις των κρατικών και εταιρικών ομολόγων τον Δεκέμβριο του 2023. Εν γένει, οι αποδόσεις των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων μειώθηκαν το 2ο εξάμηνο του 2023, εξέλιξη που συνδέεται με τις προοπτικές ενός περιβάλλοντος υψηλών επιτοκίων, στο οποίο αναμένεται να διατηρηθούν τα υψηλά επιτόκια για εκτενή χρονική περίοδο, και την ύπαρξη αβεβαιότητας για τις μελλοντικές αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών. Επιπλέον, οι εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις επηρέασαν τις τάσεις των επιτοκίων του 2ου εξαμήνου του 2023, το Βέλγιο είδε τη μεγαλύτερη πτώση αποδόσεων του κρατικού ομολόγου του το β' εξάμηνο του 2023 (- 46 bps), ακολουθούμενο από την Γαλλία (- 45 bps) και την Ισπανία (- 44 bps). Αντίθετα, στις Η.Π.Α οι αποδόσεις των ομολόγων αυξήθηκαν (+ 5 μονάδες βάσης) στο 3,8 %, παρά την μείωση που παρατηρήθηκε τον Δεκέμβριο του 2023, αφού προηγούμενως άγγιξαν περίπου το 5% τον Οκτώβριο του 2023, εν μέσω δημοσιονομικών ανησυχιών και προσδοκίες για τη μελλοντική πορεία των επιτοκίων.

Οι δείκτες πιστωτικού κινδύνου έδειξαν ανάμεικτα σημάδια, με πρώιμα σημάδια επιδείνωσης, όπως αυξανόμενες εταιρικές αθετήσεις υψηλών αποδόσεων και υποβαθμίσεις κρατικών ομολόγων, αλλά από την άλλη πλευρά περιορισμένες κινήσεις στα spreads των κρατικών πιστώσεων. Η πιστωτική ποιότητα των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών υψηλής απόδοσης συνέχισε να μειώνεται, ιδίως σε σχέση με τα ακίνητα, με τα ποσοστά αθέτησης υποχρεώσεων να κινούνται ανοδικά.

Αναφορικά με τα στοιχεία για το συνολικό αριθμό εισηγμένων ομολόγων στα χρηματιστήρια παγκοσμίως με βάση τα στοιχεία του WFE για το 2022 καταγράφηκε πλήθος 284.577 ομολόγων έναντι 277.607 το προηγούμενο έτος. Στο τέλος του 2023, οι αγορές της Ευρώπης, της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής κατείχαν το μεγαλύτερο ποσοστό της εν λόγω αγοράς (70%) ενώ σε όρους χρηματιστηρίων, τον υψηλότερο αριθμό σε εισηγμένα ομόλογα το 2023 είχε το χρηματιστήριο Euronext (55.098), του Λουξεμβούργου (38.899) και το Deutsche Boerse (35.092).

Η έκδοση εταιρικών ομολόγων στην ΕΕ παρέμεινε ισχυρή το 2ο εξάμηνο του 2023 με συνολική αξία 768 δις ευρώ αυξημένη κατά 24% έναντι του αντίστοιχου 2ου εξαμήνου του 2022. Η συναλλακτική δραστηριότητα επί των εταιρικών ομολόγων άγγιξε τα υψηλά επίπεδα του 2021 (1,6 τρις ευρώ). Οι μισές περίπου εκδόσεις (56%) αξίας 428 δις ευρώ αφορούσαν ομόλογα που δεν διαθέτουν πιστοληπτική αξιολόγηση. Επί του συνόλου των ομολόγων που διαθέτουν πιστοληπτική αξιολόγηση συνέχισε να παρατηρείται προτίμηση για εκδόσεις υψηλής πιστοληπτικής βαθμολόγησης κατά 86% για το 2023, οι οποίες ανήλθαν σε αξία 293 δις ευρώ.

*Οι αποτιμήσεις των μετοχών αυξήθηκαν μέτρια το β' εξάμηνο του 2023, οδηγούμενες από ράλι τιμών στο τέλος του έτους που συνδέεται με τις προσδοκίες για μειώσεις των επιτοκίων το 2024. Η μεταβλητότητα παρέμεινε συγκρατημένη, ενώ οι διαφορές μεταξύ προσφοράς και ζήτησης (*bid-ask spreads) *ήταν σχετικά αυξημένες, υπογραμμίζοντας τη νευρικότητα της αγοράς.*

Ομοίως, η χρηματοδότηση της οικονομίας μέσω των αγορών (markets based finance) ήταν υποτονική και στις αγορές μετοχών, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν από υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας. Εν γένει η έκδοση μετοχών στην Ευρώπη κατά το 2ο εξάμηνο του 2023 αυξήθηκε ελαφρώς στο τέλος του έτους, παραμένοντας, εν τούτοις, υποτονική για το μεγαλύτερο μέρος του έτους. Το συνολικό ποσό εκδόσεων στην πρωτογενή αγορά μετοχών στην Ευρώπη για το δεύτερο εξάμηνο του 2023 διαμορφώθηκε στα 38 δισ. ευρώ, 10 % περισσότερο από το αντίστοιχο 2ο εξάμηνο του 2022.

Τα χρηματιστήρια, στα οποία το 2023 σημειώθηκε η μεγαλύτερης αξίας άντληση κεφαλαίων μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς μετοχών είναι το χρηματιστήριο της Σαγκάης (26,95 δισ. δολάρια ΗΠΑ), το χρηματιστήριο Σέντζεν (20,87 δισ. δολάρια ΗΠΑ) και το χρηματιστήριο Nasdaq-US (10,66 δισ. δολάρια ΗΠΑ). Η Ευρώπη/Αφρική/Μέση Ανατολή κατείχαν το 19,91% της συνολικής άντλησης κεφαλαίων μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς, ενώ το 65,08% κατείχε η Ασία/ περιοχή του Ειρηνικού και το 15,1% η Αμερική αντίστοιχα. Τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη αξία αντληθέντων κεφαλαίων από έκδοση μετοχών συνολικά είναι το χρηματιστήριο της Σαγκάης (84,58 δισ. δολάρια ΗΠΑ) και το χρηματιστήριο της Σενζέν (61,30 δις. δολάρια ΗΠΑ). Η Ευρώπη/Αφρική/Μέση Ανατολή κατείχαν το 31,16% της συνολικής αξίας αντληθέντων κεφαλαίων, ενώ το 55,06% κατείχε η Ασία/ περιοχή του Ειρηνικού και το 13,8% η Αμερική αντίστοιχα.

Σε όρους νέων εισαγωγών εταιριών σε χρηματιστήριο μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς, που συνολικά ανήλθε σε 1.256 το 2023 έναντι 1.468 εταιρίες το 2022, το μεγαλύτερο πλήθος κατά το 2023 καταγράφηκε στο χρηματιστήριο της Ινδίας (178 εταιρίες), στο χρηματιστήριο της Σέντζεν (133 εταιρίες) και στο χρηματιστήριο της Σανγκάης (103 εταιρίες).

Όσον αφορά στις ετήσιες μεταβολές 2023/2022, ο δείκτης S&P 500 Volatility μειώθηκε κατά 42,55%, όπως και ο Index Euro Stoxx Volatility Index κατά 35,04%, δείκτες οι οποίοι είχαν παρουσιάσει αύξηση κατά το 2022 έναντι του 2021 και του 2020.

Οι επί μέρους χρηματιστηριακοί δείκτες στην πλειονότητά τους κινήθηκαν καθοδικά μέχρι το τέλος του 2023 σε αντίθεση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Ειδικότερα, το Δεκέμβριο του 2023 σε σχέση με το τέλος του 2022 σημειώθηκαν οι ακόλουθες μεταβολές: ο δείκτης DAX έκλεισε στις 16.751,64 μονάδες με άνοδο κατά 20,31%, ο δείκτης FTSE 100 (LSE) έκλεισε στις 7.733,24 με άνοδο 3,78%, ο δείκτης FTSE MIB (Borsa Italiana) έκλεισε στις 30.351,62 με άνοδο 28,03%, ο δείκτης EURONEXT 100 στις 1.395,52 με άνοδο 13,31%, ο δείκτης AEX Amsterdam, στις 786,82 με άνοδο 14,20%, ο δείκτης BEL 20 Βελγίου, έκλεισε στα 3.707,77 με οριακή άνοδο 0,18%, ο δείκτης PSI20 (Lisbon) στις 6396,48 με άνοδο 11,71%, ο δείκτης CAC40 (Paris) στις

7543,18 με άνοδο 16,52%, ο δείκτης IBEX35 στις 10.102,10 με άνοδο 22,76%, ο δείκτης ATX στις 3.434,97 με άνοδο 9,87%, ο δείκτης OMXS30 Στοκχόλμης στις 2.395,07 με άνοδο 17,26%, και ο Γενικός Δείκτης του ΧΑ έκλεισε στις 1293,14 μονάδες σημειώνοντας ετήσια άνοδο 39,53%. Αντίστοιχα, στις αγορές των ΗΠΑ οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες εμφάνισαν μείωση: ο δείκτης NYSE Composite έκλεισε στις 16.852,90 μονάδες με άνοδο 10,99%, ο δείκτης DOW JONES IND AVE στις 37.689,54 με άνοδο 13,70%, ο δείκτης S&P500 στις 4769,83 με άνοδο 24,23% και ο δείκτης NASDAQ Composite στις 15.011,35 με άνοδο 43,42%. Στις ασιατικές αγορές ενδεικτικά αναφέρουμε την μείωση που σημείωσε ο δείκτης Hang Seng Index ο οποίος έκλεισε στις 17.047,39 μονάδες με μείωση -13,82%, ο δείκτης Shanghai Composite, ο οποίος έκλεισε στις 2.974,93 μονάδες με πτώση -3,70%, ο δείκτης TOPIX στις 2366,39 με άνοδο 25,095%, ενώ ο δείκτης BIST100 έκλεισε στις 7470,18 με άνοδο 35,60%. Κατά το κλείσιμο του 2023, οι διεθνικοί δείκτες μετοχών και ομολόγων κατέγραψαν τις ακόλουθες μεταβολές σε ετήσια βάση: FTSE EUROTOP 100 αύξηση κατά 13,227%, MSCI Emerging Markets αύξηση κατά 7,04%, FTSE BRIC 50 μείωση κατά -9,66%.

Κατά το 2023, καταγράφηκε αύξηση στο μέγεθος της αγοράς μετοχών σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων (World Federation of Exchanges), η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων μετοχικών τίτλων στο τέλος Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε στα 111,60 τρις. δολάρια ΗΠΑ έναντι 101,42 τρις. δολάρια ΗΠΑ στο τέλος του προηγούμενου έτους (ετήσια αύξηση 10,03%). Ανά περιοχή, η Αμερική κατείχε το 48,5% της συνολικής παγκόσμιας κεφαλαιοποίησης, η Ασία/περιοχή του Ειρηνικού κατείχε το 30,55% και οι υπόλοιπες χώρες το 20,95%.

Αναλυτικότερα, η κεφαλαιοποίηση στις αγορές μετοχικών τίτλων, στα μεγαλύτερα χρηματιστήρια διεθνώς, καταγράφηκε ως εξής: στης Νέας Υόρκης 25,56 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 6,25%), στο Nasdaq 23,41 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 44,20%), στη Σανγκάη 6,52 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια μείωση κατά -0,14%), στον όμιλο EURONEXT 6,89 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 10,19%), στο Τόκυο 6,15 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 22,96%) και στον όμιλο του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου 3,29 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 0,33% σύμφωνα με στοιχεία Αυγούστου 2023).

Κατά το 2023, με βάση τα στοιχεία WFE σημειώθηκε οριακή αύξηση στη συνολική αξία συναλλαγών παγκοσμίως με βάση το βιβλίο εντολών σε αγορές μετοχών η οποία άγγιξε τα 147,89 τρισ. δολάρια ΗΠΑ έναντι 144,49 τρισ. δολάρια ΗΠΑ το προηγούμενο έτος. Τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη ετήσια αξία συναλλαγών ήταν αυτό της Νέας Υόρκης (26,36 τρις. δολάρια ΗΠΑ με ετήσια μείωση κατά -12,28%) και του Nasdaq (23,7 τρις. δολάρια ΗΠΑ με ετήσια μείωση κατά -12,96%). Αναφορικά με τα δεδομένα για επί μέρους χρηματιστήρια, στο τέλος του 2023 σημειώθηκε μεταβολή στην αξία συναλλαγών ως προς το τέλος του προηγούμενου έτους στο Deutsche Boerse κατά -27,58%, στο LSE Group κατά -22,52% (σύμφωνα με στοιχεία Αυγούστου 2023), στο Euronext κατά -12,66%, στα BME Spanish Exchanges κατά -12,98%, στο Vienna Stock Exchange κατά -30,34%, στα Nasdaq Nordic Exchanges κατά -19,17%, στο Borsa Instanbul κατά +35,89%, στο Japan Exchange Group κατά +8,11%, στο Hong Kong Exchanges κατά -19,97% και στο χρηματιστήριο Αθηνών κατά -27,58%.

Η επενδυτική δραστηριότητα μέσω της συμμετοχής σε διαπραγματεύσιμα επενδυτικά κεφάλαια (investment funds) παρουσίασε αύξηση. Σύμφωνα με στοιχεία της WFE, το 2023, ο αριθμός των υπό διαπραγμάτευση επενδυτικών κεφαλαίων ανήλθε σε 18.667 έναντι 18.394 το 2022 σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 1,48%, ενώ η συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 5,03 τρις. δολάρια ΗΠΑ έναντι 3,2 τρις δολάρια ΗΠΑ σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 56,74%. Ο αριθμός των διαπραγματεύσιμων κεφαλαίων ETF ανήλθε σε 10.701 στο τέλος του έτους (έναντι 10.084 το 2022), ενώ η συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 31,43 τρις. δολάρια ΗΠΑ (έναντι 36,8 τρις. δολάρια ΗΠΑ).

Ο τομέας των επενδυτικών κεφαλαίων ανέκαμψε εν μέρει μετά την ιστορική πτώση που σημειώθηκε το 2022, κυρίως λόγω της μείωσης της αποτίμησης του ενεργητικού τους. Με κεφαλαία υπό διαχείριση ύψους 18tn EUR υπολείπεται κατά 1,4tn EUR από την αξία τους στο τέλος του 2021. Οι αποδόσεις έγιναν και πάλι θετικές για μετοχικά και ομολογιακά κεφάλαια. Οι ροές σε μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια μειώθηκαν, ενώ τα ομολογιακά κεφάλαια έλαβαν εισροές, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με τις εκροές του 2022. Ειδικότερα, τα αμοιβαία κεφάλαια σταθερού εισοδήματος, τα οποία μείωσαν την περίοδο ωρίμανσης των επενδύσεων τους και την ευαισθησία τους σε μεταβολές των επιτοκίων κατά τη διάρκεια της νομισματικής περιστολής, βρέθηκαν σε θέση να επωφεληθούν από υψηλότερες αποδόσεις. Οι κίνδυνοι των επενδυτικών κεφαλαίων παραμένουν υψηλοί λόγω των επικρατούντων πιστωτικών κινδύνων, κινδύνων αποτίμησης, ρευστότητας και επιτοκίων, ειδικά για τα επενδυτικά κεφάλαια που συνδυάζουν διάφορες ευπάθειες, όπως τα επενδυτικά κεφάλαια σε ακίνητη περιουσία.

Οι αποδόσεις και οι ροές των επενδυτικών κεφαλαίων της ΕΕ ήταν ασταθείς το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Όσον αφορά τις ροές, οι επενδυτές προτίμησαν επενδυτικά κεφάλαια σταθερού εισοδήματος έναντι μετοχικών κεφαλαίων. Τα ΑΚΧΑ προσέλκυσαν συγκεκριμένα σημαντικές εισροές με υψηλότερες αποδόσεις και αναστροφή της καμπύλης απόδοσης. Εν γένει, οι κίνδυνοι σταθεροποιήθηκαν αλλά παρέμειναν αυξημένοι, ιδιαίτερα ο κίνδυνος ρευστότητας και πιστωτικού κινδύνου. Ενώ τα επενδυτικά κεφάλαια διαχειρίστηκαν τη μετάβαση της αγοράς σε περιβάλλον με υψηλότερα επιτόκια, οι ανησυχίες παρέμειναν σχετικά με την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των επενδυτικών κεφαλαίων ακίνητης περιουσίας σε μια πτωτική αγορά.

Στον τομέα των συλλογικών επενδύσεων στην ΕΕ παρατηρήθηκε αξιοσημείωτη μεταβλητότητα στις αποδόσεις των επενδυτικών κεφαλαίων. Η απόδοση των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε από μέση μηνιαία απόδοση 12 μηνών 0,9 % το α' εξάμηνο του 2023 σε 1,2 % το β' εξάμηνο του 2023, με σημαντική διακύμανση κατά την περίοδο αναφοράς. Σε αυτό το πλαίσιο ευμετάβλητων αποδόσεων, οι ροές μετοχικών κεφαλαίων παρέμειναν αρνητικές στο - 2 % NAV συνολικά. Ομοίως, η απόδοση των αμοιβαίων κεφαλαίων που επενδύουν σε μικτά στοιχεία ενεργητικού βελτιώθηκε, εν μέσω σημαντικής μεταβλητότητας, από 0,3 % σε 0,7 % το β' εξάμηνο του 2023, με συνολικές εκροές - 3,7 % NAV κατά την ίδια περίοδο. Αντίθετα, τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ) κατέγραψαν εισροές 9,6%, υψηλό δύο (2) ετών. Οι περισσότερες εισροές συγκεντρώθηκαν σε ΑΚΧΑ σε δολάρια ΗΠΑ και ευρώ, τα οποία έλαβαν ροές ύψους 14 % και 12 % της NAV τους αντίστοιχα. Αυτή η άνοδος συνέπεσε με την αύξηση των αποδόσεων (remuneration) των ΑΚΧΑ, τώρα κατά 0,3 % υψηλότερων σε μηνιαία βάση σε ονομαστικούς όρους σε σχέση με το α' εξάμηνο του 2023. Τα ΑΚΧΑ επωφελήθηκαν ιδιαίτερα από την ανεστραμμένη καμπύλη αποδόσεων (σε ευρώ, GBP και USD) που έκανε τα περιουσιακά τους στοιχεία, των οποίων η πραγματική λήξη είναι μικρότερη από 397 ημέρες, πιο ανταποδοτικά από άλλα περιουσιακά στοιχεία σταθερού εισοδήματος. Αυτό το επιχείρημα ισχύει επίσης κατά

τη σύγκριση των αποδόσεων ΑΚΧΑ με τραπεζικές καταθέσεις, των οποίων τα επιτόκια αυξήθηκαν πιο αργά. Τα ομολογιακά επενδυτικά κεφάλαια συνέχισαν να καταγράφουν θετικές ροές (0,6 % NAV), αν και σημαντικά χαμηλότερες από ό,τι το α' εξάμηνο του 2023, όταν παρουσίασαν υψηλές εισροές ρεκόρ (3,2 %). Η απόδοσή τους παρέμεινε χαμηλότερη από τα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια, αλλά λιγότερο ασταθής, με μέση μηνιαία απόδοση 12 μηνών 0,5 %. Τέλος, οι αποδόσεις και οι ροές των επενδυτικών κεφαλαίων σε ακίνητα παρέμειναν σταθερές σε σύγκριση με άλλες κατηγορίες κεφαλαίων. Ωστόσο, αυτή η σταθερότητα μπορεί να κρύβει πιο θεμελιώδεις ανησυχίες σχετικά με την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο αυξανόμενων κινδύνων λόγω πτώσης των τιμών.

Σε ό,τι αφορά στις διμερείς συναλλαγματικές ισοτιμίες, στο τέλος του 2023 και σε ετήσια βάση το ευρώ υποτιμήθηκε έναντι της λίρας Αγγλίας και του ελβετικού φράγκου κατά -1,97% και -5,90% αντίστοιχα, ενώ ανατιμήθηκε κατά 3,64% και 11,79% αντίστοιχα έναντι του δολαρίου ΗΠΑ και του ιαπωνικού γιέν. Στους δείκτες διεθνών τιμών εμπορευμάτων στο τέλος του 2023 καταγράφηκε ετήσια μείωση στα τρόφιμα κατά 10,1% σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ην. Εθνών. Στα μέταλλα ο δείκτης διεθνών τιμών των βασικών μετάλλων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου μειώθηκε κατά 4,9% , ενώ του πετρελαίου κατά 3,6%.

Στην αγορά επενδυτικών προϊόντων ESG (βάσει περιβαλλοντικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών καθώς και διακυβέρνησης- (ESG)) μετά από αρκετά χρόνια αδιάκοπης ανάπτυξης, η απορρόφηση των επενδύσεων ESG και η ανάπτυξη των χρηματοπιστωτικών μέσων που σχετίζονται με το ESG έχουν εμφανίσει επιβράδυνση κατά το 2023. Ενώ η ισχυρή επενδυτική ζήτηση για επενδυτικά κεφάλαια με βιώσιμο επενδυτικό στόχο κατά το 2020 και το 2021 είχαν δείξει ανθεκτικότητα στις δύσκολες συνθήκες της αγοράς, κατά το 2022 και το 2023, ο συνδυασμός της αυστηρής νομισματικής πολιτικής των Κεντρικών Τραπεζών, οι αδύναμες οικονομικές προοπτικές και ο αυξανόμενος έλεγχος των ισχυρισμών βιωσιμότητας από το επενδυτικό κοινό, φαίνεται να επηρεάζει την ανάπτυξη της αγοράς ESG. Με τις πρώτες εκροές από επενδυτικά κεφάλαια ESG κατά τη διάρκεια του 2023, ο κίνδυνος greenwashing, εκτός εάν αποτραπεί αποτελεσματικά, μπορεί να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών σε αυτά τα προϊόντα.

Παρόλα αυτά, η αγορά ομολόγων ESG συνέχισε να αναπτύσσεται, αν και με πιο αργό ρυθμό, με συνολική αξία 1,9 τρις ευρώ τον Δεκέμβριο του 2023, αυξημένη κατά 21 % έναντι του 2022. Ωστόσο, οι όγκοι εκδόσεων ήταν σημαντικά χαμηλότεροι, με τα «πράσινα» ομόλογα – τα οποία αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αγοράς ομολόγων ESG – να σημειώνουν πτώση κατά 34 % το 2ο εξάμηνο του 2023 έναντι του αντίστοιχου 2ου εξαμήνου του 2022, κυρίως λόγω των χαμηλότερων εκδόσεων του δημόσιου τομέα.

Οι αποτιμήσεις crypto-assets ανέκαμψαν το α' εξάμηνο του 2023 και ανήλθαν στα 1,2 τρισεκατομμύρια ευρώ έναντι 770 δις ευρώ στο τέλος του 2022, εν μέσω υποχώρησης του όγκου συναλλαγών, αλλά παρέμειναν πολύ κάτω από την ιστορική τους κορύφωση των 2,6 τρις ευρώ το Νοέμβριο του 2021. Οι επίμονα αυξημένοι κίνδυνοι στον κυβερνοχώρο παραμένουν σημαντική πηγή ανησυχίας για τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές έχουν αρχίσει να διερευνούν πιθανές επιπτώσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης μετά την κυκλοφορία διαφόρων εργαλείων Generative AI το 1ο εξάμηνο του 2023. Η επίδρασή τους θα μπορούσε να είναι μετασχηματιστική και οι αρχές μελετούν ενδεχόμενα οφέλη και κινδύνους για τους καταναλωτές και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Ελληνική κεφαλαιαγορά

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2023 χαρακτηρίστηκε από α) την αύξηση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών σε σχέση με το προηγούμενο έτος και την άνοδο στην απόδοση των περισσότερων δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ), β) τη μεικτή εικόνα της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Αγορά Αξιών (σημαντική αύξηση για μετοχικούς τίτλους, μείωση για ομολογιακούς τίτλους), την αύξηση στην Αγορά Παραγώγων και την αύξηση στην Εναλλακτική Αγορά, γ) την αποκλιμάκωση των αποδόσεων (επιτοκίων) των μακροπρόθεσμων ομολογιακών τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και την αύξηση στην αξία συναλλαγών επί τίτλων Ελληνικού Δημοσίου και, τέλος, δ) τη σημαντική αύξηση στη συνολική αξία του ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων και την καταγραφή καθαρών εισροών.

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ανακόπηκε η ανοδική πορεία των αποδόσεων κατά την τελευταία διετία. Πιο συγκεκριμένα, η (μέση) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 3,28% στο τέλος του 2023 έναντι 4,22% το Δεκέμβριο του 2022.

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθε σε 3.589,97 δισ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 36,80% του αντίστοιχου για το προηγούμενο έτος (2.624,33 δισ. ευρώ). Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 299,16 δισ. ευρώ (218,69 δισ. ευρώ το 2022). Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) ανήλθε σε 26,45 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση (20,93 δισ. ευρώ το 2022).

Στην πρωτογενή αγορά μακροπρόθεσμων τίτλων του Δημοσίου, πραγματοποιήθηκαν δέκα επτά εκδόσεις και επανεκδόσεις ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, ύψους 15,34 δισ. ευρώ (7,85 δισ. ευρώ το 2022). Όσον αφορά στην έκδοση εντόκων γραμματίων, σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), κατά το 2023 αντλήθηκαν συνολικά 23,59 δισ. ευρώ (23,4 δισ. ευρώ το 2022). Το μέσο σταθμικό κόστος νέου δανεισμού διαμορφώθηκε την 31.12.2023 σε 3,71% αισθητά αυξημένο έναντι του 1,33% το 2022.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΧΑ, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών διαμορφώθηκε σε 87.514,31 εκατ. ευρώ (λαμβάνοντας υπόψη και την αξία των μετοχών που είναι σε αναστολή διαπραγμάτευσης) παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση κατά 32,88% σε ετήσια βάση (65.861,95 εκατ. ευρώ το 2022). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ παρουσίασε αύξηση σε σχέση με το 2022 (39,29% έναντι 31,66%). Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ ανήλθε σε 450,37 εκατ. ευρώ (280,05 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022).

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών του ΧΑ έφθασε στο τέλος του 2023 τις 1293,14 μονάδες (έναντι 929,79 μονάδων το 2022), σημειώνοντας άνοδο κατά 39,08% σε ετήσια βάση. Η πορεία των βασικών και λοιπών, συμπεριλαμβανομένων των κλαδικών, δεικτών ήταν ανοδική. Τη μεγαλύτερη αύξηση, σε σχέση με το 2022,

παρουσίασαν ο δείκτης FTSE/Χ.Α. Mid Cap Συνολικής Απόδοσης (63,17%) και ο FTSE/Χ.Α. Mid Cap (59,47%). Από την πλευρά των κλαδικών δεικτών, τη μεγαλύτερη αύξηση, σε σχέση με το 2022, σημείωσαν ο δείκτης FTSE/ΧΑ Βιομηχανίες (68,92%), ο FTSE/ΧΑ Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (66,29%) και ο FTSE/ΧΑ Τράπεζες (65,73%). Η μέση μηνιαία μεταβλητότητα του ΓΔΤ/ΧΑ διαμορφώθηκε στο 8,33% (9,23% το 2022) και του FTSE/ΧΑ στο 8,14% (8,84% το 2022).

Η συναλλακτική δραστηριότητα στην Αγορά Αξιών του ΧΑ παρουσίασε σημαντική αύξηση. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 28.696,66 εκατ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά 59,97% ενώ η αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων διαμορφώθηκε στα 219,80 εκατ. ευρώ καταγράφοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -9,81%. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 2,39 δισ. ευρώ ενώ η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων ανήλθε στα 18,32 εκατ. ευρώ. Τέλος, στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων συνέχισε την ανοδική πορεία της και ανήλθε σε 134,08 εκατ. ευρώ (100,95 εκατ. ευρώ το 2022) ενώ η αξία συναλλαγών επί εταιρικών ομολόγων ανήλθε σε 1,94 εκατ. ευρώ (919.209 ευρώ το 2022).

Αναφορικά με το επίπεδο ρευστότητας, η (σταθμισμένη με την αξία) μέση μηνιαία απόκλιση τιμών (spread) των συναλλαγών ανήλθε για το 2023 στο 1,98% (2,25% το 2022). Επιπλέον, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα για τις μετοχές της Κύριας Αγοράς διαμορφώθηκε κατά μέσο μηνιαίο όρο σε 1,72% (1,16% το 2022) ανακόπτοντας την πτωτική τάση των τελευταίων τριών ετών.

Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του ΧΑ παρουσίασε μικρή αύξηση σε σχέση με το 2022 (64,37% έναντι 63,61%) ενώ, αντίστοιχα, η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) παρουσίασε μικρή μείωση (35,63% έναντι 36,39%). Αντίστοιχα, η συμμετοχή του ΤΧΣ παρουσίασε μικρή μείωση (3,20% έναντι 3,72% το 2022). Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την αξία συναλλαγών, οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως πωλητές (η αξία συναλλαγών πωλήσεων ήταν μεγαλύτερη από αυτή των αγορών κατά 13,75 εκατ. ευρώ) ενώ οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως αγοραστές.

Στην αγορά παραγώγων, το 2023, η συναλλακτική δραστηριότητα παρουσίασε αύξηση ενώ αυξήθηκε και ο αριθμός των κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 43.965 συμβόλαια (έναντι 34.351 συμβολαίων το 2022), αυξημένος σε ετήσια βάση κατά 27,99%. Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων προϊόντων παρέμεινε ίδιο σε σχέση με το 2022 στο 96,25% ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί δεικτών μειώθηκε οριακά στο 3,30% από 3,38% το 2022.

Ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές αυξήθηκε στους 1.754 (1.586 το 2022) και το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή επίσης αυξήθηκε σε 5,33% (4,88% το 2022). Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων παρέμεινε περίπου στο ίδιο επίπεδο με την περασμένη χρονιά στο 46:54. Η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς την αξία συναλλαγών επί των υποκείμενων μετοχών διαμορφώθηκε στο 8,47% (7,60% το 2022) ανακόπτοντας την πτωτική πορεία της τελευταίας τριετίας ενώ η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά παρουσίασε μείωση στο 14,06% (12,50% το 2021). Τέλος, ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) διαμορφώθηκε σε ετήσια βάση στο 0,91 (1,05 το 2022).

Κατά το 2023, πραγματοποιήθηκαν οκτώ εκδόσεις μετοχικών τίτλων είτε από εταιρίες που έχουν ήδη εισηγμένους τίτλους είτε ως αρχική δημόσια προσφορά με εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του ΧΑ. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εταιρίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών (οκτώ το 2022) και τέσσερις ΑΜΚ με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών για πρώτη φορά (τρεις το 2022). Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προσφορές μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 954,04 εκατ. ευρώ (583,88 εκατ. ευρώ το 2022). Επίσης, έλαβαν χώρα δύο εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων (τέσσερις το 2022) από εταιρίες με ήδη εισηγμένους τίτλους προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το συνολικό ποσό αντληθέντων κεφαλαίων από τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων ανήλθε σε 600 εκατ. ευρώ (530 εκατ. ευρώ το 2022).

Αναφορικά με τους φορείς της κεφαλαιαγοράς, στο τέλος του 2023, δραστηριοποιούνταν σαράντα επτά εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), όπως το 2022, και είκοσι μία εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) (είκοσι δύο το 2022). Η συναλλακτική δραστηριότητα των ΑΕΠΕΥ σε μετοχικούς τίτλους στο Χρηματιστήριο Αθηνών διατήρησε την ανοδική πορεία των τελευταίων ετών, φθάνοντας τα 45,09 δισ. ευρώ (29,99 δισ. ευρώ το 2022). Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών (εκ των οποίων και τα πέντε μέλη είναι ΑΕΠΕΥ) διαμορφώθηκε στο 69,03% (69,21% το 2022).

Ο αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) μειώθηκε σε δέκα τρεις εταιρίες (δέκα τέσσερις το 2022). Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 402 (352 το 2022) εκ των οποίων τα 195 έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Τέλος, οι πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 14,28 δισ. ευρώ (9,84 δισ. ευρώ το 2022), τα οποία αντιστοιχούσαν στο 90,39% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων κατέγραψε σημαντική αύξηση κατά 45,13% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 15,80 δισ. ευρώ περίπου (10,88 δισ. ευρώ στο τέλος του 2022). Ειδικότερα, η μεταβολή σε ετήσια βάση της αξίας ενεργητικού των επιμέρους κατηγοριών αμοιβαίων κεφαλαίων παρουσίασε αύξηση στις κατηγορίες ομολογιακών (108,89%), μετοχικών (43,78%), μικτών (15,57%), σύνθετων (27,51%) και ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ (94,79%) και μείωση στην κατηγορία των funds of funds (-5,67%).

Κατά το 2023, τα αμοιβαία κεφάλαια κατέγραψαν συνολικά καθαρές εισροές, οι οποίες ανήλθαν σε 3.183,72 *εκατ. ευρώ (έναντι καθαρών εισροών 610,76 εκατ. ευρώ το 2022). Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, καθαρές εισροές παρουσίασαν τα ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ (*365,22*εκατ. ευρώ), τα σύνθετα (*110,15 *εκατ. ευρώ,) τα μετοχικά (*108,28 *εκατ. ευρώ) και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια*

(3.009,88 εκατ. ευρώ) ενώ εκροές κατέγραψαν τα funds of funds (-321,58 εκατ. ευρώ) και τα μικτά αμοιβαία κεφάλαια(-88,23 εκατ. ευρώ).

Η απόδοση των επιμέρους κατηγοριών αμοιβαίων κεφαλαίων σε ετήσια βάση ήταν θετική και διαμορφώθηκε ως εξής: των ομολογιακών: 5,64%, των μετοχικών: 23,12%, των μικτών: 16,20%, των μετοχικών funds of funds: 8,38%, των μικτών funds of funds: 6,40%, των ομολογιακών funds of funds: 3,12%, των ΑΚΧΑ: 2,24% και, τέλος, των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων: 5,03%.

Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

Το 2023 συνεχίστηκε η εφαρμογή του μακρόπνοου σχεδίου της ΕΕ για την Ένωση Κεφαλαιαγορών. Ορισμένες από τις σημαντικότερες θεσμικές εξελίξεις για τα θέματα αυτά αναφέρονται ακολούθως.

Θεσμικές εξελίξεις στο πλαίσιο της Ψηφιακής Χρηματοοικονομικής Στρατηγικής

Το 2023 τέθηκαν σε ισχύ οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί που περιλαμβάνονταν στη δέσμη των μέτρων για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Σεπτέμβριο του 2020. Τα μέτρα αφορούσαν τη δημιουργία ενός ενιαίου κανονιστικού πλαισίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων, την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα και την τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού. Οι κανονισμοί καλύπτουν ένα σημαντικό κενό στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, αίροντας τα εμπόδια στην χρήση των νέων ψηφιακών χρηματοοικονομικών μέσων και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι νέες τεχνολογίες και τα προϊόντα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του χρηματοπιστωτικού κανονιστικού πλαισίου και των ρυθμίσεων διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ. Με αυτό τον τρόπο, οι ανωτέρω κανονισμοί αποσκοπούν στη στήριξη της καινοτομίας και της υιοθέτησης νέων χρηματοοικονομικών τεχνολογιών, παρέχοντας παράλληλα το κατάλληλο επίπεδο προστασίας σε καταναλωτές και επενδυτές.

Στις 16 Ιανουαρίου 2023 τέθηκε σε ισχύ ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2022/2554 για την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα ("Digital Operational Resilience Act", "DORA"). Ο Κανονισμός DORA αποτελεί το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα, το οποίο αποσκοπεί στη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων σε όλα τα είδη διαταραχών και απειλών που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), προκειμένου να προλαμβάνονται και να μετριάζονται οι κυβερνοαπειλές. Ο Κανονισμός DORA προβλέπει ότι όλες οι χρηματοοικονομικές οντότητες θα πρέπει να ακολουθούν την ίδια προσέγγιση και ίδιους κανόνες βάσει αρχών κατά την αντιμετώπιση των κινδύνων ΤΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθός τους, το συνολικό προφίλ κινδύνου τους, καθώς και τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των υπηρεσιών, των δραστηριοτήτων και των λειτουργιών τους. Ο Κανονισμός DORA θα τεθεί σε εφαρμογή στις 17 Ιανουαρίου 2025. Σημειώνεται επίσης ότι στις 16 Ιανουαρίου 2023 τέθηκε σε ισχύ η Οδηγία (Ε.Ε.) 2022/2555 «σχετικά με τα μέτρα για υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ε.Ε.» ("NISD 2"). Ο Κανονισμός DORA και η Οδηγία (Ε.Ε.) 2022/2555 συμπληρώνονται αντίστοιχα από τις διατάξεις της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2556 «για την τροποποίηση

των Οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ, 2011/61/ΕΕ, 2013/36/ΕΕ, 2014/59/ΕΕ, 2014/65/ΕΕ, (ΕΕ) 2015/2366 και (ΕΕ) 2016/2341 όσον αφορά την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα για τον χρηματοπιστωτικό τομέα» ("FinTech Amending Directive"), και της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2556 «για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων».

Στις 23 Μαρτίου 2023 τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2022/858 σχετικά με τις υποδομές της αγοράς τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ("Distributed Ledger Technology Pilot Regime" ή "DLT"). Ο Κανονισμός DLT ορίζει τα χρηματοπιστωτικά μέσα DLT ως χρηματοπιστωτικά μέσα κατά την έννοια της MiFID II, τα οποία εκδίδονται, καταχωρίζονται, μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται με την χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού. Στη συνέχεια, ο Κανονισμός DLT εισάγει τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες υποδομών της χρηματαγοράς DLT:

- *Πολυμερείς μηχανισμοί διαπραγμάτευσης DLT*
- *Συστήματα διακανονισμού DLT, δηλαδή συστήματα που διακανονίζουν συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα DLT έναντι πληρωμής ή έναντι παράδοσης.*
- *Συστήματα διαπραγμάτευσης και διακανονισμού DLT.*

Ο Κανονισμός DLT ρυθμίζει την αδειοδότηση και λειτουργία των υποδομών DLT και των διαχειριστών τους, όσον αφορά:

i) την χορήγηση και ανάκληση ειδικών αδειών για τη λειτουργία υποδομών DLT, καθώς και ειδικές εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας και του κανονισμού για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID2/MiFIR), και του κανονισμού για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR),

ii) την επιβολή, την τροποποίηση και την ανάκληση αντισταθμιστικών ή διορθωτικών μέτρων,

iii) τη λειτουργία των υποδομών DLT,

iv) την εποπτεία των υποδομών DLT, και

v) τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA).

Τέλος, από την ονομασία του Κανονισμού DLT γίνεται φανερή η πιλοτική στην αρχική φάση, και υπό την έννοια αυτή, περιορισμένη λειτουργία του. Κατά συνέπεια ο Κανονισμός DLT θέτει ποιοτικούς περιορισμούς για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, δηλαδή μετοχές, χρεόγραφα, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, και ποσοτικούς περιορισμούς στην αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που εισάγονται προς διαπραγμάτευση ή καταχωρίζονται σε υποδομή αγοράς DLT.

Στις 9 Ιουνίου 2023 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 για τις αγορές κρυπτο-στοιχείων (Markets in Crypto-Assets, MiCAR) και τέθηκε σε ισχύ στις 29 Ιουνίου. Ο MiCAR θα τεθεί σε εφαρμογή στις 30 Δεκεμβρίου 2024, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν τα σταθερά κρυπτο-

νομίσματα (stablecoins) οι οποίες θα τεθούν σε εφαρμογή στις 30 Ιουνίου 2024. Αυτό σημαίνει ότι, έως το τέλος του 2024, θα έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα εναρμονισμένο κανονιστικό πλαίσιο για προϊόντα και υπηρεσίες που σχετίζονται με κρυπτογράφηση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Κανονισμός MiCAR θεσπίζει ενιαίες απαιτήσεις για τη δημόσια προσφορά και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης των ψηφιακών αναπαραστάσεων αξίας ή δικαιώματος που μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται ηλεκτρονικά, των γνωστών ως κρυπτο-στοιχείων. Θεσπίζει επίσης ένα ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο όσον αφορά τις απαιτήσεις για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτο-στοιχείων και η πρόληψη της κατάχρησης της αγοράς κρυπτο-στοιχείων. . Ο Κανονισμός MICA ρυθμίζει επίσης τα ακόλουθα:

- *τις απαιτήσεις διαφάνειας και δημοσιοποίησης για την έκδοση κρυπτο-στοιχείων, τη δημόσια προσφορά τους και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτο-στοιχείων («εισαγωγή προς διαπραγμάτευση»),*
- *τις απαιτήσεις για την αδειοδότηση και την εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών κρυπτο-στοιχείων, των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και για τη λειτουργία, την οργάνωση και τη διακυβέρνησή τους,*
- *τις απαιτήσεις για την προστασία των κατόχων κρυπτο-στοιχείων κατά την έκδοση, τη δημόσια προσφορά και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτο-στοιχείων,*
- *τις απαιτήσεις για την προστασία των πελατών των παρόχων υπηρεσιών κρυπτο-στοιχείων, και*
- *τα μέτρα για την πρόληψη της κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών, της παράνομης δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών και της χειραγώγησης της αγοράς σε σχέση με «κρυπτοστοιχεία», προκειμένου να διασφαλίζεται η ακεραιότητα των αγορών κρυπτο-στοιχείων.*

Ας σημειωθεί ότι οι παράγοντες της αγοράς κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να δηλώνουν πληροφορίες σχετικά με το περιβαλλοντικό και κλιματικό τους αποτύπωμα. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών («ESMA») θα καταρτίσει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που αφορούν τις κύριες δυσμενείς περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις. Επίσης, εντός δύο ετών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των κρυπτοστοιχείων και τη θέσπιση υποχρεωτικών ελάχιστων προτύπων βιωσιμότητας για μηχανισμούς συναίνεσης, συμπεριλαμβανομένης της απόδειξης εργασίας (proof-of-work).

Για να αποφευχθούν τυχόν επικαλύψεις με την επικαιροποιημένη νομοθεσία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML), η οποία θα καλύπτει πλέον και τα κρυπτοστοιχεία, ο κανονισμός MiCA δεν επαναλαμβάνει τις διατάξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, στον κανονισμό MiCA τίθεται η απαίτηση η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) να επιφορτιστεί με την τήρηση δημόσιου μητρώου μη συμμορφούμενων παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ("CASP") των οποίων η μητρική εταιρεία είναι εγκατεστημένη σε χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο τρίτων χωρών που θεωρούνται υψηλού κινδύνου όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και στον κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, θα πρέπει να εφαρμόζουν ενισχυμένους ελέγχους, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ, για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Αυξημένες απαιτήσεις μπορούν επίσης να εφαρμόζονται στους μετόχους και στη διοίκηση των CASP, ιδίως όσον αφορά τον εντοπισμό τους.

Από τις 30 Δεκεμβρίου, οι πάροχοι υπηρεσιών επί κρυπτο-στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα υποχρεούνται στη λήψη άδειας για την παροχή υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άλλες θεσμικές εξελίξεις

Όσον αφορά τις θεσμικές εξελίξεις στο θέμα της Ένωσης των Κεφαλαιαγορών, το Μάρτιο του 2023 δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός (Ε.Ε) 2023/606 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/760 όσον αφορά τις απαιτήσεις που αφορούν τις επενδυτικές πολιτικές και τους όρους λειτουργίας των ευρωπαϊκών μακροπρόθεσμων επενδυτικών κεφαλαίων («ELTIF») και το πεδίο εφαρμογής των επιλέξιμων επενδυτικών περιουσιακών στοιχείων, τις απαιτήσεις σύνθεσης και διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου, και τον δανεισμό ρευστών διαθεσίμων και άλλους κανόνες για τα κεφάλαια. Στόχος του θεσμικού πλαισίου για τα ELTIF ήταν η διευκόλυνση των μακροπρόθεσμων επενδύσεων, όπως μεταφορές, ή κοινωνικές υποδομές (π.χ. ενέργεια, υγεία κ.λπ.), καθώς και οι επενδύσεις σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Ο Κανονισμός (Ε.Ε.)2023/606 ισχύει από τις 10 Ιανουαρίου του 2024 και επιτρέπει στα ELTIF να συγκεντρώνουν κεφάλαια από επαγγελματίες πελάτες ή ιδιώτες επενδυτές χωρίς τα ποσοτικά όρια που έθετε ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2015/760. Επίσης επιτρέπει την επένδυση σε ένα ευρύτερο φάσμα επιλέξιμων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία θα πρέπει πλέον να αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 55% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του ELTIF, έναντι του 70% που είχε τεθεί το 2015.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2023 δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/2859 για τη θέσπιση ενιαίου σημείου πρόσβασης ("European single access point", "ESAP") το οποίο παρέχει κεντρική πρόσβαση σε πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό σε σχέση με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τις κεφαλαιαγορές και τη βιωσιμότητα. Σκοπός του νέου Κανονισμού είναι η δημιουργία και λειτουργία μιας κοινής πανευρωπαϊκής πλατφόρμας παροχής χρηματοοικονομικής αλλά και μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, η οποία είτε δημοσιοποιείται υποχρεωτικά σύμφωνα με την υπάρχουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία, είτε παρέχεται από οντότητες που επιλέγουν εθελοντικά να παρέχουν πληροφορίες προκειμένου να αυξήσουν την προβολή τους σε πιθανούς επενδυτές. Η δημιουργία της πλατφόρμας ESAP ήταν ένας από τους κύριους στόχους του Σχεδίου Δράσης για την Ένωση των Κεφαλαιαγορών που είχε υιοθετήσει το Σεπτέμβριο του 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο νέος Κανονισμός δεν θέτει νέες υποχρεώσεις δημοσιοποίησης, αλλά καλύπτει τις ήδη υπάρχουσες στις 20 Δεκεμβρίου 2023 υποχρεώσεις δημοσιοποίησης πληροφοριών που απορρέουν από 19 Κανονισμούς και 16 Οδηγίες. Η δημιουργία και λειτουργία του ESAP έχει ανατεθεί στην ESMA. Ο Κανονισμός ESAP συμπληρώνεται από την Οδηγία (Ε.Ε.) 2023/2864 για την τροποποίηση ορισμένων οδηγιών όσον αφορά τη θέσπιση και τη λειτουργία του ευρωπαϊκού ενιαίου σημείου πρόσβασης, και την Οδηγία (Ε.Ε.) 2023/2869 για την τροποποίηση ορισμένων κανονισμών όσον αφορά τη θέσπιση και τη λειτουργία του ευρωπαϊκού ενιαίου σημείου πρόσβασης.

Το 2023 συνεχίστηκε η αναθεώρηση του Κανονισμού (Ε.Ε.) 909/2014 για τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων («ΚΑΤ») και στις 27 Δεκεμβρίου δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/2845 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τη διαδικασία διακανονισμού, τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, την εποπτική συνεργασία, την παροχή επικουρικών υπηρεσιών τραπεζικού τύπου και τις απαιτήσεις για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων τρίτων χωρών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012. Ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/2845 ισχύει από τις 16 Ιανουαρίου 2024 και αποσκοπεί στη μείωση της χρηματοοικονομικής και ρυθμιστικής επιβάρυνσης των ΚΑΤ και στη βελτίωση της ικανότητας τους να λειτουργούν διασυνοριακά, ενισχύοντας παράλληλα την χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Ο Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/2845 τροποποιεί τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 909/2014 στα ακόλουθα κύρια σημεία:

- *Πειθαρχία στο διακανονισμό: Ο νέος Κανονισμός προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εξειδικεύσει μέσω της έκδοσης εκτελεστικού κανονισμού την επιβολή υποχρεωτικών αγορών κάλυψης σε περιπτώσεις αποτυχίας του διακανονισμού σε συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά εργαλεία ή σε συγκεκριμένες κατηγορίες συναλλαγών. Για την έκδοση εκτελεστικού κανονισμού θα πρέπει να πληρούνται δύο προϋποθέσεις: Πρώτον, η εφαρμογή άλλων μέτρων όπως χρηματικών ποινών ή η αναστολή των συμμετεχόντων που ευθύνονται συστηματικά για τις αποτυχίες διακανονισμού από τη συμμετοχή σε ΚΑΤ, κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τόπους διαπραγμάτευσης δεν έχει οδηγήσει σε μακροπρόθεσμη, διατηρήσιμη μείωση των αποτυχιών του διακανονισμού, ή στη διατήρηση ενός μειωμένου επιπέδου αποτυχιών διακανονισμού στην Ε.Ε. Δεύτερο, το επίπεδο των αποτυχιών του διακανονισμού έχει, ή είναι πιθανό να έχει, αρνητική επίπτωση στην χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ε.Ε. Επιπρόσθετα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συμβουλεύεται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικής Σταθερότητας (« ESRB») και να ζητά από την ESMA μια ανάλυση κόστους-οφέλους. Η ESMA μπορεί να συστήσει στην Επιτροπή να αναστείλει με αναλογικό τρόπο τον μηχανισμό αγορών κάλυψης για συγκεκριμένες κατηγορίες χρηματοπιστωτικών μέσων, όταν αυτό είναι αναγκαίο, για την αποφυγή ή την αντιμετώπιση σοβαρής απειλής για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή την εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών. Τέλος, οι χρηματικές ποινές δεν θα επιβάλλονται σε αποτυχίες διακανονισμού για τις οποίες η υποκείμενη αιτία δεν μπορεί να αποδοθεί στους συμμετέχοντες στη συναλλαγή, ή προκύπτουν από πράξεις που δεν αποτελούν συναλλαγές.*

- *Ο Κανονισμός 2023/2845 διευκρινίζει την διαδικασία παροχής ευρωπαϊκού διαβατηρίου σε ΚΑΤ. Ειδικότερα, όταν ένα ΚΑΤ επιθυμεί να παρέχει συμβολαιογραφικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες κεντρικής διατήρησης σε σχέση με χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε., πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο το δίκαιο του κράτους-μέλους που είναι εγκατεστημένος ο εκδότης, όσο και το ισχύον εταιρικό ή παρόμοιο δίκαιο βάσει του οποίου εκδίδονται οι τίτλοι. Τα κράτη-μέλη πρέπει να επικαιροποιούν τακτικά τον κατάλογο των ανωτέρω εθνικών ρυθμίσεων και να τον κοινοποιούν στην ESMA.*

- *Τα ΚΑΤ τρίτων χωρών πρέπει να ενημερώνουν την ESMA εφόσον προτίθενται να παρέχουν την υπηρεσία του διακανονισμού σε σχέση με χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το δίκαιο κράτους-μέλους. Η ESMA ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους υπό το δίκαιο του οποίου έχουν συσταθεί τα χρηματοπιστωτικά μέσα. Η ESMA καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να διευκρινίσει τις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιεί το ΚΑΤ της τρίτης χώρας.*

- *Ο Κανονισμός 2023/2845 προβλέπει τη σύσταση υποχρεωτικών κολεγίων για την εποπτεία των ΚΑΤ όταν η αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους καταγωγής του ΚΑΤ διαπιστώνει ότι οι δραστηριότητες του ΚΑΤ έχουν ουσιαστική σημασία σε τουλάχιστον δύο κράτη-μέλη υποδοχής, ή όταν η αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους καταγωγής του ΚΑΤ ενημερώνεται από την ESMA, ή την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών («ΕΑΤ»), ή τις αρμόδιες ή σχετικές αρχές του ΚΑΤ, ότι οι δραστηριότητες του ΚΑΤ έχουν ουσιαστική σημασία σε τουλάχιστον δύο κράτη-μέλη υποδοχής.*

- *Τέλος, ο νέος Κανονισμός τροποποιεί τις προϋποθέσεις πρόσβασης των ΚΑΤ σε τραπεζικές υπηρεσίες. Τα ΚΑΤ μπορούν να ζητούν την παροχή επικουρικών υπηρεσιών τραπεζικού τύπου όχι μόνο από πιστωτικά ιδρύματα, αλλά και από άλλα ΚΑΤ που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες. Επίσης τροποποιήθηκαν οι διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες τα ΚΑΤ μπορούν να διακανονίζουν σε πιστωτικά ιδρύματα ή ΚΑΤ, τα οποία δεν παρέχουν επικουρικές υπηρεσίες τραπεζικού τύπου, εφόσον το σύνολο της αξίας του εν λόγω διακανονισμού μετρητών υπολογιζόμενο σε περίοδο ενός έτους δεν υπερβαίνει το όριο που ορίζεται από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που καταρτίζει η ΕΑΤ σε στενή συνεργασία με τα μέλη του ΕΣΚΤ και την ESMA.*

Κατά το 2023 συνεχίστηκε η νομοθετική εργασία για την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που ισχύει για τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους («CCP») της Ε.Ε. και τους συμμετέχοντες στην αγορά που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες τους. Οι αλλαγές στοχεύουν να καταστήσουν την Ε.Ε. ελκυστικότερο κόμβο εκκαθάρισης μέσω της ενίσχυσης της ρευστότητας των CCP της Ε.Ε. και την ενίσχυση του εποπτικού πλαισίου.

Το Μάιο του 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια δέσμη προτεινόμενων μέτρων για την προστασία και την ενδυνάμωση των ιδιωτών επενδυτών στην Ε.Ε. («Retail investment package»). Η δέσμη μέτρων αποτελείται από:

1. μια πρόταση τροποποιητικής οδηγίας, η οποία αναθεωρεί τους ισχύοντες κανόνες που ορίζονται στην οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II), στην οδηγία για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (IDD), στην οδηγία για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (UCITS Directive), στην οδηγία για τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (AIFMD) και στην οδηγία σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Solvency II), καθώς και

2. έναν προτεινόμενο τροποποιητικό κανονισμό, ο οποίος αναθεωρεί τον κανονισμό για τα συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση («PRIIP Regulation»).

Το 2023 εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι ακόλουθοι εκτελεστικοί Κανονισμοί:

- *Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί (Ε.Ε.) 2023/314 και 2023/215 για τη μετάθεση στις 30/6/2025 της ημερομηνίας εφαρμογής ορισμένων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των άρθρων 5 και 11 του EMIR, οι οποίες αφορούν τα περιθώρια ασφάλειας για τις συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων και την υποχρέωση εκκαθάρισης συμβάσεων εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που συνάπτονται μεταξύ επιχειρήσεων που αποτελούν μέλη του ιδίου ομίλου.*

- *Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/1117 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2019/2034 όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν τις απαιτήσεις σχετικά με το είδος και τη φύση των πληροφοριών που πρέπει να ανταλλάσσουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής και του κράτους μέλους υποδοχής.*

- *Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/1118 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2019/2034 όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον προσδιορισμό των όρων υπό τους οποίους τα σώματα εποπτών ασκούν τα καθήκοντά τους.*

- *Εκτελεστικός Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/1119 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για την εφαρμογή της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2019/2034 όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους καταγωγής και του κράτους μέλους υποδοχής.*

- *Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (Ε.Ε.) 2023/1626 για την τροποποίηση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που καθορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (Ε.Ε.) 2018/1229 ("settlement discipline regulation" "SDR") όσον αφορά τον μηχανισμό κυρώσεων για περιπτώσεις αδυναμίας διακανονισμού σχετικά με εκκαθαρισμένες συναλλαγές που υποβάλλονται από κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους για διακανονισμό.*

Το 2023 η ESMA εξέδωσε τις κατωτέρω κατευθυντήριες γραμμές:

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με την παρακολούθηση των προϊόντων MIFID II (ESMA 35-43-3448, 27.03.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων καταλληλότητας της MiFID II (ESMA 35-43-3172, 03.04.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων αμοιβών που προβλέπονται στη MIFID II (ESMA 35-43-3565, 03.04.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με την ενιαία εφαρμογή των προϋποθέσεων ενεργοποίησης που συνεπάγονται τη χρήση μέτρων έγκαιρης παρέμβασης (άρθρο 18 παρ. 8 του Κανονισμού CCPRRR) (ESMA 91-372-1700, 01.06.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με την εφαρμογή των περιστάσεων υπό τις οποίες ένας κεντρικός αντισυμβαλλόμενος θεωρείται ότι τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει (άρθρο 22 παρ. 6 του Κανονισμού CCPRRR) (ESMA 91-372-2070, 01.06.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται από την αρχή εξυγίανσης για τον καθορισμό της αποτίμησης των συμβάσεων πριν από την καταγγελία τους σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ.1 του Κανονισμού CCPRRR) (ESMA 91-372-206, 02.06.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές ESMA για τον περαιτέρω προσδιορισμό των περιστάσεων για προσωρινούς περιορισμούς σε περίπτωση σημαντικού γεγονότος μη σχετιζόμενου με αθέτηση υποχρέωσης σύμφωνα με το άρθρο 45^{α} του Κανονισμού EMIR (ESMA91-372-1704, 02.06.2023).*

- *Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την υποβολή αναφορών δυνάμει του κανονισμού EMIR (ESMA74-362-2281, 23.12.2023).*

Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Κατά το 2023 ψηφίσθηκε ο νόμος 5042/2023 (ΦΕΚ Α 88/10.4.2023) «Διαχείριση των δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχεμένων, και των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, λήψη μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2021/23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των Κανονισμών (Ε.Ε.) 1095/2010, 648/2012, 600/2014, 806/2014 και 2015/2365 και των Οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132, λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP), και λοιπές διατάξεις».

Το 2023 εκδόθηκε η απόφαση 16/1007/21.12.2023 (ΦΕΚ Β 7769/31.12.2023) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Εγγραφή συνδεδεμένων αντιπροσώπων ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΑΕΔΟΕΕ διευρυμένου σκοπού σε μητρώο». Η απόφαση προβλέπει την τήρηση μητρώου συνδεδεμένων αντιπροσώπων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τις προϋποθέσεις εγγραφής στο μητρώο, τις οργανωτικές απαιτήσεις για τις εταιρείες και την διαδικασία διαγραφής από το μητρώο.

Λόγω της σημασίας που έχει η επαρκής και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας των επενδυτικών κεφαλαίων ανοικτού τύπου για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την εγκύκλιο αρ. 62 «Οδηγίες για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας των Οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες» («ΟΣΕΚΑ»), η οποία απευθύνεται στις εποπτευόμενες εταιρίες, συγκεντρώνει τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας των ΟΣΕΚΑ, διευκρινίζει ορισμένες πτυχές του πλαισίου διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας καθώς και θέματα εφαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από πρόσφατες εποπτικές ενέργειες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, το 2023 ολοκλήρωσε τις εργασίες της η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που είχε συσταθεί για τη λήψη εφαρμοστικών μέτρων για τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2022/858, σχετικά με ένα πιλοτικό καθεστώς για υποδομές της αγοράς που βασίζονται σε τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Distributed Ledger Technology -DLT).

Εξελίξεις στο ενωσιακό δίκαιο της βιώσιμης χρηματοδότησης[1]

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

(1) *Το 2023 αποτέλεσε χρονιά-ορόσημο στη θεματική του «ενωσιακού δικαίου της βιώσιμης χρηματοδότησης». Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι όλες οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που προβλέπονται στις δύο βασικές νομοθετικές πράξεις που διέπουν τον τομέα αυτό, δηλαδή* ***τον «Κανονισμό SFDR»*** *(Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2088 της 27ης Νοεμβρίου 2019) και τον* ***«Κανονισμό Ταξινομίας»*** *(Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 της 18ης Ιουνίου 2020, έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχουν πλέον τεθεί σε ισχύ.*

(2) *Οι δύο μόλις προαναφερθείσες νομοθετικές πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μαζί με τον καλούμενο* ***«Κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς για το κλίμα****» (Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2089 της 27ης Νοεμβρίου 2019), συμβάλλουν στην περαιτέρω εμπέδωση της εσωτερικής αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και αποτελούν την «κανονιστική τριλογία» για την εφαρμογή – σε σχέση με τη βιώσιμη χρηματοδότηση – του σχεδίου δράσης της Επιτροπής του 2015 «για την οικοδόμηση Ένωσης Κεφαλαιαγορών». Ως εκ τούτου, αποτελούν πρωτίστως πηγές του ενωσιακού δικαίου της κεφαλαιαγοράς.*

Σύμφωνα με τα ενωσιακά όργανα, όλες συνάδουν με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας της ΕΕ και συμμορφώνονται πλήρως με τα όρια που θέτουν οι διατάξεις του πρωτογενούς ενωσιακού δικαίου που «πλαισιώνουν» το δίκαιο της βιώσιμης χρηματοδότησης, ήτοι: το άρθρο 3(3) της Συνθήκης για Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)· συγκεκριμένα άρθρα (3-4, 11 και 191) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το άρθρο 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Πιθανές πάντως νομικές αμφισβητήσεις της εγκυρότητάς τους ενώπιον των δικαστηρίων της ΕΕ θα αποκαλύψουν αν όντως συμμορφώνονται πλήρως με όλες τις προαναφερθείσες διατάξεις.

(3) *Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ευρύτερης* ***«πράσινης χρηματοπιστωτικής στρατηγικής της ΕΕ»*** *της τελευταίας δεκαετίας και χρονολογούνται από τον Σεπτέμβριο του 2015, όταν η Επιτροπή εξέδωσε το σχέδιο δράσης της για την Ένωση Κεφαλαιαγορών. Στο πλαίσιο αυτό, αποτελούν βασικό βήμα προς την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας στην ΕΕ έως το 2050 βάσει των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2019 σχετικά με την κλιματική αλλαγή, το οποίο συνάδει με τις διατάξεις της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή («****συμφωνία του*** *Παρισιού»), η οποία εγκρίθηκε κατά τη διάσκεψη για την κλιματική αλλαγή στο Παρίσι στις* ***12 Δεκεμβρίου 2015****.*

(4) *Επισημαίνεται επίσης ότι οι εν λόγω ενωσιακές πρωτοβουλίες εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της* ***«Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ»****, της εμβληματικής στρατηγικής που θέτει το περιβάλλον στο επίκεντρο όλων των σχετικών ενωσιακών δράσεων. Οι παράμετροι βιωσιμότητας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πράσινης χρηματοπιστωτικής στρατηγικής της ΕΕ για τη στήριξη της Πράσινης Συμφωνίας. Στην* ***Ανακοίνωση της Επιτροπής*** *της 11ης Δεκεμβρίου 2019 αναγνωρίζεται, συναφώς και μεταξύ άλλων, ότι η ανάγκη για πράσινη χρηματοδότηση και πράσινες επενδύσεις είναι σημαντική και ότι η διασφάλιση δίκαιης μετάβασης είναι επιτακτική.*

Όσον αφορά ειδικά τη δεύτερη πτυχή, σημαντική είναι επίσης η ***Ανακοίνωση της Επιτροπής*** *της 21ης Απριλίου 2021 «Ταξινομία της ΕΕ, υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες, προτιμήσεις βιωσιμότητας και καθήκοντα καταπιστευματοδόχου: προσανατολισμός της χρηματοδότησης προς την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία». Αυτή αποσκοπεί στην παροχή βασικών μηνυμάτων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η εργαλειοθήκη για τη βιώσιμη χρηματοδότηση διευκολύνει την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τη μετάβαση. Επιπλέον, στο επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, το οποίο ακολούθησε τον Ιανουάριο του 2020, η Επιτροπή τοποθέτησε τη βιώσιμη χρηματοδότηση «στο επίκεντρο του χρηματοπιστωτικού συστήματος» της ΕΕ.*

[1] Άρθρο του Καθηγητή Χρήστου Γκόρτσου, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Ακαδημαϊκού Συμβουλίου ΕΒΙ

Η διεθνής διάσταση και ο καταλυτικός ρόλος του «Κανονισμού Ταξινομίας»

(1) *Η ΕΕ έχει θέσει ως προτεραιότητα, από τα μέσα του 2010, να καταστεί σημαντικός φορέας καθορισμού προτύπων στον τομέα της νομοθεσίας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο και κυρίως τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν τα συναφή διεθνή χρηματοπιστωτικά φόρα (ορισμένα από τα οποία υιοθέτησαν και διεθνή χρηματοοικονομικά πρότυπα) και ομίλους:*

- *το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Board,* ***FSB****); σχετικά είναι το* ***Roadmap*** *και δύο εκθέσεις της 7ης Ιουλίου 2021 ("FSB Roadmap for Addressing Climate-Related Financial Risks"; "FSB Report on Promoting climate-related disclosures"; "FSB Report on The availability of data with which to monitor climate-related financial stability risks") όπως και το "2023 Progress Report on Climate-related Disclosures" της 12ης Οκτωβρίου 2023),*
- *το "Task Force on Climate-related Financial Disclosures (****TCFD****)" που εντάσσεται μεν στον ιδιωτικό τομέα αλλά προωθείται από το FSB, και το "Network for Greening the Financial System" (****NGFS****)",*
- *ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organisation of Securities Commissions,* ***IOSCO'****) με τις Εκθέσεις σχετικά με "Sustainable Finance and the Role of Securities Regulators and IOSCO" του Απριλίου 2020, και "Sustainability-related Issuer Disclosures" του Ιουνίου 2021, καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές (Recommendations) "on Sustainability-Related Practices, Policies, Procedures and Disclosure in Asset Management" του Νοεμβρίου 2021), καθώς και*
- *η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (****BCBS****), το "International Sustainability Standards Board (****ISSB****) – ένα ανεξάρτητο όργανο του "International Financial Reporting Standards (****IFRS****) Foundation", και η Διεθνής Ένωση Εποπτικών Αρχών στον Τομέα της Ασφάλισης (International Association of Insurance Supervisors,* ***IAIS****).*

(2) *Οι πρωτοβουλίες αυτές αφορούν κυρίως ζητήματα που σχετίζονται με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για βιώσιμα χρηματοοικονομικά και (στην περίπτωση της BCBS και της IAIS) με την προληπτική ρύθμιση και εποπτεία τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον περιβαλλοντικό κίνδυνο. Από την άποψη αυτή επισημαίνεται ότι η υιοθέτηση του* ***«Κανονισμού Ταξινομίας»*** *υπήρξε καινοτομία σε διεθνές επίπεδο, δεδομένου ότι η ταξινομία της ΕΕ δεν βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και η ΕΕ τα έχει υπερβεί. Ειδικότερα και ενδεικτικά, η ήδη εγκριθείσα νοτιοαφρικανική ταξινομία «λαμβάνει επίσης υπόψη το μοντέλο που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση», ιδίως σε σχέση με το σύνολο των έξι περιβαλλοντικών στόχων και τις αρχές της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου είχε υποβάλει μια πρόταση για μια «πράσινη ταξινομία» (ακόμα υπό διαβούλευση), η οποία ρητά «βασίζεται στην προσέγγιση της ΕΕ την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο βοήθησε να σχεδιαστεί ως πρώην κράτος μέλος».*

Η «μεγάλη εικόνα»

(1) *Διάφορα μέτρα σχετικά με τη βιωσιμότητα θεσπίζονται επίσης σε επίπεδο ΕΕ στο εταιρικό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία εν μέρει περιλαμβάνεται επίσης στο δίκαιο της ΕΕ για τις κεφαλαιαγορές). Κυρίαρχη εν προκειμένω είναι η* ***«λογιστική» Οδηγία 2013/34/ΕΕ*** *του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 «σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών (...)», η οποία ισχύει, όπως τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, το 2014 με την αποκαλούμενη* ***«Οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών****»,* ***NFRD****). Πιο πρόσφατα, το 2022, τροποποιήθηκε περαιτέρω με το άρθρο 1 της (omnibus) «Οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες» (****CSRD****), η οποία εφαρμόζεται σταδιακά από το 2024, και σύμφωνα με την οποία, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής της λογιστικής Οδηγίας επεκτάθηκε, ώστε να καλύπτει όλες τις μεγάλες εταιρείες και όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενες αγορές. Επιπλέον, η υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας εναρμονίστηκε και τυποποιήθηκε.*

(2) *Επισημαίνεται καταληκτικά ότι ο Κανονισμός Ταξινομίας και η SFDR έχουν επίσης ευρύτερο αντίκτυπο στη διαμόρφωση του ενωσιακού χρηματοπιστωτικού και νομισματικού δικαίου εν γένει, καθώς η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ενέχουν σαφείς και άμεσους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνονται τα ακόλουθα:* ***Πρώτον,*** *δυνάμει της τροποποίησης των Κανονισμών που διέπουν τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs, δηλαδή ήτοι την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA), την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών*

*Συντάξεων (EIOPA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) τον Δεκέμβριο του 2019, οι ESAs υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τα βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα και την ενσωμάτωση «**παραγόντων ESG»** όταν εκτελούν τα καταστατικά τους καθήκοντα. Εν τω μεταξύ, την 20η Μαΐου 2019, τροποποιήθηκαν επίσης ο Κανονισμός και η Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR – CRD IV), με αποτέλεσμα να θεσπιστούν νέοι κανόνες, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, καθορίζουν τη βάση για δράση της EBA, στο πλαίσιο των ενισχυμένων καθηκόντων και εξουσιών της, σε σχέση με τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Οι εξελίξεις αυτές είχαν ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι, μεταξύ άλλων, οι ESAs συμμετείχαν ενεργά στην κατάρτιση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σε σχέση με την έκδοση (ορισμένων) κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Επιτροπής, όπως ορίζεται στον Κανονισμό SFDR και στον κανονισμό της ΕΕ για τους δείκτες αναφοράς για το κλίμα. Επιπλέον, η EBA έχει εκδώσει εκθέσεις σχετικά με τις προληπτικές πτυχές των κινδύνων ESG, όπως αυτή της 26ης Ιουνίου 2021, με τίτλο «Σχετικά με τη διαχείριση και την εποπτεία των κινδύνων ESG για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων» – δηλαδή τα χαρακτηριστικά που μπορεί να έχουν θετικό ή αρνητικό αντίκτυπο στις χρηματοοικονομικές επιδόσεις ή τη φερεγγυότητα μιας οντότητας, κράτους ή ατόμου. Έτι περαιτέρω, την 18η Ιανουαρίου 2024 ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση σχετικά με το σχετικό σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών που πρόκειται να εγκριθεί δυνάμει του άρθρου 16 του Κανονισμού της. **Δεύτερον,** και σημαντικότερο, τα μέτρα σε σχέση με τη βιωσιμότητα ενσωματώνονται αναπόσπαστα στο αναπτυσσόμενο, διατομεακό πεδίο του **«ενωσιακού δικαίου της βιώσιμης χρηματοδότησης»**. Αυτό ισχύει στον βαθμό που η βιώσιμη χρηματοδότηση μπορεί (πλέον) να θεωρείται και ως αυτόνομος στόχος της χρηματοπιστωτικής ρύθμισης στην ΕΕ. **Τέλος,** δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής ότι η βιώσιμη χρηματοδότηση αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία και για την ενιαία νομισματική πολιτική στο Ευρωσύστημα, επομένως και για τη διαμόρφωση του **«δικαίου νομισματικής πολιτικής της ΕΕ»**.*

ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων

Χρηματιστηριακή αξία, αποδόσεις και άλλα χαρακτηριστικά των αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Στο τέλος του 2023, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών που είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώθηκε σε 87.514,31 εκατ. ευρώ (λαμβάνοντας υπόψη και τις μετοχές που είναι σε αναστολή διαπραγμάτευσης), αυξημένη κατά 32,88% έναντι του 2022, οπότε ανήλθε σε 65.861,95 εκατ. ευρώ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Κύριας Αγοράς ανήλθε σε 87.419,91 εκατ. ευρώ (έναντι 65.139,50 εκατ. ευρώ το 2022), και αντιστοιχούσε στο 99,89% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (έναντι 98,9% στο τέλος του προηγούμενου έτους). Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών υπό επιτήρηση διαμορφώθηκε στο τέλος του 2023 σε 81,85 εκατ. ευρώ (σημαντική μείωση έναντι 372,52 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022, η οποία εν μέρει οφείλεται στη διαγραφή μετοχών), μέγεθος που αντιστοιχεί στο 0,09 % της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας (έναντι 0,57% το 2022). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ παρουσίασε αύξηση σε σχέση με το 2022 (39,29% έναντι 31,66%).

Οι δέκα μετοχές με τη μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία στο τέλος του 2023 ήταν οι εξής (σε παρένθεση το ποσοστό συμμετοχής στη συνολική κεφαλαιοποίηση): Coca Cola HBC AG (18,50%), EUROBANK ERGASIAS ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (11,25%), ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (10,81%), ΟΠΑΠ Α.Ε. (10,69%), ΟΤΕ Α.Ε. (10,13%), ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (9,86%), ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε. (8,01%), ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS Α.Ε. (7,52%), ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (6,80%), JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (6,42%). Οι εν λόγω δέκα μετοχές είχαν στο τέλος του 2023 χρηματιστηριακή αξία 53,21 δισ. ευρώ (έναντι 39,41 δισ. ευρώ το 2022) και αντιπροσώπευαν το 60,86% της συνολικής κεφαλαιοποίησης των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών (60,50% το 2022). Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 450,37 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2023 έναντι 280,05 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2023

Μήνας*	Αγορά Αξιών			Εναλλακτική Αγορά
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	Σε Αναστολή	
Ιαν.	70.184,72	399,36	349,93	295,31
Φεβ.	76.628,44	436,09	349,93	319,62
Μάρ.	72.657,83	388,35	349,93	326,64
Απρ.	74.641,59	371,26	450,94	349,42
Μαϊ.	82.015,55	370,47	352,32	365,57
Ιούν.	85.543,60	372,27	352,32	411,59
Ιούλ.	88.848,78	406,38	352,32	441,65
Αύγ.	87.505,40	433,21	352,32	442,36
Σεπτ.	81.096,87	392,64	352,32	428,18
Οκτ.	80.396,73	597,50	352,32	422,14
Νοέ.	86.355,00	159,05	352,32	426,65
Δεκ.	87.419,91	81,85	12,55	450,37

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ: Σημείο αναφοράς είναι η Χρηματιστηριακή αξία την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης του μήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2013-2023

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση (% ΑΕΠ)
2023	87.514,31	1293,14	145	39,29%
2022	65.861,95	929,79	154	31,66%
2021	66.078,32	893,34	154	37,20%
2020	53.431,51	808,99	160	32,22%

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση (% ΑΕΠ)
2019	61.217,27	916,67	169	32,66%
2018	44.884,04	613,3	178	24,18%
2017	54.055,32	802,37	191	30,27%
2016	45.101,80	643,64	207	25, 6%
2015	46.717,67	631,35	229	26,60%
2014	52.916,45	826,18	233	29,70%
2013	66.514,89	1162,68	251	36,80%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημ.: Το ΑΕΠ υπολογίζεται σε τρέχουσες αγοραίες τιμές

Στο τέλος του 2023, ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΓΔΤ/ΧΑ) έκλεισε στις 1293,14 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο κατά 39,08% σε σχέση με την τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2022 (929,79). Η πορεία του ΓΔΤ/ΧΑ χαρακτηρίστηκε από διακύμανση γύρω από τις 1200 μονάδες, περίπου κατά τη διάρκεια του έτους. Η κατώτερη τιμή κλεισίματος σημειώθηκε τον Ιανουάριο (929,79) και ήταν υψηλότερη από την αντίστοιχη κατώτερη τιμή για το έτος 2022 (779,20). Η ανώτερη τιμή για το έτος σημειώθηκε τον Ιούλιο (1351,68), υψηλότερη από την αντίστοιχη ανώτερη τιμή για το έτος 2022 (971,09). Η σωρευτική απόδοση του ΓΔΤ για την περίοδο 2012-2022 παρουσιάζεται στον Πίνακα 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2013-2023

		Έτος απόδοσης									
		2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Έτος βάσης	2022	39,08%									
	2021	44,75%	4,08%								
	2020	59,85%	14,93%	10,43%							
	2019	41,07%	1,43%	-2,55%	-11,75%						
	2018	110,85%	51,60%	45,66%	31,91%	49,47%					
	2017	61,17%	15,88%	11,34%	0,83%	14,25%	-23,56%				
	2016	100,91%	44,46%	38,79%	25,69%	42,42%	-4,71%	24,66%			
	2015	104,82%	47,27%	41,50%	28,14%	45,19%	-2,86%	27,09%	1,95%		
	2014	56,52%	12,54%	8,13%	-2,08%	10,95%	-25,77%	-2,88%	-22,09%	-23,58%	
	2013	11,22%	-20,03%	-23,17%	-30,42%	-21,16%	-47,25%	-30,99%	-44,64%	-45,70%	-28,94%

Ο Δείκτης Τιμών Εναλλακτικής Αγοράς έκλεισε στις 9352,11, σημειώνοντας άνοδο κατά 65,66%. Η μεταβλητότητα του Γενικού Δείκτη, του δείκτη FTSE/Χ.Α. Large Cap και των μετοχών υπό διαπραγμάτευση στις κατηγορίες Κύρια Αγορά και Επιτήρηση της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2 σε μηνιαία βάση για την περίοδο 2021 – 2023.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα Χρηματιστήριο Αθηνών, 2021-2023

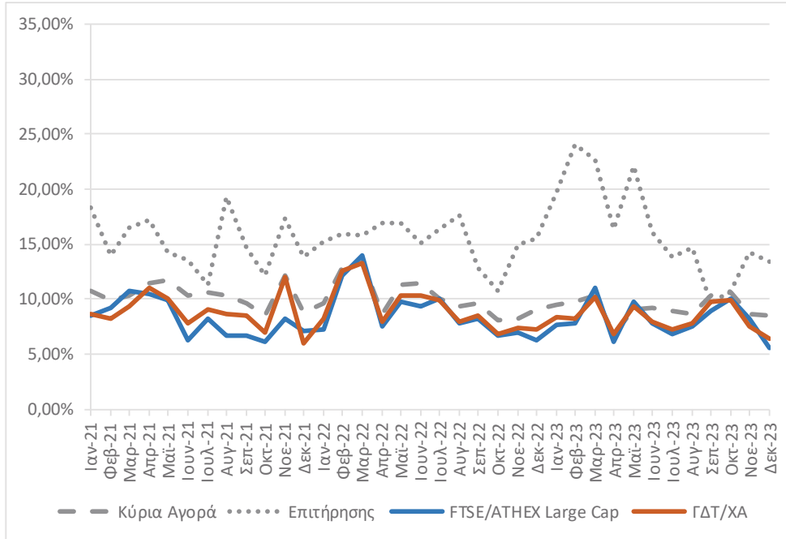

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών
Σημ.: Η μηνιαία μεταβλητότητα προκύπτει από τη μεταβολή των τιμών κλεισίματος για κάθε μέρα διαπραγμάτευσης του μήνα

Ανοδική πορεία παρουσίασαν και οι υπόλοιποι δείκτες του ΧΑ, συμπεριλαμβανομένων των κλαδικών. Τη μεγαλύτερη αύξηση, σε σχέση με το 2022, παρουσίασαν ο δείκτης FTSE/Χ.Α. Mid Cap Συνολικής Απόδοσης (63,17%) και ο FTSE/Χ.Α. Mid Cap (59,47%). Στον Πίνακα 6, παρουσιάζονται η τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2022 και του 2023 καθώς και το ποσοστό ετήσιας μεταβολής δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί και λοιποί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2022-2023

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	2023	2022	Ετήσια μεταβ. (%)
Γενικός Δείκτης Τιμών	1293,14	929,79	39,08%
Δείκτης ATHEX ESG	1471,77	1057,67	39,15%
FTSE/Χ.Α. Large Cap	3122,79	2251,51	38,70%
FTSE/Χ.Α. Mid Cap	2250,81	1411,43	59,47%

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	2023	2022	Ετήσια μεταβ. (%)
FTSE/Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	746,82	539,35	38,47%
Δείκτης Συνολικής Απόδοσης Γενικού Δείκτη Χ.Α.	2355,44	1614,17	45,92%
FTSE/Χ.Α. Large Cap Συνολικής Απόδοσης	5167,18	3600,98	43,49%
FTSE/Χ.Α. Mid Cap Συνολικής Απόδοσης	3031,21	1857,67	63,17%
Ελληνικός Δείκτης Mid & Small Cap	1929,00	1365,14	41,30%
FTSE/Χ.Α. Υψηλής Μερισματικής Απόδοσης	3771,38	3028,28	24,54%
FTSE/Χ.Α. Υψηλής Μερισματικής Απόδοσης Σ.Α.	4489,71	3396,71	32,18%
Δείκτης όλων των μετοχών ΧΑ	302,00	230,24	31,17%
MSCI GREECE REBASED	4984,69	-	-

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε έτους.

Στον Πίνακα 7, παρουσιάζονται στοιχεία κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανά μήνα για όλο το έτος 2023. Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της εξαμηνιαίας αναθεώρησης των δεικτών FTSE/ΧΑ, από 18 Δεκεμβρίου 2023, δημιουργήθηκαν εννέα νέοι κλαδικοί δείκτες, σε αντικατάσταση των δέκα εννέα υφιστάμενων, με εξαίρεση τον κλαδικό δείκτη Τράπεζες (ο υπολογισμός του οποίου συνεχίζεται όπως πριν την αναθεώρηση). Επίσης, υπήρξε συγχώνευση δεικτών ως εξής: Τεχνολογία & Τηλεπικοινωνίες, Ενέργεια & Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας. Η τιμή εκκίνησης των νέων κλαδικών δεικτών ορίστηκε στις 5000 μονάδες. Τη μεγαλύτερη αύξηση, σε σχέση με το 2022, σημείωσαν ο δείκτης FTSE/ΧΑ Βιομηχανίες (68,92%), ο FTSE/ΧΑ Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (66,29%) και ο FTSE/ΧΑ Τράπεζες (65,73%) .

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/ΧΑ, 2023

Μήνας	Τράπεζες	Χρηματ/κές Υπηρεσίες	Ενέργεια*	Ακίνητης Περιουσίας	Βιομηχανίες	Πρώτες Ύλες	Τεχνολογία*
Ιαν.	773,31	813,35	5153,78	4245,26	5396,44	7328,30	2170,75
Φεβ.	929,94	1265,30	5714,39	4398,66	5782,19	7420,67	2227,25
Μαρ.	759,91	1179,92	5334,43	3948,93	5917,83	6866,47	2233,86
Απρ.	794,86	999,73	4925,00	3829,76	6001,05	7604,50	2311,64
Μαϊ.	958,27	1263,57	5487,52	4301,38	6725,59	8493,63	2566,93
Ιουν.	1009,03	1272,42	5305,82	4487,15	7369,64	9047,45	2684,31
Ιουλ.	1086,81	1428,08	5317,76	4665,17	8559,06	10145,39	2954,46
Αυγ.	1063,13	1309,48	5436,14	4479,33	8466,33	10401,27	3110,21
Σεπτ.	918,16	1183,47	5371,33	4119,23	7876,93	7992,90	2782,86
Οκτ.	962,95	1195,83	5043,08	4052,83	7867,98	7481,85	2769,54
Νοε.	1082,70	1287,24	5553,05	4347,26	8299,14	8312,03	3051,53
Δεκ.	1061,62	5014,23	4987,63	4960,50	5081,43	4869,63	5072,46
Ετήσια %Δ	**65,73%**	**66,29%**	**20,31%**	**-0,42%**	**68,92%**	**24,24%**	**27,48%**

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε μήνα.
** Στο πλαίσιο αναδιαμόρφωσης των Κλαδικών Δεικτών, το Δεκέμβριο 2023, επήλθε συγχώνευση στους δείκτες Τεχνολογία & Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια & Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.*

Αξία συναλλαγών

Το 2023 η συνολική αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 28,7 δισ. ευρώ (έναντι 17,94 δισ. ευρώ το 2022), σημειώνοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά 59,97%. Η μέση μηνιαία τιμή της διαμορφώθηκε στα 2,39 δισ. ευρώ ενώ η υψηλότερη για το έτος τιμή (3,81 δισ. ευρώ) καταγράφηκε το Νοέμβριο και η χαμηλότερη (1,25 δισ. ευρώ) τον Απρίλιο. Η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 21,32 εκατ. ευρώ έναντι 4,08 εκατ. ευρώ το 2022, ανακόπτοντας την καθοδική πορεία των τελευταίων ετών.

Η συνολική αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 134,08 εκατ. ευρώ έναντι 100,95 εκατ. ευρώ το 2022 αυξημένη κατά 32,82%. Η μέση μηνιαία τιμή της διαμορφώθηκε στα 11,17 εκατ. ευρώ ενώ η υψηλότερη τιμή για το έτος καταγράφηκε τον Ιούνιο (16,19 εκατ. ευρώ) και η χαμηλότερη το Σεπτέμβριο (6,02 εκατ. ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2023

Μήνας	Αγορά Αξιών					Εναλλακτική Αγορά
	Μετοχές		Διαπρ/σιμα Αμοιβαία Κεφάλαια	Δικαιώματα	Σύνολο	
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση				
Ιαν.	1.895,84	4,92	0,82	2,90	1.904,48	7,03
Φεβ.	2.517,01	10,63	0,86	0,00	2.528,50	13,21
Μάρ.	2.556,28	4,73	0,58	0,02	2.561,61	15,73
Απρ.	1.243,67	1,65	0,38	0,02	1.245,81	13,38
Μαϊ.	2.580,95	3,86	1,37	0,00	2.586,18	12,85
Ιούν.	2.481,07	3,98	3,00	0,00	2.488,05	16,19
Ιούλ.	1.928,68	4,81	0,58	0,00	1.934,07	14,91
Αύγ.	2.249,10	5,14	0,37	0,01	2.254,62	8,76
Σεπτ.	2.092,88	6,16	1,08	0,01	2.100,12	6,02
Οκτ.	1.996,42	8,51	4,35	1.404,87	3.414,15	7,35
Νοέ.	3.802,91	2,78	4,53	0,00	3.810,21	8,65
Δεκ.	1.864,74	0,66	3,41	0,00	1.868,85	10,01
Σύνολο 2023	**27.209,55**	**57,84**	**21,32**	**1.407,82**	**28.696,66**	**134,08**

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Για το 2023, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα των μετοχών της κατηγορίας διαπραγμάτευσης Κύρια Αγορά διέκοψε την καθοδική πορεία της τελευταίας διετίας και, σε μηνιαία βάση, παρουσίασε διακυμάνσεις γύρω από το 1,72% (η αντίστοιχη μέση τιμή σε ετήσια βάση για το 2022 ήταν 1,16%). Για τις μετοχές της κατηγορίας Επιτήρηση, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα σε ετήσια βάση ήταν 0,60% έναντι 1,20% το 2022. Τέλος, το αντίστοιχο μέγεθος για το Γενικό Δείκτη Τιμών ήταν 2,15 % (1,09% το 2022) και για τον FTSE/ATHEX Large Cap ήταν 2,35% (1,05 % το 2022).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2023

Μήνας	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	FTSE/ATHEX Large Cap	ΓΔΤ/ΧΑ
Ιαν.	1,70%	0,48%	2,37%	2,39%
Φεβ.	2,25%	1,43%	2,92%	2,94%
Μάρ.	1,59%	0,80%	3,12%	2,41%
Απρ.	1,17%	0,33%	1,42%	1,78%
Μαϊ.	1,60%	0,56%	2,88%	2,30%
Ιούν.	1,99%	0,52%	2,57%	2,53%
Ιούλ.	2,23%	0,57%	1,94%	2,13%
Αυγ.	2,31%	0,56%	2,37%	2,09%
Σεπτ.	1,49%	0,39%	2,24%	1,91%
Οκτ.	1,36%	0,47%	2,15%	1,69%
Νοέ.	1,56%	0,63%	2,46%	1,91%
Δεκ.	1,35%	0,41%	1,71%	1,71%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Η απόκλιση τιμών σε σχέση με την αξία συναλλαγών για την περίοδο 2021-2023 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2021-2023

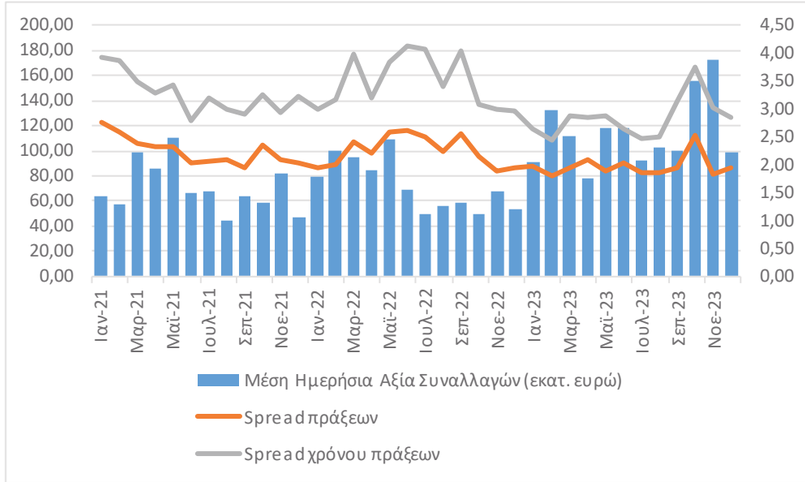

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Spread: Το πηλίκο της διαφοράς της καλύτερης τιμής αγοράς (bid) από την καλύτερη τιμή πώλησης (ask) προς το ημιάθροισμα αυτών των τιμών.

Spread πράξεων: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία αξία συναλλαγών των πράξεων μέσος όρος των spread που αντιστοιχούν σε αυτές τις πράξεις. Το spread που αντιστοιχεί στην αξία συναλλαγών κάποιας πράξης είναι αυτό που παρατηρείται ακριβώς πριν τη διενέργεια της πράξης.

Spread συνεδρίασης: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία χρονική διάρκεια μέσος όρος των spread που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Νέες μερίδες ΣΑΤ και συμμετοχή επενδυτών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Το 2023 ανοίχθηκαν συνολικά 25.090 νέες μερίδες στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (έναντι 16.465 νέων μερίδων το 2022), σημειώνοντας ετήσια αύξηση 52,38% ενώ απενεργοποιήθηκαν 105.706 μερίδες (έναντι 104.957 απενεργοποιήσεων το 2022). Ο μέσος όρος ενεργών μερίδων ήταν 25.091 (έναντι 21.607 το 2022). Ο μεγαλύτερος αριθμός ενεργών μερίδων παρατηρήθηκε το Φεβρουάριο (28.333) ενώ ο μικρότερος τον Απρίλιο (18.383).

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2021-2023

Μήνας	2023		2022		2021	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Ιανουάριος	24.422	1.138	28.227	1.926	22.979	835
Φεβρουάριος	28.333	1.321	31.533	1.892	20.383	750
Μάρτιος	28.238	1.343	26.488	980	39.228	2.915

Μήνας	2023		2022		2021	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Απρίλιος	18.383	937	19.690	951	27.121	987
Μάιος	25.691	1.128	23.424	796	36.091	1.678
Ιούνιος	27.219	1.815	21.108	1.001	23.586	816
Ιούλιος	26.791	5.210	19.459	5.148	29.191	1.709
Αύγουστος	23.518	1.710	18.276	805	20.583	578
Σεπτέμβριος	23.383	3.649	17.781	812	23.032	754
Οκτώβριος	23.636	2.186	15.635	705	25.958	2.184
Νοέμβριος	26.193	2.580	19.290	702	34.611	2.457
Δεκέμβριος	25.282	2.073	18.374	747	31.598	3.091
Μ.Ο. ενεργών μερίδων	**25.091**		**21.607**		**27.863**	
Σύνολο νέων μερίδων		**25.090**		**16.465**		**18.754**
Απενεργοποιήσεις μερίδων	**105.706**		**104.957**		**305.704**	

Πηγή: Ελληνικά Χρηματιστήρια

Κατά το 2023, η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσίασε μικρή μείωση σε σχέση με το 2022 (35,63% έναντι 36,39%). Η συμμετοχή των ιδιωτών ημεδαπών επενδυτών ανήλθε σε 13.382,52 εκατ. ευρώ ή 16,57% της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι αξίας 10.491,07 εκατ. ευρώ ή 17,54% το 2022 ενώ του ΤΧΣ στο 3,20% (2.583,51εκατ. ευρώ) έναντι 3,72% (2.228,19 εκατ. ευρώ) το 2022. Αντίθετα, σύμφωνα με τα στοιχεία συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν ως αγοραστές, δηλαδή η αξία συναλλαγών αγορών ήταν μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των πωλήσεων κατά 17,63 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα, παρουσίασε μικρή αύξηση σε σχέση με το 2022 (64,37% έναντι 63,61%). Το 2023 οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως πωλητές (η αξία συναλλαγών πωλήσεων ήταν μεγαλύτερη από αυτή των αγορών κατά 17,63 εκατ. ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Δεκέμβριος 2023

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
I. Ημεδαποί Δικαιούχοι Μερίδων	**470.669**	**98,04%**	**28.775,71**	**35,63%**
Ημεδαποί Δικαιούχοι Μερίδων Πελάτη	**470.645**	**98,03%**	**28.705,93**	**35,54%**
·Ιδιώτες	467.657	**97,41%**	13.382,52	**16,57%**
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	269	**0,06%**	4.843,06	**6,00%**
.Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	509	**0,11%**	293,14	**0,36%**
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	1.984	**0,41%**	6.415,10	**7,94%**
·Δημόσιος Τομέας	97	**0,02%**	1.188,27	**1,47%**
.Οργανισμοί εκτός ΕΕ	1	**0,0002%**	0,03	**0,00004%**
·Λοιποί ημεδαποί επενδυτές	127	**0,03%**	0,3	**0,0004%**
.Ταμείο Χρημ/κής Σταθερότητας	1	**0,0002%**	2.583,51	**3,20%**
Ημεδαποί Δικαιούχοι Μερίδων Πελατείας	**24**	**0,005%**	**69,78**	**0,09%**
II. Αλλοδαποί Δικαιούχοι Μερίδων	**9.410**	**1,96%**	**51.994,52**	**64,37%**
Αλλοδαποί Δικαιούχοι Μερίδων Πελάτη	**9.352**	**1,95%**	**49.857,35**	**61,73%**
·Ιδιώτες	5.984	**1,25%**	2.440,91	**3,02%**
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	2.725	**0,57%**	31.623,20	**39,15%**
.Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	25	**0,01%**	132,07	**0,16%**
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	538	**0,11%**	13.355,72	**16,54%**
·Δημόσιος Τομέας & Οργανισμοί	78	**0,02%**	2.305,44	**2,85%**
·Λοιποί αλλοδαποί επενδυτές	2	**0,0004%**	0,01	**0,00001%**
Αλλοδαποί Δικαιούχοι Μερίδων Πελατείας	**58**	**0,01%**	**2.137,17**	**2,65%**
Σύνολο I + II	**480.079**	**100,00%**	**80.770,23**	**100,00%**

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Στις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές εταιρείες περιλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εταιρείες και τα επαγγελματικά ταμεία ιδιωτικής ασφάλισης, τα αμοιβαία κεφάλαια, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και σε ακίνητη περιουσία, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται ιδιωτικές και δημόσιες εταιρείες με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή αγαθών και μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται η κεντρική κυβέρνηση, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινωνικής ασφάλισης. Στους οργανισμούς (αλλοδαποί επενδυτές) περιλαμβάνονται οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και διεθνείς οργανισμοί εκτός ΕΕ.

Κέρδη και μερίσματα εισηγμένων εταιριών

Ο σταθμισμένος με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) μετά την αφαίρεση των φόρων διαμορφώθηκε για το σύνολο της Κύριας Αγοράς στο 7,79 έναντι 24,94 το 2022. Η σταθμισμένη με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου μερισματική απόδοση του συνόλου των εισηγμένων μετοχών στην κατηγορία διαπραγμάτευσης Κύρια Αγορά στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαμορφώθηκε στο 2,75% έναντι 2,82% το 2022.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2013-2023

Τέλος Έτους	Σταθμισμένο P/E (μετά από φόρους)	Σταθμισμένη μερισματική απόδοση %
2023	7,8	2,8
2022	24,9	2,8
2021	44,7	2,0
2020	24,6	2,9
2019	12,9	5,0
2018	18,0	3,4
2017	16,7	2,6
2016	6,7	0,9
2015	6,9	1,0
2014	9,3	3,2
2013	23,3	2,4

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Για τη στάθμιση του P/E και της μερισματικής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων εταιριών με βάση την τιμή κλεισίματος στο τέλος του έτους σε σχέση με το άθροισμα της κεφαλαιοποίησης του κλάδου. Ειδικά για τον υπολογισμό του P/E 2020, χρησιμοποιήθηκε η μέση κεφαλαιοποίηση. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου P/E δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που παρουσίασαν ζημίες ή P/E μεγαλύτερο ή ίσο του 100. Στον υπολογισμό της σταθμισμένης μερισματικής απόδοσης δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που δεν απέδωσαν μέρισμα για την προηγούμενη χρήση.

Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος

Το 2023, με βάση τα στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθε σε 3.589,97 δισ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 36,80% του αντίστοιχου για το προηγούμενο έτος (2.624,33 δισ. ευρώ). Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 299,16 δισ. ευρώ. Η μεγαλύτερη αξία συναλλαγών καταγράφηκε το Δεκέμβριο (475,5 δισ. ευρώ) ενώ η μικρότερη καταγράφηκε τον Οκτώβριο (215,16 δισ. ευρώ). Επίσης, ο αριθμός των συναλλαγών παρουσίασε αύξηση κατά 35,41% σε ετήσια βάση (74.592 συναλλαγές έναντι 55.087 συναλλαγών το 2022).

Η συνολική αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) ανήλθε σε 26,45 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση (έναντι 20,93 δισ. ευρώ το 2022). Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών ανήλθε σε 2,20 δισ. ευρώ. Ο μήνας με την υψηλότερη αξία συναλλαγών ήταν ο Σεπτέμβριος (4.337 εκατ. ευρώ) ενώ ο Απρίλιος ήταν ο μήνας με τη χαμηλότερη αξία συναλλαγών (980 εκατ. ευρώ) για το έτος.

Στο τέλος του 2023, το ποσοστό του διαπραγματεύσιμου χρέους (ομόλογα και βραχυπρόθεσμοι τίτλοι) επί του συνολικού χρέους ήταν 25,20% έναντι 24,17% το 2022.

Το Δεκέμβριο 2023, η μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 3,28%, αρκετά χαμηλότερη σε σχέση με το Δεκέμβριο 2022 (4,22%) και ήταν η χαμηλότερη για το έτος. Η υψηλότερη απόδοση για το έτος καταγράφηκε τον Οκτώβριο (4,30%). Τέλος, το Δεκέμβριο 2023, η μέση απόδοση των ομολόγων πενταετούς διάρκειας ήταν 2,76% (έναντι 3,31% το Δεκέμβριο 2022) και των ομολόγων εικοσαετούς διάρκειας ήταν 3,87% (έναντι 4,02% το Δεκέμβριο 2022).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2021-2023

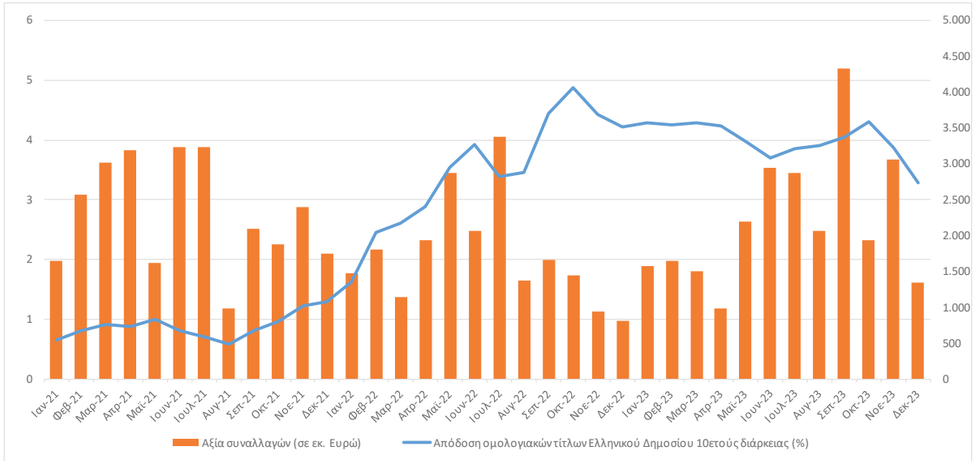

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών η αξία της συναλλακτικής δραστηριότητας επί εταιρικών ομολόγων παρουσίασε μείωση κατά -9,81% και διαμορφώθηκε στα 219,80 εκατ. ευρώ περίπου έναντι 243,70 εκατ. ευρώ το 2022. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών ανήλθε σε 18,32 εκατ. ευρώ περίπου. Η υψηλότερη αξία συναλλαγών καταγράφηκε τον Ιούλιο (30,31 εκατ. ευρώ) ενώ η χαμηλότερη καταγράφηκε τον Απρίλιο (8,50 εκατ. ευρώ). Η αξία συναλλαγών επί εταιρικών ομολόγων στην Εναλλακτική Αγορά υπερδιπλασιάστηκε και ανήλθε σε 1,94 εκατ. ευρώ περίπου έναντι 919.209 ευρώ το 2022.

Αγορά παραγώγων προϊόντων

Το 2023, στην Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρατηρήθηκε αύξηση στη συναλλακτική δραστηριότητα ενώ, παράλληλα, αυξήθηκε το ποσοστό των ενεργών κωδικών επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή. Επιπλέον, η αναλογία αξίας συναλλαγών μελών σε σχέση με την αξία συναλλαγών πελατείας παρέμεινε ίδια στο σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων.

Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 43.965 συμβόλαια (έναντι 34.351 συμβολαίων το 2022), αυξημένος σε ετήσια βάση κατά 27,99%. Σε μηνιαία βάση, ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών όλων των τύπων παραγώγων παρουσίασε διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους, με την υψηλότερη τιμή του να καταγράφεται το Μάρτιο (71.976 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Ιούλιο (22.489 συμβόλαια). Το μερίδιο των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων προϊόντων παρέμεινε ίδιο σε σχέση με το 2022 στο 96,25% ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί δεικτών μειώθηκε οριακά στο 3,30% από 3,38% το 2022 (Διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά τύπο παραγώγου, 2023 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2022)

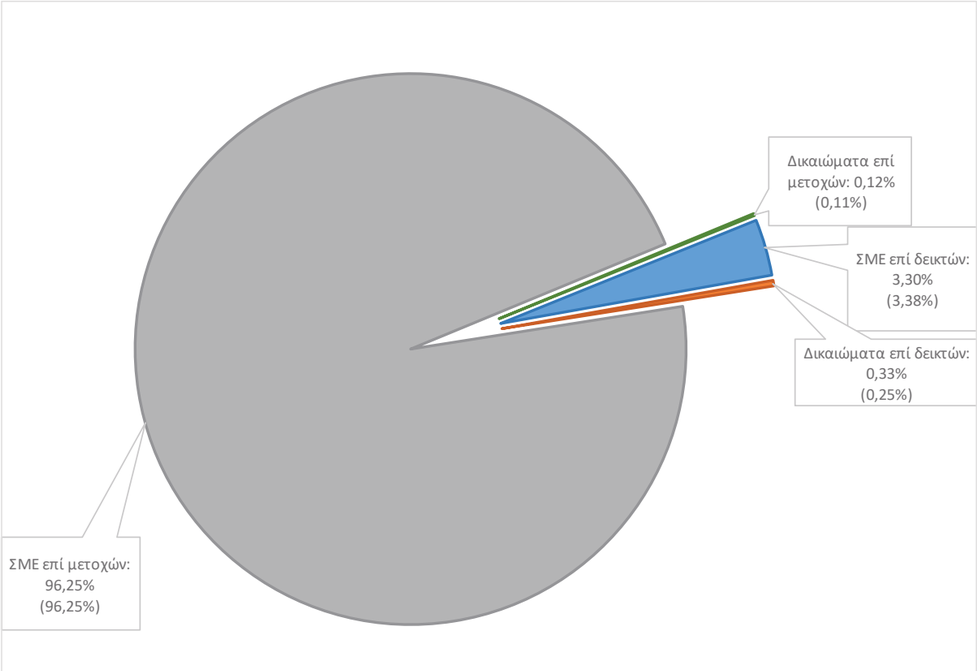

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το μεγαλύτερο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών σημείωσαν, από την αρχή του έτους, τα ΣΜΕ επί των μετοχών της ALPHA Τράπεζας (18.452 συμβόλαια), ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς (8.548 συμβόλαια) και της Τράπεζας Eurobank-Ergasias (3.716 συμβόλαια) .

Ο αριθμός κωδικών τελικού επενδυτή παρέμεινε περίπου ίδιος (32.664 στο τέλος Δεκεμβρίου 2023 έναντι 32.678 στο τέλος Δεκεμβρίου 2022) ενώ αυξήθηκε ο αριθμός ενεργών κωδικών (1.893 στο τέλος Δεκεμβρίου 2023 έναντι 1.704 στο τέλος Δεκεμβρίου 2022). Ως αποτέλεσμα, το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή αυξήθηκε σε 5,33% από 4,88% το 2022. Επίσης, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών επενδυτή αυξήθηκε ελαφρά σε 32.875 έναντι 32.537 το 2022 ενώ ο μέσος μηνιαίος αριθμός ενεργών κωδικών αυξήθηκε στους 1.754 έναντι 1.586 το 2022. Στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν την αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2021-2023

	Δεκ. 2023	Δεκ. 2022	Δεκ. 2021
Μέλη διαπραγμάτευσης	23	24	26
Μέλη εκκαθάρισης	17	17	18
-- Άμεσα εκκαθαριστικά μέλη	10	10	11
-- Γενικά εκκαθαριστικά μέλη	7	7	7
Κωδικοί πελατών	32.664	32.678	33.031
Προϊόντα (Δεικτών & Μετοχών)	43	35	36

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων παρέμεινε περίπου στο ίδιο επίπεδο με την περασμένη χρονιά στο 46:54 (Πίνακας 14). Αξιοσημείωτη είναι η αντιστροφή της αναλογίας στα ΣΜΕ επί δεικτών υπέρ των μελών διαπραγμάτευσης για πρώτη φορά μετά από πενταετία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2021-2023

Παράγωγα προϊόντα	Κατανομή Συναλλαγών					
	Μέσο ποσοστό 2023		Μέσο ποσοστό 2022		Μέσο ποσοστό 2021	
	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία
ΣΜΕ επί δεικτών	54,30%	45,70%	48,47%	51,53%	39,36%	60,64%
ΔΠ επί δεικτών	58,19%	41,81%	60,84%	39,16%	62,39%	37,61%
ΣΜΕ επί μετοχών	35,19%	64,81%	35,91%	64,09%	35,20%	64,80%
ΔΠ επί μετοχών	36,09%	63,91%	41,65%	58,35%	48,66%	51,34%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	**45,94%**	**54,06%**	**46,72%**	**53,28%**	**46,40%**	**53,60%**

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε σε ετήσια βάση για κάθε τύπο παραγώγου. Ειδικότερα, η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς την αξία συναλλαγών επί των υποκείμενων μετοχών που συνθέτουν τον εν λόγω δείκτη διαμορφώθηκε στο 8,47% έναντι 7,60% το 2022 ενώ η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών επί των υποκείμενων αξιών διαμορφώθηκε στο 14,06% έναντι 12,50% το 2022.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Λόγος αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την υποκείμενη αγορά, 2023

Μήνας	ΣΜΕ επί FTSE/ ATHEX Large Cap	ΔΠ επί FTSE/ATHEX Large Cap	ΣΜΕ επί μετοχών	ΔΠ επί μετοχών
Ιαν-23	9,31%	0,57%	10,04%	0,11%
Φεβ-23	9,03%	0,39%	9,51%	0,04%
Μαρ-23	10,00%	0,97%	19,84%	0,11%
Απρ-23	11,58%	0,80%	8,99%	0,08%
Μαϊ-23	8,35%	0,76%	9,66%	0,16%
Ιουν-23	7,26%	0,70%	22,90%	0,06%
Ιουλ-23	8,47%	1,38%	9,48%	0,18%
Αυγ-23	7,77%	1,00%	8,81%	0,11%
Σεπ-23	10,76%	0,84%	27,80%	0,08%
Οκτ-23	9,80%	1,04%	10,03%	0,08%
Νοε-23	3,46%	0,68%	6,19%	0,04%
Δεκ-23	5,90%	1,06%	25,44%	0,12%
Μ.Ο. 2023	**8,47%**	**0,85%**	**14,06%**	**0,10%**
Μ.Ο. 2022	**7,60%**	**0,57%**	**12,50%**	**0,08%**

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (συνολικός όγκος δικαιωμάτων αγοράς προς το συνολικό όγκο δικαιωμάτων πώλησης) διαμορφώθηκε σε ετήσια βάση για το 2023 στο 0,91 έναντι 1,05 το 2022. Σε μηνιαία βάση, ο λόγος παρουσίασε διακύμανση με μέγιστη τιμή το 1,77 τον Οκτώβριο και ελάχιστη το 0,53 το Μάιο .

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ

Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά το 2023, σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), υλοποιήθηκαν εκδόσεις εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (13 και 26 εβδομάδων) συνολικής αξίας 23,59 δισ. ευρώ έναντι 23,4 δισ. ευρώ το 2022. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δέκα επτά εκδόσεις και επανεκδόσεις ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου διάρκειας 5, 10, 15 και 20 ετών, ύψους 15,34 δισ. ευρώ έναντι 7,85 δισ. ευρώ το 2022. Το μέσο σταθμικό κόστος νέου δανεισμού διαμορφώθηκε την 31.12.2023 σε 3,71% αισθητά αυξημένο έναντι του 1,33% το 2022, διατηρώντας τη γενικότερη τάση αύξησης των επιτοκίων της τελευταίας διετίας.

Το 2023 ο νέος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου προήλθε κατά 43,9% από εκδόσεις εντόκων γραμματίων και 42% από εκδόσεις ομολόγων ενώ το υπόλοιπο 14,1% από δάνεια (πρόγραμμα NGEU, ΕΤΕ). Επιπλέον, στο τέλος του έτους, η μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια του Χρέους Κεντρικής Διοίκησης ήταν 16,91 έτη έναντι 17,54 ετών το 2022.

Εκδόσεις εταιρικών τίτλων

Κατά το 2023, πραγματοποιήθηκαν οκτώ εκδόσεις μετοχικών τίτλων είτε από εταιρίες που έχουν ήδη εισηγμένους τίτλους είτε ως αρχική δημόσια προσφορά με εισαγωγή στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Επίσης, έλαβαν χώρα δύο εκδόσεις εταιρικών ομολόγων από εταιρίες που έχουν ήδη εισηγμένους τίτλους. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από την έκδοση μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 954,04 εκατ. ευρώ και από την έκδοση ομολογιακών τίτλων ανήλθε σε 600 εκατ. ευρώ.

Εκδόσεις μετοχικών τίτλων

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εταιρίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών έναντι οκτώ το 2022. Τα αντληθέντα κεφάλαια ανήλθαν σε 747,29 εκατ. ευρώ περίπου έναντι 370,96 εκατ. ευρώ το 2022. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις ΑΜΚ με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Στον Πίνακα 16 εμφανίζονται τα αντληθέντα κεφάλαια ανά εταιρία από τις εκδόσεις μετοχικών τίτλων που υλοποιήθηκαν το 2023.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2023

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
(Α) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο ΧΑ εταιριών με έκδοση νέων μετοχών		
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	Κύρια Αγορά	473.346.868,50
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	Κύρια Αγορά	63.944.501,88
ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ	Κύρια Αγορά	135.000.000,18
TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	Κύρια Αγορά	74.999.990,90
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με έκδοση νέων μετοχών		**747.291.361,46**
(Β) Δημόσια προσφορά ή/ και εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά		
AUSTRIACARD HOLDINGS AG	Κύρια Αγορά	-
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK A.E.	Κύρια Αγορά	150.860.644,56

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
TRADE ESTATES Α.Ε.Ε.Α.Π.	*Κύρια Αγορά*	*55.887.327,36*
ORILINA PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	*Κύρια Αγορά*	*30.590.000,00*
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με εισαγωγή μετοχών		***206.747.971,92***
Γενικό Σύνολο Αντληθέντων Κεφαλαίων (Α) + (Β)		***954.039.333,38***

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον Πίνακα 17 παρουσιάζονται στοιχεία ανά έτος σχετικά με το πλήθος των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου από εισηγμένες εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά την περίοδο 2017-2023 καθώς και το αντίστοιχο ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2017-2023

Έτος	*Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ήδη εισηγμένων εταιρειών**	
	Αριθμός	*Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)*
2023	*4*	*747,29*
2022	*8*	*370,96*
2021	*12*	*4.267,40*
2020	*6*	*93,22*
2019	*8*	*740,48*
2018	*6*	*186,76*
2017	*6*	*132,52*

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

**Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης*

Στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζονται στοιχεία ανά έτος που αφορούν τις δημόσιες προσφορές μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για την περίοδο 2017 – 2023.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2017-2023

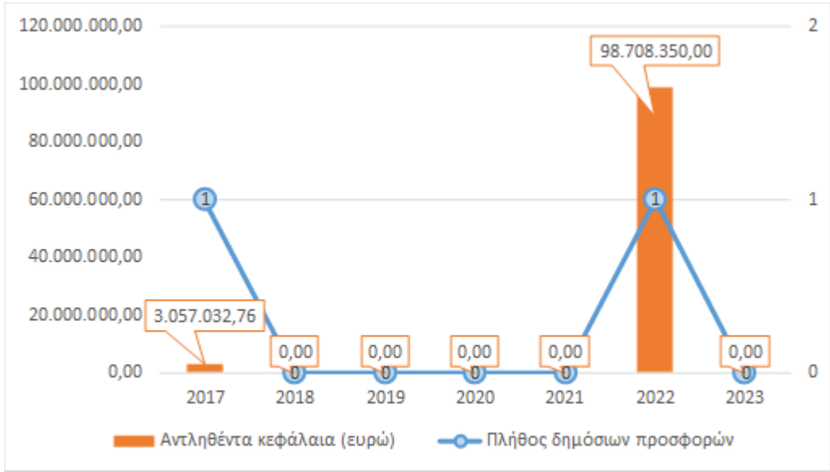

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 7 εμφανίζεται ανά έτος το συνολικό ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (περιλαμβανομένων των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης ή χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση) για την περίοδο 2017 – 2023.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2017-2023

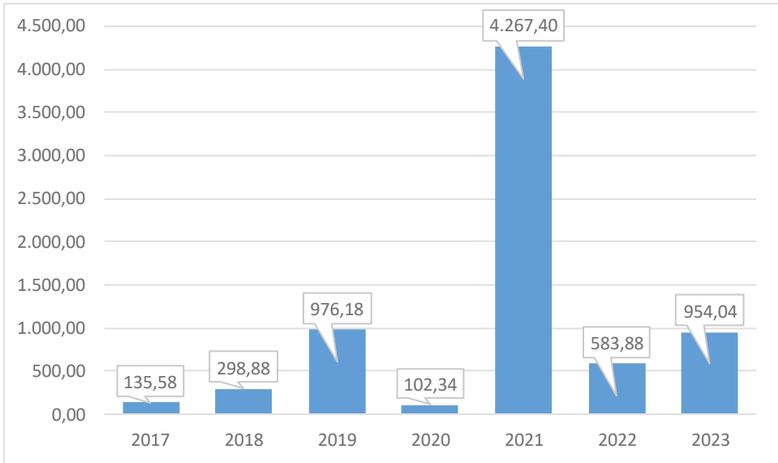

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η κατανομή αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών ανά τρίμηνο για την περίοδο 2021-2023 με βάση την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρατίθεται στον Πίνακα 18. Στις περιπτώσεις εταιριών όπου η έγκριση έλαβε χώρα

σε ημερομηνίες δύο διαφορετικών τριμήνων, ως περίοδος αναφοράς αναφέρεται εκείνη της πρώτης έγκρισης. Επίσης, όπου δεν απαιτείται η έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2021 – 2023

Τρίμηνο	Αριθμός εκδόσεων			Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Α’	1	2	1	473,35	52,91	20,03
Β’	-	1	5	-	129,22	2.253,90
Γ’	-	1	3	-	12,23	251,62
Δ’	3	4	3	273,94	176,59	1.741,85
Σύνολο	**4**	**8**	**12**	**747,29**	**370,96**	**4.267,40**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εκδόσεις ομολόγων

Το 2023 έλαβαν χώρα δύο εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων έναντι τεσσάρων το 2022, οι οποίες αφορούσαν δάνεια πενταετούς ή επταετούς διάρκειας. Και στις δύο περιπτώσεις, οι ομολογίες εκδόθηκαν από εταιρίες με ήδη εισηγμένους τίτλους προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν ανέρχονται σε 600 εκατ. ευρώ έναντι 530 εκατ. ευρώ το 2022. Στον Πίνακα 19 εμφανίζονται ανά εταιρία τα αντληθέντα κεφάλαια από τις εκδόσεις ομολογιακών τίτλων που υλοποιήθηκαν το 2023.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2023

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
	Δημόσια προσφορά εισηγμένων στο ΧΑ εταιριών με έκδοση νέων ομολόγων	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	500.000.000,00
IDEAL HOLDINGS A.E.	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	100.000.000,00
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων		**600.000.000,00**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 8 παρουσιάζονται στοιχεία ανά έτος που αφορούν τις εκδόσεις ομολόγων για την περίοδο 2017 – 2023.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2017-2023

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εταιρικοί μετασχηματισμοί στην κεφαλαιαγορά

Το 2023, οι εταιρικοί μετασχηματισμοί εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών μέσω συγχωνεύσεων παρέμειναν σχετικά σταθεροί. Ειδικότερα το 2023, 8 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 13 μη εισηγμένες και 2 εισηγμένες (Πίνακας 20 & Διάγραμμα 9), ενώ κατά το 2022, 7 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 15 μη εισηγμένες. Από τις εισηγμένες απορροφώσες εταιρίες, 2 ανήκουν στον κλάδο «Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών», 1 ανήκει στον κλάδο «Τεχνολογία», 1 ανήκει στον κλάδο «Μέσα Ενημέρωσης», 1 ανήκει στον κλάδο «Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες», 1 ανήκει στον κλάδο «Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας», 1 ανήκει στον κλάδο «Ακίνητη Περιουσία», και 1 στον κλάδο «Τράπεζες».

Περαιτέρω, σημειώνεται επίσης ότι οι εταιρικοί μετασχηματισμοί μέσω αποσχίσεων και απορροφήσεων κλάδων κατά το 2023 παρέμειναν σχετικά σταθεροί. Ειδικότερα, το 2023 έλαβαν χώρα αποσχίσεις 5 κλάδων από 5 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες με απορρόφησή τους από 5 μη εισηγμένες (Πίνακας 21), έναντι αποσχίσεων 6 κλάδων από 5 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες με απορρόφησή τους από 5 μη εισηγμένες το 2022. Οι αποσχίσεις κλάδων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2023, αφορούσαν 2 εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο «Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας», 1 ανήκει στον κλάδο «Τεχνολογία», 1 ανήκει στον κλάδο «Καταναλωτικά Προϊόντα και Υπηρεσίες», και 1 στον κλάδο «Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες».

Τέλος, την 31.12.2023 σε σύνολο 140 εταιριών με μετοχές και ομολογίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που τελούσαν υπό καθεστώς διαπραγμάτευσης, 117 εταιρίες (83,6%) συγκροτούν ομίλους και συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έναντι 120 ομίλων (82,2%) σε σύνολο 146 εταιριών την 31.12.2022 (Διάγραμμα 10).

ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2023

Α/Α	Απορροφώσα Εταιρία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρία
1	AUSTRIACARD HOLDINGS AG	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	- INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
2	ATTICA AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	- ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ
3	ΒΙΟΡΚΑΠΕΤ ΑΕΒΕΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	- ALBIO DATA AE
4	ALPHA TRUST ΑΕΔΑΚΟΕΕ	ΧΡΗΜΑΤΟΙΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	- ALPHA TRUST ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
5	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	- WATT AND VOLT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
6	Ι. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - Ι. ΛΑΠΠΑΣ ΑΤΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	- ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΠΠΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (κλάδος ακινήτων)
7	PREMIA AE	ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	- PREMIA ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ ΔΥΟ ΠΕΥΚΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - PREMIA ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ ΡΙΚΙΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ 1 ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΑΔΑΜ- ΤΕΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - PIRAEUS REGENERATION ZONAS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΘΕΣΜΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ - VALOR PROPERTIES ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ
8	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	- ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2023

Α/Α	Εισηγμένη Εταιρία	Κλάδος Δραστηριότητας	Εταιρία που εισφέρεται ο κλάδος
1	ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	- ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΚΙΝΗΤΑ, ΜΟΝ/ΠΗ ΑΕ (κλάδος Ακινήτων)
2	B&F ΑΒΕΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	- B AND SPLIT AE (κλάδος Επενδυτικών Ακινήτων)
3	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	- ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΤΕ ΜΟΝ/ΠΗ ΑΕ (ΜΕΤΚΑ ΑΤΕ) (κλάδος Υποδομών)
4	ΔΕΗ ΑΕ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	- ΜΕΤΑΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΑΕ (κλάδος Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης)
5	ALPHA TRUST ΑΕΔΑΚΟΕΕ	ΧΡΗΜΑΤΟΙΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	- ALPHA TRUST ΜΟΝ/ΠΗ ΑΕΔΑΚΟΕΕ (κλάδος Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων και Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, καθώς και παροχής επενδυτικών υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίου, συμβουλών και λήψης και διαβίβασης εντολών)

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2014–2023

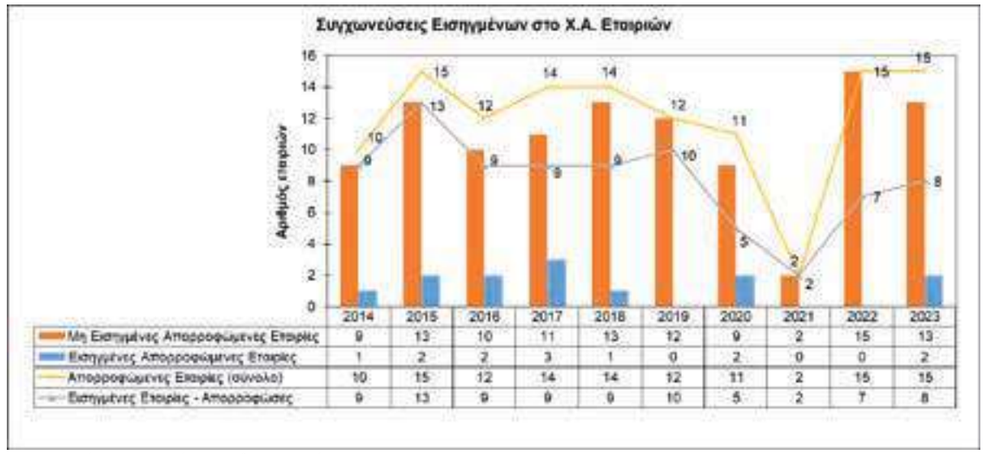

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές και ομολογίες σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2014–2023

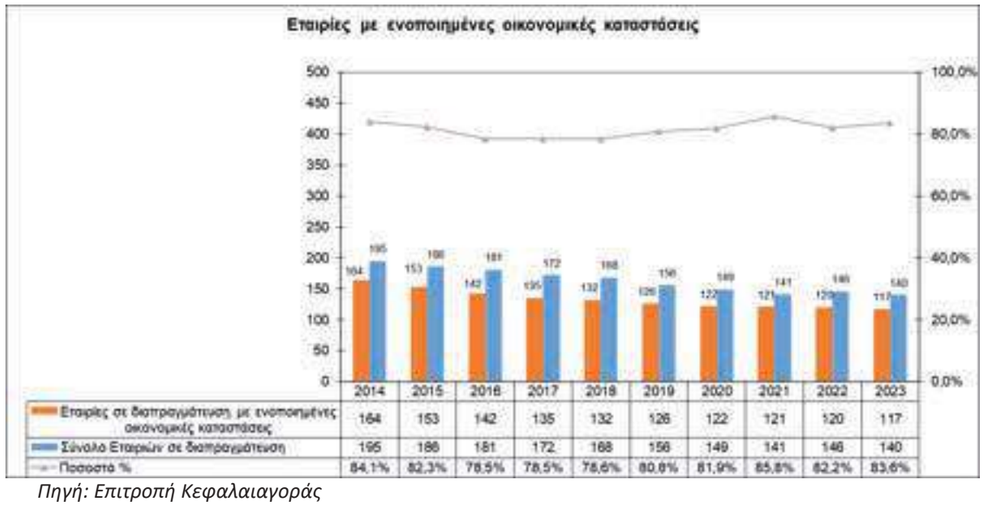

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)

Συναλλακτική δραστηριότητα

Στο τέλος του έτους 2023 δραστηριοποιούνταν 47 εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), όπως και το 2022, έναντι σαράντα εννέα (49) το έτος 2021 και σαράντα έξι (46) το 2020. Επίσης, στις 31/12/2023 δραστηριοποιούνταν είκοσι μία (21) εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ), έναντι είκοσι δύο (22) το 2022 και το 2021 και είκοσι έξι (26) το 2020. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως αρμόδια Αρχή για την εποπτεία των προαναφερόμενων εταιριών και στο πλαίσιο της άσκησης των εποπτικών της καθηκόντων, διενεργεί τακτικά ελέγχους για επιμέρους ζητήματα. Συνολικά, κατά το 2023, διενεργήθηκαν 23 έλεγχοι, εκ των οποίων οι 16 έλεγχοι ήταν έλεγχοι σε εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (μία εκ των οποίων συμπεριελάμβανε 52 καταγγελίες), οι 4 σε πιστωτικά ιδρύματα, 1 έλεγχος αφορούσε σε συνδεδεμένο αντιπρόσωπο εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών άλλου κράτους-μέλους, και 2 έλεγχοι εξαίρεσης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων βάσει των διατάξεων του Κανονισμού αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (EMIR), σε Non-Financial Counterparties, έναντι 19 ελέγχων το 2022, εκ των οποίων οι 11 έλεγχοι ήταν έλεγχοι σε εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (μία εκ των οποίων συμπεριελάμβανε 92 καταγγελίες), οι 2 σε πιστωτικά ιδρύματα, οι 2 έλεγχοι αφορούσαν σε περιπτώσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών χωρίς άδεια και 4 έλεγχοι εξαίρεσης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων βάσει των διατάξεων του Κανονισμού EMIR, σε Non-Financial Counterparties.

Η συναλλακτική δραστηριότητα σε μετοχικούς τίτλους των ΑΕΠΕΥ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2023 αυξήθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας τα 45,09 δις ευρώ έναντι 29,99 δις ευρώ το 2022, 28,69 δις ευρώ το 2021, και 26,36 δις ευρώ το 2020. Το μερίδιο αγοράς τους στη συνολική αξία συναλλαγών των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΑΕΠΕΥ, πιστωτικά ιδρύματα, εξ' αποστάσεως μέλη) , διαμορφώθηκε στο 82,24 % έναντι 83,21% το 2022, 82,12% το 2021 και 82,52% το 2020.

Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών, εκ των οποίων και τα πέντε πρώτα μέλη είναι ΑΕΠΕΥ, διαμορφώθηκε στο 69,03% έναντι 69,21% το 2022, 67,04%, το 2021 και 65,57% το 2020. Αντίστοιχα, το ποσοστό των δέκα μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε φθάνοντας το 88,84% έναντι 87,25% το 2022, 86,42% το 2021 και 84,35% το 2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2019-2023

Συναλλαγές Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ)	2023	2022	2021	2020	2019
Αξία Συναλλαγών Μετοχικών Τίτλων	54.833,13	36.038,41	34.947,73	31.944,18	32.740,40
Αξία Συναλλαγών Ομολόγων	443,46	489,24	537,28	383,95	493.64
Συνολική Αξία Συναλλαγών	55.276,59	36.527,65	35.485,01	32.328,13	33.234.04
Ποσοστό (%) των 5 πρώτων μελών του Χ.Α.	69,03	69,21	67,04	65,57	62,91
Ποσοστό (%) των 10 πρώτων μελών του Χ.Α.	88,84	87,25	86,42	84,35	81,5

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ

Η εξέλιξη της παροχής πίστωσης από τις ΑΕΠΕΥ κατά το 2023, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από τις εταιρείες την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, παρουσιάζεται στον Πίνακα 23. Μέσα στο έτος δραστηριοποιήθηκαν, κατά μέσο όρο (σε μηνιαία βάση), 23 εταιρείες ενώ είχαν γνωστοποιήσει πρόθεση για παροχή πίστωσης 30 εταιρείες. Ο αριθμός των ενεργών συμβάσεων αορίστου χρόνου, κατά μέσο όρο έτους, μειώθηκε λίγο σε 11.021 έναντι 11.048 το 2022, 11.104 το 2021, 11.170 το 2020 και 11.290 το 2019, ενώ το 2018 ήταν 4.866 και 11.545 το 2017 (6.225 το 2016 και 6.943 το 2015). Η μέση αξία χρεωστικών υπολοίπων των λογαριασμών πίστωσης αυξήθηκε σε 82,25 εκατ. ευρώ έναντι 62,36 εκατ. ευρώ το 2022, 60,65 εκατ. ευρώ το 2021, 46,35 εκατ. ευρώ το 2020, ενώ 51,16 εκατ. ευρώ ήταν το 2019, 36,39 εκατ. ευρώ το 2018 και 42,12 εκατ. ευρώ το 2017 (19,67 εκατ. ευρώ το 2016 και 36,32 εκατ. ευρώ το 2015), ενώ η μέση αξία των χαρτοφυλακίων ασφαλείας ανήλθε σε 1.469,74 εκατ. ευρώ έναντι 1.084,22 εκατ. ευρώ το 2022, 978,30 εκατ. ευρώ το 2021, 672,82 εκατ. Ευρώ το 2020, 728,17 εκατ. ευρώ το 2019, 639,66 εκατ. ευρώ το 2018 και 599,85 εκατ. ευρώ το 2017 (453,66 εκατ. ευρώ το 2016 και 668,25 εκατ. ευρώ το 2015).

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2023

Μήνας	Αριθμός γνωστοποιήσεων από ΑΕΠΕΥ μέλη Χ.Α. για παροχή πίστωσης	Αριθμός ΑΕΠΕΥ μελών Χ.Α. που παρέχουν πίστωση	Αριθμός ενεργών συμβάσεων πίστωσης αορίστου χρόνου	Αριθμός ενεργών συμβάσεων βραχυ-πρόθεσμης πίστωσης	Χρεωστικά Υπόλοιπα (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Αποτίμηση Χαρτοφυλακίου Ασφαλείας (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)
Δεκ.	27	23	10,327	40,154	101,592.40	1,917,841.78
Νοε.	27	23	11,161	39,715	97,296.26	1,260,362.83
Οκτ.	27	23	11,158	39,313	87,362.50	1,204,482.06
Σεπ.	27	23	11,164	39,247	95,923.15	1,628,580.40
Αυγ.	27	23	11,143	39,383	112,482.73	1,259,950.83
Ιουλ.	27	23	11,109	39,325	94,368.42	1,686,138.73
Ιουν.	27	23	11,098	41,270	86,929.15	1,784,235.46
Μαϊ.	28	24	11,057	40,987	70,441.84	1,669,119.97
Απρ.	28	24	11,033	51,922	64,074.02	1,291,796.67
Μαρ.	28	24	10,989	51,925	61,198.23	1,324,615.90
Φεβ.	28	23	10,987	49,667	59,373.51	1,375,775.62
Ιαν.	28	24	11,027	51,874	56,013.57	1,233,946.91
Μέση τιμή	**27**	**23**	**11,021**	**43,732**	**82,254.65**	**1,469,737.26**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Το 2023, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) ανήλθε στις 13 εταιρίες. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, αυξήθηκε φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 402, εκ των οποίων 195 έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έναντι 153 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2022. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως αρμόδια Αρχή για την εποπτεία των προαναφερόμενων εταιριών και στο πλαίσιο της άσκησης των εποπτικών της καθηκόντων, κατά το 2023 διενήργησε εννέα (9) ελέγχους σε εταιρίες διαχείρισης οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

Στο τέλος του έτους, η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 45,13% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 15.795,25 εκατ. ευρώ, έναντι 10.883,1 εκατ. ευρώ το 2022 και 11.125,9 εκατ. ευρώ το 2021. Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι ΑΕΔΑΚ διαχειρίστηκαν 88 μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια, 136 ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, 57 μικτά αμοιβαία κεφάλαια, 40 funds of funds μετοχικά, 43 funds of funds μικτά, 5 funds of funds ομολογιακά, 21 σύνθετα αμοιβαία κεφάλαια και 12 αμοιβαία κεφάλαια ΑΚΧΑ κυμαινόμενης ΚΑΕ.

Οι τρεις μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό τη διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 10.867,78 δισ. ευρώ, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 68,80% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 7,43 δισ. ευρώ και ποσοστό 70,2% το 2022 και 7,63 δισ. ευρώ και ποσοστό 68,56% το 2021. Αντίστοιχα, οι πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 14.278,28 δισ. ευρώ τα οποία αποτελούσαν το 90,39% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 9,84 και 90,4% το 2022, όπως και το 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2021-2023

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	31.12.2023 Αξία (εκατ.ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	31.12.2022 Αξία (εκατ.ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	31.12.2021 Αξία (εκατ.ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ
Χρηματαγοράς						
Ομολογιακά	6.510,78	136	3.116,92	111	3.437,52	105
Μετοχικά	2.356,68	88	1.639,15	82	1.706,25	87
Μικτά	3.141,06	57	2.717,93	50	2.530,19	50
Funds of Funds	2.355,22	88	2.496,84	82	2673,65	86
Σύνθετα	654,26	21	513,11	18	420,1	15
ΑΚΧΑ ΚΥΜ/ΝΑ	777,5	12	399.15	9	358,26	9
Σύνολο	15.795,25	402	10.883,10	352	11.125,94	352

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2010-2023

Ημερομηνία	Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των μη Ν.Χ.Ι. στα λοιπά Ν.Χ.Ι. στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ)[1]	Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (Σύνολο μετοχών) (εκατ. ευρώ)	Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων (εκατ. ευρώ)
Δεκ. 2023	217.231	87.514,31	15.795,52
Δεκ. 2022	212.470	65.861,95	10.883,1
Δεκ. 2021	201.352	66.078,32	11.125,94
Δεκ. 2020	181.987	53.853,00	8.093,73
Δεκ. 2019	166.856	61.217,27	7.859,50
Δεκ. 2018	159.474	44.884,04	6.059.95
Νοε. 2018	154.71	45.731,51	6.201.04
Δεκ. 2017	144.256	54.055,35	6.656,9
Δεκ. 2016	140.213	45.101,80	6.421,3
Δεκ. 2015	140.212	46.717,67	7.238,6
Δεκ. 2014	186.631	52.916,45	6.047,3
Δεκ. 2013	190.457	66.514,89	6.252,5
Δεκ. 2012	191.198	33.739,32	5.947,7
Δεκ. 2011	202.193	26.783,43	5.229,1
Δεκ. 2010	247.188	53.958,38	8.015,6

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών
Σημ. 1. Δεν περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις

Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, η αξία ενεργητικού των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 6.510,78 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 108,88% σε ετήσια βάση έναντι μείωσης κατά 9,32% το 2022. Το μερίδιο αγοράς τους στο τέλος του έτους 2023 ανήλθε στο 41,21% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 28,70% το 2022 και 30,90% το 2021, ενώ η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 5,64% έναντι αρνητική 9,32% το 2022.

Η αξία ενεργητικού των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 2.356,68 ευρώ σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 43,77% ενώ η ετήσια απόδοση ήταν θετική σε ποσοστό 23,12% έναντι μείωσης κατά 2,61% και ετήσια αρνητική απόδοση κατά 3,6% το έτος 2022. Το μερίδιο αγοράς που κατείχαν τα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια στις 31.12.2022 ανήλθε σε 14,92% έναντι 15,10% το 2022 και 15,33% το 2021. Σημειώνεται ότι η ετήσια μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών του ΧΑ ήταν θετική κατά 39,08% , του δείκτη FTSE/ΧΑ Large Cap θετική κατά 38,70% και του δείκτη FTSE/ΧΑ Δείκτης Αγοράς θετική κατά 38,47%.

Η αξία ενεργητικού των μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια αύξηση κατά 15,56% και διαμορφώθηκε στα 3.141,06 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 6,46% το 2022, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2023 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 19,88% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 25% το 2022 και 22,74% το 2021. Η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 16,20 έναντι αρνητικής απόδοσης κατά 6,88% το 2022.

Η αξία ενεργητικού όλων των funds of funds στο τέλος του έτους ανήλθε σε 2.355,22 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας ετήσια μείωση κατά 5,67% όπως μείωση παρουσίασε κατά 6,61% το 2022. Το μερίδιο αγοράς τους την 31.12.2023 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 14,91% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι μεριδίου αγοράς 23% το 2022 και 24,03% το 2021. Τα μετοχικά funds of funds σημείωσαν αύξηση κατά 6,24% στην αξία του ενεργητικού τους και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 8,38% έναντι σημαντικής μείωσης του ενεργητικού κατά 9,77% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης 14,15%, το 2022. Τα μικτά

funds of funds σημείωσαν μείωση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 10,48% και θετική ετήσια απόδοση 6,40% έναντι μείωσης ενεργητικού κατά 5,10% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης 10,68%, αντίστοιχα το 2022. Τα ομολογιακά funds of funds σημείωσαν μείωση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 19,27% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική κατά 3,12% έναντι μείωσης αξίας ενεργητικού 12,31% αρνητικής ετήσιας απόδοσης 8,84% το 2022.

Η αξία ενεργητικού των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια αύξηση κατά 27,50% και διαμορφώθηκε στα 654,26 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 22,15% το 2022, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2023 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 4,14% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 4,8% το 2022 και 3,78% το 2021 . Η ετήσια απόδοση των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων των Absolute Return και των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων Ειδικού Τύπου ήταν θετική 5,03% .

Κατά το 2023, τα αμοιβαία κεφάλαια κατέγραψαν συνολικά καθαρές εισροές, οι οποίες ανήλθαν σε 3.183,72 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών εισροών 610,76 εκατ. ευρώ το 2022 και 2.493,21 εκατ. ευρώ το 2021. Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων καθαρές εισροές παρουσίασαν τα ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ αμοιβαία κεφάλαια (365,22εκατ. ευρώ), τα σύνθετα ειδικού τύπου (110,15 εκατ. Ευρώ,) τα μετοχικά (108,28 εκατ. ευρώ) και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (3.009,88 εκατ. ευρώ), ενώ εκροές κατέγραψαν τα funds of funds (-321,58 εκατ. ευρώ) και τα μικτά (-88,23 εκατ. ευρώ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2021-2023

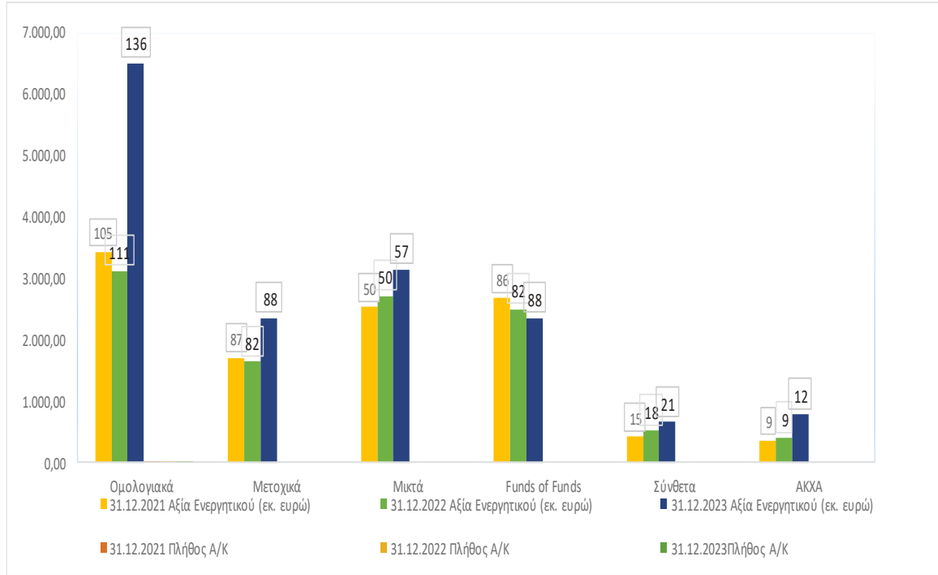

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2023

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2023 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2023	Ετήσια μεταβολή (%)
Ομολογιακά	6.510.784.372,39	91,70%	811.425.450,49	25,63%
ΕΔΜετοχικά	2.356.687.201,26	15,95%	556.731.627,15	-75,48%
Μικτά	3.141.062.363,60	14,17%	306.783.270,79	-1,81%
Funds of Funds Ομολογιακά	57.185.390,22	-19,27%	4.917.174,06	-22,66%
Funds of Funds Μετοχικά	711.871.219,46	6,24%	155.162.165,25	0,00%
Funds of Funds Μικτά	1.586.164.780,40	-10,48%	384.010.833,74	-13,95%
Σύνθετα	654.260.986,11	27,18%	197.556.550,42	19,53%
ΑΚΧΑ Κυμαινόμενα	777.509.320,66	94,79%	179.173.700,32	180,44%

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2021-2023

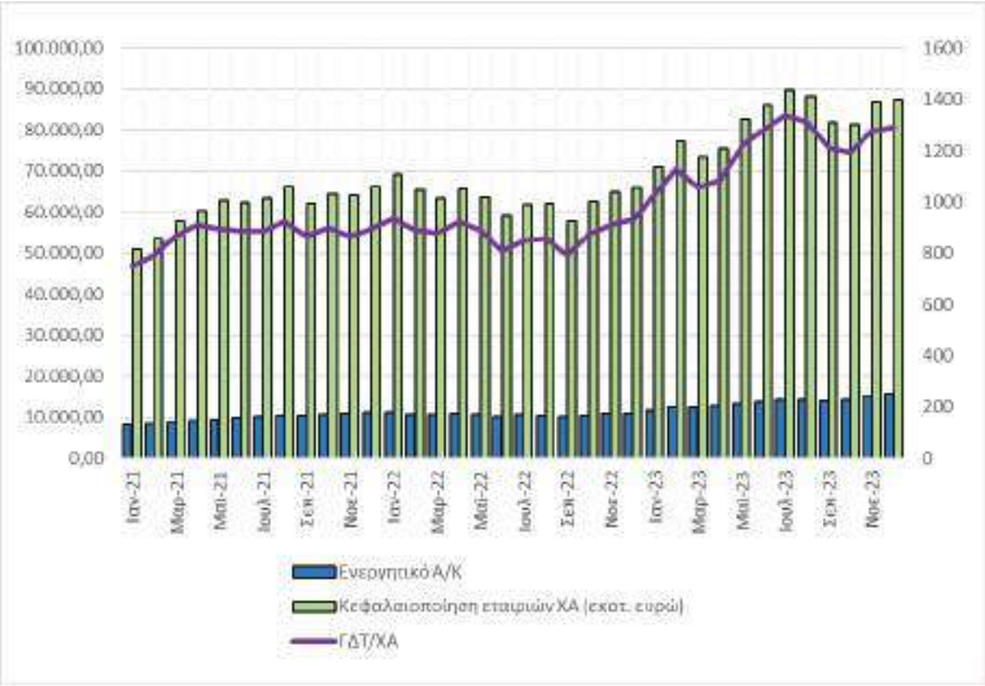

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Κατά τη διάρκεια του 2023, αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την πρόθεσή τους να διαθέσουν στην ελληνική αγορά νέα κεφάλαιά τους σε ενενήντα τρείς (93) περιπτώσεις, ενώ έντεκα (11) νέοι αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν τη διάθεση μεριδίων κεφαλαίων τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2023

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
	Αριθμός ΟΣΕΚΑ	Αριθμός Κεφαλαίων	Αριθμός ΟΣΕ	Αριθμός Κεφαλαίων
2023	11	93	0	0
2022	8	113	0	0
2021	9	93	0	0
2020	12	101	0	0
2019	6	144	0	0
2018	4	76	0	0
2017	11	91	0	0
2016	21	100	0	0
2015	2	109	0	0
2014	7	116	0	0
2013	1	115	0	0
2012	2	75	0	0
2011	4	121	0	0
2010	10	98	0	0
2009	10	168	0	0
2008	9	369	0	0
2007	9	206	0	0
2006	6	328	0	0
2005	5	159	0	0
2004	12	92	0	0

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)

Κατά την διάρκεια του 2023 λειτουργούσε μία εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΑΕΕΧ). Η καθαρή αξία του ενεργητικού της στο τέλος του 2023 ήταν 29,95 εκατ. Ευρώ, *έναντι* 24,68 εκατ. Ευρώ στο τέλος *του 2022,* έναντι 15,10 *εκατ. ευρώ στο τέλος του 2021 και 12,69 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2020, και οι μετοχές της τελούσαν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με έκπτωση (discount) - 22,8%.*

Επίσης, λειτουργούσαν δέκα (10) εταιρίες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ), εκ των οποίων οι οκτώ (8) τελούν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων (NAV) των έξι (6) από τις δέκα (10) εταιρίες ανερχόταν στο τέλος του 2023 σε 2.751,98 εκατ ευρώ, έναντι 2.877,02 εκατ ευρώ για τις εννέα εταιρίες στο τέλος του 2022, 2.693,14 εκατ ευρώ το 2021 και 2.304,71 εκατ. ευρώ το 2020 , με την αξία των υπό διαχείριση ακινήτων για τις εννέα από τις 10 εταιρείες να ανέρχεται στο τέλος του 2023 σε 3.487,11 εκατ. ευρώ, έναντι 3.283,50 εκατ ευρώ το 2022, 2.542,69 εκατ ευρώ το 2021 και 2.221,12 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2020.

Επιπλέον, στο τέλος του έτους λειτουργούσαν δέκα (12) ανώνυμες εταιρίες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ), οι οποίες διαχειρίζονταν 15 Οργανισμούς εναλλακτικών επενδύσεων (ΟΕΕ) η καθαρή αξία του ενεργητικού τους ανερχόταν στο τέλος του 2023 σε 532,67 εκατ. ευρώ, έναντι 427,20 εκατ. Ευρώ το 2022, 537.45 εκατ. ευρώ το 2021 και 396.25 εκατ. ευρώ το 2020. Διενεργήθηκε, επίσης, ένας έλεγχος σε μία ΑΕΔΟΕΕ.

Τέλος, στο τέλος του έτους λειτουργούσαν δέκα (23) διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ), οι οποίες διαχειρίζονταν 25 Οργανισμούς εναλλακτικών επενδύσεων (ΟΕΕ) η καθαρή αξία του ενεργητικού τους ανερχόταν στο τέλος του 2023 σε 313,47 εκατ. ευρώ, έναντι 266,31 εκατ. Ευρώ το 2022, 232.10 εκατ. ευρώ το 2021 και 165.63 εκατ. ευρώ το 2020.

ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μία από τις τρεις εποπτικές αρχές των επαγγελματικών ταμείων της χώρας, αρμόδια για την εποπτεία των Τ.Ε.Α. και των Ι.Ε.Σ.Π. - Τ.Ε.Α. στον τομέα των επενδύσεων των Ταμείων αυτών. Ειδικότερα η αρμοδιότητα της αφορά στην αξιολόγηση των μελών της Επενδυτικής Επιτροπής ως προς την επάρκεια και καταλληλότητα των προσόντων τους, στην εποπτεία των πολιτικών και διαδικασιών που ακολουθούνται στον τομέα των επενδύσεων καθώς και της ορθής πληροφόρησης των ασφαλισμένων και των δικαιούχων σχετικά με τις επενδύσεις, του ορισμού εταιρείας διαχείρισης των επενδύσεων και του ορισμού θεματοφύλακα. Επίσης, σε θέματα αρμοδιότητάς της, διενεργεί επιτόπιους, έκτακτους, γενικούς ή ειδικούς ελέγχους, εξετάζει υποβληθείσες καταγγελίες καθώς και όρους και προϋποθέσεις άσκησης διασυνοριακής δραστηριότητας και διασυνοριακής μεταφοράς των Ι.Ε.Σ.Π. Παρακολουθεί τις εξελίξεις των προτύπων που τίθενται από διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλισης για θέματα της αρμοδιότητας της και συμμετέχει ως τεχνικός σύμβουλος του ΥΠΕΚΥ στην επεξεργασία ρυθμίσεων που αφορούν την επαγγελματική ασφάλιση. Εκδίδει αποφάσεις και εγκυκλίους σε θέματα που δεν απαιτείται σύμπραξη των λοιπών Αρμοδίων Αρχών.

Από την επισκόπηση των στοιχείων που υποβάλλουν τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης στο πλαίσιο της άσκησης για την παρακολούθηση της πορείας της περιουσίας των ΤΕΑ σημειώνονται τα εξής:

*1. Τα Περιουσιακά Στοιχεία των **31 Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης** (εξαιρουμένων τυχόν ακινήτων), με ημερομηνία αναφοράς 31-12-2023 ανέρχονται σε €2.139.566.760 και είναι αυξημένα κατά 18,01% σε σχέση με την 31-12-2022.*

2. Τα Περιουσιακά Στοιχεία των 4 Ταμείων Υποχρεωτικής Ασφάλισης με ημερομηνία αναφοράς 31-12-2023 ανέρχονται σε €1.756.413.536 και είναι αυξημένα κατά 13,67% σε σχέση με την 31-12-2022, ενώ αντιπροσωπεύουν το 82,09% του συνόλου των Περιουσιακών στοιχείων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης.

3. Τα Περιουσιακά στοιχεία των 27 ΙΕΣΠ-ΤΕΑ με ημερομηνία αναφοράς 31-12-2023 ανέρχονται σε €383.153.224 και είναι αυξημένα κατά 43,04% σε σχέση με την 31-12-2022, ενώ αντιπροσωπεύουν το 17,91% του συνόλου των Περιουσιακών στοιχείων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης. Ρόλο στην αύξηση του συνόλου των Περιουσιακών στοιχείων των ΙΕΣΠ- ΤΕΑ διαδραματίζει η δημιουργία νέων ΙΕΣΠ – ΤΕΑ και ενδεικτικά αναφέρεται ότι το ΤΕΑ Ομίλου Alpha Bank και το ΤΕΑ - ΙΣΑ υπέβαλαν για πρώτη φορά στοιχεία κατά τη διάρκεια του 2023.

4) Με βάση τα στοιχεία που δήλωσαν τα Τ.Ε.Α, η Μέση Σταθμική Απόδοση του Υπό Διαχείριση Χαρτοφυλακίου κατά το 2023 διαμορφώθηκε σε 9.5% περίπου. Η προαναφερόμενη απόδοση αποτελεί ένδειξη για την πορεία των επενδύσεων, ωστόσο, σημειώνεται ότι η Στρατηγική Κατανομή των Επενδύσεων διαφέρει από Ταμείο σε Ταμείο, και προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για την πορεία των επενδύσεων ενός Ταμείου, αυτή, θα πρέπει να συγκρίνεται με την απόδοση του εκάστοτε Σύνθετου Δείκτη Αναφοράς που έχει επιλεγεί από το Ταμείο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Λίστα Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (2023)

Α/Α	***ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ***
1	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. Τ.Ε.Α.-Ε.Α.Π.Α.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)
2	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α.Υ.Ε.Τ.-Ν.Π.Ι.Δ.)
3	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)
4	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Ε.Τ.Ε.Α.Π.Ε.Π.-Ν.Π.Ι.Δ.)
5	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Ν.Π.Ι.Δ.
6	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ-ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ-ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ Ν.Π.Ι.Δ (Τ.Ε.Α.Α.Π.Λ.-Ν.Π.Ι.Δ.)
7	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ-Ν.Π.Ι.Δ.)
8	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Τ.Ε.Α. Ε.Ε.Κ.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)
9	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ JOHNSON & JOHNSON ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ ΚΑΙ JANSSEN-CILAG ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΕΒΕ-Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. J&J/JC-Ν.Π.Ι.Δ.)
10	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Ε.Τ.Α.Ο.-Ν.Π.Ι.Δ.)
11	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ – ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ EUROBANK - Ν.Π.Ι.Δ. - «ΙΕΣΠ-ΤΕΑ Προσωπικού Ομίλου Eurobank Ν.Π.Ι.Δ».
12	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α Ι.Σ.Θ. Ν.Π.Ι.Δ.)
13	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΛ.ΤΑ.- Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ΕΛ.ΤΑ.-Ν.Π.Ι.Δ.)
14	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ BETA CAE SYSTEMS S.A. – Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. BETA CAE SYSTEMS Ν.Π.Ι.Δ.)
15	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. Σ.Ο.Ε.Λ.-Ν.Π.Ι.Δ.)
16	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ INTRUM HELLAS Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π ΚΑΙ INTRUM HELLAS REO SOLUTIONS Α.Ε.
17	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ACCENTURE Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ACCENTURE Ν.Π.Ι.Δ.)
18	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΤΣΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ-Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ΟΜΙΛΟΥ ΤΣΑΚΟΥ-Ν.Π.Ι.Δ.)
19	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α.ΓΕ. - Ν.Π.Ι.Δ.)

Α/Α	ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
20	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε - Ν.Π.Ι.Δ (ΤΕΑ Δ.Α.Α - Ν.Π.Ι.Δ.)
21	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Ν.Π.Ι.Δ.
22	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Ν.Π.Ι.Δ (Τ.Ε.Α. ΥΠ.ΟΙΚ.)
23	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΩΝ ΣΧΕΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ «ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ» & ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΥΤΩΝ Ν.Π.Ι.Δ.
24	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α. Ν.Π.Ι.Δ.
25	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ - Ν.Π.Ι.Δ. (ΤΕΑ Ε.Θ.Ε - Ν.Π.Ι.Δ)
26	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Π.Α.Σ.Ι.Α.Λ. & Ε.Α. Ν.Π.Ι.Δ (Τ.Ε.Α. Π.Α.Σ.Ι.Α.Λ. & Ε.Α. - Ν.Π.Ι.Δ.)
27	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ EUROLIFE FFH & ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΝΠΙΔ
28	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (Τ.Ε.Α. Υ.Π.Α. Ν.Π.Ι.Δ.)
29	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ –ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α., ΓΕΝΚΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΚΗ Α.Ε., ΓΕΝΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. Ν.Π.Ι.Δ
30	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ –ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - Ν.Π.Ι.Δ. (ΙΕΣΠ-ΤΕΑ ΙΣΑ Ν.Π.Ι.Δ.)
31	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ –ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ALPHA SERVICES AND HOLDINGS - Ν.Π.Ι.Δ.

ΤΟΠΟΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ – ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ - ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΑ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της εποπτεύει τους τόπους διαπραγμάτευσης, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τα αποθετήρια. Όλοι αυτοί οι φορείς αδειοδοτούνται και εποπτεύονται βάσει κοινοτικής νομοθεσίας, η οποία είναι αντιστοίχως για τους τόπους διαπραγμάτευσης η Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II), όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 4514 (ΦΕΚ Α' 14/30.1.2018) και ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014, για τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους ο Κανονισμός με αριθμό 648/2012 (EMIR) και για τα αποθετήρια ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 (CSDR). Στην Ελλάδα λειτουργούν τέσσερις ρυθμιζόμενες αγορές (η Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και η ΗΔΑΤ της ΤτΕ), ένας πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης (η Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών), ένας Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος (η Εταιρία Εκκαθάρισης του Χρηματιστηρίου Αθηνών) και το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο. Η εποπτεία όλων αυτών των φορέων είναι τόσο προληπτική όσο και κατασταλτική. Η προληπτική εποπτεία συνίσταται στη διενέργεια ελέγχων προληπτικά για την τήρηση της νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία έχει αδειοδοτηθεί ο κάθε φορέας, ενώ στο πλαίσιο της κατασταλτικής εποπτείας όταν υπάρχουν καταγγελίες ή γεγονότα που υποδηλώνουν ενδεχόμενη μη εφαρμογή της νομοθεσίας διενεργούνται έκτακτοι έλεγχοι για τη διαπίστωση ή μη ενδεχόμενης παράβασης. Κατά τη διάρκεια του 2023 πραγματοποιήθηκαν οι έλεγχοι συμμόρφωσης της ΕΤΕΚ και της ΕΛΚΑΤ. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού 648/2012 (EMIR) οι αρμόδιες αρχές επανεξετάζουν τις ρυθμίσεις, τις στρατηγικές, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς που εφαρμόζονται από τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους (ΕΤΕΚ) ώστε να συμμορφώνονται με τον κανονισμό. Επιπλέον αξιολογούν τους κινδύνους, εστιάζοντας στους χρηματοπιστωτικούς και λειτουργικούς, στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι. Η αξιολόγηση της ΕΤΕΚ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης παρουσιάζονται στο Κολλέγιο. Το 2023 ολοκληρώθηκε και η πρώτη ετήσια επισκόπηση της ΕΛΚΑΤ σύμφωνα με τον Κανονισμό για τα αποθετήρια 909/2014 (CSDR) μετά την αδειοδότησή της. Σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. του Κανονισμού 909/2014 (CSDR) η αρμόδια αρχή επανεξετάζει τις ρυθμίσεις, τις στρατηγικές, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς που εφαρμόζονται από το Κεντρικό Αποθετήριο όσον αφορά στη συμμόρφωση προς τον κανονισμό, και αξιολογεί τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί ή τους κινδύνους που προξενεί για την ομαλή λειτουργία των αγορών τίτλων ή τη σταθερότητα των αγορών κινητών αξιών.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έχοντας τη σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, προχώρησε στην έκδοση των ακόλουθων κανονιστικών αποφάσεων, οι οποίες αποβλέπουν στην ορθή και χρηστή παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και την προστασία του επενδυτικού κοινού, στη διασφάλιση της διαφάνειας και της εύρυθμης λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς.

Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)

3/981/16.3.2023 *(ΦΕΚ Β 2101/31.3.2023) Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 7η & 10η Απριλίου 2023.*

Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός

1/992/4.8.2023 *(ΦΕΚ Β 5024/9.8.2023) Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών.*

3/1000/31.10.2023 *(ΦΕΚ Β 6249/31.10.2023) Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Λειτουργίας του Ελληνικού Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων.*

Πάροχοι Επενδυτικών Υπηρεσιών

4/982/30.3.2023 *(ΦΕΚ Β 2323/12.4.2023) Παράταση της προθεσμίας του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας».*

16/1007/21.12.2023 *(ΦΕΚ Β 7769/31.12.2023) Εγγραφή συνδεδεμένων αντιπροσώπων ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΑΕΔΟΕΕ διευρυμένου σκοπού σε μητρώο.*

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Το έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο τομέα της παροχής αδειών και εγκρίσεων κατά το έτος 2023 περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)

- *Έγκριση χορήγησης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε μία (1) περίπτωση.*
- *Έγκριση επέκτασης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε δύο (2)περιπτώσεις .*
- *Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών ΔΣ ΑΕΠΕΥ σε δεκαοκτώ (18) περιπτώσεις.*
- *Αξιολόγηση καταλληλότητας προσώπων που πραγματικά διευθύνουν τις δραστηριότητες ΑΕΠΕΥ σε οκτώ (8) περιπτώσεις*
- *Έγκριση απόκτησης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ σε έξι (6) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση μείωσης μετοχικού κεφαλαίου ΑΕΠΕΥ σε τρείς (3) περιπτώσεις.*

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)

- *Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών Δ.Σ. ΑΕΕΔ σε δύο (2) περιπτώσεις.*
- *Σημειώνεται ότι ο αριθμός των ΑΕΕΔ με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2023 ανέρχεται σε είκοσι μία (21) εταιρίες, ενώ 31.12.2022 ήταν είκοσι δύο (22).*

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)

- *Αριθμός ΑΕΔΑΚ σε λειτουργία (31.12.2023): Δεκατρείς (13).*
- *Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε τρείς (3) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΔΑΚ σε πέντε (5) περιπτώσεις.*
- *Συνολικός αριθμός ενεργών υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ που έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς: εκατόν ενενήντα πέντε (195).*
- *Έγκριση κανονισμού και άδεια σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου σε τριάντα οκτώ (38) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση τροποποίησης κανονισμού αμοιβαίων κεφαλαίων σε έντεκα (11) περιπτώσεις.*
- *Παροχή άδειας συγχώνευσης μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων σε πέντε (5) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε επτά (7) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε μία (1) περίπτωση*

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου

- *Αριθμός ΑΕΕΧ σε λειτουργία (31.12.2023): Μία (1).*
- *Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε μία (1) περίπτωση.*

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)

- *Αριθμός ΑΕΕΑΠ σε λειτουργία (31.12.2023): Εννέα (9).*
- *Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε επτά (7) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε οκτώ (8) περιπτώσεις.*
- *Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε πέντε (5) περιπτώσεις*

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)

Επιπλέον των Ανωνύμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.) και της Ανώνυμης Εταιρίας Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Α.Ε.Ε.Χ.), οι οποίες είναι και Α.Ε.Δ.Ο.Ε.Ε.:

- *Αριθμός ΑΕΔΟΕΕ σε λειτουργία (31.12.2023): Δέκα τρείς (13), εκ των οποίων οι πέντε (5) είναι και Α.Ε.Δ.Α.Κ.*
- *Συνολικός αριθμός υπό διαχείριση ΟΕΕ των ΑΕΔΟΕΕ: δέκα οκτώ (18)*

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΟΣΕΚΑ

- *Ενεργοί κοινοτικοί ΟΣΕΚΑ (UCITS) την 31.12.2023: εκατόν επτά (107).*
- *Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε έντεκα (11) περιπτώσεις.*
- *Ενεργά κεφάλαια κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (compartments) την 31.12.2023: χίλια τετρακόσια τριάντα(1.430).*
- *Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κεφαλαίων κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε ενενήντα τρείς (93) περιπτώσεις.*
- *Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με την παύση εγγεγραμμένων στην Ελλάδα κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε έξι (6) περιπτώσεις.*
- *Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με την παύση εγγεγραμμένων στην Ελλάδα κεφαλαίων κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε εβδομήντα οκτώ (78) περιπτώσεις.*

Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού

- *1/992/4.8.2023 (ΦΕΚ Β 5024/9.8.2023 Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών.*
- *3/1000/31.10.2023 (ΦΕΚ Β 6249/31.10.2023) Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Λειτουργίας του Ελληνικού Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων.*

Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις. Έντυπα εξαιρέσεων και Ενωσιακό πεδίο εφαρμογής Ενημερωτικών Δελτίων.

Ενημερωτικό δελτίο εισηγμένων εταιριών για τη διενέργεια δημόσιας προσφοράς ή/ και εισαγωγής κινητών αξιών.

- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου τριών (3) εταιριών και ενός (1) συμπληρώματος ενημερωτικού δελτίου, για τη δημόσια προσφορά μετοχών, με σκοπό την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου υπέρ παλαιών μετόχων με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*
- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου δύο (2) εταιριών, για τη δημόσια προσφορά ομολογιών, με σκοπό την εισαγωγή των ομολογιών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*
- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου μίας (1) εταιρίας, για την εισαγωγή παραστατικών τίτλων και των κατά την μετατροπή τους μετοχών, στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*
- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου μίας (1) εταιρίας για τη δημόσια προσφορά υφιστάμενων εισηγμένων μετοχών.*

Ενημερωτικό δελτίο για δημόσια προσφορά ή/και αρχική εισαγωγή κινητών αξιών. (ν. 3371/2005).

- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου τριών (3) εταιριών, για τη δημόσια προσφορά μετοχών και την αρχική εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.*
- *Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου μίας (1) εταιρίας, για την αρχική εισαγωγή των μετοχών της στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του Χρηματιστηρίου της Βιέννης.*

Έντυπα εξαιρέσεων της υποχρέωσης δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου (Άρθρο 1, παρ. 4-5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

- *Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεκαεπτά (17) εντύπων του άρθρου 1, του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129) αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών ή/και τη μετατροπή σε μετοχές δικαιωμάτων προαίρεσης (stock options) που είχαν παραχωρηθεί στο προσωπικό.*
- *Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πέντε (5) εντύπων του άρθρου 1, του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129), αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών με διανομή δωρεάν μετοχών στους υφισταμένους μετόχους και μερίσματα που καταβλήθηκαν υπό μορφή διάθεσης μετοχών της ίδιας κατηγορίας με εκείνες για τις οποίες καταβάλλεται το μέρισμα.*

Διασυνοριακές Δημόσιες Προσφορές και Εισαγωγές προς Διαπραγμάτευση (Άρθρα 24 έως 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

- *Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είκοσι τριών (23) ενημερωτικών δελτίων και βασικών ενημερωτικών δελτίων, ογδόντα έξι (86) συμπληρωμάτων ενημερωτικών δελτίων, τριών (3) εγγράφων αναφοράς, οχτώ (8) σημειωμάτων χρεωστικού τίτλου και των σχετικών τελικών όρων και πιστοποιητικών έγκρισης των εθνικών αρμοδίων αρχών, στο πλαίσιο του ενωσιακού πεδίου εφαρμογής των ενημερωτικών δελτίων, σύμφωνα με τα άρθρα 24, 25 & 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129.*

ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Κατά το 2023, το εποπτικό έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συνεχίσθηκε σε όλους τους τομείς. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κάλυψαν όλους τους φορείς της κεφαλαιαγοράς (συμπεριλαμβανομένων και των ελέγχων για κατάχρηση αγοράς). Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τη συμπεριφορά όλων των εποπτευόμενων φορέων, των εισηγμένων εταιριών, των προσώπων που διαμεσολαβούν για τη κατάρτιση των συναλλαγών, των διαχειριστών των αγορών (Χρηματιστήριο Αθηνών, ΗΔΑΤ) και εν γένει των συμμετεχόντων στις αγορές αναφορικά με την τήρηση των διατάξεων για την κατάχρηση της αγοράς.

Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς:

- *αξιολογεί και διερευνά περαιτέρω , όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, τις καταγγελίες των επενδυτών καθώς και τις γνωστοποιήσεις ύποπτων συναλλαγών (STORs) που υποχρεούνται να υποβάλλουν τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν για τη κατάρτιση συναλλαγών και οι διαχειριστές των αγορών, για θέματα που αφορούν σε χειραγώγηση ή/και κατάχρηση προνομιακών πληροφοριών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στη διάρκεια του 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρέλαβε και ολοκλήρωσε την αξιολόγηση 29 STORs και 5 καταγγελίες που αφορούσαν θέματα κατάχρησης αγοράς.*

- *παρακολουθεί τις συναλλαγές για τον εντοπισμό ενδείξεων κατάχρησης αγοράς και διενεργεί, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, διεξοδικούς ελέγχους για τη στοιχειοθέτηση σχετικών παραβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στη διάρκεια του 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διερεύνησε πάνω από 70 υποθέσεις για τον εντοπισμό ενδείξεων κατάχρησης αγοράς και έχουν ολοκληρωθεί όλες ως προς τον εντοπισμό, ή μη, ενδείξεων κατάχρησης της αγοράς.*

- *και ολοκλήρωσε 6 υποθέσεις που αφορούσαν λοιπες διατάξης της MAR (πλην της κατάχρησης αγοράς), ενώ ολοκλήρωσε 9 ελέγχους συναλλαγών προηγούμενων ετών, με τον έλεγχο άλλων 8 υποθέσεων να είναι σε εξέλιξη,*

- *παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εισηγμένων εταιριών, των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα σε αυτές καθώς και όλων των συμμετεχόντων στις αγορές με τις διατάξεις του Κανονισμού 596/2014, για την κατάχρηση αγοράς*

- *απαντά σε ερωτήματα που αφορούν την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας*

- *εκδίδει διευκρινιστικές εγκυκλίους και αποστέλλει διευκρινιστικές επιστολές , όποτε κρίνεται απαραίτητο, για την ορθή συμμόρφωση όλων των υπόχρεων προσώπων .*

- *πραγματοποιεί συναντήσεις με τις επιχειρήσεις επενδύσεων (ΑΧΕΠΕΥ) και το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τους οποίους συνεργάζεται στενά, για την εξασφάλιση της εύρυθμής λειτουργίας της αγοράς .*

- *συμμετέχει σε ομάδες εργασίας της ESMA για την βελτιστοποίηση και αναμόρφωση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την κατάχρηση αγοράς.*

- *συμμετείχε ενεργά στην δημιουργία νέας εφαρμογής SSR για την υποβολή καθαρών αρνητικών θέσεων.*

- *συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωση προδιαγραφών για την αναβάθμιση του μηχανογραφικού συστήματος εποπτείας της αγοράς.*

Επιπλέον στο πλαίσιο του εποπτικού της έργου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πραγματοποιεί συστηματικά ελέγχους στα εποπτευόμενα πρόσωπα, όπως αναλυτικά αναφέρεται στα επόμενα κεφάλαια. Το 2023 πραγματοποιήθηκαν πολλαπλοί έλεγχοι ΑΕΠΕΥ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΔ, εισηγμένων εταιριών και χρηματιστηριακών συναλλαγών. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν προέκυψαν παραβάσεις, οι οποίες οδήγησαν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να λάβει διοικητικά μέτρα.

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

- *Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ δύο (2) περιπτώσεις.*
- *Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 4514/2018.*

Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει τις εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Α. Διαρκής Πληροφόρηση

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και ελέγχει τη συμμόρφωση των εταιρειών: α) αναφορικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας για τη διαρκή πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού για τις ίδιες τις εταιρίες και τις θυγατρικές τους, τα στελέχη τους και τους μετόχους τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και β) αναφορικά με την τήρηση της νομοθεσίας περί προνομιακών πληροφοριών και χειραγώγησης της αγοράς.

Ενημέρωση επενδυτικού κοινού για προνομιακές πληροφορίες που αφορούν τους εκδότες και επιβεβαίωση ή διάψευση από τους εκδότες ανεπιβεβαίωτων πληροφοριών

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και ελέγχει την τήρηση από τις εταιρίες, των οποίων οι κινητές αξίες διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών: α) των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 αναφορικά με την υποχρέωση του εκδότη για δημοσιοποίηση των προνομιακών πληροφοριών κατά την έννοια άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και των διατάξεων του άρθρου 27 παρ.8 του ν.4443/2016 (ΦΕΚ Α' 232/9.12.2016) καθώς και β) των διατάξεων του άρθρου 2 της Απόφασης 5/204/2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς και την προστασία του επενδυτικού κοινού, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τα δημοσιεύματα και τις ανακοινώσεις σχετικά με τις εταιρίες των οποίων οι κινητές αξίες διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, και στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας αποστέλλει επιστολές προς τις εποπτευόμενες εταιρίες, προκειμένου αυτές:

- *να επιβεβαιώνουν ή διαψεύδουν ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των κινητών αξιών τους,*
- *να προβούν όσο το δυνατόν συντομότερα σε δημοσιοποίηση πληροφοριών που εκτιμώνται ως «προνομιακές» και αφορούν τις εν λόγω εταιρίες, έτσι ώστε να παρασχεθεί ορθή, επαρκής και σαφής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.*

Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας της συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, κατά το 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 42 επιστολές προς τις εταιρίες, ενώ επικοινώνησε σε μεγάλο αριθμό περιπτώσεων με τις εταιρίες, προκειμένου να παρασχεθεί σχετική ενημέρωση.

Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει παρασχεθεί έγκαιρη ή έγκυρη πληροφόρηση διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι και εφόσον διαπιστωθούν παραβατικές συμπεριφορές, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προβαίνει στις οριζόμενες εκ του νόμου ενέργειες και την επιβολή κυρώσεων.

Το 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε δύο περιπτώσεις εταιριών σε αναστολή διαπραγμάτευσης των χρηματοπιστωτικών μέσων τους που διαπραγματεύονταν σε ρυθμιζόμενη αγορά μέχρι ότου οι εταιρίες αυτές προβούν σε πλήρη και ορθή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για σημαντικό γεγονός που τις αφορούσε.

Επιπρόσθετα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κανονισμού και του άρθρου 27 παρ. 8 του ν. 4443/2016, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2023 κυρώσεις συνολικού ύψους 25.000 ευρώ, για μη έγκαιρη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών σε μία (1) εταιρία.

Γνωστοποίηση σημαντικών μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και σχετική ενημέρωση του επενδυτικού κοινού

Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την ορθή εφαρμογή του ν. 3556/2007, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και ελέγχει τις υποχρεώσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών σε εκδότες κινητές αξίες των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή κεφαλαιαγοράς επικοινωνεί τόσο με τις εκδότριες, όσο και με τους μετόχους, ώστε να διευκρινιστούν θέματα που αφορούν κυρίως την ύπαρξη, απόκτηση ή εκχώρηση ελέγχου νομικών προσώπων, την αλυσίδα των εταιρειών μέσω των οποίων κατέχονται τα δικαιώματα ψήφου, την ορθή απεικόνιση των μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και άλλων κατά περίπτωση θεμάτων. Περαιτέρω και στο ανωτέρω πλαίσιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 2 επιστολές. Στόχος των ανωτέρω ενεργειών, είναι η ορθή και πλήρης ενημέρωση του επενδυτικού κοινού.

Δυνάμει των διατάξεων του ν. 3556/2007 σχετικά με τις υποχρεώσεις αναγγελίας και δημοσιοποίησης σημαντικών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο εισηγμένων εταιριών, υποβλήθηκαν κατά το έτος 2023 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από μετόχους και λοιπά υπόχρεα πρόσωπα περί τις 259 γνωστοποιήσεις. Αναφορικά με τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων του ως άνω νόμου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2023 κυρώσεις σε επτά (7) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι οποίες περιλαμβάνουν πρόστιμα συνολικού ύψους 16.500 ευρώ.

Για τα θέματα της διαρκούς πληροφόρησης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε σε διεθνείς ομάδες εργασίας ειδικότερα στην Shareholder Transactions Working Group (STWG) της ESMA.

Β. Περιοδική Πληροφόρηση

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3556/2007, οι εκδότριες εταιρίες εισηγμένων στο ΧΑ κινητών αξιών υποχρεούνται να δημοσιοποιούν ετήσιες και εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 5β του ίδιου νόμου, τα πιστωτικά ιδρύματα με κινητές αξίες εισηγμένες στο ΧΑ υποχρεούνται να δημοσιοποιούν και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις (για το α' και το γ' τρίμηνο κάθε χρήσης), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Κατά τη διάρκεια του 2023, στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών με τις διατάξεις του ν. 3556/2007, και ειδικότερα της σύμμορφης ή μη κατάρτισής τους σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε εξέταση πενήντα τριών (53) δημοσιευθεισών οικονομικών καταστάσεων τριάντα οκτώ (38) εκδοτών, έναντι τριάντα επτά (37) δημοσιευθεισών οικονομικών καταστάσεων τριάντα (30) εκδοτών το 2022. Ειδικότερα, διενεργήθηκε πλήρης εξέταση:

- *τριάντα (30) ετήσιων και έντεκα (11) ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων έναντι είκοσι ενός (21) ετήσιων και έξι (6) ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων το 2022 και*
- *εστιασμένη εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων έντεκα (11) εκδοτών που σχετίζονταν με έντεκα (11) ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και μίας (1) ενδιάμεσης έναντι εξέτασης συγκεκριμένων θεμάτων εννέα (9) ετησίων οικονομικών καταστάσεων το 2022.*

Σημειώνεται, ότι στα ανωτέρω μεγέθη περιλαμβάνεται και η εξέταση δείγματος εκδοτών στο πλαίσιο συμμόρφωσής τους με τις Ευρωπαϊκές Κοινές Προτεραιότητες Εποπτείας (European Common Enforcement Priorities), τις οποίες εκδίδει ετησίως η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and

Markets Authority, εφεξής η «ESMA»). Για το εν λόγω δείγμα εκδοτών συμπληρώθηκαν και στάλθηκαν στην ESMA τα σχετικά ερωτηματολόγια, βάσει των οδηγιών της.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω εξέτασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε δέκα (10) εκδότες να προβούν σε:

- *δημοσιοποίηση διορθωτικής σημείωσης (3 εκδότες) και*
- *διόρθωση θεμάτων ή παράθεση γνωστοποιήσεων σε μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις (7 εκδότες).*

Σημειώνεται ότι από την ανωτέρω εξέταση οι διαπιστωθείσες ελλείψεις και παρεκκλίσεις επικεντρώνονται κυρίως στην εφαρμογή των κάτωθι ΔΛΠ/ΔΠΧΑ:

ΔΛΠ 1 – Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

ΔΛΠ 2 – Αποθέματα

ΔΛΠ 7– Κατάσταση των ταμειακών ροών

ΔΛΠ 12 – Φόροι Εισοδήματος

ΔΛΠ 24 – Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών

ΔΛΠ 40 – Επενδύσεις σε ακίνητα

ΔΠΧΑ 2– Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

ΔΠΧΑ 5 – Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

ΔΠΧΑ 7 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις

ΔΠΧΑ 8 – Λειτουργικοί τομείς

ΔΠΧΑ 9 – Χρηματοοικονομικά μέσα

ΔΠΧΑ 13 – Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

Εντός του 2023, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις συνολικού ύψους 271.000 ευρώ για μη σύμμορφη με τα ΔΠΧΑ κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων ή για μη εμπρόθεσμη δημοσιοποίηση οικονομικών εκθέσεων σε εννιά (9) εκδότες.

Περαιτέρω, δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του ν.4443/2016 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2023 κυρώσεις συνολικού ύψους 30.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς μέσω οικονομικών καταστάσεων σε μία (1) νομική οντότητα.

Επίσης, για την προστασία των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζήτησε από το Χρηματιστήριο Αθηνών οι μετοχές τεσσάρων (4) εκδοτών να τεθούν σε καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης, καθώς δεν δημοσιοποίησαν οικονομικές εκθέσεις εντός της νόμιμης προθεσμίας.

Στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των εκδοτών με τις προδιαγραφές του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (European Single Electronic Format – ESEF), η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε εξέταση αφενός του επιπέδου συμμόρφωσης με την Οδηγία για τη Διαφάνεια (ν.3556/2007) των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων του συνόλου των εκδοτών στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3556/2007 με κινητές αξίες σε διαπραγμάτευση στην ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών και αφετέρου της συμμόρφωσης με τις λογιστικές απαιτήσεις των Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για το ESEF δείγματος δεκατριών (13) εκδοτών με ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Για τα αποτελέσματα της εν λόγω εξέτασης ενημερώθηκαν οι εκδότες και η ESMA.

Επιπλέον η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβεβαίωσε ότι οι εκδότες που πληρούν τα σχετικά κριτήρια των άρθρων 151 και 154 του ν.4548/2018, περιλάμβαναν στην έκθεση διαχείρισης του διοικητικού τους συμβουλίου μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες, για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της, σε σχέση, τουλάχιστον, με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία.

Στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τις Ευρωπαϊκές Κοινές Προτεραιότητες Εποπτείας της ESMA, έγινε δειγματοληπτική εξέταση του περιεχόμενου των εκθέσεων της μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης τριών (3) εκδοτών. Σχετικά συμπληρώθηκαν και στάλθηκαν στην ESMA τα σχετικά ερωτηματολόγια, βάσει των οδηγιών της.

Τέλος για τα θέματα της περιοδικής πληροφόρησης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε σε διεθνείς ομάδες εργασίας της ESMA και ειδικότερα στην Issuers Standing Committee (πρώην European Enforcers Coordination Sessions & Corporate Reporting Standing Committee (CRSC)), στην Financial Reporting Working Group (πρώην European Enforcers Coordination Sessions (EECS)) και στην Sustainability Reporting Working Group.

Γ. Εποπτεία Εισηγμένων εταιριών

Εταιρική Διακυβέρνηση

Στις 17 Ιουλίου 2021, τέθηκαν σε ισχύ τα άρθρα 1-24 του ν. 4706/2020 για την Εταιρική Διακυβέρνηση (ν. 4706/2020 - ΦΕΚ Α' 136/17-07-2020), με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου της Εταιρικής Διακυβέρνησης (ν. 3016/2002 και Απόφαση ΔΣ της ΕΚ 5/204/2000) και την αποτελεσματικότερη λειτουργία της αγοράς. Σε συνέχεια των εξουσιοδοτικών διατάξεων του νέου νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για ειδικότερα θέματα που προβλέπει ο ν. 4706/2020, προκειμένου να συμβάλλει στην έγκαιρη και κατάλληλη προετοιμασία των υπόχρεων εταιριών.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 3 περ. ι και παρ. 4 του ν. 4706/2020, προβλέπεται ότι, ο κανονισμός λειτουργίας κάθε υπόχρεης εταιρίας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την πολιτική και τη διαδικασία για τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) της εταιρίας, για την εφαρμογή της οποίας με την Απόφαση 1/891/30.09.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,

όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση 2/917/17.06.2021 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται ο χρόνος, η διαδικασία, η περιοδικότητα και κάθε ειδικότερο αναγκαίο ζήτημα, καθώς και τα χαρακτηριστικά που αφορούν στα πρόσωπα που τη διενεργούν.

Προς τούτο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε την υπ' αριθμό πρωτοκόλλου 784/20.03.2023 επιστολή της προς όλες τις εισηγμένες εταιρείες, με επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις αναφορικά με τις ενέργειες των εταιρειών, για την ορθή εφαρμογή του ν. 4706/2020, της Απόφασης 1/891/30.09.2020 του Δ.Σ. της Ε.Κ. και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει. Επίσης, με την ίδια επιστολή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε πρόσθετα και επικαιροποιημένες Ερωτήσεις και απαντήσεις (Q&A) αναφορικά με τις διατάξεις των ανωτέρω νόμων, με σκοπό την ενημέρωση της αγοράς. Παράλληλα, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προέβη σε σειρά συναντήσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη (εισηγμένες εταιρείες, ανεξάρτητους αξιολογητές, κ.ά.), για επισημάνσεις και παροχή διευκρινίσεων.

Σύμφωνα με την Απόφαση 1/891/30.09.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση 2/917/17.06.2021 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, για την αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου από ανεξάρτητο αξιολογητή, η πρώτη αξιολόγηση του ΣΕΕ ολοκληρώθηκε έως τις 31.03.2023, με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2022 και περίοδο αναφοράς που καλύπτει η Έκθεση αξιολόγησης την 17.07.2021 – 31.12.2022. Επιπρόσθετα, οι εισηγμένες εταιρείες διαβίβασαν έως τις 31.03.2023 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τη σύνοψη της Έκθεσης αξιολόγησης, η οποία συμπεριλαμβάνει τόσο σύνοψη των παρατηρήσεων του, όσο και ανάλυση αυτών, το χρόνο σύνταξης αυτής, την ημερομηνία αναφοράς της αξιολόγησης και την περίοδο που καλύπτει η Έκθεση αξιολόγησης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εξέτασε τη σύνοψη των Αξιολογήσεων για όλες τις εισηγμένες εταιρείες και παρακολουθεί την πορεία αντιμετώπισης των σημαντικών ευρημάτων που προέκυψαν από την εν λόγω αξιολόγηση.

Κατά το 2023, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αξιολόγησε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης εταιρειών και επέβαλε κυρώσεις σε 4 εταιρείες ως νομικά πρόσωπα και σε 19 φυσικά πρόσωπα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου εταιρείας, συνολικού ύψους 93.000 ευρώ για παραβάσεις του ν. 3016/2002, των άρθ. 7 και 17 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του άρθ.27 παρ.8 του ν.4443/2016, του άρθ. 44 του ν. 4449/2017 και της Κανονιστικής Απόφασης 5/204/2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4706/2020 και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και εξετάζει τη συμμόρφωση των εταιριών με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου. Παράλληλα, στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την συμμόρφωση των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολούθησε τις σχετικές με το ανωτέρω πλαίσιο ανακοινώσεις των εταιριών και προέβη σε επικοινωνία με τη πλειοψηφία των εισηγμένων εταιριών, προς τις οποίες παρείχε οδηγίες και διευκρινήσεις που αφορούν τα ανωτέρω.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ. 12 ενημερωτικών δελτίων για δημόσια προσφορά κινητών αξιών, νέων ή/και υφιστάμενων, και την εισαγωγή τους για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εξετάστηκε η συμμόρφωση των εταιριών με τις προβλέψεις του ν. 4706/2020, του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, και της 5/204/2000 κανονιστικής απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιπλέον, εποπτεύει τη συμμόρφωση των εταιριών, με τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ως προς τη χρήση των κεφαλαίων που άντλησαν από την κεφαλαιαγορά μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή της έκδοσης ομολογιακού δανείου, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στο σχετικό ενημερωτικό δελτίο, τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων και τις ανακοινώσεις τους και προβαίνει κατά περίπτωση σε επιτόπιους ελέγχους ως προς την οριστική διάθεση. Κατά το 2023 πραγματοποιήθηκε ένας επιτόπιος έλεγχος διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων. Επίσης, στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας παρακολουθείται, μέσω των δημοσιευμένων από τις εταιρίες εκθέσεων διάθεσης και ανακοινώσεων, η εξέλιξη της διάθεσης των κεφαλαίων που αντλούν οι εισηγμένες εταιρίες, καθώς και η παρεχόμενη πληροφόρηση.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε ενεργά σε δύο διεθνείς ομάδες εργασίας, με αντικείμενο την εταιρική διακυβέρνηση, παίρνοντας μέρος στις σχετικές συναντήσεις και παρουσιάζοντας τις προτάσεις και τις θέσεις της. Συγκεκριμένα, στελέχη της Διεύθυνσης συμμετέχουν στις ακόλουθες ομάδες:

- Corporate Governance Task Force της ESMA (μία συνάντηση εντός του 2023) Corporate Governance Committee του OECD (δύο συναντήσεις εντός του 2023)

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει την εφαρμογή της νομοθεσίας περί δημοσίων προτάσεων, ήτοι του ν.3461/2006 «Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ σχετικά με τις δημόσιες προτάσεις» .

Το 2023, υποβλήθηκαν σύμφωνα με το ν.3461/2006 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έξι (6) δημόσιες προτάσεις αγοράς μετοχών εταιριών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίες εγκρίθηκαν εντός του έτους. Επιπλέον σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2023 εγκρίθηκε και μία (1) δημόσια πρόταση αγοράς μετοχών εταιρίας που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία είχε υποβληθεί κατά το προηγούμενο έτος 2022. (Πίνακας 29)

Επίσης, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο (2) αιτήματα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out), δηλαδή του δικαιώματος του Προτείνοντος, ο οποίος μετά την λήξη της δημόσιας πρότασης κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρίας, να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρίας. Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του έτους 2023 υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα ακόλουθα αιτήματα: (i) το αίτημα του κ. Γεωργίου Γεράρδου για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) επί των μετοχών της εταιρείας «ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΥ» (ημερομηνία έγκρισης 30.3.2023), (ii) το αίτημα του κ. Αλέξανδρου Κατσιώτη για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) επί των μετοχών της εταιρείας

«ΕΛΓΕΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΔΙΑΝΟΜΕΣ - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ» (ημερομηνία έγκρισης 20.11.2023).

ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2023

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
1	22/12/2022	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΡΔΟΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS AEBE	8/2/2023	9/2/2023 – 9/3/2023	82,180%	97,980%
2	9/2/2023	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ	MARFIN INVESTMENT GROUP AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	21/2/2023	24/2/2023 – 21/4/2023	41,427%	87,779%
3	22/2/2023	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ	ATTICA AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	16/3/2023	21/3/2023 – 18/4/2023	79,383%	79,394%
4	25/5/2023	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	STRIX HOLDINGS L.P.	ATTICA AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	26/7/2023	31/7/2023 – 28/8/2023	91,227%	97,391%
5	9/6/2023	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΚΙΝΗΤΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ	Ι. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ – Ι. ΛΑΠΠΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	26/7/2023	28/7/2023 – 25/8/2023	74,207%	87,729%
6	19/7/2023	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΤΣΙΩΤΗΣ	ΕΛΓΕΚΑ ΑΕΕ – ΔΙΑΝΟΜΕΣ – ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	20/9/2023	22/9/2023 – 20/10/2023	85,213%	97,015%
7	11/10/2023	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	INVEL REAL ESTATE(NETHERLANDS) II B.V.	ΠΡΟΝΤΕΑ ΑΕΕΑΠ	20/11/2023	21/11/2023 – 18/12/2023	87,003%	87,010%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17, παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει, και μετά από αίτηση για διαγραφή των μετοχών της από την ίδια την εκδότρια, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε να διαγράψει τις μετοχές δύο (2) εταιριών. Ειδικότερα: (i) η εταιρία «ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΥ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς την 11.5.2023, (ii) η εταιρία «ΕΛΓΕΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΔΙΑΝΟΜΕΣ – ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς την 21.12.2023.

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προσφορών κινητών αξιών.

-Εντός του 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το περιεχόμενο έντεκα (11) Ενημερωτικών Δελτίων και ενός (1) συμπληρώματος Ενημερωτικού Δελτίου, μέσω των οποίων αντλήθηκαν από το επενδυτικό κοινό κεφάλαια συνολικού ύψους 2.651.187.203,58 ευρώ.

Ειδικότερα :

- Εξι (6) Ενημερωτικά Δελτία και ένα (1) Συμπλήρωμα αφορούσαν εταιρικές πράξεις για Δημόσια Προσφορά/ή και εισαγωγή κινητών αξιών, εισηγμένων εταιριών στο ΧΑ. Ειδικότερα τρία (3) Ενημερωτικά Δελτία και ένα (1) συμπλήρωμα ενημερωτικού δελτίου αφορούσαν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια προσφορά και δύο (2) Ενημερωτικά Δελτία αφορούσαν εκδόσεις ομολογιακών δανείων με δημόσια προσφορά.

- Τρία (3) Ενημερωτικά Δελτία αφορούσαν αυξήσεις μετοχικού Κεφαλαίου με Δημόσια Προσφορά και εισαγωγή για πρώτη φορά εκδοτών στο ΧΑ.

- Ένα (1) Ενημερωτικό Δελτίο αφορούσε την αρχική εισαγωγή μετοχών του εκδότη στο ΧΑ.

-Ένα (1) Ενημερωτικό Δελτίο αφορούσε διάθεση υφισταμένων μετοχών με δημόσια προσφορά

Εντός του 2023 και σε συνέχεια της υπ' αρ. 1/892/13.10.2020 Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Αποδεκτές γλώσσες σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου», το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε πέντε (5) ενημερωτικά δελτία και ένα (1) συμπλήρωμα ενημερωτικού δελτίου στην αγγλική γλώσσα, κατ' επιλογή του εκδότη και ταυτόχρονα το περιληπτικό σημείωμα στην ελληνική γλώσσα.

Τέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε ενεργά σε διεθνείς και ευρωπαϊκές επιτροπές και ομάδες εργασίας, παίρνοντας μέρος ως εμπειρογνώμων στις σχετικές συναντήσεις και παρουσιάζοντας τις προτάσεις και τις θέσεις της στο πλαίσιο της νομοθεσίας για το ενημερωτικό δελτίο. Συγκεκριμένα συμμετείχε στις ακόλουθες ομάδες:

-EU Green Bond Standard working party of the Council of the European Union.

- Issuers Standing Committee (ISC) της ESMA.

- Prospectus Working Group (PWG) της ESMA.

-Join Committee Sub Committee on Consumer Protection and Financial Innovation των ESAs

- Special Purpose Acquisition Company (SPAC) Network της International Organization of Securities Commissions (IOSCO).

Επιβολή χρηματικών ποινών

ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 16 του ν. 4514/2018 σχετικά με τις Οργανωτικές απαιτήσεις των Α.Ε.Π.Ε.Υ., (Άρθρο 16 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ).*
- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 24 του ν. 4514/2018 σχετικά με την πληροφόρηση των πελατών, (Άρθρο 24 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ).*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 13 του ν. 4557/2018 σχετικά με τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 35 του ν. 4557/2018 σχετικά με την υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων να εφαρμόζουν εσωτερικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες, ανάλογες προς το χαρακτήρα και το μέγεθος των υπόχρεων προσώπων, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/506/2009 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του Κανονισμού 565/2017/ΕΕ, σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του Κανονισμού 575/2013/ΕΕ, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων.*

Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες

- *Επιβολή προστίμου σε έξι (6) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 4 του ν.3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών μετοχών να δημοσιοποιούν ετήσια οικονομική έκθεση.*
- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 5 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν εξαμηνιαία οικονομική έκθεση.*
- *Επιβολή προστίμου σε τρείς (3) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποβολή στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ρυθμιζομένων πληροφοριών για την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.*
- *Επιβολή προστίμου σε τρείς (3) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 21 του ν.3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση του εκδότη να αναρτά σε διακριτό σημείο του δια− δικτυακού του τόπου τις ρυθμιζόμενες πληροφορίες ταυτόχρονα με τη δημοσιοποίησή τους.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 26 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση του εκδότη να παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς* των κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 23 πληροφοριών ή εγγράφων.
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 27 του ν.4443/2016 σε συνδυασμό με τον κανονισμό 596/2014/ΕΕ, σχετικά με τη μη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών.*
- *Επιβολή προστίμου μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 45 του ν.4443/2016 σχετικά με τη μη υποβολή επικαιροποιημένου καταλόγου του 19§5 Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρεία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/2000 σχετικά με τους* κανόνες συμπεριφοράς των εταιρειών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο ΧΑΑ και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων.
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/2016 σχετικά με ειδικά θέματα περιοδικής πληροφόρησης βάσει του ν. 3556/2007.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την* απαγόρευση της χειραγώγησης της αγοράς.

Νομικά Πρόσωπα

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση των άρθρων 14 & 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με τις πληροφορίες που υποχρεούνται να διαβιβάζουν στον εκδότη σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών ή άσκησης σημαντικών ποσοστών δικαιωμάτων ψήφου, το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών, καθώς και την ταυτόχρονα υποβολή τους στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 8 του ν. 3606/2007 σχετικά με την απαγόρευση της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και της άσκησης επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα από πρόσωπα που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο, με έδρα σε άλλο κράτος - μέλος, το οποίο δεν υπόκειται στην Οδηγία 2009/65/ΕΚ, ή με έδρα σε τρίτο κράτος, για παράβαση του άρθρου 92 του ν. 4099/2012 σχετικά με την απαίτηση άδειας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διάθεση στην Ελλάδα μεριδίων οργανισμού συλλογικών επενδύσεων.*
- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 41 του ν. 4209/2013 σχετικά με την εμπορική προώθηση στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών ΟΕΕ σε ιδιώτες επενδυτές, (άρθρο 43 της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ) μόνο από ΑΕΔΟΕΕ ή άλλον ΔΟΕΕ που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα με βάση το διαβατήριο των διατάξεων του Μέρους Α΄ (άρθρα 1−53).*

- *Επιβολή προστίμου σε έξι (6) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 3 του ν. 3016/2002 σχετικά με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας που έχει εισηγμένες μετοχές ή άλλες κινητές αξίες σε ρυθμιζόμενη χρηματιστηριακή αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα.*

- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) φυσικά πρόσωπα για παράβαση των άρθρων 14 & 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με τις πληροφορίες που υποχρεούνται να διαβιβάζουν στον εκδότη σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών ή άσκησης σημαντικών ποσοστών δικαιωμάτων ψήφου, το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών, καθώς και την ταυτόχρονα υποβολή τους στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*

- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 26 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση του εκδότη να παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς* των κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 23 πληροφοριών ή εγγράφων.

- *Επιβολή προστίμου σε επτά (7) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 σχετικά με την υποχρέωση κάθε οντότητας δημοσίου συμφέροντος να διαθέτει επιτροπή ελέγχου η οποία αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη.*

- *Επιβολή προστίμου σε τρία (3) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης ή απόπειρα χειραγώγησης αγοράς μέσω των οικονομικών καταστάσεων.*

Διευκρινίζεται ότι όλα τα πρόστιμα που επιβάλλονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν εισπράττονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η είσπραξη των προστίμων (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που επιβάλλονται σε αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα) γίνεται από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. καθότι τα πρόστιμα αποτελούν δημόσια έσοδα. Η υποχρέωση της Ε.Κ συνίσταται στη αποστολή των σχετικών χρηματικών καταλόγων στις Δ.Ο.Υ για τη βεβαίωση των εν λόγω προστίμων. Η συνολική αξία των προστίμων που επέβαλε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2023 ανήλθε στα €785.500,00 ευρώ. Η κατανομή των προστίμων αυτών ανά εποπτευόμενο φορέα παρουσιάζεται στον Πίνακα 30.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Αριθμός και αξία προστίμων, 2023

Αριθμός περιπτώσεων	Φορέας	Αξία προστίμου (ευρώ)
12	ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΤΡΑΠΕΖΕΣ	72.000
24	Εισηγμένες εταιρίες	358.000
5	Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	50.000
22	Φυσικά Πρόσωπα	305.500
Σύνολο: 63		785.500

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που λειτουργεί βάσει του άρθ. 6 παρ. 6 του ν. 4557/2018, έχει σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων φορέων προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται ως προς την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα διενεργεί ελέγχους στους εποπτευόμενους φορείς και παράλληλα, για τις ύποπτες συναλλαγές που ενδεχομένως εντοπίζονται, υποβάλλει αναφορές προς την ανεξάρτητη Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Κατά το 2023 η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, διενέργησε, στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας, είκοσι πέντε (25) επιτόπιους ελέγχους , έναντι οκτώ (8) το 2022 σε εποπτευόμενες εταιρείες και ειδικότερα σε:

- *δύο (2) Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ),*
- *τέσσερεις (4) Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ),*
- *δύο (2) Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΕΔΑΚΕΣ),*
- *δύο (2) Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ),*
- *ένα (1) υποκατάστημα ΑΕΔΟΕΕ,*
- *έντεκα (11) Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) και*
- *τρείς (3) Παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής εικονικών νομισμάτων με παραστατικά νομίσματα.*

Από τις παραπάνω εταιρίες που ελέγχθηκαν μέσα στο έτος και έχει ολοκληρωθεί η διοικητική διαδικασία: α) διαπιστώθηκε παραβίαση της νομοθεσίας επιβάλλοντας πρόστιμο 10.000 € σε μια (1) ΑΕΠΕΥ και β) διαπιστώθηκαν κάποιες ελλείψεις, κυρίως ως προς τις ακολουθούμενες διαδικασίες σχετικά με το ΞΧ/ΧΤ σε δύο (2) ΑΕΕΔ στις οποίες απευθύνθηκαν έγγραφες συστάσεις.

Στο πλαίσιο της εποπτείας, οι εποπτευόμενες εταιρείες υπέβαλαν στην Ε.Κ. ηλεκτρονικά την Ετήσια Έκθεση των Υπεύθυνων Συμμόρφωσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αφορούσε το έτος 2022, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, μέσω της εγκατάστασης εξειδικευμένης μηχανογραφικής εφαρμογής που απέκτησε σχετικά πρόσφατα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η οποία συνεχώς αναβαθμίζεται με τη συμβολή των στελεχών της Μονάδας.

Οι Ετήσιες Εκθέσεις που αφορούν το έτος 2023 θα υποβληθούν από τις εταιρείες μέσω της ως άνω μηχανογραφικής εφαρμογής μέχρι τις 31 Μαρτίου 2024.

Οι πληροφορίες από τις Ετήσιες Εκθέσεις θα χρησιμοποιηθούν για την Αποτίμηση Κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που εμφανίζει κάθε εποπτευόμενη εταιρεία και θα συνταχθεί Πρόγραμμα Ελέγχου, με βάση την οποία θα γίνει η επιλογή των εταιρειών του δείγματος που θα ελεγχθούν κατά την προσεχή περίοδο.

Επιπρόσθετα, τα στελέχη της Μονάδας επισκοπούν επικουρικά τις υποβληθείσες διαδικασίες σχετικά με το ΞΧ/ΧΤ των προς αδειοδότησης εταιρειών από τη Δ/νση Φορέων υποβάλλοντας τα σχόλιά τους και χειρίζονται τις υποβαλλόμενες καταγγελίες.

Κατά το 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως ενημέρωση προς τις εποπτευόμενες εταιρίες ανάρτησε στην ιστοσελίδα της (http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/mlaundering1) μεταξύ άλλων:

- *Τρείς (3) ανακοινώσεις σχετικά με τα δελτία τύπου της FATF για τις χώρες και περιοχές που είναι υψηλού κινδύνου όσον αφορά το ξέπλυμα χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.*
- *Τρείς (3) ανακοινώσεις της FATF σχετικά με τις χώρες και περιοχές που παρουσιάζουν στρατηγικές αδυναμίες στον τομέα του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.*

Μέσα στο 2023 ενεγράφησαν στα σχετικά Μητρώα Παρόχων Υπηρεσιών κρυπτονομισμάτων που τηρούνται ηλεκτρονικά από την ΕΚ τέσσερεις (4) εταιρείες ως Πάροχοι υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και ως Πάροχοι υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών και μια (1) εταιρεία αποκλειστικά και μόνο ως Πάροχος υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Επίσης, εντός του ίδιου έτους ένας (1) Πάροχος διεγράφη από τα εν λόγω μητρώα.

Μέσα στο ίδιο έτος, στέλεχος της Ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας συμμετείχε στο πλαίσιο των αμοιβαίων αξιολογήσεων της FATF ως αξιολογητής στην αξιολόγηση του Κατάρ.

Τέλος, εντός του 2023 τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας συμμετείχαν μεταξύ άλλων στα παρακάτω σεμινάρια, συνέδρια, ολομέλειες, ομάδες εργασίες:

- *στις τηλεδιασκέψεις για τέσσερα (4) κολλέγια εποπτών για εποπτευόμενες εταιρείες που ανήκουν σε τραπεζικούς ομίλους και αλλοδαπής ΑΕΔΟΕΕ με υποκατάστημα στην Ελλάδα,*
- *στις τηλεδιασκέψεις της διαρκούς επιτροπής AML Standing Committee της EBA,*
- *στις τηλεδιασκέψεις με την ομάδα εργασίας της EBA για το EuReCa ('European Reporting system for material CFT/AML weaknesses'),*
- *στις ομάδες εργασίας και ομάδες συντονισμού για την επικαιροποίηση της Έκθεσης Εκτίμησης Εθνικού Κινδύνου ΞΧ/ΧΤ,*
- *στην ομάδα εργασίας για την προετοιμασία στους πολιτικούς διαλόγους για τον Κανονισμό AMLR και την Οδηγία AMLD,*
- *σε συνέδριο της FATF-INTERPOL Roundtable Engagement (FIRE) II "IGNITING GLOBAL ASSET RECOVERY",*
- *στο IOSCO webinar, World Investor Week 2023.*

Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς

Το καθεστώς πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018 ρυθμίζεται από την απόφαση 18/809/21.2.2018 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β΄859/12.3.2018), κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 του ν. 4514/2018 (ΦΕΚ Α 14). Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΔΟΕΕ, να απασχολούν κατά την παροχή των επενδυτικών και λοιπών υπηρεσιών πρόσωπα που διαθέτουν Πιστοποιητικό Καταλληλότητας.

Το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας αναφέρεται σε οκτώ ειδικές κατηγορίες παροχής υπηρεσιών ως εξής: (α1): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους χρηματαγοράς, (α2): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε παράγωγα προϊόντα, (β): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, τίτλους χρηματαγοράς, παράγωγα προϊόντα και σε σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα, (β1): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους της χρηματαγοράς, (γ): Διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών, (δ): Εκπόνηση αναλύσεων σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή εκδότες, (ε):Διάθεση μεριδίων ή μετοχών ΟΣΕΚΑ ή άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, (στ1): Εκκαθάριση συναλλαγών επί κινητών αξιών, και (στ2): Εκκαθάριση συναλλαγών επί παραγώγων.

Το Πιστοποιητικό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον το υποψήφιο πρόσωπο επιτύχει στις εξετάσεις πιστοποίησης (τόσο στα ειδικά θέματα όσο και στο νομοθετικό πλαίσιο) ή έχοντας εργαστεί ως ασκούμενος συμμετέχει σε σεμινάρια πιστοποίησης και επιτύχει στις εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1), (ε), (στ1) και (στ2), ή είναι κάτοχος ισοδύναμων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί ή αναγνωριστεί από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της κεφαλαιαγοράς των μελών της IOSCO και επιτύχει στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς».

Επιπρόσθετα, η χορήγηση πιστοποιητικού προϋποθέτει την εκπλήρωση κριτηρίων καταλληλότητας, όπως η ικανοποίηση ελάχιστων προϋποθέσεων προσωπικής αξιοπιστίας και, ανάλογα με το πιστοποιητικό, ελάχιστων τυπικών προσόντων.

Το χορηγούμενο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πιστοποιητικό έχει ισχύ πέντε έτη, το οποίο ανανεώνεται είτε μέσω συμμετοχής σε σεμινάριο επιμόρφωσης με αντικείμενο τις εξελίξεις στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, είτε μέσω επιτυχούς συμμετοχής στις εξετάσεις στο νομοθετικό πλαίσιο, είτε χωρίς τη συμμετοχή στο Σεμινάριο Επιμόρφωσης ή την επιτυχή συμμετοχή στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, εφόσον το πιστοποιημένο πρόσωπο διαθέτει συγκεκριμένη προϋπηρεσία.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, το 2023 υποβλήθηκαν 482 αιτήσεις συμμετοχής στις εξετάσεις ή στα σεμινάρια που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια του έτους (Μάρτιος, Μάιος και Νοέμβριος) και χορηγήθηκαν 190 πιστοποιητικά, έναντι 360 αιτήσεων που υποβλήθηκαν και 175 πιστοποιητικών που χορηγήθηκαν το 2022. Ειδικότερα, χορηγήθηκαν 65 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α1), 51 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α2), 26 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β1), 28 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β), 6 πιστοποιητικά της ειδικότητας (γ), 1 πιστοποιητικό της ειδικότητας (δ), 8 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ1) και 5 πιστοποιητικά της ειδικότητας

(στ2). Επίσης, το 2023 χορηγήθηκαν 11 πιστοποιητικά χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις ύστερα από αίτημα εξαίρεσης για αναγνώριση ισοτιμίας και συμμετοχή στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς». Τέλος το 2023 ανανεώθηκαν 106 πιστοποιητικά η ισχύς των οποίων έληγε 31.12.2023, ενώ διαγράφηκαν από τον συγκεντρωτικό κατάλογο πιστοποιημένων προσώπων 98 πιστοποιημένα πρόσωπα των οποίων το πιστοποιητικό έληγε την 31.12.2023 και δεν το ανανέωσαν. Ο συνολικός αριθμός πιστοποιημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσώπων ανήλθε στο τέλος του 2023 στα 2999 άτομα.

Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών

Στο πλαίσιο της ενεργούς εποπτείας της αγοράς κεφαλαίου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και αναφορές επενδυτών ή άλλων προσώπων (νομικών ή φυσικών) για ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς από εποπτευόμενους φορείς σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με το Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξετάζει τις καταγγελίες κατά εποπτευόμενων από αυτή φορέων αποκλειστικά και μόνο ως προς την τήρηση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και όπου διαπιστώνει παραβάσεις επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις, οι οποίες δημοσιοποιούνται.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν αποτελεί οργανισμό διαμεσολάβησης για την επίλυση διαφορών και δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που ανάγονται σε ιδιωτική διαφορά.

Οι καταγγελίες διερευνώνται κατά κύριο λόγω με βάση τον αύξοντα αριθμό καταχώρησής τους, σύμφωνα με τον αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων εγγράφων. Ο χρόνος διεκπεραίωσης μιας καταγγελίας εξαρτάται από το περιεχόμενο της καθώς και από τις παραβάσεις που ενδεχομένως προκύπτουν.

Η διεκπεραίωση των αναφορών αυτών ακολουθεί την εξής διαδικασία:

- *Αποστολή διερευνητικών επιστολών στους καταγγελλόμενους.*
- *Αξιολόγηση των προσκομισθέντων στοιχείων.*
- *Εφόσον δεν διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, η καταγγελία τίθεται στο αρχείο και ενημερώνεται σχετικά ο αποστολέας της καταγγελίας ή της αναφοράς.*
- *Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ο αποστολέας της καταγγελίας ενημερώνεται μετά το τέλος της διεκπεραίωσής της εγγράφως.*

Κατά το 2023, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς 152 καταγγελίες/ αναφορές έναντι 146 καταγγελιών/ αναφορών το 2022, 194 καταγγελιών/ αναφορών το 2021, 147 καταγγελιών/ αναφορών το 2020, 85 καταγγελιών/ αναφορών το 2019 και 116 το 2018, ενώ διεκπεραιώθηκαν 204 καταγγελίες, έναντι 178 καταγγελιών το 2022. Περαιτέρω το Τμήμα Επικοινωνίας προέβη, κατόπιν εξέτασης σχετικών καταγγελιών και στο πλαίσιο προστασίας των επενδυτών, σε 69 ανακοινώσεις προειδοποιήσεις προς το επενδυτικό κοινό αναφορικά με απατηλές διαδικτυακές πλατφόρμες και παράνομες ενέργειες φυσικών προσώπων με σκοπό την εξαπάτηση επενδυτών. Τέλος, το Τμήμα Επικοινωνίας προέβη σε ενημέρωση του επενδυτικού κοινού αναφορικά με τις διαδικτυακές επενδυτικές απάτες και τους τρόπους προστασίας των επενδυτών από αυτές καθώς και σχετικά με τα πρόσωπα που δύνανται να παράγουν επενδυτικές συστάσεις και τις υποχρεώσεις που έχουν όσον αφορά την αντικειμενική παρουσίαση συστάσεων και τη δημοσιοποίηση συμφερόντων ή σύγκρουσης συμφερόντων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

*Κατά το έτος **2023** η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών (ΔΝΥ) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) ασχολήθηκε με σημαντικό αριθμό δικαστικών υποθέσεων, παρείχε σε πολλές περιπτώσεις τη γνωμοδοτική και συμβουλευτική της συνδρομή προς τις υπηρεσίες της ΕΚ, ενώ συμμετείχε ενεργά στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα δραστηριοποιήθηκε στους παρακάτω τομείς:*

1. Δικαστικές υποθέσεις

*Κατά το **2023** αντιμετωπίστηκαν από την ΔΝΥ οι εξής δικαστικές υποθέσεις:*

*α. Ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων (ΣτΕ, Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, Διοικητικά Πρωτοδικεία) συζητήθηκαν **68** υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.*

*Επίσης περιλαμβάνονται **2** υποθέσεις που συζητήθηκαν ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου, στις οποίες παραστάθηκαν εξωτερικοί δικηγόροι.*

*Συντάχθηκαν και κατατέθηκαν από τους δικηγόρους της ΔΝΥ εκθέσεις απόψεων, υπομνήματα ή σημειώματα σε διοικητικά δικαστήρια σε άλλες **22** υποθέσεις, οι οποίες όμως τελικώς δεν συζητήθηκαν μέσα στο 2023, λόγω αναβολής εξαιτίας της αποχής ή για άλλο λόγο.*

*β. Ενώπιον ποινικών δικαστηρίων συζητήθηκαν **51** υποθέσεις με συμμετοχή της ΕΚ, είτε κατόπιν μηνύσεώς της είτε αυτεπαγγέλτως. Η ΔΝΥ προετοίμασε άλλες **9** ποινικές υποθέσεις ενώπιον των προανακριτικών αρχών.*

*γ. Ενώπιον αστικών δικαστηρίων συζητήθηκαν **4** υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.*

*δ. Τέλος συντάχθηκαν σημειώματα για **9** προδικαστικά ερωτήματα που εκδικάζονταν ενώπιον ευρωπαϊκών δικαστηρίων.*

*2. Εισήγηση και άσκηση ενδίκων μέσων σε **21** περιπτώσεις.*

3. Παροχή νομικής συνδρομής

*Η ΔΝΥ παρείχε τη νομική της συνδρομή στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΚ σε **299** περιπτώσεις. Συγκεκριμένα δικηγόροι της ΔΝΥ:*

- *Συνέταξαν **50** γνωμοδοτήσεις για διάφορα σοβαρά νομικά ζητήματα.*

- *Συνέταξαν **61** σημειώματα με τα οποία απαντούσαν σε διάφορα νομικά ερωτήματα*

- *Παρείχαν επίσης σε **178** περιπτώσεις την συμβουλευτική νομική συνδρομή τους με τη μορφή παρατηρήσεων ή διορθώσεων (χωρίς τη σύνταξη σημειώματος ή γνωμοδότησης), κατά τη σύνταξη των επιστολών για την άσκηση του δικαιώματος ακρόασης, κατά την κατάρτιση εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή, κατά τη σύνταξη των ατομικών αποφάσεων του ΔΣ και της ΕΕ, κατά την κατάρτιση προκηρύξεων και συμβάσεων και για διάφορα άλλα ζητήματα.*

4. Συμμετοχή στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο.

*Δικηγόροι της ΔΝΥ συμμετείχαν στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ και ειδικότερα στην κατάρτιση νομοσχεδίων και τροπολογιών (**26** περιπτώσεις) και στην κατάρτιση κανονιστικών αποφάσεων σε **25** περιπτώσεις. Συμμετείχαν, επίσης, σε ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση υφιστάμενων κανονισμώς και οδηγιών ή για την επεξεργασία προτάσεων εκτελεστικών μέτρων σε **2** περιπτώσεις.*

5. Δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν στην ΕΚ μέσα στο 2022.

*Μέσα στο **2023** επιδόθηκαν στην ΕΚ **60** δικαστικές αποφάσεις. Από αυτές:*

- ***33** έκριναν **<u>υπέρ</u>** της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, απορρίπτοντας προσφυγές, ανακοπές, αγωγές κατά αυτής ή δεχόμενες αιτήσεις αναίρεσης και εφέσεις της ΕΚ.*

- ***4** έκριναν **<u>μερικώς υπέρ</u>** της ΕΚ, δεχόμενες μερικώς προσφυγές και ανακοπές κατά αυτής, κυρίως με μείωση των επιβληθέντων προστίμων.*

- ***3** έκριναν **<u>σε βάρος</u>** της ΕΚ, δεχόμενες προσφυγές, ανακοπές και αιτήσεις αναίρεσης κατά αυτής ή απορρίπτοντας αιτήσεις αναίρεσης ή εφέσεις της ΕΚ.*

- ***2** ήταν **αναβλητικές ή παραπεμπτικές ή καταργητικές** της δίκης.*

6. *Εξωδικαστικός συμβιβασμός.*

7. Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις.

Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν μέσα στο 2023 στην ΕΚ ήταν οι εξής:

ΣτΕ 1672/2022 (Υπέρ της ΕΚ)

Απορριπτική απόφαση αιτήσεως περί αναιρέσεως απόφασης του ΔΕΑ με την οποία είχε απορριφθεί προσφυγή κατά απόφασης επιβολής προστίμου για παράβαση του άρθρου 7 παρ.1, 2 (α) του ν. 3340/2005 (χειραγώγηση μετοχής).

*Με την απόφαση κρίνεται, μεταξύ άλλων, ότι όπως προκύπτει από τη διατύπωση των ανωτέρω διατάξεων και επισημαίνεται και στην αιτιολογική έκθεση του νόμου, η έννοια της χειραγώγησης μέσω συναλλαγών δίδεται κατά τρόπο αντικειμενικό, χωρίς δηλαδή να υπεισέρχονται υποκειμενικά στοιχεία στον ορισμό, όπως η πρόθεση ή ο σκοπός του χειραγωγού, τα οποία συνεπώς δεν αποτελούν αντικείμενο απόδειξης προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η παράβαση, αλλά αρκεί η επέλευση του αποτελέσματος, να δίδονται, δηλαδή, ή να είναι πιθανόν να δοθούν παραπλανητικές ενδείξεις ως προς την τιμή του χρηματοπιστωτικού μέσου ή να διαμορφώνεται αυτή σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο. Εξ άλλου, ο ορισμός της απαγορευόμενης χειραγώγησης δεν δίδεται με αναφορά στα υποκείμενα τέλεσης, αλλά με την περιγραφή των ενεργειών που δύνανται, ως εκ των συνεπειών τους, να στοιχειοθετούν το εγχείρημα της χειραγώγησης. Σύμφωνα δε με το άρθρο 23 παρ. 1 του νόμου η διοικητική κύρωση επιβάλλεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο παραβιάζει την απαγόρευση, διάταξη που στοιχεί με την απαίτηση του άρθρου 5 της οδηγίας 2003/6 (τα κράτη μέλη απαγορεύουν σε κάθε πρόσωπο να προβαίνει σε χειραγώγηση της αγοράς), αλλά και του άρθρου 14 (επιβολή αποτελεσματικών μέτρων κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη μη συμμόρφωση με τις θεσπισθείσες διατάξεις). **Τούτων έπεται ότι όταν το εγχείρημα της χειραγώγησης πραγματώνεται από περισσότερα πρόσωπα που ενεργούν από κοινού, η παράβαση δεν τελείται μόνο από τα πρόσωπα που εμφανίζονται να έχουν διενεργήσει τις συναλλαγές ή να έχουν δώσει τις σχετικές εντολές, αλλά και από τα πρόσωπα που παρέχουν ενεργό συνδρομή στην μέσω διενέργειας συναλλαγών ή εντολών χειραγώγηση της αγοράς . Τέλος κρίνεται ότι δεν απαιτείται για τη νομιμότητα της αιτιολογίας της πράξης επιβολής κύρωσης να προσδιορίζεται το ύψος στο οποίο θα είχε διαμορφωθεί η τιμή της μετοχής εάν δεν είχαν μεσολαβήσει οι συναλλαγές.***

ΣτΕ 1150/2022 (Υπέρ της ΕΚ)

*Απόφαση με την οποία γίνεται **δεκτή αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**, αναιρείται και αναπέμπεται στο ΔΕΑ για νέα κρίση, απόφαση ΔΕΑ με την οποία είχε ακυρωθεί απόφαση του ΔΣ της ΕΚ με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο για παράβαση του άρθρου 7 παρ.1 και 2γ, 3δ του ν. 3340/2005 (διάδοση ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών μέσω οικονομικών καταστάσεων).*

*Με την απόφαση ΣτΕ κρίνεται, μεταξύ άλλων, ότι, σε αντίθεση προς τις υπαγόμενες στις περιπτώσεις α και β της παρ.2 του άρθρου 7 ν. 3340/2005 παραβάσεις, κατά ρητή πρόβλεψη των οποίων η διενέργεια συναλλαγών ή εντολών είναι απαραίτητο στοιχείο για τη διαπίστωση των εν λόγω παραβάσεων, για τη διαπίστωση της παράβασης της διακριτής κατηγορίας της περ. γ της παρ.2 του άρθρου 7 δεν αποτελεί αναγκαίο στοιχείο η διενέργεια συναλλαγών ή οικείων εντολών, αλλά η χειραγώγηση της αγοράς είναι δυνατό να συντελείται με μόνη τη διάδοση ψευδών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών με οποιοδήποτε τρόπο και ειδικότερα – εν προκειμένω- μέσω των οικονομικών καταστάσεων, ως ενέχουσα σε κάθε περίπτωση κίνδυνο παραπλάνησης του επενδυτικού κοινού. **Κατά την απόφαση του ΣτΕ, η ανωτέρω ερμηνεία συνάδει με τους σκοπούς της οδηγίας 2003/6/ΕΚ, οι οποίοι θα διακυβεύονταν αν το πεδίο εφαρμογής των σχετικών διατάξεων περιοριζόταν με την υπαγωγή σε αυτό της επιχειρούμενης μέσω διάδοσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών χειραγώγησης αποκλειστικώς στην περίπτωση που οι σχετικές κινητές αξίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο συναλλαγής σε οργανωμένη αγορά.***

ΣτΕ 1223/2023 (Υπέρ της ΕΚ)

Απορριπτική απόφαση αιτήσεως περί αναιρέσεως απόφασης του ΔΕΑ με την οποία είχε απορριφθεί προσφυγή κατά απόφασης επιβολής προστίμου για παράβαση του άρθρου 7 παρ.1, 2 (α) του ν. 3340/2005 (χειραγώγηση μετοχής).

Με την απόφαση ΣτΕ κρίνεται, μεταξύ άλλων, ότι για να υπάρχει αθέμιτη χειραγώγηση της αγοράς, αρκεί να διαπιστώνεται η ύπαρξη παρέμβασης που επέδρασε με οποιονδήποτε τρόπο στην τιμή κλεισίματος, χωρίς να ενδιαφέρει αυτό καθεαυτό ούτε το αριθμητικό αποτέλεσμα (αύξηση ή μείωση ή σταθεροποίηση τιμής) ούτε το εύρος της διαφοράς μεταξύ τεχνητής και κανονικής τιμής, όπως η διαφορά αυτή προκύπτει από τη σύγκριση των τιμών με και χωρίς την παρέμβαση. Ως εκ τούτου, οι σχετικές διατάξεις δεν καθορίζουν, ούτε προκύπτει από αυτές ερμηνευτικά κάποιο ειδικό κριτήριο ή μέθοδος υπολογισμού της διαμόρφωσης της τιμής σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο, η διαπίστωση δε αυτή, ως κρίση περί πραγμάτων, ***απόκειται στην με βάση τα στοιχεία και δεδομένα της υπόθεσης ουσιαστική εκτίμηση της Διοίκησης και των δικαστηρίων της ουσίας, καθώς και στην ελεύθερη εκτίμηση από αυτά των ενώπιόν τους αποδείξεων.***

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο παρακολούθησης της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) συγκέντρωσε από τις ΑΕΔΑΚ στοιχεία για τα έτη 2016-2022 σχετικά με τις επιβαρύνσεις που θέτουν τα αδειοδοτημένα από την ΕΚ αμοιβαία κεφάλαια (Α/Κ). Η ανάλυση των στοιχείων αυτών από τη Διεύθυνση Μελετών, έγινε τόσο σε συγκεντρωτικό επίπεδο, όσο και ανά κατηγορία Α/Κ (μετοχικά, ομολογιακά, διαχείρισης διαθεσίμων, funds of funds, σύνθετα) και ανά κατηγορία επιβάρυνσης (προμήθεια διάθεσης, προμήθεια εξαγοράς, τρέχουσες επιβαρύνσεις και αμοιβή απόδοσης).

Από την επεξεργασία των στοιχείων που υπέβαλαν οι ΑΕΔΑΚ προκύπτουν τα ακόλουθα:

Το 2022 δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα 14 ΑΕΔΑΚ , όπως και το 2021, το 2020 και το 2019, έναντι 15 ΑΕΔΑΚ τα έτη 2018 και 2017 και 14 το 2016. Ο αριθμός των υπό διάθεση αμοιβαίων κεφαλαίων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων, στο τέλος του 2022 ήταν 236 (157 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων). Αναλυτικότερα, ανά κατηγορία Α/Κ, ο αριθμός Α/Κ είχε ως εξής, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων: 69 μετοχικά, 79 ομολογιακά, 43 μικτά, 9 διαχείρισης διαθεσίμων, 16 μετοχικά FoFs, 11 μικτά FoFs, 3 ομολογιακά FoFs και, τέλος, 6 σύνθετα Α/Κ.

Ειδικότερα, στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται για τα έτη 2016-2022, ο αριθμός των Α/Κ, τόσο λαμβάνοντας όσο και μη λαμβάνοντας υπόψη ως διαφορετικά Α/Κ τις διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων των Α/Κ. Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των προαναφερθεισών επιβαρύνσεων για τα ίδια έτη (2016-2022) τόσο για το σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών (Σύνολο Α/Κ) όσο και για τις επί μέρους κατηγορίες Α/Κ (δηλαδή Μικτά, Ομολογιακά, Μετοχικά, Μικτά FoFs, Ομολογιακά FoFs, Μετοχικά FoFs, Διαχείρισης Διαθεσίμων και Σύνθετα).

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία το 2022 για ***το σύνολο των Α/Κ*** *προκύπτει ότι οι* ***προμήθειες διάθεσης κινήθηκαν καθοδικά****, διαμορφούμενες σε 0,31%, έναντι 0,33% το 2021, 0,30% κατά έτη 2020 και 2019, 0,31% το 2018, 0,40% το 2017 και 0,47% το 2016.*

Οι ***τρέχουσες επιβαρύνσεις για το σύνολο των Α/Κ κινήθηκαν ανοδικά*** *διαμορφούμενες στο 1,66% έναντι 1,63% το 2021 και το 2020, 1,91% το 2019, 2,08% το 2018, 2,36% το 2017 και 2,28% το 2016.*

Οι ***προμήθειες εξαγοράς/εξόφλησης για το σύνολο των Α/Κ κινήθηκαν ανοδικά*** *και διαμορφώθηκαν στο 0,28% το 2022, έναντι 0,23% το 2021, 0,24% το 2020, 0,25% το 2019, 0,24% το 2018, 0,31% το 2017 και 0,36% το 2016.*

Οι ***αμοιβές απόδοσης, για το σύνολο των Α/Κ κινήθηκαν καθοδικά*** *διαμορφούμενες στο 0,28% το 2022 έναντι 0,43% το 2021, 0.25% το 2020, 0,29% το 2019, 0,15% το 2018, 0,10% το 2017 και 0.03% το 2016.*

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Μέσοι όροι Επιβαρύνσεων ανά Κατηγορία Α/Κ & Αριθμός Α/Κ (2016-2022)

Κατηγορία	Περίοδος	Προμήθεια Διάθεσης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Προμήθεια Εξαγοράς ή Εξόφλησης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Τρέχουσες Επιβαρύνσεις (%)1	Αμοιβή Απόδοσης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)
ΣΥΝΟΛΟ Α/Κ	2022Υ	0,31%	0,28%	1,66%	0,28%	236	157
	2021Υ	0,33%	0,23%	1,63%	0,43%	218	148
	2020Υ	0,30%	0,24%	1,63%	0,25%	217	152
	2019Υ	0,30%	0,25%	1,91%	0,29%	207	146
	2018Υ	0,31%	0,24%	2,08%	0,15%	203	145
	2017Υ	0,40%	0,31%	2,36%	0,10%	172	150
	2016Υ	0,47%	0,36%	2,28%	0,03%	161	160
ΜΙΚΤΑ	2022Υ	0,49%	0,36%	1,83%	0,48%	43	34
	2021Υ	0,59%	0,29%	1,69%	0,47%	43	35
	2020Υ	0,59%	0,31%	1,69%	0,09%	41	35
	2019Υ	0,54%	0,36%	1,97%	0,56%	38	31
	2018Υ	0,54%	0,34%	2,15%	0,03%	39	31
	2017Υ	0,74%	0,45%	2,33%	0,22%	31	29
	2016Υ	0,61%	0,47%	2,28%	0,04%	31	30

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ	2022Y	0,22%	0,26%	1,09%	0,33%	79	46
	2021Y	0,20%	0,18%	1,07%	0,10%	66	41
	2020Y	0,19%	0,20%	1,04%	0,02%	70	45
	2019Y	0,20%	0,20%	1,21%	0,29%	69	45
	2018Y	0,21%	0,21%	1,44%	0,00%	54	36
	2017Y	0,24%	0,23%	1,53%	0,05%	41	36
	2016Y	0,33%	0,26%	1,56%	0,03%	33	33
ΜΕΤΟΧΙΚΑ	2022Y	0,28%	0,19%	2,24%	0,22%	69	42
	2021Y	0,29%	0,20%	2,14%	0,70%	68	40
	2020Y	0,29%	0,24%	2,14%	0,58%	67	43
	2019Y	0,31%	0,27%	2,56%	0,25%	59	40
	2018Y	0,34%	0,28%	2,83%	0,51%	56	39
	2017Y	0,41%	0,36%	3,13%	0,12%	53	45
	2016Y	0,45%	0,38%	3,10%	0,05%	50	50
ΜΙΚΤΑ FoFs	2022Y	0,05%	0,12%	1,63%	0,11%	11	9
	2021Y	0,08%	0,13%	1,51%	0,08%	9	8
	2020Y	0,07%	0,17%	1,62%	0,00%	8	6
	2019Y	0,11%	0,20%	1,88%	0,30%	8	6
	2018Y	0,11%	0,17%	2,19%	0,00%	9	7
	2017Y	0,26%	0,19%	2,39%	0,15%	7	7
	2016Y	0,04%	0,33%	2,04%	0,00%	8	8
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ FoFs	2022Y	0,04%	0,33%	0,87%	0,00%	3	2
	2021Y	0,07%	0,25%	0,85%	0,00%	4	3
	2020Y	0,06%	0,25%	1,16%	0,00%	4	3
	2019Y	0,04%	0,25%	1,38%	0,02%	4	3
	2018Y	0,04%	0,25%	1,45%	0,00%	4	3
	2017Y	0,10%	0,34%	1,71%	0,00%	3	3
	2016Y	0,00%	0,36%	1,56%	0,00%	3	3

ΜΕΤΟΧΙΚΑ FoFs	2022Y	0,28%	0,28%	2,62%	0,00%	16	11
	2021Y	0,29%	0,28%	2,65%	0,00%	16	11
	2020Y	0,29%	0,27%	2,80%	0,15%	16	11
	2019Y	0,29%	0,29%	3,22%	0,00%	18	12
	2018Y	0,40%	0,29%	3,41%	0,00%	18	12
	2017Y	0,36%	0,37%	3,97%	0,01%	17	12
	2016Y	0,58%	0,51%	3,89%	0,00%	12	12
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ	2022Y	0,01%	0,00%	0,46%	-	9	7
	2021Y	0,08%	0,07%	0,50%	-	10	8
	2020Y	0,10%	0,02%	0,50%	-	10	8
	2019Y	0,06%	0,00%	0,52%	-	10	8
	2018Y	0,01%	0,02%	0,57%	0,00%	22	16
	2017Y	0,00%	0,03%	0,65%	0,00%	18	16
	2016Y	0,00%	0,03%	0,65%	0,00%	16	16
ΣΥΝΘΕΤΑ	2022Y	1,92%	1,67%	1,03%	-	6	6
	2021Y	3,00%	2,00%	0,95%	-	2	2
	2020Y	3,00%	2,00%	0,74%	-	1	1
	2019Y	3,00%	0,50%	1,87%	-	1	1
	2018Y	3,00%	0,50%	1,87%	0,00%	1	1
	2017Y	3,00%	0,50%	1,87%	0,00%	2	2
	2016Y	2,00%	0,62%	1,43%	0,00%	8	8

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

[1] Εντός των τρεχουσών επιβαρύνσεων υφίστανται φορολογικές επιβαρυνσεις, όπως αυτές ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν. 4099/2012. Ειδικότερα, η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού προβλέπει ότι:
3. Η εταιρεία διαχείρισης στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου ή της ΑΕΕΜΚ, ή κατά περίπτωση, η ΑΕΕΜΚ του άρθρου 40, υποχρεούται σε καταβολή φόρου, ο οποίος λογίζεται καθημερινά επί του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, ή τυχόν επί μέρους επενδυτικών του τμημάτων. Μ ε την καταβολή του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του ΟΣΕΚΑ και των μεριδιούχων ή μετόχων του.

Ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής Επιτόκιο Αναφοράς), προσαυξανόμενου ως ακολούθως, αναλόγως της κατηγορίας κάθε ΟΣΕΚΑ ή τυχόν επί μέρους επενδυτικών του τμημάτων βάσει σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς:

α) για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς άνευ προσαυξήσεως,

β) για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ, κατά είκοσι πέντε εκατοστά της μονάδας (0,25),

γ) για μικτούς ΟΣΕΚΑ, κατά πέντε δέκατα της μονάδας (0,5),

δ) για μετοχικούς ΟΣΕΚΑ και για κάθε άλλη κατηγορία ΟΣΕΚΑ πλην των αναφερόμενων πιο πάνω περιπτώσεων, κατά μία (1) μονάδα.

«Ο οφειλόμενος φόρος κάθε εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερος:

α) του 0,025% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς,
β) του 0,175% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ,
γ) του 0,25% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μικτούς ΟΣΕΚΑ,
δ) του 0,375% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μετοχκούς και λοιπούς ΟΣΕΚΑ.»

Σημειώνεται ότι οι επιβαρύνσεις χωρίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες και νοούνται ως εξής:

Α. Εφάπαξ επιβαρύνσεις πριν ή μετά την επένδυση

1. ***Προμήθεια Διάθεσης*** *= το κόστος συμμετοχής στο αμοιβαίο κεφάλαιο*
2. ***Προμήθεια Εξαγοράς ή Εξόφλησης*** *= το κόστος αποχώρησης από το αμοιβαίο κεφάλαιο*

Β. Επιβαρύνσεις που καταβάλλονται από το ενεργητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου κατά τη διάρκεια ενός έτους:

1. ***Τρέχουσες επιβαρύνσεις:*** *υπολογίζονται με βάση τα αποτελέσματα του οικονομικού έτους και ενδέχεται να διαφέρουν από έτος σε έτος. Περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις προμήθειες διαχείρισης, θεματοφυλακής και αμοιβές νομικών και λοιπών συμβούλων, φορολογικές επιβαρύνσεις και λοιπά έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου. Δεν περιλαμβάνουν την αμοιβή απόδοσης και το κόστος των συναλλαγών επί των στοιχείων του χαρτοφυλακίου του αμοιβαίου κεφαλαίου, εκτός από τις προμήθειες διάθεσης και εξαγοράς που καταβάλλει το αμοιβαίο κεφάλαιο κατά την απόκτηση ή εξαγορά μεριδίων άλλου οργανισμού συλλογικών επενδύσεων.*
2. ***Αμοιβή απόδοσης:*** *υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της απόδοσης του αμοιβαίου κεφαλαίου και της απόδοσης του δείκτη αναφοράς που χρησιμοποιεί η εταιρεία διαχείρισης και ο οποίος επιλέγεται με βάση την επενδυτική πολιτική και τη στρατηγική του αμοιβαίου κεφαλαίου και αντανακλά το προφίλ κινδύνου-απόδοσης του αμοιβαίου κεφαλαίου.*

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται ανά εξάμηνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη ζήτηση χρηματοπιστωτικών μέσων και επενδυτικών υπηρεσιών από ιδιώτες επενδυτές, τον τρόπο διαφήμισης αυτών των μέσων από τις εποπτευόμενες εταιρείες και τον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες πελάτες ή/ και μεριδιούχοι επιλέγουν να επικοινωνούν με εποπτευόμενες εταιρείες. Επιπλέον, καταγράφει το ενδιαφέρον των επενδυτών και την παροχή από τις εποπτευόμενες εταιρείες καινοτόμων επενδυτικών προϊόντων. Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των στατιστικών στοιχείων χρησιμοποιούνται για τη διαμόρφωση άποψης, σχετικά με τις τάσεις που καταγράφονται κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελληνική αγορά. Επιπλέον, τα εν λόγω ευρήματα υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), με τη μορφή απαντήσεων σε σχετικά ερωτηματολόγια, όπως, αντίστοιχα, σχετικά στοιχεία υποβάλλονται και από τις υπόλοιπες εθνικές εποπτικές αρχές της ΕΕ στην ESMA, για τη διαμόρφωση άποψης σχετικά με αυτές τις τάσεις στις αγορές των κρατών μελών της ΕΕ.

Ειδικότερα, από τις εποπτευόμενες από την ΕΚ εταιρείες (επιχειρήσεις επενδύσεων, εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων, πιστωτικά ιδρύματα που έχουν αδειοδοτηθεί και παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες) ζητείται να αποστέλλουν ανά εξάμηνο στοιχεία για τον κύκλο εργασιών τους που προέρχεται από την παροχή συγκεκριμένων επενδυτικών υπηρεσιών (εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών, παροχή επενδυτικών συμβουλών και διαχείριση χαρτοφυλακίου), την αξία συναλλαγών αγοράς και πώλησης των πελατών τους επί επενδυτικών προϊόντων, τον αριθμό των ιδιωτών πελατών ή/και μεριδιούχων, κατά περίπτωση, τον τρόπο επικοινωνίας που αυτοί οι πελάτες/μεριδιούχοι έχουν επιλέξει για να επικοινωνούν με τις εταιρείες και, τέλος, τον τρόπο προώθησης/διαφήμισης επενδυτικών προϊόντων. Επίσης, ζητείται από τις εποπτευόμενες εταιρείες να αναφέρουν τον αριθμό των ιδιωτών πελατών τους που ζήτησαν ή εκδήλωσαν ενδιαφέρον για συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα ή στους οποίους παρείχαν ή προτίθενται να παρέχουν τα συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα.

ΚΟΜΒΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η πανευρωπαϊκή αλλά και διεθνής ανάπτυξη εταιρειών που χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (δηλαδή το FinTech) έχει επηρεάσει και την ελληνική πραγματικότητα οδηγώντας στη διαμόρφωση ενός εγχώριου οικοσυστήματος Fintech. Ειδικότερα, αρκετοί πάροχοι επενδυτικών υπηρεσιών, και γενικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, έχουν ξεκινήσει να διερευνούν τη χρήση τεχνολογικά καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών ή παρέχουν ήδη τέτοιου είδους προϊόντα και υπηρεσίες με στόχο την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, ενώ αυξανόμενος αριθμός επενδυτών ενδιαφέρεται ή χρησιμοποιεί ήδη ψηφιοποιημένα καινοτόμα προϊόντα και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω καναλιών ψηφιακής επικοινωνίας, κυρίως μέσω διαδικτύου και κινητών τηλεφώνων.

Στο πλαίσιο αυτό και με γνώμονα την προστασία των επενδυτών, τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας και της ακεραιότητας της αγοράς, τον Ιούλιο 2019, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημιούργησε Κόμβο Καινοτομίας με τους εξής στόχους:

(α) την παροχή υποστήριξης σε επιχειρήσεις που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν την εφαρμογή του υπάρχοντος ρυθμιστικού πλαισίου και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσής τους σε αυτό,

(β) την αλληλεπίδραση με τις εν λόγω επιχειρήσεις ώστε να εντοπισθούν και να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι αλλά και να αναδειχθούν τα οφέλη που ενδεχομένως συνοδεύουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες και να προαχθεί η υγιής ανάπτυξη του τομέα χρηματοοικονομικής καινοτομίας, και

(γ) τον εντοπισμό ανάγκης υποβολής νομοθετικών προτάσεων για τη διαμόρφωση ενός επωφελούς, ορθού και αναλογικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Ως εκ τούτου, μέσω της λειτουργίας του Κόμβου Καινοτομίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσβλέπει στην ανάπτυξη περιβάλλοντος καινοτόμων τεχνολογιών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που θα βασίζεται σε ασφαλείς λύσεις ώστε, αφενός, να μην υπονομευθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών στη χρηματοπιστωτική αγορά, αφετέρου, να επιτραπεί στις εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας να αναπτυχθούν με βιώσιμο τρόπο.

Ο Κόμβος Καινοτομίας απευθύνεται σε:

- *Νεοφυείς οντότητες (π.χ. startups) που σχεδιάζουν να δραστηριοποιηθούν στον χρηματοπιστωτικό κλάδο, σε τομείς αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και έχουν δημιουργήσει ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας πληροφοριών, ή*

- *Εταιρείες που εποπτεύονται ήδη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία χρηματοοικονομικής τεχνολογίας με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας πληροφοριών.*

Ενδεικτικά, οι ανωτέρω οντότητες ή εταιρείες δραστηριοποιούνται σε πεδία της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας που αφορούν σε εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence), Τεχνολογιών Κατανεμημένου Καθολικού (Distributed Ledger Technologies) και δραστηριότητες όπως Συμμετοχική χρηματοδότηση από το πλήθος (Equity-based Crowdfunding) και Κρυπτο-νομίσματα/ Κρύπτο-στοιχεία (Crypto-currencies/ crypto-assets).

Εντός του 2023, υποβλήθηκαν τρία αιτήματα συνδρομής έναντι τεσσάρων το 2022 και δέκα το 2021. Τα αιτήματα υποβλήθηκαν από αλλοδαπές οντότητες) και από κοινοπραξία εγχώριων φορέων. Οι πρώτες ενδιαφέρονταν για τη δραστηριοποίησή τους στην Ελλάδα ή την παρουσίαση προϊόντος/ εφαρμογής που διευκολύνει τη συμμόρφωση εταιρειών στο νομοθετικό πλαίσιο (RegTech). Η δε δεύτερη ενδιαφερόταν για συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε θέματα εκπαίδευσης. Τα αιτήματα αφορούν στα ακόλουθα: χρήση τεχνητής νοημοσύνης για την υποστήριξη της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, ειδικά την εκτίμηση καταλληλότητας (1 αίτημα), χρήση εφαρμογών τεχνολογίας DLT για τη διευκόλυνση πληρωμών (1 αίτημα) και, τέλος, παροχή εκπαιδευτικού προγράμματος σε θέματα κρυπτο-στοιχείων και blockchain (1 αίτημα).

Εκπρόσωπος της Ομάδας του Κόμβου Καινοτομίας συμμετέχει στις διασκέψεις του European Forum for Innovation Facilitators των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (European Supervisory Authorities, ESAs). Η συγκεκριμένη ομάδα έχει συγκροτηθεί (2019) με στόχο να λειτουργήσει ως κοινός τόπος επικοινωνίας των διευκολυντών καινοτομίας για την ανταλλαγή τεχνολογικών γνώσεων και εμπειριών από τη συνεργασία τους με καινοτόμες οντότητες, την παρουσίαση νομοθετικών πρωτοβουλιών των κρατών-μελών και την προώθηση κοινής προσέγγισης στην κανονιστική μεταχείριση καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και επιχειρησιακών μοντέλων, αυξάνοντας συνολικά το διμερή και πολυμερή συντονισμό και τη συνεργασία.

Τέλος, τα στελέχη της Ομάδας του Κόμβου Καινοτομίας, καθώς και στελέχη των εποπτικών Διευθύνσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συμμετείχαν, μαζί με εκπροσώπους και άλλων Εθνικών εποπτικών αρχών, σε συσκέψεις/ συζητήσεις στο πλαίσιο του πρώτου κύκλου λειτουργίας του European Blockchain Regulatory Sandbox. Ο εν λόγω θεσμός αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο την προώθηση της καινοτομίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ εποπτικών/ ρυθμιστικών αρχών και οντοτήτων που έχουν δημιουργήσει ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία ή ένα επιχειρησιακό μοντέλο που βασίζεται στη χρήση τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών (blockchain). Το αντικείμενο των συγκεκριμένων συσκέψεων είναι η διερεύνηση του τρόπου εφαρμογής του υφιστάμενου Ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου στις προτεινόμενες καινοτομίες με στόχο την άρση κανονιστικής και νομικής αβεβαιότητας. Ειδικότερα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε σε συζητήσεις που αφορούσαν τον χρηματοπιστωτικό κλάδο. Θα ακολουθήσουν δύο κύκλοι ακόμα σε ισάριθμα έτη λειτουργίας του European Blockchain Regulatory Sandbox.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τη χρήση του 2023, τα οποία συντάσσονται με βάση το Δημόσιο Λογιστικό, τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε 10.870 χιλ. ευρώ έναντι 8.586 χιλ. ευρώ το 2022. Στα εν λόγω έσοδα εμφανίζεται ποσό ύψους 1.058,96 χιλ ευρώ που αφορά στην εκτέλεση του έργου: «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Σχεδίου Βελτίωσης της Οργανωτικής Λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς» από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ, το οποίο ταυτόχρονα εμφανίζεται και ως έξοδο για την αποπληρωμή του ως άνω έργου εντός του 2023. Διευκρινίζεται άρα ότι το έργο «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Σχεδίου Βελτίωσης της Οργανωτικής Λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς» χρηματοδοτήθηκε εξ΄ ολοκλήρου από το ΠΔΕ και για το λόγο αυτό το ποσό 1.058,96 χιλ ευρώ εμφανίζεται ως έσοδο και στη συνέχεια ως έξοδο. Συνεπώς, η προαναφερόμενη αύξηση των εσόδων, εξαιρουμένου του ως άνω ποσού, αποδίδεται στην αύξηση κατά 12,4% των εισπράξεων από τις περιοδικές εισφορές και τέλη των εποπτευόμενων φορέων κατά κύριο λόγο εξαιτίας της αύξησης των εταιρικών πράξεων κατά το 2023 από τις εισηγμένες εταιρίες, της αύξησης της αξίας συναλλαγών της ρυθμιζόμενης αγοράς και της αύξησης εισφορών και τελών από αλλοδαπούς εποπτευόμενους φορείς, καθώς και στην αύξηση κατά 57,2% των προσόδων, συνέπεια της αύξησης των τιμών διαπραγμάτευσης των Ελληνικών Ομολόγων σε σχέση με αυτές που διαπραγματεύονταν εντός της προηγούμενης χρήσης.

Τα έξοδα στη χρήση του 2023 ανήλθαν σε 11.665 χιλ. ευρώ έναντι 10.465 χιλ. ευρώ το 2022, στα οποία περιλαμβάνεται και το ως άνω ποσό ύψους 1.058,96 χιλ ευρώ για την αποπληρωμή του προαναφερόμενου Έργου, το οποίο εμφανίζεται ταυτόχρονα και ως έσοδο του ίδιου έτους.

Στη διαμόρφωση των εξόδων για το 2023, μη συμπεριλαμβανομένου του ως άνω ποσού, συνέβαλλαν η αύξηση των κεφαλαιουχικών δαπανών κατά 475,8 χιλ., που αφορούν στην προμήθεια υλικού και λογισμικού

για την αναβάθμιση/επέκταση της πληροφοριακής υποδομής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά τη μετεγκατάσταση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στα νέα της γραφεία τον Δεκέμβριο του 2022, η δαπάνη για μισθώματα και κοινόχρηστα μειώθηκε κατά 364 χιλ ή 20,7% το 2023, ενώ υπήρξε και εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών κατά 189 χιλ. Ευρώ. Συνέπεια των ανωτέρω ήταν το αποτέλεσμα της χρήσης του 2023 να διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 795 χιλ. ευρώ έναντι ελλείμματος ύψους 1.880 χιλ ευρώ το 2022, μειωμένο κατά 57,7%, όπως εμφαίνεται στον κατωτέρω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2021-2023

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	2023 (ποσά σε ευρώ)	2022 (ποσά σε ευρώ)	2021 (ποσά σε ευρώ)	Ποσά επιμέρους μεταβολών 2023-2022 (ποσά σε ευρώ)	Ποσοστιαία μεταβολή 2023 – 2022
Σύνολο Εσόδων	**10.870.053,05**	**8.585.853,25**	**8.767.126,09**		**26,6%**
• Εισφορές εποπτευόμενων	8.712.022,24	7.747.984,14	7.898.651,46	964.038,10	12,4%
• Χρηματοοικονομικοί πρόσοδοι	856.726,63	544.864,40	662.019,78	311.862,23	57,2%
• Λοιπά έσοδα	242.344,18	293.004,71	206.454,85	-50.660,53	-17,3%
• Επιχορηγήσεις για μελέτες και έρευνες για αύξηση της αποδοτικότητας του ΝΠΔΔ	1.058.960,00	0,00	0,00		-
Σύνολο Εξόδων	**11.665.021,19**	**10.465.409,17**	**9.968.536,98**		**11,5%**
• Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	5.874.722,23	5.726.586,52	5.882.273,04	148.135,71	2,6%
• Μισθώματα-κοινόχρηστα	1.396.104,87	1.760.125,66	1.379.692,70	-364.020,79	-20,7%
• Κεφαλαιουχικές δαπάνες	644.087,75	168.270,90	376.596,05	475.86,85	282,8%
• Συνδρομές σε Διεθνείς Οργανισμούς	1.103.750,82	1.034.042,68	906.362,91	69.708,14	6,7%
• Λειτουργικά και λοιπά έξοδα	1.587.395,52	1.776.383,41	1.423.612,28	-188.987,89	-10,6%
• Μελέτες και έρευνες για αύξηση της αποδοτικότητας του ΝΠΔΔ	1.058.960,00	0,00	0,00		-
Καθαρό Αποτέλεσμα	**-794.968,14**	**-1.879.555,92**	**-1.201.410,89**		**-57,7%**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
(*) Σημειώνεται ότι τα στοιχεία των χρήσεων 2022 και 2021 είναι σύμφωνα με τους εγκεκριμένους από το Υπουργείο Οικονομικών απολογισμούς, ενώ τα στοιχεία του 2023 είναι σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority, ESMA) είναι ανεξάρτητη ευρωπαϊκή αρχή, η οποία σκοπό έχει τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω της εξασφάλισης της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (European System of Financial Supervision, ESFS), μαζί με τις άλλες δύο ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority, EBA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA), με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) καθώς και με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η ESMA επιτυγχάνει την αποστολή και τους στόχους της μέσα από τέσσερις δραστηριότητες:

• Αξιολόγηση των κινδύνων για τους επενδυτές, τις αγορές και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα

• Συμπλήρωση ενιαίου εγχειριδίου κανόνων για τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ

• Προώθηση της εποπτικής σύγκλισης, και

• Άμεση εποπτεία συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών φορέων

Το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA είναι το κατεξοχήν όργανο της ESMA με αποφασιστικές αρμοδιότητες για σημαντικά θέματα, μεταξύ άλλων για την έκδοση τεχνικών προτύπων (technical standards) και κατευθυντήριων γραμμών (guidelines), και επίσης εγκρίνει το πρόγραμμα εργασίας, την ετήσια έκθεση πεπραγμένων και τον προϋπολογισμό της ESMA.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως και οι εποπτικές αρχές των λοιπών 27 κρατών μελών, καθώς και των 3 χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) που συμμετέχουν ως μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Εποπτών της ESMA (Board of Supervisors) μέσω της Προέδρου της.

Από 1/1/2021, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, μετά την εκλογή της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τον Δεκέμβριο 2020, με ομοφωνία από το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA, ως μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης (Management Board) της ESMA, συμμετέχει σε αυτό για το χρονικό διάστημα έως τον Ιούνιο 2023. Με την επανεκλογή της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης της ESMA, τον Μάιο 2023, ανανεώθηκε η θητεία της για 2,5 επιπλέον έτη, έως Δεκέμβριο 2025. Το Συμβούλιο Διοίκησης της ESMA έχει κύριο ρόλο να διασφαλίζει την πιστή εκτέλεση της αποστολής της σύμφωνα με τον Κανονισμό της και επιβλέπει τα θέματα διαχείρισης και συντονισμού της ευρωπαϊκής Αρχής.

Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ενεργά, με εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη της, στις εργασίες των διαρκών επιτροπών (standing committees) και των λοιπών ομάδων εργασίας της ESMA. Ειδικότερα:

Μόνιμη Επιτροπή για την Ανάλυση Κινδύνων (Risk Standing Committee -RSC)

Η Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση κινδύνων και των αγορών κεφαλαίου (Μόνιμη Επιτροπή Κινδύνων (Risk Standing Committee)) συνδράμει την ESMA στην παρακολούθηση των εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Τα κύρια καθήκοντα της RSC είναι ο συντονισμός της παρακολούθησης και της αξιολόγησης κινδύνων στις αγορές κεφαλαίου, η συμβολή στις στρατηγικές προτεραιότητες της ESMA, μέσω της προαγωγής αποτελεσματικών αγορών και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, μεταξύ άλλων, με την ανάπτυξη δεικτών κινδύνου και προώθησης κοινών, για τις εθνικές εποπτικές αρχές, αναλυτικών μεθόδων, και την ανάλυση των τάσεων και εξελίξεων στις αγορές κεφαλαίου.

Η RSC επιμελείται, επίσης, τις μελέτες και εργασίες ανάλυσης της ESMA για τις τάσεις των εξελίξεων των αγορών κεφαλαίου που σχετίζονται με τη βιώσιμη χρηματοδότηση, την προστασία των ιδιωτών επενδυτών και την χρηματοοικονομική καινοτομία.

Στο πλαίσιο αυτό, η RSC συλλέγει πληροφόρηση βάσει ερωτηματολογίου από τα μέλη της και σύμφωνα με γενικότερες αναλύσεις επεξεργάζεται τα Οικονομικά Δελτία που δημοσιεύει η ESMA σε περιοδική βάση. Τα κείμενα αυτά είναι, μεταξύ άλλων:

-η εξαμηνιαία ανάλυση «Trends, Risks and Vulnerabilities» σχετικά με τις τάσεις, τους πιθανούς κινδύνους και τις ευπάθειες του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε όλο το εύρος των αγορών βλ. TRV Risk Monitor ESMA Report on Trends, Risks and Vulnerabilities, No. 1, 2023, ESMA50-165-2438/ 9 February 2023 και TRV Risk Monitor ESMA Report on Trends, Risks and Vulnerabilities, No. 2, 2023, ESMA50-1389274163-2681/ 31 August 2023

Επίσης, η RSC επεξεργάζεται μελέτες σε θέματα κεφαλαιαγοράς που εκπονεί είτε η ίδια η ESMA είτε σε συνεργασία με τα μέλη της. Η RSC, το 2023, πέρα από την επεξεργασία των περιοδικών εκδόσεων που αναφέρονται ανωτέρω, επικεντρώθηκε σε μελέτες που αφορούσαν σε θέματα όπως:

- η προετοιμασία και δημοσίευση της Ετήσιας Στατιστικής Έκθεσης της ESMA για τις επιδόσεις και τα κόστη των επενδυτικών προϊόντων λιανικής στην Ευρώπη του 2022 (ESMA 50-165-2357/30 January 2023),

-η προετοιμασία και δημοσίευση της Έκθεσης της ESMA για την Ευρωπαϊκή αγορά επενδυτικών κεφαλαίων χρηματαγοράς 2023 (ESMA50-165-2391/ 8 February 2023)

-η προετοιμασία και δημοσίευση της Έκθεσης της ESMA για τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, (ESMA50-165-2477/ 25 April 2023)

- η προετοιμασία και δημοσίευση της Έκθεσης της ESMA: ESMA TRV Risk Analysis Orderly Markets Evolution of EEA share market structure since MiFID II 2023 (ESMA50-524821-2954/ 30 October 2023)

-η προετοιμασία και δημοσίευση της Έκθεσης της ESMA για τις Αγορές Παραγώγων στην ΕΕ 2023 (ESMA 50-54821-2930/ 6 December 2023)

Τέλος, το 2023 οι εργασίες εντός της RSC επικουρήθηκαν από δύο ομάδες εργασίας (Working Groups), το Financial Stability and Risk Monitoring Working Group (FRWG) καθώς και το Investor Trends and Research Working Group (IRWG). Αναλυτικώτερα,

- *Η ομάδα εργασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την παρακολούθηση κινδύνων (FRWG): έχει στόχο την παρακολούθηση κινδύνων (μέσω της δημιουργίας δεικτών κινδύνου), την ανάλυση κινδύνων και την υποστήριξη της εποπτικής σύγκλισης (με τη χρήση δεδομένων) αναφορικά με τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών.*
- *Ομάδα Εργασίας Επενδυτικών Τάσεων και Έρευνας (IRWG): έχει στόχο την παρακολούθηση κινδύνων (μέσω της δημιουργίας δεικτών κινδύνου), την ανάλυση κινδύνων και την υποστήριξη της εποπτικής σύγκλισης (με τη χρήση δεδομένων) αναφορικά με τους καταναλωτές, τη βιώσιμη χρηματοοικονομία και την καινοτομία.*

Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών (Senior Supervisor Forum- SSF)

Το Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών (SSF) περιλαμβάνει, μέσω των τριών εναλλασσόμενων τομεακών συνθέσεων του (Αγορές, Επιχειρήσεις Επενδύσεων, Επενδυτικά Κεφάλαια), τους Επικεφαλής Εποπτείας στους αντίστοιχους τομείς κάθε εθνικής εποπτικής αρχής κεφαλαιαγοράς- μέλους της ESMA. Το SSF παρέχει εμπειρογνωμοσύνη σε κοινά εποπτικά ζητήματα για κάθε τομέα και διασφαλίζει τη συνοχή στην οριζόντια αντιμετώπιση θεμάτων (όπως για παράδειγμα συμμετοχή στην προετοιμασία του ESMA Heatmap, ενός χάρτη με διαβάθμιση των κινδύνων ανά τομέα εποπτείας καθώς και επί τη βάσει του Heatmap συμμετέχει επίσης σε διαμόρφωση προτάσεων επί των Στρατηγικών Εποπτικών Προτεραιοτήτων της Ένωσης (USSP) σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό ESMAR). Το SSF περιλαμβάνει επίσης μια νέα χωριστή σύνθεση που ασχολείται με θέματα επιβολής κυρώσεων στο πλαίσιο εφαρμογής νομοθετημάτων που αφορούν στο πεδίο δράσης της ESMA, με τη συμμετοχή των επικεφαλής αρμοδίων για θέματα επιβολής κυρώσεων των εθνικών εποπτικών αρχών, μελών της ESMA. Επιπλέον, το SSF συνεχίζει επίσης να ασχολείται με οριζόντια ζητήματα μέσω της δημιουργίας συγκεκριμένων ομάδων εργασίας. Τα κύρια καθήκοντα του SSF περιλαμβάνουν:

-την παροχή πληροφοριών, κατευθύνσεων και συμβουλών για βασικούς κινδύνους και προβλήματα, μεταξύ άλλων, διατομεακής και διασυνοριακής φύσης·

-τον προσδιορισμό των Στρατηγικών Εποπτικών Προτεραιοτήτων της Ένωσης (USSPs) που θα λαμβάνουν υπόψη οι εθνικές αρμόδιες εποπτικές αρχές κατά την κατάρτιση των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας τους (αλλά ενδεχομένως και των πολυετών στρατηγικών τους πλάνων) και θα παρέχουν πληροφορίες, κατευθύνσεις και συμβουλές για πιθανή συνέχεια·

-την προώθηση συνεχών συζητήσεων και ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής κοινής εποπτικής κουλτούρας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων εργαλείων και μεθόδων εποπτείας και έρευνας, ως μέρος μιας προσέγγισης εποπτείας με βάση τον κίνδυνο και εστιασμένη στα αποτελέσματα· και

-την παροχή στρατηγικής κατεύθυνσης για την Ομάδα Εργασίας Επιβολής με τον προσδιορισμό θεμάτων και τομέων προτεραιότητας καθώς και με την παροχή κριτικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της, προωθώντας την ανταλλαγή καλών πρακτικών επιβολής κυρώσεων προκειμένου να καλλιεργηθεί μια κοινή κουλτούρα επιβολής κυρώσεων και να υπάρχει συνδρομή στη διευκόλυνση της κοινής δράσης επιβολής κυρώσεων με πρωταρχικό στόχο τη διασφάλισης της συνέπειας των αποτελεσμάτων για παρόμοιες παραβάσεις οπουδήποτε και αν προκύψουν στην Ένωση.

Επιτροπή Πολιτικής Εποπτείας της ESMA (ESMA Supervision Policy Committee- EPSC)

Η Επιτροπή Πολιτικής Εποπτείας της ESMA (ESPC) καλύπτει δραστηριότητες χάραξης πολιτικής και εποπτικής σύγκλισης που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες άμεσης εποπτείας που έχουν ανατεθεί από τη νομοθεσία στην ESMA (όπως, τιτλοποίηση, TR/STFR, πάροχοι υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων, δείκτες αναφοράς και οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας), με εξαίρεση τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους.

Το ESPC λειτουργεί σε οριζόντια διαμόρφωση και αποκλειστικές τομεακές διαμορφώσεις όταν συζητούνται συγκεκριμένα τομεακά ζητήματα, αρχικά όσον αφορά ιδίως σε διαχειριστές δεικτών αναφοράς και οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (ΟΑΠΙ). Το ESPC καλύπτει επίσης τις εργασίες σύγκλισης που σχετίζονται με κοινές εποπτικές αρμοδιότητες της ESMA και των εθνικών αρμοδίων αρχών (π.χ. διαχειριστές δεικτών αναφοράς).

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-τελική έκθεση της κοινής επιτροπής των ΕΕΑ (Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών) αναφορικά με τις ανακοινώσεις για θέματα βιωσιμότητας όσον αφορά στις STS τιτλοποιήσεις (JC2023 13/24.4.2023)

-επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του κανονισμού για τις τιτλοποιήσεις (ESMA33-128-563/13.7.2023),

- επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) της κοινής επιτροπής των ΕΕΑ (Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών) στο πλαίσιο του κανονισμού για τις τιτλοποιήσεις (JC2023 2/7.2.2023),

- κείμενο διαβούλευσης σχετικά με τα υποδείγματα αναφοράς τιτλοποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για τις τιτλοποιήσεις (ESMA12-2121844265-3053/21.12.2023),

-κείμενο διαβούλευσης σχετικά με τις τροποποιήσεις των κατευθυντηρίων γραμμών για τον υπολογισμό θέσεων στο πλαίσιο του EMIR (ESMA74-362-2724/28.3.2023),

-κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή αναφορών δυνάμει του κανονισμού EMIR (ESMA74-362-2281/23.10.2023),

-επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του κανονισμού EMIR (ESMA70-1861941480-52/31.3.2023),

-επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του κανονισμού για τη χρηματοδότηση συναλλαγών σε κινητές αξίες (ESMA74-362-893/7.6.2023),

- τελική έκθεση για την αναθεώρηση των ΡΤΠ όσον αφορά στη φόρμα και το περιεχόμενο αίτησης για την αναγνώριση/επικύρωση σύμφωνα με τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς (ESMA81-393-644/30.5.2023),

-έκθεση με τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς για το έτος 2022 (ESMA81-168987738-671/13.12.2023),

- επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του κανονισμού δεικτών αναφοράς (BMR) (70-145-114/15.12.2023),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης για την αρχική επανεξέταση και την προκαταρκτική αξιολόγηση (ESMA 80-416-203/9.6.2023),

-τελική έκθεση όσον αφορά στους EU CLO πιστοληπτικών δεικτών – κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων σχετικά με τις αλλαγές μεθοδολογίας (ESMA80-189-33520/7.12.2023),

-επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του κανονισμού για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (ΟΑΠΙ) (ESMA33-5-87/13.7.2023).

Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Επενδυτών (Investor Protection Standing Committee – IPSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Επενδυτών (IPSC) έχει συσταθεί για να προωθήσει τον νέο στρατηγικό στόχο της ESMA για τους ιδιώτες επενδυτές και να αξιοποιήσει περαιτέρω το έργο της Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Επενδυτών και Διαμεσολαβητών (IPISC).

Η IPSC υποστηρίζει τον οριζόντιο συντονισμό προστασίας των επενδυτών σε όλες τις δραστηριότητες της ESMA, όπως το έργο που σχετίζεται με το κόστος που χρεώνεται στους επενδυτές. Η IPSC εκπληρώνει επίσης το ρόλο της «Επιτροπής Προστασίας των Καταναλωτών και Χρηματοοικονομικής Καινοτομίας» που αναφέρεται στον κανονισμό ESMA. Η αποστολή της περιλαμβάνει:

Θέματα προστασίας των ιδιωτών επενδυτών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ESMA και όλες οι σχετικές πτυχές της διανομής χρηματοπιστωτικών προϊόντων από μεσάζοντες σε ιδιώτες επενδυτές· παράλληλα με τον συντονισμό των δραστηριοτήτων χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης· και

Πολιτικές και πτυχές σύγκλισης της χρηματοοικονομικής καινοτομίας στον χώρο της παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες επενδυτές (όπως η ενασχόληση με καινοτόμα προϊόντα και σημεία διανομής) και τη βιωσιμότητα που έχουν άμεσο αντίκτυπο στους ιδιώτες επενδυτές.

Η IPSC συνεχίζει επίσης να εστιάζει σε κανονιστικά ζητήματα που σχετίζονται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων από εταιρείες επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα, ιδίως όσον αφορά στους κανόνες δεοντολογίας, στους τρόπους διανομής επενδυτικών προϊόντων, στις επενδυτικές συμβουλές και στην καταλληλότητα.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

- κείμενο με ΚΓ για τα προαπαιτούμενα διακυβέρνησης προϊόντων στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II (ESMA35-43-3448/27.3.2023) και (ESMA35-43-3448/3.8.2023),

- τελική έκθεση όσον αφορά στην επισκόπηση των εφαρμοστικών τεχνικών προτύπων για τη συνεργασία σε εποπτικές δρατηριότητες στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II (ESMA35-36-2819/28.3.2023),

- εποπτικό εγχειρίδιο όσον αφορά στις εποπτικές προσδοκίες αναφορικά με εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες copy trading (ESMA35-42-1428/30.3.2023),

- κείμενο ΚΓ σχετικά με τις πτυχές των απαιτήσεων αμοιβών που προβλέπονται στη MiFID II (ESMA35-43-3565/3.4.2023),

- κείμενο ΚΓ αναφορικά με ορισμένες πτυχές των προαπαιτούμενων καταλληλότητας στο πλαίσιο της MiFID II (ESMA35-43-3172/3.4.2023),

- κείμενο ΚΓ για κοινές διαδικασίες EBA/ESMA και μεθοδολογίες για τη διενέργεια SREP (supervisory review and evaluation process – SREP) σύμφωνα με την οδηγία για τις συστημικές επιχειρήσεις επενδύσεων (ESMA35-36-2621/19.4.2023),

-δήλωση της ESMA που εντοπίζει τους κινδύνους που ανακύπτουν λόγω της παροχής μη αδειοδοτημένων προϊόντων και/ ή υπηρεσιών από εταιρείες επενδύσεων (ESMA35-36-2813/25.5.2023),

-κείμενο διαβούλευσης όσον αφορά στην ενσωμάτωση επιλογών βιωσιμότητας στις αξιολογήσεις καταλληλότητας και των προαπαιτούμενων διακυβέρνησης προϊόντων (ESMA35-43-3599/16.6.2023),

-έκθεση με τις κυρώσεις και τα μέτρα που επιβλήθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές βάσει της MiFID II για το έτος 2022 (ESMA35-43-335435667-4321/7.7.2023),

-εποπτικό εγχειρίδιο για την κατανόηση της έννοιας της επενδυτικής συμβουλής στο πλαίσιο της MiFID II (ESMA35-43-3861/11.7.2023),

-κείμενο σχετικά με την αναθεώρηση των τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο του άρθρου 34 της MiFID II (ESMA35-36-2848/11.7.2023),

- δήλωση όσον αφορά στον δανεισμό τίτλων, ιδίως χρηματοπιστωτικών μέσων ιδιωτών πελατών και αποσαφήνιση συγκεκριμένων σημαντικών προαπαιτούμενων προστασίας επενδυτών στο πλαίσιο της MiFID II (ESMA35-335435667-4342/12.7.2023),

- δήλωση της ESMA με τα αποτελέσματα της κοινής εποπτικής δράσης (CSA) για το έτος 2022 και της άσκησης mystery shopping για τα προαπαιτούμενα MiFID II σχετικά με τις πληροφορίες σε κόστη και χρεώσεις (ESMA35-43-3547/16.7.2023),

- κείμενο διαβούλευσης για θέματα προστασίας επενδυτών στο πλαίσιο της MiFID II που σχετίζονται με τη ψηφιοποίηση (ESMA35-43-3682/14.12.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για παρόχους συμμετοχικής χρηματοδότησης στο πλαίσιο εφαρμογής του κανονισμού για τη συμμετοχική χρηματοδότηση (ESMA35-42-1088/15.12.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σε θέματα προστασίας επενδυτών και διαμεσολαβητών στο πλαίσιο εφαρμογής των MiFID II και MIFIR (ESMA35-43-349/15.12.2023).

Μόνιμη Επιτροπή Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainability Standing Committee- SSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SSC) έχει διττό ρόλο ως (i) μια «συμβουλευτική» και συντονιστική ομάδα που παρέχει εσωτερικές συμβουλές και εμπειρογνωμοσύνη σε άλλες τομεακές μόνιμες επιτροπές σχετικά με κείμενα και εκθέσεις για τα οποία απαιτείται εμπειρογνωμοσύνη στη Βιώσιμη Χρηματοδότηση (Sustainable Finance - SF) και (ii) μια κύρια υπεύθυνη ομάδα σε θέματα βιώσιμης χρηματοδότησης, όπως ταξινομία (taxonomy) και greenwashing. Το SSC προωθεί επίσης τον συντονισμό ρυθμιστικών, εποπτικών πρωτοβουλιών και πρωτοβουλιών επιβολής κυρώσεων μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών κεφαλαιαγορών στην ΕΕ και σε όλες τις δραστηριότητες της ESMA, στον τομέα της βιώσιμης χρηματοδότησης.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-έκθεση προόδου όσον αφορά στο greenwashing (ESMA30-1668416927-2498/31.5.2023),

- έννοιες βιώσιμων επενδύσεων και περιβαλλοντικών βιώσιμων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής βιώσιμης χρηματοδότησης (ESMA30-379-2279/22.11.2023),

- έννοια των εκτιμήσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής βιώσιμης χρηματοδότησης (ESMA30-1668416927-2548/22.11.2023).

Μόνιμη Επιτροπή Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών (Digital Finance Standing Committee- DFSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών (DFSC) έχει συσταθεί για να υποστηρίξει το έργο της ESMA σχετικά με την ψηφιακή καινοτομία σε διάφορους επιμέρους τομείς. Η DFSC ειδικότερα επιτρέπει την αποτελεσματική ανάληψη των σχετικών εργασιών πολιτικής και σύγκλισης στον τομέα των Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών (νομοθετικές προτάσεις όπως MiCA, DORA, πιλοτικό καθεστώς DLT και τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η κυβερνοασφάλεια) και αντικατοπτρίζουν τη σημασία της τεχνολογικής καινοτομίας για τις αγορές τίτλων και παραγώγων σύμφωνα με τη νέα στρατηγική της ESMA.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-δημοσίευση TRV: Τεχνητή νοημοσύνη στις Ευρωπαϊκές αγορές κινητών αξιών (ESMA50-164-6247/1.2.2023),

- ΚΓ σχετικά με τα τυποποιημένα έντυπα, τους μορφότυπους και τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται στην αίτηση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας υποδομής τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (DLT) (ESMA70-460-213/8.3.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2022/858 σχετικά με ένα πιλοτικό καθεστώς για υποδομές της αγοράς που βασίζονται σε τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (ESMA70-460-189/2.6.2023),

- κείμενο διαβούλευσης με τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν ορισμένα προαπαιτούμενα των αγορών κρυπτοστοιχείων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) (ESMA74-449133380-425/12.7.2023),

-έκθεση όσον αφορά σε υποδομές τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (DLT) αναφορικά με μελέτη για την εξαγωγή δεδομένων συναλλαγών (ESMA12- 2121844265-3182/5.10.2023),

- έκθεση όσον αφορά σε υποδομές τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (DLT) αναφορικά με μελέτη πως συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στις διάφορες τεχνολογίες κατανεμημένου καθολικού (ESMA12-2121844265-3183/5.10.2023),

- δεύτερο κείμενο διαβούλευσης με τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν ορισμένα προαπαιτούμενα των αγορών κρυπτοστοιχείων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) (ESMA75-453128700-438/5.10.2023),

-έκθεση με τίτλο «Update on the functioning of Innovation Facilitators –innovation hubs and regulatory sandboxes (ESA 2023 27/11.12.2023).

Μόνιμη Επιτροπή Πληροφορικής (IT Standing Committee – ITSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Πληροφορικής (ITSC), που παλαιότερα αναφερόταν ως Επιτροπή για τη Διαχείριση και Διακυβέρνηση Πληροφορικής (ITMG) εξακολουθεί να λειτουργεί εστιάζοντας στις εργασίες για τη διακυβέρνηση ΤΠ, την ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών και της ESMA. Με τις εργασίες της συμβάλλει στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία πανευρωπαϊκών έργων πληροφορικής. Κύριος στόχος των έργων είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης των εθνικών εποπτικών αρχών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η εξασφάλιση ότι το κόστος της απαιτούμενης διαχείρισης δεδομένων συμβαδίζει με το αντίστοιχο όφελος.

Η βασική εργασία της επιτροπής, κατά το 2023, ήταν η επεξεργασία προγραμμάτων έργων πληροφορικής, στρατηγική και μεθοδολογία πληροφορικής και τεχνικές οδηγίες λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών, προδιαγραφών δοκιμών σε έργα και διεπαφές (interfaces) πληροφορικής, ιδίως έργα που αφορούσαν στην ESMA σε συνεργασία και με τις εθνικές αρμόδιες αρχές.

Μόνιμη Επιτροπή για Δεδομένα (Data Standing Committee - DSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Δεδομένων (DSC) με διευρυμένο χαρακτήρα συμβάλλει στο έργο της ESMA σε ζητήματα που αφορούν 1| στη βελτίωση της ποιότητας τόσο των ρυθμιστικών δεδομένων όσο και των δεδομένων της αγοράς που γνωστοποιούνται στις Εποπτικές Αρχές, 2| σε βασικές υποδομές δεδομένων εξασφαλίζοντας σταθερότητα και συνοχή μεταξύ των διαφορετικών πλαισίων αναφοράς δεδομένων, 3/ στην προώθηση της εποπτείας βασισμένη σε συστημικά δεδομένα (data driven supervision), και 4/ στην ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης βάσει δεδομένων, όπως προβλέπεται στον στρατηγικό σχεδιασμό 2023-2025 της ESMA.

Επιπλέον, αναφορικά με το αναθεωρημένο κείμενο αρμοδιοτήτων της, η DSC αναφέρει, στην κατά περίπτωση αρμόδια μόνιμη επιτροπή, τυχόν απειλές που σχετίζονται με τους στόχους της ESMA για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών, την εύρυθμη λειτουργία, την ακεραιότητα και τη σταθερότητα της αγοράς (Product intervention powers).

Συγκεκριμένα η DSC συμβάλει στο έργο της ESMA σε θέματα σχετικά με την αναφορά δεδομένων και εκθέσεων τόσο στο πλαίσιο της κανονιστικής συμμόρφωσης όσο και σε αυτό της λειτουργίας της αγοράς, με τις απαιτήσεις για τη γνωστοποίηση επενδυτικών θέσεων σε παράγωγα, συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, τήρησης αρχείων εντολών, συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων,, στοιχείων αναφοράς για χρηματοπιστωτικά μέσα, στοιχείων διαφάνειας, μέγιστου ορίου συναλλαγών, απαιτήσεων αναφοράς διαχειριστών οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, εγκεκριμένων ενημερωτικών δελτίων και των σχετικών με αυτά μετα-δεδομένων και απαιτήσεων αναφοράς αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς.

Κατά την διάρκεια του 2023, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-αρχική έκθεση όσον αφορά σε δεδομένα σχετικά με την εισαγωγή μηχανισμού διόρθωσης αγοράς (ESMA70-446-775/23.1.2023),

-τελική έκθεση με γνωμοδότηση της ESMA αναφορικά με την περίμετρο του τόπου διαπραγμάτευσης (ESMA70-156-6360/2.2.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την εφαρμογή του κανονισμού EMIR (ESMA70-1861941480-52/31.3.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του κανονισμού SFTR (ESMA74-362-893/7.6.2023).

Η Μόνιμη Επιτροπή υλοποίησε ακόμα για το 2023 το πλαίσιο συμμετοχής για την ποιότητα των δεδομένων αναφοράς των MMFR, AIFMD, FITRS, DVCAP.

Μόνιμες Τομεακές Επιτροπές της ESMA

Μόνιμη Επιτροπή Εκδοτών (Issuers Standing Committee- ISC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Εκδοτών (ISC) εργάζεται σε διάφορες κανονιστικές πτυχές των πληροφοριών του εκδότη και συνδυάζει τα πεδία των προηγούμενων διαρκών επιτροπών για την εταιρική πληροφόρηση (CRSC) και τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων (CFSC), συμπεριλαμβανομένου του τρόπου βελτίωσης της πληροφόρησης των εκδοτών στην αγορά – ιδίως σε σχέση με την ανάπτυξη των προτύπων αναφοράς βιώσιμης χρηματοδότησης. Το πεδίο ενασχόλησης της ISC περιλαμβάνει τη συμβολή και/ή την παρακολούθηση των ρυθμιστικών εξελίξεων καθώς και τη διασφάλιση της κατάλληλης εποπτικής σύγκλισης σε θέματα όπως:

-την έκθεση χρηματοοικονομικής και βιωσιμότητας όπως ορίζεται από την Οδηγία για τη Διαφάνεια, τη Λογιστική Οδηγία, τον Κανονισμό Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και την Οδηγία για την Έκθεση για την Εταιρική Βιωσιμότητα (CSRD),

- το ενημερωτικό δελτίο, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό για το Ενημερωτικό Δελτίο, καθώς και συγκεκριμένες πτυχές που σχετίζονται με τις προσφορές εξαγοράς και τις υποχρεώσεις ενημέρωσης μετοχών με ειδικά ποσοστά συμμετοχής καθώς

- την εταιρική διακυβέρνηση, καθώς και τη νέα οδηγία για τη δέουσα επιμέλεια για την εταιρική βιωσιμότητα.

Τέλος, η ISC συμβάλλει στη βελτίωση των μεθόδων για την διεκπεραίωση της υποχρέωσης ετήσιας χρηματοοικονομικής αναφοράς των εκδοτών, σύμφωνα με την Οδηγία για τη Διαφάνεια, με τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα, στην αποθήκευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών καθώς και στον έλεγχο χρηματοοικονομικών και μη ρυθμιζόμενων πληροφοριών σε συνεργασία με την DSC.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- γνωμοδότηση όσον αφορά στην τεχνική εισήγηση από την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Αναφοράς για θέματα βιωσιμότητας (ESMA32-334-589/26.1.2023),

- επιστολή προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με το IASB's Exposure Draft International Tax Reform – Pillar Two Model Rules (Διεθνής Φορολογική Μεταρρύθμιση – Πρότυποι Κανόνες Δεύτερου Πυλώνα) (IASB: ESMA32-61-505/27.2.2023 και EFRAG: ESMA32-61-506/27.2.2023),

- έκθεση αναφορικά με τις εποπτικές και κανονιστικές ενέργειες για το 2020 των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ για το έτος 2022 (ESMA32-63-1385/29.3.2023),

- δημοσιοποίηση επιλεγμένων αποφάσεων από τη βάση δεδομένων της ESMA (27th Extract from the EECS's Database of Enforcement) αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ που λήφθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές την περίοδο Δεκέμβριος 2020 έως Ιανουάριος 2023 (ESMA32-63-1465/29.3.2023),

- ανακοίνωση αναφορικά με την αναβολή έως το 2024 της ετήσιας επικαιροποίησης των Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων (Regulatory Technical Standard – RTS) του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (European Single Electronic Format – ESEF) για τις μεταβολές στα ΔΠΧΑ (10.5.2023).

- επιστολή προς την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) (IFRS Interpretation Committee – IFRIC) για αποστολή σχολίων σχετικά με την προσωρινή απόφαση της ημερήσιας διάταξης της (tentative agenda decision) αναφορικά με τα εισπρακτέα ασφάλιστρα από ένα διαμεσολαβητή (ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9) (ESMA32-1188985980-272/22.5.2023),

- λίστα με τα εθνικά όρια κάτω των οποίων δεν ισχύει η υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου (ESMA31-62-1193/3.7.2023),

-επιστολή προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με το IASB's Exposure Draft Amendments to the Classification and Measurement of Financial Instruments (Τροποποιήσεις στην Κατηγοριοποίηση και Αποτίμηση των Χρηματοπιστωτικών Μέσων) (IASB: ESMA32-1188985980-276/13.7.2023 και EFRAG: ESMA32-1188985980-275/13.7.2023),

- έκθεση για την εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας για τα Δικαιώματα των Μετόχων II (SRD2) για τους πληρεξούσιους συμβούλους (proxy advisors) και την επενδυτική αλυσίδα (investment chain) (ESMA32-380-267/27.7.2023),

- επιστολή στο Συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Βιωσιμότητας (International Sustainability Standards Board – ISSB) σχετικά με τις προτεραιότητες των εργασιών του για τα επόμενα δύο χρόνια, κυρίως αναφορικά με την ανάπτυξη υποστηρικτικού υλικού για την εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Βιωσιμότητας 'IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information' και 'IFRS S2 Climate-related Disclosures', καθώς και με την έρευνα για την ανάπτυξη εγχώριων προτύπων (ESMA32-992851010-1018/2.8.2023),

- επιστολή στο Συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Βιωσιμότητας (International Sustainability Standards Board – ISSB) σχετικά με τη διαβούλευση για την ενίσχυση της διεθνούς εφαρμογής των Λογιστικών Προτύπων Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainability Accounting Standards Board Standards – SASB Standards) (ESMA32-992851010-1019/2.8.2023),

- αναθεωρημένο εγχειρίδιο προετοιμασίας των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων των Ευρωπαίων εκδοτών, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (European Single Electronic Format – ESEF), με επισήμανση των αλλαγών πάνω στο κείμενο (ESMA32-60-254rev/31.8.2023),

- επιστολή προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG), κατόπιν αιτήματος του IASB για την Παροχή Πληροφοριών στο πλαίσιο διεξαγωγής ανασκόπησης της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 Ταξινόμηση και Επιμέτρηση αναφορικά με την απομείωση (IASB: ESMA32-1188985980-283/27.9.2023 EFRAG:ESMA32-1188985980-284/27.9.2023),

- δημοσιοποίηση επιλεγμένων αποφάσεων από τη βάση δεδομένων της ESMA (28th Extract from the FRWG (EECS)'s Database of Enforcement) αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ που λήφθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές την περίοδο Ιούνιος 2022 έως Ιούλιος 2023 (ESMA32-193237008-3341/9.10.2023),

- επιστολή προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) κατόπιν αιτήματος του IASB για την Παροχή Πληροφοριών στο πλαίσιο διεξαγωγής ανασκόπησης της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 – Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες (IASB: ESMA32-1283113657-1080/17.10.2023, EFRAG: ESMA32-1283113657-1118/17.10.2023),

- ανακοίνωση για τις ευρωπαϊκές κοινές προτεραιότητες εποπτείας στις οικονομικές καταστάσεις του 2023 (European Common Enforcement Priorities 2023), με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και την εναρμόνιση της παρεχόμενης μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ESMA32193237008-1793/25.10.2023),

- έκθεση για τα αποτελέσματα της διερευνητικής διαδικασίας (fact-finding exercise) σχετικά με τις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό για την Ταξινομία (Taxonomy Regulation) (ESMA32-992851010-1098/25.10.2023),

- έκθεση για τις γνωστοποιήσεις θεμάτων σχετικών με το κλίμα στις οικονομικές καταστάσεις (ESMA32-1283113657-1041/25.10.2023)

- επιστολή προς το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης (International Auditing and Assurance Standards Board – IAASB) αναφορικά με το Προτεινόμενο Διεθνές πρότυπο για τη Διασφάλιση Βιωσιμότητας (Proposed International Standard on Sustainability Assurance (ISSA) 5000), καθώς και αναφορικά με τα γενικά προαπαιτούμενα για τους Ελέγχους Διασφάλισης Βιωσιμότητας (Sustainability Assurance Engagements) (ESMA32-389550249-174/28.11.2023),

- επιστολή προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) σχετικά με το IASB's Exposure Draft Annual Improvements – Volume 11 (Προτεινόμενες Ετήσιες Βελτιώσεις – Μέρος 11) (ESMA32-64431002-518/7.12.2023),

- δημοσίευση επικαιροποιημένων αρχείων ταξινομίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του Κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (European Single Electronic Format – ESEF) (2022 ESEF XBRL Taxonomy files και 2023 ESEF Conformance Suite) (7.12.2023),

- δημοσιοποίηση προς δημόσια διαβούλευση του σχεδίου κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με την εποπτεία της βιώσιμης πληροφόρησης [Draft Guidelines on Enforcement of Sustainability Information (GLESI)] για την περίοδο 15.12.2023 έως 15.03.2024 (ESMA32-992851010-1016/15.12.2023).

Μόνιμη Επιτροπή Αγορών (Markets Standing Committee – MSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή Αγορών (MSC) παρακολουθεί το έργο που είχε πραγματοποιηθεί τα προηγούμενα χρόνια από την Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές (SMSC), την Επιτροπή για θέματα κατάχρησης αγοράς (MISC), την Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες (PTSC) καθώς και ~~-~~στην Ομάδα Εργασίας για παράγωγα επί εμπορευμάτων (CDTF) επικεντρώνοντας σε διαφορετικές ρυθμιστικές πτυχές της αγοράς και των υποδομών της-αγοράς. Πιο συγκεκριμένα, το έργο της Επιτροπής περιλαμβάνει την παρακολούθηση της αγοράς, την πολιτική και τις εργασίες εποπτικής σύγκλισης σε διατάξεις που ρυθμίζουν την αγορά (π.χ. από τις Οδηγίες/Κανονισμούς MiFID, MiFIR, EMIR, CSDR, καθώς και MAR και SSR). Στο επίκεντρο της MSC περιλαμβάνονται εργασίες αναφορικά με:

-τη δομή, τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των δευτερογενών αγορών για χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των πλατφορμών συναλλαγών και των εξωχρηματιστηριακών αγορών (συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιζόμενων αγορών, των ΠΜΔ, των συστηματικών εσωτερικοποιητών ή άλλων πλατφορμών)·

-ζητήματα που σχετίζονται με την ακεραιότητα και την εποπτεία της αγοράς, την επιβολή της νομοθεσίας περί κινητών αξιών, τη διευκόλυνση της συνεργασίας των εθνικών αρχών και την ανταλλαγή πληροφοριών κατά τη διερεύνηση κατάχρησης αγοράς·

-υποδομές αγοράς μετά τη διαπραγμάτευση ή διαδικασίες ή λειτουργίες μετά τη διαπραγμάτευση, όπως η εκκαθάριση και ο διακανονισμός συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα·

-την παρακολούθηση και ανάλυση των ρυθμιστικών και κλαδικών εξελίξεων στον τομέα των αγορών παραγώγων επί εμπορευμάτων· και

-τη διαχείριση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών/ESMA και άλλων ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών, όπως ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας στο πλαίσιο των χονδρικών αγορών ενέργειας.

Κατά τη διάρκεια του 2023, το έργο Μόνιμης Επιτροπής και των υποομάδων της επικεντρώθηκε κυρίως στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με εγχειρίδιο για την μετα-συναλλακτική διαφάνεια (ESMA70-156-6307/19.1.2023),

- τελική έκθεση με τη γνωμοδότηση της ESMA όσον αφορά στην εννοιολογική περίμετρο των τόπων διαπραγμάτευσης (ESMA70-156-6560/2.2.2023),

- θέματα συνεργασίας της ESMA με την ACER για την ενίσχυση της εποπτείας των αγορών ενέργειας καθώς και παραγώγων σε προϊόντα ενέργειας (6.3.2023),

- επιστολή της ESMA προς το Συμβούλιο της ΕΕ σχετική με τη νομοθετική πρωτοβουλία για το Listing Act και ιδίως για το καθεστώς της λίστας προσώπων που κατέχουν εσωτερική πληροφόρηση (ESMA24-436-1547/10.3.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την εφαρμογή του CSDR (ESMA70-156-4448/13.3.2023),

- δήλωση όσον αφορά παράγωγα που υπόκεινται στην υποχρέωση διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο της μετάβασης των συμβάσεων CDS εκτός του ICE Clear Europe (ESMA70-156-6473/30.3.2023),

- οδηγίες τεχνικής αναφοράς – άρθρο 9 του CSDR- αναφορές εσωτερικοποιημένου διακανονισμού (ESMA65-8-6560/30.3.2023),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα αναφοράς δεδομένων στο πλαίσιο του MiFIR (ESMA70-1861941480-56/31.3.2023),

- γνώμη της ESMA αναφορικά με όρια θέσης για σύμβαση CORN (ESMA70-155-13071/3.5.2023),

- γνώμη της ESMA αναφορικά με όρια θέσης για σύμβαση RAPESEED (ESMA70-155-13070/3.5.2023),

- γνώμη της ESMA αναφορικά με όρια θέσης για milling wheat (ESMA70-155-13072/3.5.2023),

- τελική έκθεση αναφορικά με market outages (ESMA70-156-6458/24.5.2023),

-επιστολή προς την ΕΕ για θέματα αναθεώρησης MIFIR (καθεστώς διαφάνειας και single-named CDS και τυποποιημένα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα) (ESMA74-1658524332-687/2.6.2023),

- τελική έκθεση σχετικά με την υιοθέτηση και λειτουργία του μηχανισμού διαχείρισης ενδο-ημερήσιας διακύμανσης (ESMA70-156-6509/30.6.2023),

- εγχειρίδιο για την μετα-συναλλακτική διαφάνεια στο πλαίσιο MiFID II/MIFIR (ESMA74-2134169708-6870/10.7.2023) και τελική έκθεση (ESMA74-2134169708-6797/10.7.2023),

-έκθεση της ESMA όσον αφορά στο pre-hedging (ESMA70-449-748/12.7.2023),

- έκθεση της ESMA αναφορικά με STORs (αναφορές για την υποβολή ύποπτων εντολών και συναλλαγών) (ESMA74-1103241886-880/17.7.2023),

- γνώμη της ESMA αναφορικά με όρια θέσης για σύμβαση fish pool farmed salmon (ESMA74-186519303-15385/14.9.2023),

- κείμενο διαβούλευσης για τη σύντμηση του κύκλου διακανονισμού (ESMA74-2119945965-1616/5.10.2023),

-εποπτικό εγχειρίδιο αναφορικά με την χρήση Circuit Breakers (ESMA74-2134169708-6975/12.10.2023),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) αναφορικά με θέματα υποδομών αγοράς στο πλαίσιο MiFID II/MIFIR (ESMA70-872942901-38/13.10.2023),

- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για θέματα διαφάνειας στο πλαίσιο των MiFID II/MIFIR (ESMA70-872942901-35/27.10.2023),

- κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την τεχνική συμβουλή όσον αφορά στον μηχανισμό κύρωσης στο πλαίσιο του CSDR (ESMA74-2119945925-1634/15.12.2023).

Μόνιμη Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων (Investment Management Standing Committee- IMSC)

Η Μόνιμη Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση του ρυθμιστικού πλαισίου και των εποπτικών πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση συλλογικών επενδύσεων και τα εναρμονισμένα και μη εναρμονισμένα επενδυτικά κεφάλαια. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2009/65 για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (UCITS), καθώς και την Οδηγία (ΕΕ) 2011/61 για τους διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων. Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 345/2013 σχετικά με τις Ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (EuVECA), τον Κανονισμό (ΕΕ) 346/2013 σχετικά με τα Ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (EUSEF), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/760 σχετικά με τα Ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ELTIF), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (MMFs), αλλά και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1156 και την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1160 για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής διανομής οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-έκθεση με τα κόστη και την απόδοση των επενδυτικών προϊόντων λιανικής στην ΕΕ κατά το έτος 2023 (ESMA50-165-2387/17.1.2023),

- κατευθυντήριες γραμμές με τα σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δυνάμει του κανονισμού για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (ESMA50-164-6583/27.1.2023),

-2023 στατιστική έκθεση για αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA50-165-2391/8.2.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής των κανονισμών EuSEF και EuVECA (ESMA34-36-253 /10.3.2023),

-γνώμη για τα undue κόστη των ΟΣΕΚΑ και των εναλλακτικών επενδυτικών κεφαλαίων (ESMA34-45-1747/17.5.2023),

- κείμενο διαβούλευσης με σχέδιο ΡΤΠ στο πλαίσιο του αναθεωρημένου κανονισμού ELTIF (ESMA34-130002321-124/23.5.2023),

-έκθεση με τα αποτελέσματα της κοινής εποπτικής δράσης (CSA) για το έτος 2022 αναφορικά με την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των ΟΣΕΚΑ/ΟΕΕ (ESMA34-45-1802/24.5.2023),

- στατιστική έκθεση όσον αφορά στα σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς- πρώτα αποτελέσματα από τις εκθέσεις των επενδυτικών κεφαλαίων (ESMA60-1389274163-2560/6.6.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας AIFMD (ESMA34-32-352 /14.6.2023),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας UCITS (ESMA34-43-392/14.6.2023),

- έκθεση με τα προαπαιτούμενα προώθησης και διαφημιστικής καταχώρησης στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διασυνοριακή διανομή των επενδυτικών κεφαλαίων (ESMA34-451814/3.7.2023),

-έκθεση με τις κυρώσεις και τα μέτρα που επιβλήθηκαν σύμφωνα με την Οδηγία για ΟΣΕΚΑ για το έτος 2022 (ESMA34-1921782652-1922/18.7.2023),

-έκθεση με τις κυρώσεις και τα μέτρα που επιβλήθηκαν σύμφωνα με την Οδηγία για Εναλλακτικούς Διαχειριστές Επενδύσεων για το έτος 2022 (ESMA34-1985693317-1074/18.7.2023),

- δήλωση σχετική με την επικαιροποίηση των ΚΓ όσον αφορά στις επωνυμίες / ονόματα επενδυτικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούν ESG όρους ή άλλους όρους που σχετίζονται με βιωσιμότητα (ESMA34-1592494965-554/14.12.2023),

-έκθεση με τα κόστη και την απόδοση των επενδυτικών προϊόντων λιανικής στην ΕΕ κατά το έτος 2023 (ESMA50-524821-3052/18.12.2023).

Μόνιμη Επιτροπή για θέματα πολιτικής για τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλομένους (CCP Policy Committee)

Η Μόνιμη Επιτροπή για θέματα πολιτικής για τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλομένους (CCP Policy Committee) αντιμετωπίζει θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση των κινδύνων για επενδυτές, αγορές και χρηματοοικονομική σταθερότητα, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των απαιτήσεων οργάνωσης, συμπεριφοράς και προληπτικής εποπτείας που ισχύουν για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους ως υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών. Συμβάλλει ακόμα στην προώθηση της εποπτικής σύγκλισης μέσω της ανάπτυξης ερωτήσεων και απαντήσεων ή γνωμοδοτήσεων που σχετίζονται με θέματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου βάσει του EMIR ή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλόμενων (μόνο για θέματα ανάκαμψης). Διαμορφώνει ενιαίο εγχειρίδιο για τις χρηματοοικονομικές αγορές της ΕΕ μέσω της ανάπτυξης κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με θέματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου βάσει του EMIR, καθώς και μέσω της ανάπτυξης νέων ή, όπου είναι απαραίτητο, αναθεώρησης των υφιστάμενων τεχνικών προτύπων βάσει του EMIR που σχετίζονται με τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλόμενων (μόνο για θέματα ανάκαμψης). Ακόμα συντάσσει την αναθεώρηση ή τις πιθανές επεκτάσεις του EMIR ή παρόμοιες εκθέσεις που σχετίζονται με άλλη νομοθεσία της ΕΕ για θέματα που επηρεάζουν τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, εκτός από εκείνες που πρέπει να εκπονήσει η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων σύμφωνα με τον EMIR. Τέλος, αναπτύσσει τεχνικές συμβουλές σχετικά με θέματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

- έκθεση με αρχικά αποτελέσματα όσον αφορά στην υιοθέτηση του μηχανισμού διόρθωσης αγοράς (ESMA70-446-775/23.1.2023),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους δείκτες του σχεδίου ανάκαμψης κεντρικών αντισυμβαλλόμενων (άρθρο 9 παρ. 5 του CCPRRR) (ESMA91-372-1702/31.1.2023),

-έκθεση με την αξιολόγηση των συνεπειών / επιπτώσεων του μηχανισμού διόρθωσης αγοράς στις χρηματοπιστωτικές αγορές (ESMA70-445-794/1.3.2023),

-κατευθυντήριες γραμμές για τα σενάρια του σχεδίου ανάκαμψης (άρθρο 9 παρ. 12 του CCPRRR) (ESMA91-372-1701/31.1.2023),

- τελική έκθεση με σχέδιο ΡΤΠ όσον αφορά στα πλάνα επιχειρησιακής αναδιοργάνωσης κεντρικών αντισυμβαλλόμενων (ESMA91-372-2193/29.3.2023),

- τελικό κείμενο με το πλαίσιο για τη διενέργεια της 5ης άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (ESMA91-372-2557/31.5.2023),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ενιαία εφαρμογή των προϋποθέσεων ενεργοποίησης που συνεπάγονται τη χρήση μέτρων έγκαιρης παρέμβασης (άρθρο 18, παρ. 8 του CCPRRR) (ESMA91-372-1709/1.6.2023),

- κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των περιστάσεων υπό τις οποίες ένας κεντρικός αντισυμβαλλόμενος θεωρείται ότι τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει (άρθρο 22, παρ. 6 του CCPRRR) (ESMA91-372-2070/1.6.2023),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον περαιτέρω προσδιορισμό των περιστάσεων για προσωρινούς περιορισμούς σε περίπτωση σημαντικού γεγονότος μη σχετιζόμενου με αθέτηση υποχρέωσης σύμφωνα με το άρθρο 45α του κανονισμού EMIR (ESMA91-372-1704/2.6.2023),

- τελική έκθεση με την αναθεώρηση των ΡΤΠ όσον αφορά στην προκυκλικότητα των περιθωρίων κεντρικών αντισυμβαλλομένων (ESMA91-1505572268-3217/19.7.2023),

- τελική έκθεση με την επέκταση των έκτακτων μέτρων όσον αφορά σε εξασφαλίσεις κεντρικών αντισυμβαλλομένων (ESMA91-1505572268-3317/4.10.2023),

- γνώμη όσον αφορά στα προαπαιτούμενα του back testing ενός κεντρικού αντισυμβαλλόμενου (ESMA91-372-2811/16.10.2023).

Μόνιμη Επιτροπή Αναλογικότητας και Συντονισμού (Proportionality and Co-ordination Committee- PCC)

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης των Κανονισμών για τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs Review – Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2175), περιλαμβανόμενης και της ESMA, προβλέφθηκε η σύσταση, ως αναπόσπαστο μέρος της ESMA, Επιτροπής Αναλογικότητας που έχει σαν ρόλο να συμβουλεύει την ESMA με ποιον τρόπο, σε πλήρη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους κανόνες, τα μέτρα και οι δράσεις της, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές που επικρατούν στον τομέα των κινητών αξιών και αγορών, όσον αφορά τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων, τα επιχειρηματικά μοντέλα και τις επιχειρηματικές πρακτικές, καθώς και το μέγεθος των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων και αγορών, στον βαθμό που οι παράγοντες αυτοί έχουν σημασία σύμφωνα με τους κανόνες που λαμβάνονται υπόψη. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των μονίμων επιτροπών της ESMA η Επιτροπή Αναλογικότητας μετονομάστηκε σε Μόνιμη Επιτροπή Αναλογικότητας και Συντονισμού.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Μόνιμη Επιτροπή ασχολήθηκε ιδίως με ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της επίτευξης του σκοπού της εποπτικής σύγκλισης, μετά τις αλλαγές που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του ESAs Review. Ανάμεσα στα άλλα συμμετείχε και παρείχε την άποψή της στην έκθεση της ESMA για τον βαθμό ανεξαρτησίας των εθνικών εποπτικών αρχών (ESMA42-110-3265/18.10.2021), στο πρόγραμμα ασκήσεων ομοτίμων για τη διετία 2024-25 (σαν μέρος του ετήσιου προγράμματος εργασιών της ESMA για το έτος 2024 (ESMA22-50751485-1368/28.9.2023)) καθώς και στο έργο για τη διαμόρφωση συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών για θέματα καταλληλότητας σύμφωνα με το άρθρο 31 α του Κανονισμού ESMA (Κανονισμός (ΕΕ) 1095/2010, όπως ισχύει).

Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων (CCPSC)

Η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων (CCPSC) έχει συσταθεί βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλομένους και τα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (European Markets Infrastructure Regulation, EMIR), όπως τροποποιήθηκε από τον EMIR 2.2 (Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2099), ως μόνιμη εσωτερική επιτροπή της ESMA, η οποία υποβάλλει έκθεση στο συμβούλιο εποπτών, το οποίο παραμένει το τελικό όργανο λήψης αποφάσεων για όλα τα σχέδια αποφάσεων που εκπονούνται από την Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων.

Η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων έχει συγκεκριμένο ρόλο/αρμοδιότητες σε σχέση με τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ (EU-CCPs), προκειμένου να ενισχυθεί η εποπτική σύγκλιση και να εξασφαλιστεί ένα ανθεκτικό περιβάλλον για τη λειτουργία τους.

Πιο συγκεκριμένα, ο ρόλος της αφορά:

- στην εκπόνηση γνωμοδοτήσεων για σχέδια αποφάσεων από εθνική αρμόδια αρχή σχετικά με τη συμμόρφωση ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου της ΕΕ με ορισμένες απαιτήσεις του EMIR ·

- στην ετήσια αξιολόγηση από ομοτίμους σχετικά με την εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων της ΕΕ ·

- στις ετήσιες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ESMA CCP (ESMA CCP stress tests) · και

- στην προετοιμασία αποφάσεων για την επικύρωση σημαντικών αλλαγών στα μοντέλα κινδύνου ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

Η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων είναι επίσης υπεύθυνη για ορισμένα καθήκοντα σε σχέση με τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες (TC-CCPs), ως μέρος των νέων εποπτικών αρμοδιοτήτων για την ESMA όσον αφορά τους TC-CCPs, με στόχο την εξασφάλιση επαρκούς παρακολούθησης και διαχείρισης του κινδύνου που μπορεί να αφορά την ΕΕ. Αυτό σχετίζεται, ειδικότερα, με την προετοιμασία αποφάσεων σχετικά με την αναγνώριση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών και την εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων της κατηγορίας 2, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων συμμόρφωσης κλιμακωτών και συγκρίσιμων καθώς και της αναθεώρησης των αναγνωρίσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο διαβούλευσης με σχέδιο τεχνικής συμβουλής στην ΕΕ αναφορικά με τέλη που χρεώνονται σε κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους τρίτων χωρών (Tier 1) σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR (ESMA91-2145765636-8277/12.10.2023),

- έκθεση αξιολόγησης ομοτίμων για το έτος 2022 όσον αφορά στο due diligence των εκκαθαριστικών μελών (ESMA91-1505572268-3108/12.12.2023).

Επιτροπή Εξυγίανσης για Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους στο πλαίσιο της ESMA (ESMA Resolution Committee)

Η Επιτροπή Εξυγίανσης για Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους στο πλαίσιο της ESMA (εφεξής «ESMA Resolution Committee»), δημιουργήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλόμενων. Η ESMA Resolution Committee μέσω κατευθυντήρων γραμμών, προωθεί την κατάρτιση και τον συντονισμό των σχεδίων εξυγίανσης και την ανάπτυξη μεθόδων για την εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που βρίσκονται σε σημείο πτώχευσης.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η ESMA Resolution Committee ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα:

- κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με την εφαρμογή των περιστάσεων υπό τις οποίες ένας κεντρικός αντισυμβαλλόμενος θεωρείται ότι τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει (ESMA91-372-2070/1.6.2023),

- κατευθυντήριες γραμμές ESMA για τον περαιτέρω προσδιορισμό των περιστάσεων για προσωρινούς περιορισμούς σημαντικού γεγονότος μη σχετιζόμενου με αθέτηση υποχρέωσης σύμφωνα με το άρθρο 45α του Κανονισμού EMIR (ESMA91-372-1704/2.6.2023),

- κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται από την αρχή εξυγίανσης για τον καθορισμό της αποτίμησης των συμβάσεων πριν από την καταγγελία τους σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού CCPRRR (ESMA91-372-206/2.6.2023),

-τελική έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές για τις γραπτές συμφωνίες και διαδικασίες για τη λειτουργία των κολλεγίων εξυγίανσης (ESMA91-372-1958/23.6.2023),

-τελική έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές με την περίληψη των σχεδίων εξυγίανσης (ESMA91-372-2345/23.6.2023).

Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας στο πλαίσιο της Κοινής Επιτροπής (Joint Committee) των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs)

Υπο- Επιτροπή της Κοινής Επιτροπής των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία

Η συγκεκριμένη υπο-επιτροπή ασχολείται με θέματα προστασίας επενδυτών και χρηματοοικονομικής καινοτομίας που αφορούν τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs), δηλαδή τις EBA, ESMA και EIOPA.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η υποεπιτροπή ασχολήθηκε με θέματα PRIIPS (επεξεργασία νέων ερωτήσεων-απαντήσεων όσον αφορά στο Βασικό Έγγραφο Πληροφοριών στο πλαίσιο του Κανονισμού PRIIPS (JC 2017 49/21.12.2022), κείμενο διαβούλευσης για την αναθεώρηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού στο πλαίσιο του SFDR με σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά στο περιεχόμενο, τη μεθοδολογία, και την παρουσίαση αναφορών βιωσιμότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/2088 (JC 2023 09/12.4.2023), καθώς και θέματα για την προστασία των επενδυτών, ιδίως με την έκδοση δύο factsheets: το πρώτο με τίτλο πως επηρεάζουν τα χρήματά μου ο πληθωρισμός και η άνοδος των επιτοκίων (Μάιος 2023) και το δεύτερο με τίτλο Επενδύσεις, Δάνεια, Ασφαλιστικά ή Συνταξιοδοτικά Προγράμματα με έμφαση στη Βιωσιμότητα: τι πρέπει να γνωρίζω (Νοέμβριος 2023).

Υπο- Επιτροπή της Κοινής Επιτροπής των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τις τιτλοποιήσεις

Η συγκεκριμένη υπο-επιτροπή ασχολείται με θέματα τιτλοποιήσεων που αφορούν τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs), δηλαδή τις EBA, ESMA και EIOPA.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η υποεπιτροπή, την οποία προεδρεύει η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, συνέχισε με τις εργασίες για την οριστικοποίηση της συμβουλής της Κοινής Επιτροπής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά στην αναθεώρηση του προληπτικού πλαισίου για τις τιτλοποιήσεις (JC 2022 65/12.12.2022).

Υπο- Επιτροπή της Κοινής Επιτροπής των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας (DORA)

Κατά τη διάρκεια του 2023, μέσω της Υπο-επιτροπής έγινε επεξεργασία και εκπονήθηκαν τα ακόλουθα:

- κείμενο διαβούλευσης για τα Σχέδια Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για την περαιτέρω εναρμόνιση των εργαλείων, μεθόδων διαχείρισης κινδύνων ICT, διεργασιών και πολιτικών όπως ορίζονται βάσει των άρθρων 15 και 16 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 39/19.6/2023),

- κείμενο διαβούλευσης για το Σχέδιο Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για τον καθορισμό των κριτηρίων για την ταξινόμηση των σχετικών με ICT περιστατικών, ουσιαστικά όρια για σημαντικά περιστατικά και σημαντικές κυβερνοαπειλές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 34/19.6.2023),

- κείμενο διαβούλευσης για το σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για τη θέσπιση των προτύπων που συνθέτουν το μητρώο πληροφοριών σε σχέση με όλες τις συμβατικές ρυθμίσεις σχετικά με τη χρήση των υπηρεσιών ICT που παρέχονται από τρίτους παρόχους όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 36/19.6.2023),

- κείμενο διαβούλευσης για τα Σχέδια Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων να προσδιορίσουν το αναλυτικό περιεχόμενο της πολιτικής σε σχέση με τις συμβατικές ρυθμίσεις για τη χρήση υπηρεσιών ICT που υποστηρίζουν κρίσιμες ή σημαντικές λειτουργίες που παρέχονται από τρίτους παρόχους ICT υπηρεσιών όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 35/19.6.2023),

-έκθεση της κοινής επιτροπής των ΕΕΑ όσον αφορά στους τρίτους παρόχους ICT υπηρεσιών (JC 2023 22/19.9.2023),

- τεχνική συμβουλή της κοινής επιτροπής των ΕΕΑ για δύο κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της ΕΕ βάσει του κανονισμού DORA που καθορίζει περαιτέρω κριτήρια για κρίσιμους τρίτους παρόχους ICT υπηρεσιών (JC 2023 23/29.9.2023).

Επίσης η Υπο-επιτροπή επεξεργάστηκε τα τελικά κείμενα του πρώτου πακέτου σχεδίων Τεχνικών Προτύπων σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 (κανονισμός DORA):

- τελική έκθεση με Σχέδιο Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για τον καθορισμό των κριτηρίων για την ταξινόμηση των σχετικών με ICT περιστατικών, ουσιαστικά όρια για σημαντικά περιστατικά και σημαντικές κυβερνοαπειλές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554(JC 2023 83)

- τελική έκθεση με το σχέδιο Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων για τη θέσπιση των προτύπων που συνθέτουν το μητρώο πληροφοριών σε σχέση με όλες τις συμβατικές ρυθμίσεις σχετικά με τη χρήση των υπηρεσιών ICT

που παρέχονται από τρίτους παρόχους όπως ορίζεται από το άρθρο 28(9)του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 85)

- τελική έκθεση με τα Σχέδια Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων να προσδιορίσουν το αναλυτικό περιεχόμενο της πολιτικής σε σχέση με τις συμβατικές ρυθμίσεις για τη χρήση υπηρεσιών ICT που υποστηρίζουν κρίσιμες ή σημαντικές λειτουργίες που παρέχονται από τρίτους παρόχους ICT υπηρεσιών όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 84)

- τελική έκθεση με τα Σχέδια Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για την περαιτέρω εναρμόνιση των εργαλείων, μεθόδων διαχείρισης κινδύνων ICT, διεργασιών και πολιτικών όπως ορίζονται βάσει των άρθρων 15 και 16 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 86)

Τέλος, κατά τη διάρκεια του 2023 δημοσιεύθηκαν τα τελικά κείμενα διαβούλευσης του δεύτερου πακέτου σχεδίων Τεχνικών Προτύπων σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον κανονισμό DORA:

- κείμενο διαβούλευσης με το Σχέδιο Κοινών Κατευθυντηρίων Γραμμών για την εκτίμηση του συγκεντρωτικού ετησίου κόστους και ζημιών που προκαλούνται από σημαντικά συμβάντα σχετιζόμενα με τις ΤΠΕ (JC 2023 68/27.11.2023),

-κείμενο διαβούλευσης με το Σχέδιο Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για τον καθορισμό των στοιχείων που μια χρηματοοικονομική οντότητα χρειάζεται να καθορίσει και να αξιολογήσει κατά την ανάθεση υπηρεσιών ΤΠΕ που υποστηρίζουν κρίσιμες ή σημαντικές λειτουργίες, σύμφωνα με το Άρθρο 30(5) του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 (JC 2023 67/27.11.2023),

-κείμενο διαβούλευσης με το Σχέδιο Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για την ομογενοποίηση των συνθηκών που διευκολύνουν την εκτέλεση των δραστηριοτήτων εποπτείας σύμφωνα με το Άρθρο 41(1) σημεία (α), (β) και (δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554(JC 2023 69/27.11.2023),

-κείμενο διαβούλευσης με Σχέδιο Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων για το περιεχόμενο της ειδοποίησης και των αναφορών για σημαντικά συμβάντα και σημαντικές κυβερνοαπειλές και Σχέδιο Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων για τις φόρμες, τα πρότυπα και τις διαδικασίες για τη γνωστοποίηση ενός σημαντικού συμβάντος και την ειδοποίηση μιας σημαντικής κυβερνοαπειλής από τις χρηματοοικονομικές οντότητες (JC 2023 70/8.12.2023),

- κείμενο διαβούλευσης με το Σχέδιο Κοινών Κατευθυντηρίων Οδηγιών για τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και των Αρμόδιων Εποπτικών Αρχών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554(JC 2023 71/8.12.2023),

-κείμενο διαβούλευσης με το Σχέδιο Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων που καθορίζουν στοιχεία που σχετίζονται με δοκιμές παραβίασης συστημάτων(JC 2023 72/8.12.2023).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) στόχο έχει την πρόληψη των συστημικών κινδύνων που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και την αποτροπή τυχόν σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων τόσο στο χρηματοοικονομικό σύστημα όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στο Συμβούλιο (General Board) και την Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Technical Committee).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολούθησε, σε τεχνικό επίπεδο, τους εξής φακέλους ενώπιον του Συμβουλίου της ΕΕ (Council): τη νομοθετική δέσμη για την αντιμετώπιση του κινδύνου συγκέντρωσης έναντι των κεντρικών αντισυμβαλλομένων και του κινδύνου αντισυμβαλλομένου στις κεντρικά εκκαθαριζόμενες συναλλαγές παραγώγων (EMIR Review), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού προτύπου πράσινων ομολόγων (EuGB), την πρόταση Οδηγίας με τους κανόνες προστασίας των ιδιωτών επενδυτών της Ένωσης (Retail Investment Strategy,) την πρόταση Οδηγίας για την αναθεώρηση της οδηγίας για τους διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων (AIFMD Review), καθώς και τις νομοθετικές δέσμες για την αναθεώρηση του Κανονισμού για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID/MIFIR Reviews), για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ενιαίου Σημείου Πρόσβασης (ESAP), για να καταστούν οι δημόσιες κεφαλαιαγορές στην Ένωση πιο ελκυστικές για τις εταιρείες και να διευκολυνθεί η πρόσβαση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κεφάλαια (CMU listing package).

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε στις εργασίες της ομάδας των Εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα κεφαλαιαγοράς (EGESC), του Informal Company Law Expert Group και της ομάδας εργασίας για την αναθεώρηση του Κανονισμού για τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (working group on CSDR review).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions, IOSCO) είναι το βασικό forum για τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών της κεφαλαιαγοράς και ο διεθνής φορέας για την θέσπιση προτύπων για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Η IOSCO επί του παρόντος έχει 131 τακτικά μέλη από περισσότερες από 100 χώρες. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκπροσωπείται στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής (European Regional Committee) καθώς και της ολομέλειας των Προέδρων των εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς, μελών της IOSCO, ενώ συμμετέχει και στο Συμβούλιο Διοίκησης του IOSCO ως εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής μέσω της Προέδρου της. Κατά τη διάρκεια του 2023 ανατέθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η

φιλοξενία, τον Μάιο του 2024, της 49ης Ετήσιας Συνόδου του IOSCO, η οποία για πρώτη φορά στα 40 και πλέον χρόνια λειτουργίας του Παγκόσμιου Οργανισμού θα πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ακόμα ενεργά στις εργασίες της ομάδας εργασίας IOSCO Committee 4, της οποίας οι εργασίες αφορούν στην πρόληψη και τον εντοπισμό παραβάσεων της κεφαλαιαγοράς σε διεθνές επίπεδο, κυρίως με την ενίσχυση και ενθάρρυνση της συνεργασίας των εποπτικών αρχών. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στις εργασίες του IOSCO Screening Group, το οποίο διενεργεί τις αξιολογήσεις των υποψηφίων χωρών για την υπογραφή του Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της IOSCO (IOSCO MMoU), καθώς και του νέου Ενισχυμένου Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (Enhanced MMoU – EMMoU), που υιοθετήθηκε από την IOSCO τον Απρίλιο του 2017. Το EMMoU διευρύνει τις περιπτώσεις παροχής συνδρομής μεταξύ εποπτικών αρχών, με την προσθήκη, μεταξύ άλλων, νέων κατηγοριών εμπιστευτικών πληροφοριών που θα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι εποπτικές αρχές. Αυτές οι νέες πληροφορίες και/ή μορφές παροχής συνδρομής είναι οι ακόλουθες: πληροφορίες που σχετίζονται με πρόσωπα που κατέχουν ή ελέγχουν άλλα πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία, πληροφορίες που σχετίζονται με ελεγκτική δράση, ιδίως όσον αφορά στον έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων, υποχρέωση παρουσίας φυσικού προσώπου για μαρτυρική κατάθεση ενώπιον της αρχής που παρέχει τη συνδρομή, δυνατότητα κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων, όπου επιτρέπεται από την νομοθεσία, και πληροφορίες από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών διαδικτύου (data traffic records).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς

Πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία

Στο πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία (Mediterranean Partnership of Securities Regulators, MPSR) συμμετέχουν οι Αίγυπτος, Αλγερία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Μαρόκο, Πορτογαλία, Τουρκία, Τυνησία με σκοπό την ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων και τη διασφάλιση της εφαρμογής των αρχών της IOSCO από τις εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) στόχο έχει την προώθηση πολιτικών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Επιτροπής για την εταιρική διακυβέρνηση (Corporate Governance Committee) καθώς και τις εργασίες της Ομάδας Δράσης για την προστασία των καταναλωτών χρηματοοικονομικών προϊόντων (Task Force on Financial Consumer Protection).

Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης

Η *Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force) είναι ένα διεθνές όργανο χάραξης πολιτικής που θέτει διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και μέτρα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Ομάδας τόσο σε επίπεδο ολομέλειας όσο και σε επίπεδο επιμέρους ομάδων εργασιών της.*

Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας

Ο σκοπός των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας είναι η εδραίωση και εφαρμογή διαδικασίας παροχής συνδρομής μεταξύ των εποπτικών αρχών, προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Με βάση τα Πρωτόκολλα αυτά, εμπιστευτικές πληροφορίες χρήσιμες στις εποπτικές αρχές, μπορούν να ανταλλάσσονται με σκοπό την άσκηση εποπτείας και τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων φορέων προς τις ισχύουσες θεσμικές ρυθμίσεις. Τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας μεταξύ εποπτικών αρχών διαφορετικών χωρών διευκολύνουν τη διεθνή συνεργασία μεταξύ χρηματιστηρίων, εταιριών και λοιπών παραγόντων της κεφαλαιαγοράς και συνεπώς αποτελούν το πρώτο στάδιο για την εδραίωση και περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων των κεφαλαιαγορών των χωρών αυτών. Στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής εποπτείας των χρηματοπιστωτικών αγορών, τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας παίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, διότι προάγουν αποφασιστικά την πορεία προς την ενιαία εποπτεία της Ευρωπαϊκής αγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μέχρι σήμερα έχει υπογράψει 27 διμερή και 4 πολυμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕΣΩ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ»

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID) από επιχειρήσεις επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα του ΕΟΧ

Στο τέλος του 2023, ο αριθμός των επιχειρήσεων επενδύσεων και πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα στις 24 εκ των 28 χωρών του ΕΟΧ που παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες μέσω του λεγόμενου «Ευρωπαϊκού Διαβατηρίου», είτε χωρίς εγκατάσταση είτε με φυσική παρουσία, μέσω της ίδρυσης υποκαταστήματος ή συνδεδεμένου αντιπροσώπου, *παρουσίασε αξιοσημείωτη αύξηση σε ετήσια βάση, ήτοι 45%, και σε απόλυτο μέγεθος ανήλθε σε 1.090 επιχειρήσεις (βλ. Πίνακα 33).*

Ειδικότερα, όσον αφορά την κατανομή ανά χώρα, μετά την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ το 2020, την πρώτη θέση, όπως και το 2022, εξακολουθεί να κατέχει η Κύπρος με 293 εταιρείες, και ακολουθούν η Γερμανία με 126 εταιρείες, η Φινλανδία με 110, η Γαλλία με 96, η Ολλανδία με 86, η Ιρλανδία με 81 και το Λουξεμβούργο με 68 εταιρείες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα από επιχειρήσεις επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα του ΕΟΧ, 2021-2023

Χώρα	Αριθμός Ενεργών Διαβατηρίων		
	2023	2022	2021
Αυστρία	44	22	34
Βέλγιο	11	8	9
Βουλγαρία	12	7	7

Χώρα	Αριθμός Ενεργών Διαβατηρίων		
	2023	2022	2021
Γαλλία	96	69	70
Γερμανία	126	91	108
Δανία	10	3	7
Εσθονία	6	4	2
Ιρλανδία	81	69	66
Ιταλία	13	10	11
Ισλανδία	1	1	1
Ισπανία	29	15	14
Κροατία	0	0	1
Κύπρος	293	233	241
Λετονία	4	3	3
Λιθουανία	2	0	0
Λιχτενστάιν	5	15	17
Λουξεμβούργο	68	55	56
Μάλτα	39	31	35
Νορβηγία	21	18	17
Ολλανδία	86	65	63
Ουγγαρία	5	2	4
Πολωνία	3	2	1
Πορτογαλία	7	5	5
Σλοβακία	4	2	3
Σλοβενία	1	1	1
Σουηδία	7	5	8
Τσεχία	6	6	4

Χώρα	Αριθμός Ενεργών Διαβατηρίων		
	2023	2022	2021
Φινλανδία	110	8	1
Σύνολο	**1090**	**750**	**789**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παράλληλα, κατά το έτος 2023, 24 επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΑΕΠΕΥ), παρείχαν διασυνοριακά επενδυτικές υπηρεσίες σε χώρες του ΕΟΧ εκ των οποίων 5 εταιρείες δραστηριοποιούνταν με εγκατάσταση.

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID) από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) του ΕΟΧ

Στο τέλος του 2023, ο αριθμός των ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (χωρίς εγκατάσταση) διπλασιάστηκε, ήτοι από 11 εταιρείες το 2022 αυξήθηκαν σε 22 στο τέλος του 2023. Επίσης 2 ΔΟΕΕ του ΕΟΧ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες μέσω υποκαταστήματος (με εγκατάσταση). Όσον αφορά στην κατανομή των ΔΟΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση εξακολουθεί να κατέχει το Λουξεμβούργο, και ακολουθούν η Γαλλία, η Κύπρος και η Ιρλανδία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 34. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2021-2023

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2021
Γαλλία	4	2	4
Δανία	1	1	-
Ιρλανδία	3	2	4
Ιταλία	1	-	-
Κύπρος	4	1	-
Λουξεμβούργο	7	5	5
Ολλανδία	2	-	-
Σύνολο	**22**	**11**	**13**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παράλληλα, κατά το έτος 2023, 1 ΑΕΔΟΕΕ που έχει λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, παρείχε διασυνοριακά επενδυτικές υπηρεσίες σε χώρες του ΕΟΧ.

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID) από Διαχειριστές Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων επί Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ) του ΕΟΧ

Στο τέλος του 2023, ο αριθμός των Διαχειριστών ΟΣΕΚΑ του ΕΟΧ που παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (χωρίς εγκατάσταση) αυξήθηκε οριακά, ήτοι από 47 το 2022 σε 50 στο τέλος του 2023.

Όσον αφορά στην κατανομή των Διαχειριστών ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει η Γαλλία και ακολουθεί το Λουξεμβούργο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα από Διαχειριστές ΟΣΕΚΑ του ΕΟΧ, 2021-2023

Χώρα	Σύνολο Διαχειριστών ΟΣΕΚΑ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2021
Βέλγιο	2	2	2
Γαλλία	17	17	17
Γερμανία	2	2	2
Ιρλανδία	6	3	3
Ιταλία	2	2	2
Κύπρος	2	2	2
Λιχτενστάιν	1	1	1
Λουξεμβούργο	15	15	15
Νορβηγία	1	1	1
Ολλανδία	1	1	1
Σουηδία	1	1	1
Σύνολο	**50**	**47**	**47**

Επίσης, 1 Διαχειριστής ΟΣΕΚΑ παρείχε στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες μέσω υποκαταστήματος (με εγκατάσταση).

Εμπορική προώθηση (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) του ΕΟΧ από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) του ΕΟΧ στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ

Στο τέλος του 2023, ο αριθμός των ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούσαν εμπορικά μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των EuVECA και ELTIF) του ΕΟΧ στην Ελλάδα, ανήλθε σε 385, παρουσιάζοντας αύξηση 24,5% περίπου σε ετήσια βάση (βλ. Πίνακα 36). Για τις περισσότερες χώρες του ΕΟΧ (σε 15 από τις 21 χώρες) ο αριθμός των ΔΟΕΕ που διαθέτουν ΟΕΕ στην ελληνική αγορά αυξήθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που διαθέτουν ΟΕΕ στην ελληνική αγορά, ανά χώρα, το 2023 την πρώτη θέση εξακολουθεί να κατέχει το Λουξεμβούργο, το οποίο με 17 νέες γνωστοποιήσεις έχει παρουσία στην ελληνική αγορά με 130 ΔΟΕΕ, καταγράφοντας αύξηση κατά 15% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (113 Διαχειριστές το 2022).

Στα στοιχεία αυτά συμπεριλαμβάνονται οι γνωστοποιήσεις pre-marketing, δηλαδή η παροχή πληροφοριών στη χώρα υποδοχής σχετικά με την επενδυτική στρατηγική ή τις επενδυτικές ιδέες του προς διάθεση επενδυτικού κεφαλαίου με σκοπό τη διερεύνηση της δυνατότητας εμπορικής προώθησης, δυνατότητα δραστηριοποίησης που εισήχθη με την Οδηγία 2019/1160 και ξεκίνησε να ισχύει τον Αύγουστο 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ , 2021-2023

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2021
Αυστρία	11	10	5
Βουλγαρια	1	-	-
Βέλγιο	3	3	3
Γαλλία	45	39	30
Γερμανία	46	32	20
Δανία	4	2	1
Ιρλανδία	40	31	21
Ιταλία	4	3	3
Κροατία	1	1	1
Κύπρος	13	11	6
Λιθουανία	1	1	-

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2021
Λιχτενστάιν	3	3	2
Λουξεμβούργο	130	113	90
Μάλτα	8	7	7
Νορβηγία	4	3	3
Ολλανδία	21	15	12
Πορτογαλία	2	1	1
Σλοβακία	1	1	1
Σουηδία	41	32	1
Τσεχία	1	1	1
Φινλανδία	2	1	-
Σύνολο	**385**	**310**	**229**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το 2023, όπως και το 2022, ο αριθμός των ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά στην ελληνική αγορά από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ, παρουσίασε σημαντική ετήσια αύξηση, ήτοι 46,48% (βλ. Πίνακα 37), η οποία καταδεικνύει τη δυναμική προοπτική ανάπτυξης του κλάδου των ΟΕΕ.

Από την κατανομή των ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά στην ελληνική αγορά, ανά χώρα, προκύπτει πως την πρώτη θέση κατέχει, το Λουξεμβούργο με 761 ΟΕΕ το 2023 έναντι 523 ΟΕΕ το 2022, ήτοι καταγράφεται αύξηση σε ποσοστό 45,5%.

Ειδικά αναφορικά με τις γνωστοποιήσεις pre-marketing, το 2023 σε σχέση με το 2022, υπερδιπλασιάστηκαν, από 159 αυξήθηκαν σε 371.

ΠΙΝΑΚΑΣ 37. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ, 2021-2023

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2021
Αυστρία	20	17	11
Βέλγιο	2		

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2021
Βουλγαρία	1		
Γαλλία	75	43	27
Γερμανία	69	41	25
Δανία	5	3	2
Ιρλανδία	294	205	132
Ιταλία	4	3	3
Κύπρος	8	9	7
Λιχτενστάιν	10	5	2
Λουξεμβούργο	761	523	277
Μάλτα	5	3	5
Νορβηγία	3	1	1
Ολλανδία	45	30	25
Πορτογαλία	2	1	1
Σλοβακία	1	1	1
Σουηδία	45	38	21
Φινλανδία	2	-	-
Σύνολο	**1352**	**923**	**542**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Τέλος, 2 ΑΕΔΟΕΕ και 2 ΑΕΔΑΚ ΟΕΕ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προωθούν εμπορικά σε χώρες του ΕΟΧ μερίδια ή μετοχές 6 ΟΕΕ.

Εμπορική προώθηση (pre-marketing, marketing) Ευρωπαϊκών Κεφαλαίων Επενδυτικών Συμμετοχών (EuVECA) από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Κεφαλαίων Επενδυτικών Συμμετοχών του ΕΟΧ (Διαχειριστές EuVECA)

Στο τέλος του 2023, 153 Ευρωπαϊκά Κεφάλαια Επενδυτικών Συμμετοχών (EuVECA) προωθούνταν εμπορικά στην Ελλάδα, έναντι 111 το 2022 (βλ. Πίνακα 38), δηλαδή η εν λόγω δραστηριότητα την περίοδο 2022-23 αυξήθηκε κατά 38% περίπου. Επίσης, στην τριετία 2021-2023 σημειώνεται αυξανόμενη εμπορική προώθηση

των εν λόγω κεφαλαίων από τη Γερμανία και τη Σουηδία. Επισημαίνεται πως από το σύνολο των εν λόγω κεφαλαίων, 8 προωθούνταν διερευνητικά (pre-marketing), και συγκεκριμένα 4 Ευρωπαϊκά Κεφάλαια Επενδυτικών Συμμετοχών (EuVECA) από Διαχειριστές με έδρα την Αυστρία, 3 από Διαχειριστές με έδρα τη Γερμανία και 1 με έδρα τη Σουηδία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 38. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα από Διαχειριστές EuVECA του ΕΟΧ, 2021-2023

Χώρα	Σύνολο EuVECA		
	2023	2022	2021
Αυστρία	20	16	9
Βουλγαρία	1	-	-
Γαλλία	1	1	1
Γερμανία	66	40	22
Ιρλανδία	4	4	4
Ιταλία	2	2	2
Λουξεμβούργο	2	2	2
Ολλανδία	15	12	12
Πορτογαλία	2	1	1
Σλοβακία	1	1	1
Σουηδία	37	32	19
Φινλανδία	**2**	-	-
Σύνολο	**153**	**111**	**73**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (pre-marketing, marketing) Ευρωπαϊκών Μακροπρόθεσμων Επενδυτικών Κεφαλαίων (ELTIF)

Το 2023 οι γνωστοποιήσεις εμπορικής προώθησης στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Μακροπρόθεσμων Επενδυτικών Κεφαλαίων (ELTIF) ανέρχονταν σε 12, ήτοι ήταν αυξημένες κατά 50% συγκριτικά με τις 8 γνωστοποιήσεις του 2022. Οι χώρες που γνωστοποίησαν την εμπορική προώθηση των εν λόγω κεφαλαίων στην Ελλάδα το 2023 ήταν οι ίδιες με το προηγούμενο έτος. Για δύο κεφάλαια τα οποία γνωστοποιήθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας η προώθηση είχε διερευνητικό χαρακτήρα (pre-marketing).

ΠΙΝΑΚΑΣ 39. ELTIF που προωθούνται εμπορικά (pre-marketing, marketing) στην Ελλάδα από Διαχειριστές ELTIF του ΕΟΧ, 2021-2023

Χώρα	Σύνολο ELTIF		
	2023	2022	2021
Γαλλία	1	2	2
Ιρλανδία	4	1	
Λουξεμβούργο	7	5	4
Σύνολο	**12**	**8**	**6**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παροχή υπηρεσιών από Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding) με βάση τον Κανονισμό 2020/1503 (ECSPR)

Το 2023, 10 ομόλογες εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς της ΕΕ γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών crowdfunding στην Ελλάδα από 23 συνολικά επιχειρήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 40. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (crowdfunding) στην Ελλάδα από επιχειρήσεις του ΕΟΧ, 2023

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2022
Αυστρία	1	-	-
Γαλλία	3		
Εσθονία	1	-	-
Ιρλανδία	2	-	-
Ισπανία	7	-	-

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2023	2022	2022
Κύπρος	2	-	-
Λετονία	1	-	-
Ολλανδία	3	-	-
Πολωνία	1		
Ρουμανία	2		
Σύνολο	23	-	-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
3/981/16.3.2023 (ΦΕΚ Β 2101/31.3.2023)	Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 7η & 10η Απριλίου 2023.	Αφορά την αναστολή της εξαγοράς μεριδίων κάθε κατηγορίας ΟΣΕΚΑ, την 7η Απριλίου και την 10η Απριλίου 2023
4/982/30.3.2023 (ΦΕΚ Β 2323/12.4.2023)	Παράταση της προθεσμίας του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας».	Αφορά την παράταση της προβλεπόμενης προθεσμίας της παραγράφου 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την υποβολή της Ετήσιας Έκθεσης αναφορικά με τα δεδομένα του έτους 2022 στον υπερσύνδεσμο «Εφαρμογή για την εισαγωγή των στοιχείων της Ετήσιας Έκθεσης», της θεματικής ενότητας «Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης 2 εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Money Laundering)» του δικτυακού τόπου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έως τις 28 Απριλίου 2023.
1/992/4.8.2023 (ΦΕΚ Β 5024/9.8.2023)	Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών	Αφορά την έγκριση των τροποποιήσεων του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών όπως αυτές αποφασίστηκαν στην υπ. αριθμ. 195/01.08.2023 συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών.
3/1000/31.10.2023 (ΦΕΚ Β 6249/31.10.2023)	Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Ελληνικού Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων	Αφορά την τροποποίηση του «Κανονισμού Λειτουργίας Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων» όπως αναφέρεται στο Παράρτημα της αίτησης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» με ημερομηνία 19.10.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ ΕΚ 11198/20.10.2023).
16/1007/21.12.2023 (ΦΕΚ Β 7769/31.12.2023)	Εγγραφή συνδεδεμένων αντιπροσώπων ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΑΕΔΟΕΕ διευρυμένου σκοπού σε μητρώο.	Αφορά την τήρηση μητρώο συνδεδεμένων αντιπροσώπων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την ανάρτησή αυτού στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚ ΓΙΑ ΤΟ 2024

*Το **Επιχειρησιακό Σχέδιο** της ΕΚ για το 2024 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιό της με την υπ' αριθμ. 19/1007/21.12.2023 απόφασή του. Η διαμόρφωσή του προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου 4916/2022. Το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της ΕΚ και αποτελεί τον οδικό χάρτη για την υλοποίηση του ετήσιου σχεδιασμού της ΕΚ, με εργαλεία κυρίως τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ και τους ίδιους πόρους της ΕΚ. Το Επιχειρησιακό Σχέδιο της ΕΚ για το 2024 αντικατοπτρίζει τον ιδιαίτερο ρόλο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στη διασφάλιση της ανάπτυξης της εγχώριας κεφαλαιαγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες στο εξωτερικό περιβάλλον και την παγκόσμια οικονομία. Στο Επιχειρησιακό σχέδιο αναπτύσσονται οι Επιχειρησιακοί Άξονες ανά Στρατηγικό Στόχο (βλ. 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΚ), οι οποίοι αναλύονται σε ετήσιους στόχους, δράσεις και έργα ανά οργανική μονάδα της ΕΚ.*

Πλαίσιο του σχεδίου Ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας (Ελλάδα 2.0) - Ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΕΣΑΑ) εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin). Το ΕΣΑΑ περιλαμβάνει 106 επενδύσεις και 68 μεταρρυθμίσεις, κατανεμημένες σε 4 πυλώνες και συγκεντρώνει 31,16 δισ. ευρώ εκ των οποίων ευρωπαϊκοί πόροι 30,5 δισ. Ευρώ (18,43 δισ. ευρώ ενισχύσεις και 12,73 δισ. ευρώ δάνεια) για να κινητοποιήσει 60 δισ. ευρώ συνολικές επενδύσεις στη χώρα στα επόμενα πέντε χρόνια.

Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση (Δράση 16581 – «Ενισχυμένη εποπτεία και αξιοπιστία της κεφαλαιαγοράς») υπάγεται στον Άξονα 4.4 – «Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών» του ΕΣΑΑ. Ο συγκεκριμένος άξονας καλύπτει δύο γενικότερους τομείς.

Ειδικότερα, ο δεύτερος τομέας είναι η ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης των κεφαλαιαγορών στην Ελλάδα μέσω του δραστικού ψηφιακού εκσυγχρονισμού τους. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της κωδικοποίησης του πλαισίου της κεφαλαιαγοράς και της αναθεώρησης των σχετικών νόμων και διατάξεων, καθώς και μέσω της δημιουργίας/ ανανέωσης των πληροφοριακών συστημάτων της.

Ο Άξονας 4.4 στοχεύει μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις να ενισχύσει την ικανότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υποστηρίξει την ανάπτυξη της οικονομίας, μέσω της χρηματοδότησης επιχειρήσεων και ιδιωτών για να αναπτύξουν νέες δραστηριότητες.

Το αντικείμενο του Έργου συνίσταται στην παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών τεχνικής και επιχειρησιακής υποστήριξης προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την ωρίμανση, την παρακολούθηση, διαχείριση, υλοποίηση και ολοκλήρωση των Υποέργων της Δράσης «Ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς» με ID: 16581 που εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).

Τα Υποέργα της συγκεκριμένης Δράσης του ΕΣΑΑ, είναι τα ακόλουθα:

***Υποέργο 1:** Εισαγωγή συστήματος επιτήρησης της αγοράς (Market Surveillance system),*

το οποίο θα βελτιώσει σημαντικά την υπάρχουσα υποδομή της ΕΚ, όσον αφορά την παρακολούθηση και τον έλεγχο των συναλλαγών, επιτρέποντας την αποτελεσματική λειτουργία των ελεγκτικών και εποπτικών υπηρεσιών της.

***Υποέργο 2:** Εισαγωγή συστήματος συλλογής, επεξεργασίας, ανάλυσης και παρακολούθησης δεδομένων,*

και η ενοποίηση όλων των δεδομένων που συλλέγονται επί του παρόντος (και στο μέλλον) από το προσωπικό του ΕΚ, θα επιτρέψει την πολυδιάστατη ανάλυση, ανασκόπηση και επισκόπηση των τρεχουσών συνθηκών της αγοράς, τη λεπτομερή ρύθμιση των διαδικασιών και των παρεμβάσεων, όπως απαιτείται για τη διατήρηση μιας υγιούς και αναπτυσσόμενης κεφαλαιαγοράς.

***Υποέργο 3:** Κυβερνοασφάλεια, άμυνα και ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο (και ανάκτηση καταστροφών),*

συνίσταται στην υλοποίηση ενός συστήματος για να αντιμετωπιστούν όλα τα ζητήματα σχετικά με την άμυνα στον κυβερνοχώρο και την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο (cyber defense and cyber resilience - CDR) της ΕΚ

Σημειώνεται ότι το προαναφερόμενο έργο για την ΕΚ εγκρίθηκε το 2022 και η υλοποίησή του θα εκκινήσει το 2023, ενώ η ολοκλήρωση του έργου αυτού θα πραγματοποιηθεί το 2025.

Στο παρόν ΕΣ έχουν ενσωματωθεί και παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι στόχοι, έργα και δράσεις για την υλοποίηση των ανωτέρω.

Έργα Επιχειρησιακού Σχεδίου 2024[2]

[2] Η βαρύτητα στόχου διαμορφώνεται από: τη συμβολή του στόχου στο έργο της ΕΚ, τη συνεισφορά του στόχου στην υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου (άμεση-έμμεση) και τον χαρακτηρισμό του στόχου από τη Διοίκηση, ως ιδιαίτερης προτεραιότητας για την ΕΚ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική Μονάδα**	**Βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης**
1. Συμβολή στην ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς, μέσω της διαμόρφωσης του κανονιστικού πλαισίου, της πιο αποτελεσματικής εφαρμογής του, της ενίσχυσης της ενημέρωσης και της διαφάνειας στην αγορά και της απλούστευσης των διαδικασιών.		· *(Σ1.Δ1.Δ2) Βελτίωση – εκσυγχρονισμός των εσωτερικών διαδικασιών της ΕΚ. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρονται ενδεικτικά τα ακόλουθα: α) εφαρμογή της στρατηγικής και επιχειρησιακής στοχοθεσίας, β) διαρκής ενημέρωση του ψηφιακού οργανογράμματος και των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας, γ) σύνταξη νομοθετικών προτάσεων προς το ΥΠΟΙΚΟ και το ΥΠΕΣ σε θέματα προσλήψεων, μετατάξεων-αποσπάσεων και γενικότερα για ζητήματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και δ) συμβολή σε ζητήματα σύνταξης και επικαιροποίησης του υπό έγκριση οργανογράμματος της ΕΚ*	*Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με τη Γεν. Διεύθυνση*	*1*
		· *(Σ1.Δ1.Δ2) Σε συνέχεια της κατάρτισης του νέου Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΚ, θα πρέπει, αφού εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών, να ξεκινήσει εντός του 2024 η εφαρμογή του από τις οργανικές μονάδες της ΕΚ.*		
		· *(Σ1.Δ1.Δ2) Κατάρτιση του Κανονισμού Λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.*	*Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου με την συνδρομή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας*	*2*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ1.Δ1.Δ2) Κατάρτιση του Κώδικα Δεοντολογίας.*	*Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου με την συνδρομή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας*	*3*
		· *(Σ1.Δ1.Δ2) Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου και Πρόγραμμα Βελτίωσης Ποιότητας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.*	*Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου*	*3*
		· *(Σ1.Δ1.Δ2) Εντατικοποίηση εσωτερικών ελέγχων στις οργανικές μονάδες της ΕΚ*	*Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου*	*1*
		· *(Σ1.Δ2) Υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της ΕΚ και βελτίωση της οργάνωσης της μέσω νέων πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών (Μέρος αυτού θα υλοποιηθεί με τη χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης).*	*Όλες οι οργανικές μονάδες*	*1*
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4) Επικαιροποίηση εγκυκλίων που αφορούν στη νομοθεσία για τα ενημερωτικά δελτία.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*1*
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4) Συνεργασία συμβούλων και δικηγόρων με την ΕΚ για τη δημιουργία προτύπου (template) Ενημερωτικού Δελτίου.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*3*
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4) Εκδοση Κανανιστικών Αποφάσεων /Εγκυκλίων για εργαλεία διαχείρισης κινδύνων*	*Διεύθυνση Φορέων*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024	Αρμόδια Οργανική	Βαθμός προτεραιότητας
		· (Σ1.Δ1.Δ2.Δ3) Διαβούλευση με φορείς της αγοράς με σκοπό 1) τη σύγκληση των εποπτευόμενων φορέων στην ερμηνεία των διατάξεων του κανονιστικού πλαισίου και στην εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται 2) τον εντοπισμό τυχόν δυσχερειών που αφορούν στο υφιστάμενο πλαίσιο και την υποβολή προτάσεων για βελτιώσεις ή γενικότερα στον εντοπισμό θεμάτων που θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν με διαφορετικό τρόπο με στόχο την ανάπτυξη της αγοράς.	Διεύθυνση Εισηγμένων/ Φορέων/ Εποπτείας Αγορών/ Μελετών	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4) Περαιτέρω ενίσχυση της εξωστρέφειας της ΕΚ με αξιοποίηση της δυνατότητας ανταλλαγής τεχνογνωσίας με ομόλογες εποπτικές αρχές, σε όσα πρωτοκόλλα συνεργασίας προβλέπεται, αν κριθεί σκόπιμο, σύναψη επιπλέον διμερών πρωτοκόλλων συνεργασίας, και αξιολόγηση της σύναψης πρωτοκόλλων συνεργασίας με εγχώριες αρχές, ενδεχομένως με αλλαγή του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.	Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4) Ενσωμάτωση στο Εθνικό Πλαίσιο της νέας οδηγίας για τους Διαχειριστές ΟΕΕ και Διαχειριστές ΟΣΕΚΑ (νέα AIFMD)	Διεύθυνση Φορέων	1
	1.Μελέτη του κανονιστικού πλαισίου προκειμένου να εντοπισθεί τυχόν ανάγκη για	· (Σ1.Δ1.Δ4) Προετοιμασία για την ενσωμάτωση στο Εθνικό Πλαίσιο και υλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου για DORA και MiCa	Διεύθυνση Φορέων	1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024	Αρμόδια Οργανική	Βαθμός προτεραιότητας
	αλλαγές ως προς την ίδια τη λειτουργία της Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και θέματα που αφορούν στην ανάπτυξη εν γένει της κεφαλαιαγοράς στην χώρα μας 2. Άρση των υφιστάμενων εμποδίων στην ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της,	· (Σ1.Δ1.Δ4) Συμμετοχή της Διεύθυνσης Φορέων στην New legislative proposals - Retail Investment Strategy.	Διεύθυνση Φορέων	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4) Σχεδιασμός και οργάνωση της παρακολούθησης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας με στόχο η ΕΚ να διαθέτει επικαιροποιημένη ενημέρωση, η οποία θα διαχέεται σε όλες τις Διευθύνσεις της ΕΚ για όλα τα στάδια εξέλιξης των νομοθετικών προτάσεων της ΕΕ (από τη διαβούλευση μέχρι την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο). Η εργασία αυτή προϋποθέτει τη στενή συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία την ΕΕ ή και άλλους εμπλεκόμενους φορείς.	Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες Οργανικές Μονάδες, Ανάδοχο του έργου για την ψηφιοποίηση και Τμήμα Πληροφορικής	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4) Διοργάνωση και διεξαγωγή της Συνόδου του IOSCO	Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και τη Γενική Διεύθυνση	1
	3. Μελέτη και προσαρμογή ρυθμιστικών απαιτήσεων που ενδέχεται να επιβάλλουν δυσανάλογο βάρος στις	· (Σ1.Δ1.Δ4) Υποστήριξη της διοργάνωσης και διεξαγωγής του Συνεδρίου της ΕΚ ως προς τη διαχείριση οικονομικών θεμάτων και ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων	Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων	1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	εποπτευόμενες εταιρείες, 4. Εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου με γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο, προς το σκοπό της ανάπτυξης της αγοράς	· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ5) Διεύρυνση της συνεργασίας της ΕΚ με άλλες εγχώριες αρχές ή εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως για παράδειγμα μέσω της σύναψης Πρωτοκόλλων Συνεργασίας.	Γεν. Διεύθυνση, Δ/νση Μελετών και Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων	1
		. (Σ1.Δ1.Δ4.Δ5) Παρακολούθηση της συμμετοχής στελεχών της ΕΚ σε ομάδες εργασίας	Γεν. Διεύθυνση, Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων	
		· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ6) Σχεδιασμός εργαλείων παρακολούθησης της αγοράς και μέσω εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης (AI).	Διεύθυνση Πληροφορικής σε συνεργασία με άλλες οργανικές μονάδες	1
	5. Περαιτέρω συμβολή στην προσπάθεια ενίσχυσης της πρόσβασης στην κεφαλαιαγορά για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, βελτιώνοντας παράλληλα τις συνθήκες διαφάνειας,	· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ6) Ενίσχυση του ελεγκτικού και εποπτικού ρόλου μέσω εκπαίδευσης και χρήσης εργαλείων forensic.	Διεύθυνση Πληροφορικής σε συνεργασία με άλλες οργανικές μονάδες	2
		· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Έγκαιρη ενημέρωση της αγοράς και των επενδυτών σχετικά με την εφαρμογή της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.	Εκάστοτε αρμόδια Δ/ση	1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	6. Υποστήριξη της καινοτομίας και της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας που θα συμβάλει στην απλούστευση των διαδικασιών, αναφορικά με την άντληση δεδομένων από την αγορά και την υποβολή στοιχείων και αναφορών από εποπτευόμενες εταιρείες ή επενδυτές, καθώς και τη διάχυση πληροφόρησης και επικοινωνίας με τις εποπτευόμενες εταιρείες, και 7. Προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού για θέματα κεφαλαιαγοράς μέσω:	· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Ενημέρωση εποπτευόμενων φορέων & επενδυτικού κοινού σχετικά με τη νομοθεσία περί εξυγίανσης του Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου	Μονάδα Εξυγίανσης των Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Ενημέρωση εποπτευόμενων φορέων & επενδυτικού κοινού σχετικά με τη νομοθεσία περί εξυγίανσης του Επιχειρήσεων Επενδύσεων	Μονάδα Εξυγίανσης των Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Αναβάθμιση της ιστοσελίδας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με έμφαση στην ευκολότερη χρήση της για σκοπούς αποτελεσματικότερης ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού.	Γεν. Διεύθυνση σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μελετών και όλες τις οργανικές Μονάδες	2
	α) της ενίσχυσης της παρουσίας της ΕΚ με τη χρήση προσβάσιμων αι ελκυστικών μορφών επικοινωνίας αναφορικά με τις αγορές κεφαλαίου και β) της οργάνωσης εκπαιδευτικών σεμιναρίων /	· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού για θέματα κεφαλαιαγοράς μέσω επιμέρους δράσεων σε συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλους φορείς.	Διεύθυνση Μελετών	1
		· (Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Επικαιροποίηση του ενημερωτικού υλικού που αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΕΚ για σκοπούς προώθησης του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού για θέματα κεφαλαιαγοράς.	Διεύθυνση Μελετών	1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	δράσεων για διάφορες ομάδες όπως φοιτητές, μαθητές, μικρές επιχειρήσεις, επενδυτές.	· *(Σ1.Δ1.Δ4.Δ7) Προετοιμασία ενημερωτικού φυλλαδίου με τον τίτλο ΜΗΝ ΕΠΕΝΔΥΕΤΕ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΛΕΙΣΤΑ που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΚ-για σκοπούς προώθησης του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού για θέματα κεφαλαιαγοράς.*	*Διεύθυνση Μελετών*	*1*
		· *(Σ1.Δ3) Περαιτέρω ανάπτυξη κοστολογικού μοντέλου ΕΚ με βάση πραγματικά δεδομένα (π.χ. καταγραφή ωρών απασχόλησης μέσω εφαρμογής από τις οργανικές μονάδες) και εξαγωγή κοστολογικών αναφορών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες της ΕΚ σε σχέση με τους πόρους και μέσω ειδικής εφαρμογής*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με όλες τις οργανικές μονάδες*	*1*
		· *(Σ1.Δ3) Καθιέρωση διαδικασιών και εκπαίδευση των μελών των επιτροπών δημοσίων συμβάσεων*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών*	*2*
		· *(Σ1.Δ3) Καθιέρωση διαδικασιών και δικλείδων ασφαλείας υποβολής προσφορών για τις δημόσιες συμβάσεις μέσω ειδικής εφαρμογής (εκτός των περιπτώσεων μέσω συστήματος ΕΣΗΔΗΣ)*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών*	*2*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ1.Δ3) Περαιτέρω ενίσχυση των διαδικασιών παρακολούθησης των ενεργών δημοσίων συμβάσεων της ΕΚ μέσω ειδικής εφαρμογής (έχει ενσωματωθεί στο έργο του Ταμείου Ανάπτυξης) και καθιέρωση διαδικασιών και δικλείδων ασφαλείας για την έγκαιρη υποβολή των πρωτογενών αιτημάτων*	*Υπέυθυνοι παρακολούθησης συμβάσεων και οργανικές μονάδες σε συνεργασία με Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών*	*2*
		· *(Σ1.Δ3) Καθιέρωση βασικών δεικτών επίδοσης (Key Performance Indicators KPI's) που αφορούν σε κύριες οικονομικές λειτουργίες της ΕΚ (πχ πληρωμές, εισπράξεις πόρων κλπ) και περιοδική παρακολούθησή τους*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών*	*2*
		· *(Σ1.Δ3) Συγκριτική ανάλυση και μελέτη των χρεώσεων άλλων Εποπτικών Αρχών και της ESMA με στόχο την περαιτέρω αναμόρφωση των πόρων της ΕΚ*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διεθνών*	*1*
		· *(Σ1.Δ3) Ανάπτυξη συστημάτων για την έγκαιρη γνωστοποίηση από τις οργανικές μονάδες των πόρων από τους εποπτευόμενους φορείς και μέσω ειδικής εφαρμογής*	*Διευθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με οργανικές μονάδες*	*2*
		· *(Σ1.Δ3) Καθιέρωση διαδικασιών και ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης της εισπραξιμότητας πόρων ΕΚ*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3) Ολοκλήρωση διαδικασιών επιλογής ή/ και προσλήψεων, μετάταξης και απόσπασης υπαλλήλων*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3) Συνέχιση συμμετοχής ως φορέας υποδοχής σε προγράμματα πρακτικής άσκησης πανεπιστημιακών ιδρυμάτων*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3) Πλήρης υποστήριξη των νέων διαδικασιών αξιολόγησης, στοχοθεσίας και χορήγησης της επιπλέον ανταμοιβής του ν. 5043/2023*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	
		· *(Σ1.Δ1.Δ2.Δ3)Διεκπεραίωση όλων των λοιπών αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το οργανόγραμμα ή από αποφάσεις ΔΣ/ΕΕ, ενδεικτικά: 1. Διαβίβαση εισαγγελικών παραγγελιών, βουλευμάτων, αιτημάτων παροχής στοιχείων από Δ.Ο.Υ. και άλλες αρχές προς φορείς κεφαλαιαγοράς 2. Συγκρότηση επίτροπων/υπηρεσιακών συμβουλίων, 3. προαγωγές, βαθμολόγιο, μισθολογικές ωριμάνσεις, αναγνώριση προυπηρεσίας εκτός δημοσίου τομέα, προωθήσεις εισηγήσεων προς ΥΣ για υπηρεσιακά ζητήματα κλπ.*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	
		· *(Σ1.Δ3) Καθιέρωση διαδικασιών κάταρτισης και παρακολούθησης εκτέλεσης Προϋπολογισμού μέσω χρήσης εφαρμογής*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με άλλες οργανικές μονάδες*	2

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ1.Δ3) Απογραφή όλου του πάγιου υλικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και σε συνεργασία με τους ορκωτούς ελεγκτές τακτοποιητικές εγγραφές στα βιβλία για τα πάγια με μικρή υπολειμματική αξία*	*Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών*	*1*
		· *(Σ1.Δ4) Προώθηση της επιμόρφωσης και της επανακατάρτισης του προσωπικού με αύξηση των ωρών παρακολούθησης σεμιναρίων ή μεταπτυχιακών / προπτυχιακών προγραμμάτων.*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	*1*
		· *(Σ1.Δ4) Συμμετοχή σε σεμινάρια της ESMA και άλλων φορέων για επιμόρφωση στελεχών της ΕΚ.*	*Γεν. Διεύθυνση και Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	*1*
2. Χρήση νέων τεχνολογιών και διαμόρφωση σύγχρονων μεθόδων εποπτείας με έμφαση στην προληπτική εποπτεία της αγοράς	*1. Διαρκής παρακολούθηση της αγοράς, μέσω της ενίσχυσης της χρήσης δεδομένων (περιλαμβανομένων μεγάλων δεδομένων, big data) και της συστηματικής επικοινωνίας με συμμετέχοντες στην*	· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ8) Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών εποπτείας με προτεραιότητα την προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο (Risk-based supervision) ανά εποπτευόμενη δραστηριότητα.*	*Εποπτικές οργανικές μονάδες*	*1*
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ8)Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών για διεξαγωγή ελέγχων (επιτόπιων ή εξ αποστάσεως).*	*Εποπτικές οργανικές μονάδες*	*3*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	κεφαλαιαγορά, εταιρείες, επαγγελματικές οργανώσεις, επενδυτές. *2. Αξιολόγηση και ιεράρχηση των κινδύνων που προκύπτουν από τα καινοτόμα προϊόντα, υπηρεσίες και επιχειρησιακά μοντέλα.*	*(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ8) Σύσταση του Resolution College σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων*	*Μονάδα Εξυγίανσης των Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων*	*1*
		(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ8) Έναρξη σύστασης του Σχεδίου Εξυγίανσης του Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου	*Μονάδα Εξυγίανσης των Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων*	*1*
	3. Αξιολόγηση των αναγκών του εποπτικού έργου της ΕΚ και οργάνωση της προληπτικής εποπτείας με βάση την ιεράρχηση των κινδύνων.	*(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Ενίσχυση της αποδοτικότητας αναφορικά με την αδειοδότηση, εποπτεία, ανάκαμψη και εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων*	*Γενική Διεύθυνση/ Διεύθυνση Φορέων/ Μονάδα Εξυγίανσης των Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων*	
		· (Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ8) Υλοποίηση εφαρμογής για την υποβολή στοιχείων των επενδυτικών εταιρειών, επεξεργασίας τους από τα αρμόδια στελέχη της ΕΚ και στην συνέχεια αποστολή τους προς αρμόδιους φορείς.	*Διεύθυνση Φορέων/ Εισηγμένων*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· (Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ8) Εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού προγράμματος για την αξιολόγηση των εποπτευόμενων εταιρειών όσον αφορά τον κίνδυνο για Ξέπλυμα Χρήματος και εποπτεία μέσω του προγράμματος αυτού.	*Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων.*	*1*
	4. Ενίσχυση της εποπτείας αλγοριθμικών πρακτικών στις συναλλαγές, με την πρόληψη συμπεριφορών / πρακτικών που μπορεί να διακινδυνεύσουν τη συνοχή και τη σταθερότητα της αγοράς. *5. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της προληπτικής εποπτείας.*	*(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ8) Ολοκλήρωση της εθνικής αξιολόγησης κινδύνου (National Risk assessment -NRA) για τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, βάσει του εργαλείου της Παγκόσμιας Τράπεζας, όσον αφορά τον κλαδικό κίνδυνο του χρηματοπιστωτικού τομέα της κεφαλαιαγοράς και παροχή συνεισφορών σε όλες τις ομάδες εργασίας.*	*Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων*	2
		(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ9) Προώθηση της επιμόρφωσης των στελεχών: α) για τα νέα νομοθετικά κείμενα που αφορούν την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και τη νέα εποπτική αρχή AMLA και β) για την ενίσχυση του ελεγκτικού και εποπτικού έργου για τους κρυπτοπαρόχους.	*Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων*	*1*
		· (Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ5.Δ6.Δ9)Προώθηση της επιμόρφωσης και της επανακατάρτισης του προσωπικού με αύξηση των ωρών παρακολούθησης σεμιναρίων ή μεταπτυχιακών / προπυτυχιακών προγραμμάτων.	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Ανακατασκευή αναβάθμιση του web portal-site της ΕΚ.*	*Γεν. Διεύθυνση και Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	2
	6. Ενίσχυση εκπαίδευσης στελεχών ΕΚ σε θέματα προληπτικής εποπτείας, χρήσης και επεξεργασίας δεδομένων, αξιολόγησης και ιεράρχησης κινδύνων και διασφάλιση των απαιτούμενων πόρων (εξειδικευμένο προσωπικό, ανάλυση κινδύνων, οργάνωση, τεχνικοί πόροι) για την άσκηση αποτελεσματικής προληπτικής εποπτείας.	· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Υλοποίηση έργου για την διεξαγωγή των εξετάσεων πιστοποίησης ηλεκτρονικά και εξ αποστάσεως.*	*Διεύθυνση Μελετών*	*1*
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής για τη διαχείριση-επεξεργασία των αιτήσεων πιστοποίησης καταλληλότητας στελεχών που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες μέσω portal της ΕΚ με χρήση διαπιστευτηρίων αυθεντικοποίησης μέσω της πλατφόρμας της ΓΓΠΣ (TAXISNET).*	*Διεύθυνση Μελετών (έχει υλοποιηθεί η εφαρμογή δεν έχει τεθεί σε λειτουργία)*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	7. Αξιολόγηση των αναγκών της εσωτερικής λειτουργίας της ΕΚ προκειμένου να αξιοποιηθεί αποδοτικά η καινοτόμος τεχνολογία.	· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8)-Έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής για για την διαχείριση-επεξεργασία υποβαλλόμενων στατιστικών στοιχείων για τις επιβαρύνσεις των Α/Κ και στοιχείων που αφορούν στους ιδιώτες επενδυτές για τις ανάγκες μελετών μέσω portal της ΕΚ με χρήση διαπιστευτηρίων αυθεντικοποίησης μέσω της πλατφόρμας της ΓΓΠΣ (TAXISNET).*	*Διεύθυνση Μελετών (έχει υλοποιηθεί η εφαρμογή δεν έχει τεθεί σε λειτουργία)*	*1*
	8. Απόκτηση και χρήση των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών για την ενίσχυση του εποπτικού έργου (supervisory technology, SupTech) και τη βελτιστοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών.	· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Βελτιστοποίηση του νέου portal της ΕΚ για την υποβολή αιτημάτων πολιτών –και εταιρειών με την χρήση διαπιστευτηρίων αυθεντικοποίησης μέσω της πλατφόρμας της ΓΓΠΣ (TAXISNET),*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	*1*
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Υλοποίηση νέας εφαρμογής σχετικά με τους καταλόγους υπόχρεων προσώπων (αρ.19 του Κανονισμού 596).*	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών*	*1*
	9. Ενίσχυση εκπαίδευσης των στελεχών της ΕΚ σε θέματα καινοτόμου (χρηματοοικονομικής) τεχνολογίας και διασφάλιση των απαιτούμενων πόρων (εξειδικευμένο προσωπικό,	· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8)-Περαιτέρω βελτίωση της οργάνωσης της Δ/νσης μέσω νέων πληροφοριακών εφαρμογών των οποίων η προμήθεια, η εγκατάσταση, η παραμετροποίηση και η προσαρμογή στις ανάγκες της οργανικής μονάδας έχει ήδη πραγματοποιηθεί εντός του 2023, ειδικότερα: Α) της νέας ενιαίας εφαρμογής ελέγχου προσέλευσης-αποχώρησης του προσωπικού και έγκρισης – καταχώρισης αδειών και Β) της νέας εφαρμογής διαχείρισης των αιτήσεων για*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	τεχνικοί πόροι, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας) για την αποτελεσματική χρήση της.	*πρόσληψη βάσει του ν. 5043/2023*		
		(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Διεκπεραίωση της αλληλογραφίας μέσω πληροφοριακού συστήματος (portal ΕΚ) για την υποβολή αιτημάτων πολιτών και εποπτευόμενων προσώπων/φορέων με αυθεντικοποίηση μέσω κωδικών TAXISNET και μέσω μηχανής προπληρωμής ΕΛΤΑ	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών*	
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Αναβάθμιση της ψηφιακής υποδομής της ΕΚ.*	*Γεν. Διεύθυνση/ Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με λοιπές Δ/σεις*	*1*
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Σχεδιασμός εφαρμογής για την εποπτεία διαχείρισης Επενδύσεων*	*Διεύθυνση Φορέων*	*1*
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Αναβάθμιση της εφαρμογής ΜΗΤΡΩΟ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί και τα τμήματα αδειοδότησης της Διεύθυνσης Φορέων*	*Διεύθυνση Φορέων*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Αναβάθμιση του συστήματος καταχώρισης και παρακολούθησης των πληροφοριών αναφορικά με τη διασυνοριακή δραστηριότητα εποπτευομένων φορέων της κεφαλαιαγοράς (εισερχόμενα και εξερχόμενα διαβατήρια) και έλεγχος πληρότητας και ποιότητας των καταχωρημένων πληροφοριών*	*Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με ανάδοχο έργου για την ψηφιοποίηση και Τμήμα Πληροφορικής*	*1*
		Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Διεκπεραίωση της αλληλογραφίας που αφορά σε αιτήματα παροχής συνδρομής τόσο με εποπτικές αρχές κρατών μελών της ΕΕ όσο και με εποπτικές αρχές τρίτων χωρών μέσω ασφαλούς πληροφοριακού συστήματος (στο πλαίσιο και της αναβάθμισης της ψηφιακής υποδομής της ΕΚ).	*Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με ανάδοχο έργου για την ψηφιοποίηση και Τμήμα Πληροφορικής*	2
		· *(Σ2.Δ1.Δ8) Υλοποίηση εφαρμογής διαχείρισης δεδομένων και δημοσιευμένων στοιχείων των εισηγμένων εταιριών & των υπόχρεων προσώπων (φυσικών ή νομικών), βάσει των ν. 3461/2006, ν. 3556/2007, ν. 4706/2020 του Κανονισμού 596/2014 & του ν. 4443/2016.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*1*
		· *(Σ2.Δ1.Δ8) Υλοποίηση εφαρμογής υποδοχής και επεξεργασίας στοιχείων οικονομικών καταστάσεων εισηγμένων εταιριών σε μορφότυπο iXBRL.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
		· *(Σ2.Δ1.Δ8) Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών σε σχέση με την αποτελεσματικότερη διαχείριση των βάσεων που περιλαμβάνουν στοιχεία των εποπτευομένων προσώπων.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*2*
		(Σ2.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ7.Δ8) Εντοπισμός πιθανών περιπτώσεων κατάχρησης αγοράς με τη χρήση μοντέλων Τεχνητής Νοημοσύνης	*Γενική Διεύθυνση/ Διεύθυνη Εποπτείας Αγορών/ Τμήμα Πληροφορικής*	*2*
3. Διατήρηση της προτεραιότητας ως προς την προστασία των επενδυτών	*1. Χρήση του πλήρους εύρους των εργαλείων της ΕΚ σε όρους πολιτικής, εποπτείας, κανονιστικής συμμόρφωσης και επιβολής κυρώσεων, ώστε να αντιμετωπισθούν τα αίτια παράνομων πρακτικών αποτελεσματικά και με συνέπεια.*	· *(Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Περαιτέρω συστηματοποίηση της διενέργειας προληπτικών ελέγχων και διερεύνηση για εργαλεία αυτοματοποίησης (βλ. παραπάνω).*	*Εποπτικές Οργανικές Μονάδες*	*1*
		· *(Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7.Δ8) Επιτάχυνση του χρόνου διεκπεραίωσης των εκκρεμών υποθέσεων και μέσω της χρήσης εφαρμογών.*	*Όλες οι οργανικές μονάδες*	*1*
		· *(Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7.Δ8.Δ9) Περαιτέρω συστηματοποίηση στη διερεύνηση και ολοκλήρωση περιπτώσεων εξαπάτησης επενδυτών και ανάρτησης των σχετικών προειδοποιήσεων προς το επενδυτικό κοινό, δεδομένων των όλο και αυξανόμενων υποθέσεων απάτης από μη αδειοδοτημένες εταιρείες και πρόσωπα - εκπροσώπους διαδικτυακών πλατφορμών.*	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	2. Ταχεία δράση της ΕΚ για την προστασία κατά το δυνατόν περισσότερων επενδυτών, την αποτροπή σημαντικών ζημιών, κατά το δυνατόν πριν αυτές συμβούν, για επενδυτές και λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά. *3. Εντατικοποίηση της διενέργειας προληπτικών ελέγχων, ανάπτυξης εφαρμογών για άσκηση risk-based εποπτείας και ανάληψη πρωτοβουλιών για την έγκαιρη ενημέρωση της αγοράς και των επενδυτών σχετικά με την εφαρμογή ευρωπαϊκών και εθνικών νομοθετημάτων.* *4. Παρακολούθηση της οικονομικής ανθεκτικότητας των εποπτευόμενων εταιρειών, ώστε να συμμορφώνονται με ισχυρές ρυθμίσεις για την προστασία των χρημάτων και των περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους και να είναι σε θέση να*	· *(Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Σχεδιασμός και ανάπτυξη μηχανογραφικών εφαρμογών για την άσκηση εποπτείας με βάση τον κίνδυνο (Risk-based supervision) (βλ. παραπάνω).*	*Εποπτικές Οργανικές Μονάδες*	*1*
		· *(Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Διερεύνηση της αγοράς και ανάπτυξη εφαρμογών για τη διεξαγωγή ελέγχων και την ταχύτερη διερεύνηση περιπτώσεων κατάχρησης αγοράς (βλ. παραπάνω).*	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγοράς/ Εισηγμένων*	*1*
		· *(Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Έμφαση στην ποιότητα των υποβαλλόμενων από τους εποπτευόμενους φορείς και πρόσωπα στοιχείων.*	*Όλες οι εποπτικές Διευθύνσεις*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	ανακάμψουν γρήγορα από ενδεχόμενες διακοπές της λειτουργίας τους.			
	5. Συνδρομή στην καταστολή του οικονομικού εγκλήματος, στο χώρο της κεφαλαιαγοράς συμπεριλαμβανομένης της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της κατάχρησης αγοράς. *6. Αποτροπή περιπτώσεων κατάχρησης της αγοράς, διασφαλίζοντας ότι οι εποπτευόμενες εταιρείες και οι εκδότες κινητών αξιών προστατεύουν τις εμπιστευτικές πληροφορίες κατάλληλα και οι εκδότες κινητών αξιών προβαίνουν σε έγκαιρες και ακριβείς γνωστοποιήσεις, για την υποστήριξη της διαφάνειας*	*· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7.Δ8.Δ9)Παρακολούθηση και αντιμετώπιση κινδύνων που συνδέονται με ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία.*	*Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματική Δραστηριότητα*	*1*
		· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7.Δ8) Εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος της ΕΚ για την αξιολόγηση των εποπτευόμενων εταιρειών όσον αφορά τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σκοπός του οποίου είναι η ύπαρξη έγκαιρης αξιολόγησης του κινδύνου με τη χρήση πιο αξιόπιστων δεδομένων, ώστε να εφαρμόζονται αποτελεσματικότερα και συνεπέστερα η ισχύουσα νομοθεσία και οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ για την εποπτεία με βάση τον κίνδυνο.	*Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων.*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	στην αγορά.			
	7. Παρακολούθηση και καταστολή περιπτώσεων αδειοδοτημένων από την ΕΚ εταιρειών, οι οποίες ενδέχεται να προωθούν ακατάλληλα χρηματοπιστωτικά μέσα και υπηρεσίες σε επενδυτές, ιδιαίτερα σε ένα περιβάλλον, που οι ψηφιακές υπηρεσίες καθιστούν πιο γρήγορη και ευκολότερη από ποτέ τη συμμετοχή των επενδυτών.	*· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7.Δ9) Παρακολούθηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση κινδύνων που σχετίζονται με την παραπλάνηση του επενδυτικού κοινού μέσω greenwashing.*	*Διεύθυνση Φορέων/ Εισηγμένων*	*1*
	8. Καταστολή της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από μη αδειοδοτημένες από την ΕΚ εταιρείες, άτομα και πλατφόρμες συναλλαγών	*· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Επικοινωνία με τους φορείς της αγοράς σχετικά με την ποιότητα της υποβολής αναφορών ύποπτων συναλλαγών και εντολών (STORs), ή τη μη λήψη τους και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.*	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	και έκδοση προειδοποιήσεων προς το επενδυτικό κοινό σχετικά με αυτές τις εταιρείες και τις πρακτικές που ακολουθούν. *9. Ενίσχυση της προσπάθειας χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού για θέματα κεφαλαιαγοράς μέσω:* *α) της παροχής τυποποιημένης, σαφούς και ακριβούς πληροφόρησης αναφορικά με τα κόστη, τους κινδύνους και τις αποδόσεις επενδυτικών εργαλείων (ενδεικτικά αναφερουμε τα Key Investor Documents),*	*· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Αξιολόγηση ως προς τη συμμόρφωση, ή μη, από τους συμμετέχοντες της αγοράς σε σχέση με πρωτοβουλίες /συστάσεις για θέματα όπως ο κατάλογος υπόχρεων προσώπων (PDMR list), γνωστοποιήσεις συναλλαγών υπόχρεων προσώπων (PDMR transactions notification) και όπως η ορθή τήρηση και κατάρτιση των καταλόγων κατόχων προνομιακών πληροφοριών.*	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών*	*1*
		· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7)Αντικατάσταση εφαρμογών e-protocol (PDMR list) και Short Selling Platform (βλ. παραπάνω).	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών*	*2*
	β) της ενίσχυσης της παρουσίας της ΕΚ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με τη χρήση προσβάσιμων και ελκυστικών μορφών επικοινωνίας με τους επενδυτές αναφορικά με	*· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Παρακολούθηση των θεμάτων που έχουν συμφωνηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο και έχουν καταγραφεί από το Forum της ESMA για Senior Supervisors (SSF) σχετικά με τους κινδύνους, (2022 Supervisory Convergence Heatmap) και ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης.*	*Όλες οι εποπτικές οργανικές μονάδες*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	τους κινδύνους και τις αγορές κεφαλαίου και γ) της οργάνωσης εκπαιδευτικών σεμιναρίων / δράσεων για τους επενδυτές.	*· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Αυτοματοποίηση της υποβολής ημερήσιας υποβολής ανοικτών θέσεων (βλ. παραπάνω)*	*Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών (βλ. ανωτέρω)*	*2*
		· (Σ3.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5.Δ6.Δ7) Ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών ως απόρροια της εφαρμογής του Listing Act της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.	*Διεύθυνση Μελετών σε συνεργασία με εποπτικές οργανικές μονάδες και Νομική Υπηρεσία.*	*3*
4. Βιωσιμότητα και διαμόρφωση του τρόπου εποπτείας των σχετικών θεμάτων	*1. Οργάνωση εποπτείας θεμάτων βιώσιμης χρηματοδότησης, όσον αφορά στους εποπτευόμενους που υπόκεινται στις ισχύουσες ή υπό διαμόρφωση νέες ευρωπαϊκές διατάξεις για τη βιώσιμη χρηματοδότηση (φορείς της αγοράς, μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, πράσινα ομόλογα, κοκ).*	*· (Σ4.Δ1)Ενέργειες από πλευράς Εισηγμένων στο ΧΑ εταιρειών: διαρκής εποπτεία των γνωστοποιήσεων στις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις / Έκδοση των αρ. 439/22.02.2022 Q&As σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 8 του Κανονισμού 2020/852 και λοιπές απαιτούμενες ενέργειες βάσει θεσμικού πλαισίου.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*1*
	2. Συνέχιση πρωτοβουλιών ΕΚ σε	*· (Σ4.Δ1.Δ2.Δ3) Χαρτογράφηση της Αγοράς, έκδοση σχετικών εγκυκλίων με διευκρινίσεις, και εσωτερικές διαδικασίες.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων*	*2*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	θέματα ενημέρωσης και εγρήγορσης της αγοράς και ενίσχυση εκπαίδευσης των στελεχών της ΕΚ στα θέματα βιώσιμης χρηματοδότησης για την ενσωμάτωση του νέου θεσμικού πλαισίου και διασφάλιση ύπαρξης των απαιτούμενων πόρων (εξειδικευμένο προσωπικό, ανάλυση κινδύνων, τεχνικοί πόροι) για την απρόσκοπτη μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία.	· *(Σ4.Δ1.Δ2.Δ3) Συμμετοχή στελεχών ΕΚ σε στοχευμένα σεμινάρια από ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς σε θέματα Βιώσιμης Χρηματοδότησης.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων και Φορέων*	*1*
	3. Συμμετοχή στις διαβουλεύσεις σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για την βέλτιστη υιοθέτηση των παραμέτρων ESG στις πρακτικές και στην εποπτεία των αγορών κεφαλαίου. Εξέταση αναγκαιότητας έκδοσης κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του νέου	· *(Σ4.Δ1.Δ2.Δ3) Εξασφάλιση νομικής και τεχνικής υποστήριξης της ΕΚ από έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό σε θέματα Βιώσιμης Χρηματοδότησης.*	*Διεύθυνση Φορέων/ Εισηγμένων*	*1*
		· *(Σ4.Δ1.Δ3) Σταδιακή υλοποίηση και εποπτεία νομοθεσίας ESG για τους φορείς της κεφαλαιαγοράς που υπόκεινται στο εν λόγω θεσμικό πλαίσιο.*	*Διεύθυνση Φορέων/ Εισηγμένων*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική**	**Βαθμός προτεραιότητας**
	πλαισίου ιδίως σε ευθυγράμμιση με τις αντίστοιχες δράσεις της ESMA και της ΕΕ.	· *(Σ4.Δ2.Δ3) Προώθηση της επιμόρφωσης και της επανακατάρτισης του προσωπικού με αύξηση των ωρών παρακολούθησης σεμιναρίων ή μεταπτυχιακών / προπυτυχιακών προγραμμάτων.*	*Διοικητικών Υπηρεσιών*	*1*
		· *(Σ4.Δ3) Συμμετοχή στις διαβουλεύσεις στην υπό διαμόρφωση νομοθεσία ΕΕ σε θέματα ESG (CSRD, Green Bond Standard, νεότερες ρυθμίσεις ESG) και στα θέματα που επιλαμβάνεται η ESMA/ΟΟΣΑ και άλλοι φορείς.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων/ Φορέων/ Μελετών/Διεθνών*	*1*
		· *(Σ4.Δ3)Συνεχής παρακολούθηση της ευρωπαϊκής υπό διαμόρφωση νομοθεσίας για θέματα ESG και των αντίστοιχων εξελίξεων και ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων/ Φορέων/ Μελετών/Διεθνών*	*1*
		· *(Σ4.Δ3)Συνδρομή στη διαμόρφωση εγχώριας πολιτικής για τα θέματα βιώσιμης χρηματοδότησης.*	*Διεύθυνση Εισηγμένων/ Φορέων/ Μελετών*	*1*
		(Σ4.Δ1.Δ3.) Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ESG για τον χρηματοπιστωτικό τομέα - Ενίσχυση της ρυθμιστικής και εποπτικής ικανότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	*Γενική Διεύθυνση/ Διεύθυνση Εισηγμένων/ Διεύθυνση Φορέων*	*1*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική Μονάδα**	**Βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης**
5. Καινοτομία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός	*1. Ανάπτυξη στρατηγικής σχετικά με την βέλτιστη αξιοποίηση της καινοτόμου τεχνολογίας.*	· *(Σ5.Δ1.Δ2.Δ3.Δ4.Δ5) Ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με φορείς που προάγουν την έρευνα και τη διάχυση πληροφόρησης για την καινοτόμο χρηματοοικονομική τεχνολογία.*	*Διεύθυνση Μελετών*	*1*
	2. Βελτίωση των προτύπων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, θέσπιση καλών πρακτικών και ενίσχυση της εποπτείας. *3. Προώθηση πρωτοβουλιών αναφορικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) και την αποκέντρωση της χρηματοδότησης, DLT και blockchain.* *4. Ενίσχυση του Κόμβου Καινοτομίας της ΕΚ, ως ένα σημείο επαφής και αξιολόγησης καινοτόμων έργων στην αγορά κεφαλαίου και συνεργασίας με τους ενδιαφερόμενους.* *5. Ενίσχυση της συνεργασίας με φορείς που προάγουν την έρευνα και τη διάχυση πληροφόρησης για την καινοτόμο χρηματοοικονομική*	· *(Σ5.Δ1.Δ4.Δ5) Προώθηση της επιμόρφωσης και της επανακατάρτισης του προσωπικού με αύξηση των ωρών παρακολούθησης σεμιναρίων ή μεταπτυχιακών / προπτυχιακών προγραμμάτων για τα νέα νομοθετικά κείμενα της ΕΕ που αφορούν την ψηφιακή χρηματοοικονομία.*	*Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με άλλες οργανικές μονάδες*	2
		· *(Σ5.Δ1.Δ4.Δ5) Ενίσχυση της λειτουργίας του Κόμβου Καινοτομίας μέσω συνεργασίας με άλλους φορείς.*	*Ομάδα Κόμβου Καινοτομίας*	2
		· *[Σ5.Δ.3.Δ4.Δ5] Διερεύνηση λύσεων και εφαρμογών για περαιτέρω χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) στις εποπτικές λειτουργίες της ΕΚ.*	*Ομάδα Κόμβου Καινοτομίας, Τμήμα Πληροφορικής και άλλες οργανικές μονάδες*	2
		· *[Σ5.Δ.3.Δ4.Δ5] Περαιτέρω διερεύνηση των θεμάτων που αφορούν στην αποκέντρωση της χρηματοδότησης, DLT και blockchain και επίδρασή τους στην αγορά κεφαλαίων.*	*Διεύθυνση Μελετών*	3

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2024				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ**	**ΕΡΓΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2024**	**Αρμόδια Οργανική Μονάδα**	**Βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης**
	τεχνολογία.			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

- *24 έως 27 Ιανουαρίου 2023, Φλωρεντία, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy,*
- *25 Ιανουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *25 έως 27 Ιανουαρίου 2023, Παρίσι, Συναντήσεις του Συμβουλίου Διοίκησης και Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *26 έως 27 Ιανουαρίου 2023, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-επιτροπής της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για θέματα ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας (DORA),*
- *28 Ιανουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),*
- *2 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *2 έως 3 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη ομάδας εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδροτών της ESMA,*
- *7 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών της ESMA,*
- *9 Φεβρουαρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα MiCA,*
- *13 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *14 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *14 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αγορών της ESMA,*
- *16 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του European Forum for Innovation Facilitators,*
- *17 Φεβρουαρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αναλογικότητας και Συντονισμού της ESMA,*
- *27 έως 28 Φεβρουαρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Επενδυτών της ESMA,*
- *28 Φεβρουαρίου έως 2 Μαρτίου 2023, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εργασίας του Συμβουλίου για τον κανονισμό για τις αγορές κρυπτοστοιχείων (MiCA),*
- *2 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),*
- *6 έως 7 Μαρτίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών της ESMA,*
- *7 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη Ομάδας Εργασίας της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *7 Μαρτίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής της EBA για θέματα ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,*
- *12 έως 17 Μαρτίου 2023, Φλωρεντία, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy με θέμα Artificial Intelligence and Machine Learning for Sub Tech,*
- *13 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αναλογικότητας και Συντονισμού της ESMA,*

- *13 Μαρτίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (JC of ESAs),*
- *14 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *14 έως 15 Μαρτίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ για την Εταιρική Διακυβέρνηση (OECD Corporate Governance Committee),*
- *16 Μαρτίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),*
- *16 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *19 έως 22 Μαρτίου 2023, Παρίσι, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των καταναλωτών χρηματοοικονομικών προϊόντων,*
- *20 Μαρτίου 2023, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εργασίας του Συμβουλίου για την πρόταση οδηγίας σχετικά με τις δομές μετοχών με πολλαπλά δικαιώματα ψήφου σε εταιρείες που επιδιώκουν την εισαγωγή των μετοχών τους προς διαπραγμάτευση σε αγορά ανάπτυξης ΜΜΕ,*
- *22 έως 23 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Συμβουλίου Διοίκησης καθώς και του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *28 έως 29 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδροτών της ESMA,*
- *28 έως 30 Μαρτίου 2023, Μπαχάμες, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,*
- *30 Μαρτίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *3 Απριλίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα κρυπτοστοιχείων και κατάχρησης αγοράς,*
- *4 έως 5 Απριλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *5 Απριλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *14 Απριλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας ESAP Task Force της ESMA,*
- *18 Απριλίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για θέματα ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας (DORA),*
- *19 Απριλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη Ομάδας Εργασίας της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *19 έως 20 Απριλίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τις αγορές,*
- *19 έως 20 Απριλίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής για την προστασία των επενδυτών της ESMA,*
- *20 Απριλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *20 Απριλίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση του Συμβουλίου Διοίκησης της*
- *20 έως 24 Απριλίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Αξιολόγησης του FATF για την αξιολόγηση του Qatar,*
- *21 Απριλίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Βιώσιμης Χρηματοδότησης της ESMA,*
- *24 Απριλίου έως 14 Μαΐου 2023, Φλωρεντία, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy,*

- *26 έως 28 Απριλίου 2023, Στοκχόλμη, Συμμετοχή σε Eurofi High Level Seminar,*
- *27 Απριλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *3 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Εξυγίανσης της EBA,*
- *3 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *4 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών της ESMA,*
- *7 έως 15 Μαΐου 2023, Φλωρεντία, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy με θέμα Artificial Intelligence and Machine Learning for Sub Tech,*
- *12 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),*
- *15 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *16 έως 17 Μαΐου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για θέματα ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας (DORA),*
- *16 έως 17 Μαΐου 2023, Στοκχόλμη, Συναντήσεις του Συμβουλίου Διοίκησης και Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *17 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *22 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα διαχείρησης επενδύσεων (Senior Supervisors Forum – SSF (investment management)) της ESMA,*
- *23 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη του European Forum for Innovation Facilitators,*
- *23 έως 24 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδροτών της ESMA,*
- *24 Μαΐου 202, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας ESAP Task Force της ESMA,*
- *25 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *25 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *25 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την παρακολούθηση των κινδύνων της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *26 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας σχετικά με τις τάσεις και τις έρευνες για θέματα επενδυτών της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *31 Μαΐου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα αγορών (Senior Supervisors Forum – SSF (markets)) της ESMA,*
- *1 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *1 έως 2 Ιουνίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *5 έως 6 Ιουνίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών της ESMA,*
- *12 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *13 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη Ομάδας Εργασίας της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *13 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Εξυγίανσης της EBA,*
- *13 ώς 16 Ιουνίου 2023, Φλωρεντία, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy με θέμα DLT in the Financial Sector,*
- *13 έως 16 Ιουνίου 2023, Ταϋλάνδη, Ετήσια Σύνοδος IOSCO,*

- *14 Ιουνίου 2023, Βρυξέλλες, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής της EBA για θέματα ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,*
- *15 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),*
- *17 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αγορών της ESMA,*
- *20 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *20 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Συμβουλίου Διοίκησης της ESMA,*
- *20 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας ESAP Task Force της ESMA,*
- *22 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *22 Ιουνίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αναλογικότητας και Συντονισμού της ESMA,*
- *23 έως 24 Ιουνίου 2023, Βιέννη, Συνάντηση του European Passports Experts Network,*
- *28 έως 30 Ιουνίου 2023, Βαρσοβία, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,*
- *3 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *4 έως 5 Ιουλίου 2023, Τηλεδιασκέψεις του Συμβουλίου Διοίκησης και του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *6 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *6 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *6 Ιουλίου 2023, Ρώμη, Συνάντηση Μόνιμης Επιτροπής Εξυγίανσης της EBA,*
- *7 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *12 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας ESAP Task Force της ESMA,*
- *13 Ιουλίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα Carbon Markets,*
- *13 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),*
- *18 Ιουλίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αγορών της ESMA,*
- *31 Αυγούστου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *31 Αυγούστου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *31 Αυγούστου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας ESAP Task Force της ESMA,*
- *1 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *7 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *5 έως 6 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδροτών της ESMA,*
- *7 έως 8 Σεπτεμβρίου 2023, Μιλάνο, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών της ESMA,*
- *11 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την παρακολούθηση των κινδύνων της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*

- *12 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας σχετικά με τις τάσεις και τις έρευνες για θέματα επενδυτών της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *13 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Υποομάδας Εργασίας (Task Force) της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ για την Εταιρική Διακυβέρνηση (OECD Corporate Governance Committee),*
- *14 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *15 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),*
- *19 Σεπτεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας για το ενημερωτικό δελτίο τηε Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *19 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αγορών της ESMA,*
- *19 έως 20 Σεπτεμβρίου 2023, Λυών, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του FATF/INTERPOL,*
- *20 έως 22 Σεπτεμβρίου 2023, Βενετία, Συμμετοχή σε συναντήσεις με θέματα 'Kick off meeting of the technical support project on ESG risk management' και 'Conference on Social, Sovereign Geopolitical Risks'*
- *21 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του European Forum for Innovation Facilitators,*
- *26 Σεπτεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη Ομάδας Εργασίας της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *26 Σεπτεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα Settlement Efficiency,*
- *26 έως 28 Σεπτεμβρίου 2023, Μαδρίτη, Συμμετοχή στο 25ο εκπαιδευτικό σεμινάριο IOSCO με θέμα 'the use of supervision, international enforcement co-operation and credible deterrence by securities regulators to protect investors',*
- *28 Σεπτεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),*
- *28 Σεπτεμβρίου 2023, Δουβλίνο, Συνάντηση της υπο-επιτροπής της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για θέματα ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας (DORA),*
- *3 έως 4 Οκτωβρίου 2023, Σεβίλη, Συναντήσεις του Συμβουλίου Διοίκησης και Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*
- *9 έως 10 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *10 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *10 Οκτωβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής της EBA για θέματα ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,*
- *10 έως 12 Οκτωβρίου 2023, Μαδρίτη, Συμμετοχή σε σεμινάριο του IOSCO με θέμα 'securities trading issues and market infrastructure',*
- *11 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας ESAP Task Force της ESMA,*
- *11 έως 12 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *12 έως 13 Οκτωβρίου 2023, Συνάντηση της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των καταναλωτών χρηματοοικονομικών προϊόντων,*
- *16 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας σχετικά με τις τάσεις και τις έρευνες για θέματα επενδυτών της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *17 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την παρακολούθηση των κινδύνων της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *17 έως 18 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδροτών της ESMA,*
- *18 Οκτωβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα κοινής παρακολούθησης λύσεων για τον κανονισμό MiCA,*
- *19 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα αγορών (Senior Supervisors Forum – SSF (markets)) της ESMA,*
- *19 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αναλογικότητας και Συντονισμού της ESMA,*
- *24 Οκτωβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας για τις χρηματοοικονομικές αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *25 έως 26 Οκτωβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *26 Οκτωβρίου 2023, Μαδρίτη, Συνάντηση IOSCO Board,*
- *30 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *31 Οκτωβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *6 Νοεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,*
- *6 Νοεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Ψηφιακών Χρηματοοικονομικών της ESMA,*
- *6 έως 27 Νοεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy με θέμα Global Regulation and Co-operation: Insights in Digital Finance,*
- *7 έως 9 Νοεμβρίου 2023, Νέα Υόρκη, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,*
- *8 Νοεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *13 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Βιώσιμης Χρηματοδότησης της ESMA,*
- *13 έως 14 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ για την Εταιρική Διακυβέρνηση (OECD Corporate Governance Committee),*
- *14 Νοεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για Liquidity and Valuation Issues,*
- *15 Νοεβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),*
- *15 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής Αγορών της ESMA*
- *16 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για θέματα ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας (DORA),*
- *21 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Επιτροπής Πολιτικής Εποπτείας της ESMA,*
- *21 έως 22 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση Μόνιμης Επιτροπής Εξυγίανσης της EBA,*
- *22 Νοεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε διάλογο του European Blockchain Sandbox,*

- *22 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση Μόνιμης Επιτροπής Εξυγίανσης της EBA,*
- *23 Νοεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη Ομάδας Εργασίας της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *23 έως 24 Νοεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *26 έως 28 Νοεμβρίου 2023, Λονδίνο, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 'Morgan Stanley and Athens Stock Exchange Greek Investment Conference',*
- *28 Νοεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA με θέμα generative artificial intelligence in the securities markets,*
- *29 Νοεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *29 Νοεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα διαχείρησης επενδύσεων,*
- *29 έως 30 Νοεμβρίου 2023, Βασιλεία, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 'financial inclusion 2023',*
- *30 Νοεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του European Forum for Innovation Facilitators,*
- *4 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τα δικαιώματα των μετόχων της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,*
- *4 Δεκεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA με θέμα shortening the settlement cycle,*
- *4 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της Μόνιμης Επιτροπής Εκδοτών της ESMA,*
- *4 Δεκεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα Enforcement (Senior Supervisors Forum – SSF (Enforcement)) της ESMA,*
- *4 έως 6 Δεκεμβρίου 2023, Φλωρεντία, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU Digital Supervisory Finance Academy,*
- *5 Δεκεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα επενδυτικών υπηρεσιών (Senior Supervisors Forum – SSF (investment services)) της ESMA,*
- *5 έως 6 Δεκεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε σεμινάριο της ESMA για θέματα Impact Investing,*
- *5 έως 6 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές της Μόνιμης Επιτροπής Εκδροτών της ESMA,*
- *7 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας της ESMA για την ακεραιότητα αγοράς,*
- *11 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας σχετικά με τις τάσεις και τις έρευνες για θέματα επενδυτών της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *11 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα διαχείρησης επενδύσεων (Senior Supervisors Forum – SSF (investment management)) της ESMA,*
- *11 Δεκεμβρίου 2023, Συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης σε διάλογο του European Blockchain Sandbox,*
- *11 έως 12 Δεκεμβρίου 2023, Νέα Υόρκη, Συμμετοχή σε συναντήσεις 25th Annual Capital Link invest in Greece Forum και Greek American Issuer Day,*
- *12 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την παρακολούθηση των κινδύνων της Μόνιμης Επιτροπής Κινδύνων της ESMA,*
- *12 έως 13 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιασκέψεις του Συμβουλίου Διοίκησης και του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,*

- *13 έως 15 Δεκεμβρίου 2023, Βαρσοβία, Συμμετοχή σε συνέδριο της Πολωνικής εποπτικής αρχής- KNF με θέμα 'training initiative on financial supervision on ESG – on going issues',*
- *14 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),*
- *14 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,*
- *14 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη του Φόρουμ Συνάντησης Υψηλόβαθμων Εποπτών για θέματα αγορών (Senior Supervisors Forum – SSF (markets)) της ESMA,*
- *15 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αναλογικότητας και Συντονισμού της ESMA,*
- *15 Δεκεμβρίου 2023, Παρίσι, Συνάντηση της Επιτροπής Εξυγίανσης της ESMA (CCP Resolution Committee),*
- *18 Δεκεμβρίου 2023, Βρυξέλλες, Συμμετοχή σε σεμινάριο της Βελγικής εποπτικής αρχής FSMA με θέμα 'Subtech Technologies',*
- *19 Δεκεμβρίου 2023, Βρυξέλλες, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής του IOSCO,*
- *20 Δεκεμβρίου 2023, Τηλεδιάσκεψη της Μόνιμης Επιτροπής Αγορών της ESMA.*

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. Μεγέθη Χρηματιστηρίου Αθηνών και Αλλοδαπών Χρηματιστηρίων, 2023

Χρηματιστήριο	Χρηματιστηριακή Αξία		Ετήσια Αξία Συναλλαγών επί μετοχών (EOB) [1]		Δείκτης εμπορ/τητας[2]	Αριθμός εισηγ/μένων εταιριών	Δείκτης	Τιμή κλεισί/ματος (Δεκ. 2023)	Απόδοση
	(εκατ. USD)	Ετήσια % μτβ	(εκατ.USD)	Ετήσια % μτβ	(%)				Ετήσια % μτβ
Athens Exchange	81,317.01	33.61%	24,748.64	28.20%	30.43%	156	ΓΔ ΧΑ	1293.14	39.53%
Deutsche Boerse	2,178,052.52	11.81%	1,114,686.17	-27.58%	51.18%	433	DAX	16751.64	20.31%
LSE Group[5]	3,293,645.75	0.33%	662,710.86	-22.52%	20.12%	1872	FTSE 100 (LSE)	7733.24	3.78%
Euronext[3]	6,889,030.99	10.19%	2,523,590.35	-12.66%	36.63%	1924	Euronext 100	1395.52	13.31%
BME Spanish Exchanges	769,575.17	12.17%	316,069.89	-12.98%	41.07%	801	IBEX 35	10102.10	22.76%
Vienna Stock Exchange	138,633.49	9.29%	26,839.70[6]	-30.34%	19.36%	855	ATX	3434.97	9.87%
Nasdaq Nordic Exchanges[4]	2,119,612.30	10.74%	743,947.03	-19.17%	35.10%	1221	OMXS30 (Stockholm)	2396.07	17.26%
Borsa Istanbul	337,585.03	61.35%	1,310,852.93	35.89%	388.30%	518	BIST 100***	7470.18	35.60%
NYSE – USA	25,564,650.47	6.25%	26,359,921.00	-12.28%	103.11%	2272	NYSE Composite	16852.90	10.99%
Nasdaq – USA	23,414,747.23	44.20%	23,710,218.54	-12.96%	101.26%	3432	NASDAQ Composite	15011.35	43.42%
Japan Exchange Group	6,149,200.18	22.96%	6,333,214.46	8.11%	102.99%	3935	Topix	2366.39	25.09%
Hong-Kong Exchanges	3,974,783.49	-12.97%	2,321,891.77	-19.97%	58.42%	2609	Hang Seng Index	17047.39	-13.82%
Shanghai Stock Exchange	6,524,756.76	-0.14%	12,576,226.69	-9.60%	192.75%	2263	Shanghai Composite	2974.93	-3.70%

Πηγή: World Federation of Exchanges

1. *Εξαιτίας διαφορετικών μεθόδων παρουσίασης και υπολογισμού της αξίας των συναλλαγών, τα μεγέθη δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ τους.*
2. *Δείκτης Εμπορευσιμότητας: Αξία Συναλλαγών προς Χρηματιστηριακή Αξία.*
3. *Το Euronext περιλαμβάνει τις αγορές Βελγίου, Γαλλίας, Ιρλανδίας, Νορβηγίας, Ολλανδίας και Πορτογαλίας.*
4. *Στοιχεία από τα χρηματιστήρια της Στοκχόλμης, της Κοπενχάγης, του Ελσίνκι, της Ισλανδίας, του Ταλίν, της Ρίγα και του Βίλνιους.*
5. *Τα στοιχεία για το LSE για την χρηματιστηριακή αξία, την ετήσια αξία συναλλαγών και τον αριθμό εισηγμένων εταιρειών αφορούν την περίοδο μέχρι και Αύγουστο 2023.*
6. *Στη συνολική αξία συναλλαγών δεν ερλαμβάνονται τα στοιχεία Νοεμβρίου 2023 – τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ. Μερίδιο αγοράς και αξία ενεργητικού ανά ΑΕΔΑΚ, 2021-2023

ΑΕΔΑΚ	31.12.2023				30.12.2022				31.12.2021			
	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου
EUROBANK ASSET MANAGEMENT (EFG)	134	4.180,31	26,47	-1,82	128	3.078,35	28,29	-0,52	131	3.204,82	28,8	1,39
ALPHA ASSET MANAGEMENT	58	3.449,56	21,84	0,6	48	2.311,96	21,24	0,07	41	2,354,77	21,17	2,36
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	57	3.237,91	20,5	1,73	52	2.042,72	18,77	0,18	59	2.068,03	18,59	4,68
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2	1.749,61	11,08	-2,14	2	1.438,95	13,22	-0,5	2	1.526,19	13,72	-4,28
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	36	1.660,89	10,52	1,66	26	963,78	8,86	0,73	25	904	8,13	-2,07
ALPHA TRUST	17	364,46	2,31	-0,44	17	299,81	2,75	0,15	18	289,72	2,6	-0,55
3K INVESTMENT PARTNERS	13	326,05	2,06	0,18	12	204,71	1,88	0,35	10	170,43	1,53	0,03
TRITON ASSET MANAGEMENT	21	359,36	2,28	0,82	6	158,66	1,46	0,02	6	160,32	1,44	-0,54
NN *	13	137,31	0,87	-0,21	12	117,91	1,08	-0,13	12	134,59	1,21	-0,46
ALLIANZ	17	149,36	0,95	0,19	7	82,25	0,76	-0,12	7	98,1	0,88	-0,33
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ **					10	66,56	0,61	-0,22	9	91,9	0,83	-0,19
OPTIMA ASSET MANAGEMENT	9	106,84	0,68	0,16	7	56,07	0,52	0,02	7	56,53	0,51	0,09
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	6	41,83	0,26	-0,07	6	36,31	0,33	-0,04	6	41,67	0,37	-0,11
ATHOS ASSET MANAGEMENT	19	31,67	0,2	-0,03	19	24,61	0,23	0,01	19	24,63	0,22	-0,02
ΣΥΝΟΛΟ	**402**	**15.795,52**	**100**		**352**	**10.882,64**	**100**		**352**	**11.125,94**	**100**	

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.-

*Σημ.: *Αλλαγή επωνυμίας εταιρίας από Metlife Α.Ε.Δ.Α.Κ. (28.3.2022)*

***Εξαγορά μ.κ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ASSET MANAGEMENT και απορρόφηση από ALLIANZ Α.Ε.Δ.Α.Κ. (1.11.2023)*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. Κατανομή ενεργητικού (%) αμοιβαίων κεφαλαίων ανά ΑΕΔΑΚ, 31.12.2023

ΑΕΔΑΚ	Ομολογιακά	Μικτά	Μετοχικά	ΑΚΧΑ	Funds of Funds	Δείκτη	Σύνθετα
3K INVESTMENT PARTNERS	18,49%	1,52%	79,99%				
ALLIANZ	24,57%	28,70%	44,25%		2,48		
ALPHA ASSET MANAGEMENT	34,96%	25,51%	16,32%	1,31%	9,91%	0,84%	11,13%
ALPHA TRUST	10,56%	36,72%	32,42%	7,35%	12,95%		
ATHOS ASSET MANAGEMENT	36,44%	12,41%	51,16%				
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	30,94%	38,31%	28,53%		2,22%		
EUROBANK ASSET MANAGEMENT	38,75%	1,43%	7,63%	10,64%	35,09%		6,47%
NN	36,43%	5,87%	52,70%	5,00%			
OPTIMA ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ	36,40%	25,520%	27,66%		10,43%		
TRITON ASSET MANAGEMENT	9,48%	22,34%	50,56%	12,39%	5,23%		
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	21,10%	78,90%	10,15%		5,62%		
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	63,13%	21,09%	16,06%	6,46%	11,48%		
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	61,27%	4,74%					
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ	**41,22%**	**19,89%**	**14,74%**	**4,92%**	**14,91%**	**0,18%**	**4,14%**

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV. Ετήσια απόδοση αμοιβαίων κεφαλαίων, 2021-2023

Ονοματολογική Κατάταξη	Ετήσια Απόδοση (%)		
	2023	2022	2021
ΜΕΤΟΧΙΚΑ			
Μετοχικά ΑΚ Αμερικής	23,32	-16,49	24,56
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυγμένων Αγορών	13,83	-10,66	23,46
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυσσόμενων Αγορών	8,71	-32,46	19,34
Μετοχικά ΑΚ Δείκτη	41,24	4,56	13,64
Μετοχικά ΑΚ Διεθνή	20,16	-14,49	14,27
Μετοχικά ΑΚ Ελλάδας	39,32	4,23	15,55
Μετοχικά ΑΚ Ευρωζώνης	15,31	-9,28	17,93
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ			
Ομολογιακά ΑΚ Διεθνή	5,10	-6,1	1,53
Ομολογιακά ΑΚ Ελλάδας	10,12	-11,25	-0,09
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυγμένων Χωρών	3,57	-7,71	-0,09
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυσσόμενων Χωρών (έως 20.1.2022)		-3,9	-3,62
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Επενδ. Διαβάθμισης	3,80	-7,59	0,35
ΜΙΚΤΑ			
Μικτά Αμοιβαία Κεφάλαια	16,20	-6,6	7,91
ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑΣ			
ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ	2,24	-0,41	-0,52
ΣΥΝΘΕΤΑ			
Σύνθετα ΑΚ Absolute Return	4,20	-4,01	0,1
Σύνθετα ΑΚ Ειδικού Τύπου	5,86	-8,19	-0,9
FUNDS of FUNDS			
Funds of Funds Μετοχικά	8,38	-14,11	15,59
Funds of Funds Μικτά	6,40	-10,68	8,24
Funds of Funds Ομολογιακά	3,12	-8,84	0,09

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ V. Ενεργητικό Α/Κ, κεφαλαιοποίηση εισηγμένων εταιριών και ο ΓΔΤ/ΧΑ,2021-2023

Μήνας / Έτος	Ενεργητικό Α/Κ (εκατ. ευρώ)	Μηνιαία Μεταβολή (%)	Κεφαλαιοποίηση εταιριών ΧΑ (εκατ. ευρώ)	ΓΔΤ/ΧΑ	Μηνιαία Μεταβολή ΓΔΤ (%)
Δεκ-23	15.795,52	4,07%	87.514,31	1.293,14	1,41%
Νοε-23	15.177,18	6,16%	86.866,37	1.275,13	6,88%
Οκτ-23	14.296,04	2,02%	81.346,55	1.193,10	-1,34%
Σεπ-23	14.013,49	-1,25%	81.841,83	1.209,34	-7,86%
Αυγ-23	14.191,39	0,23%	88.290,93	1.312,49	-1,72%
Ιουλ-23	14.159,28	3,85%	89.607,49	1.335,48	4,45%
Ιουν-23	13.633,77	4,24%	86.268,19	1.278,61	4,92%
Μαϊ-23	13.079,47	3,86%	82.738,34	1.218,65	12,31%
Απρ-23	12.592,88	1,88%	75.463,79	1.085,11	2,89%
Μαρ-23	12.360,94	-0,52%	73.396,11	1.054,59	-6,61%
Φεβ-23	12.425,27	5,99%	77.414,46	1.129,25	10,41%
Ιαν-23	11.723,41	7,72%	70.934,00	1.022,82	10,01%
Δεκ-22	10.883,10	-0,52%	65.861,95	929,79	1,91%
Νοε-22	10.939,64	4,84%	64.790,44	912,33	4,35%
Οκτ-22	10.434,19	2,89%	62.589,72	874,27	10,26%
Σεπ-22	10.141,08	-3,18%	57.908,23	792,9	-7,41%
Αυγ-22	10.474,07	-1,09%	62.132,56	856,36	0,62%
Ιουλ-22	10.590,01	4,21%	61.932,61	851,05	5,01%
Ιουν-22	10.161,99	-4,49%	58.983,61	810,42	-9,01%
Μαϊ-22	10.639,63	-1,88%	63.736,26	890,7	-3,44%
Απρ-22	10.844,00	0,75%	65.760,43	922,43	4,89%
Μαρ-22	10.763,17	-0,03%	63.298,94	879,45	-1,36%
Φεβ-22	10.766,33	-3,48%	65.406,33	891,58	-4,82%
Ιαν-22	11.154,78	0,26%	69.270,89	936,77	4,86%
Δεκ-21	11.125,94	2,39%	66.078,32	893,34	2,95%
Νοε-21	10.865,23	1,07%	64.190,01	867,71	-3,38%
Οκτ-21	10.750,52	2,52%	64.428,97	898,06	3,78%
Σεπ-21	10.486,06	0,33%	62.166,83	865,34	-6,26%
Αυγ-21	10.451,16	2,84%	66.173,98	923,15	3,93%
Ιουλ-21	10.162,16	3,15%	63.335,00	888,26	0,38%
Ιουν-21	9.851,64	4,70%	62.268,14	884,89	-1,11%
Μαϊ-21	9.409,62	2,26%	62.822,80	894,85	-1,70%
Απρ-21	9.201,77	4,00%	60.335,00	910,37	5,24%
Μαρ-21	8.847,62	5,96%	57.817,38	865,05	9,17%
Φεβ-21	8.349,93	2,48%	53.561,93	792,38	5,73%
Ιαν-21	8.148,20	0,67%	50.934,58	749,46	-7,36%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI. Στοιχεία εισηγμένων ΑΕΕΧ, 31.12.2023

ΑΕΕΧ	Τιμή μετοχής (ευρώ)	Εσωτερική Αξία Μετοχής (ευρώ)	Premium /Discount (%)	Απόδοση Εσωτερικής Αξίας	Καθαρή αξία ενεργητικού (NAV) (εκατ. ευρώ)
ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ	6,36	8,38	-22,91%	21,46%	29,98

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ VII. Αξία ενεργητικού επενδυτικών κεφαλαίων στην Ευρώπη, 2022-2023

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ) 31.12.2023	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ) 31.12.2022	Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ) 31.12.2023	Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ) 31.12.2022	Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ) 31.12.2023	Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ) 31.12.2022
Αυστρία	211.426,8	198.708,6	97.637,2	90.757,6	113.789,6	107.951,0
Βέλγιο	201.722,7	183.440,7	200.163,2	181.337,8	1.559,6	2.102,8
Βουλγαρία	1.407,1	1.287,4	1.261,8	1.158,6	145,3	128,8
Κροατία	2.838,6	2.831,8	2.288,8	2.165,2	549,9	666,6
Κύπρος	6.260,0	7.353,0	508,0	450,0	5.752,0	6.903,0
Τσεχία	26.764,0	21.262,5	24.120,9	18.777,4	2.643,2	2.485,1
Δανία	275.443,8	282.394,2	173.105,9	157.399,8	102.337,9	124.994,4
Φινλανδία	149.424,1	137.712,4	131.133,1	118.210,4	18.291,1	19.501,9
Γαλλία	2.276.860,0	2.096.387,0	915.830,0	836.188,0	1.361.030,0	1.260.199,0
Γερμανία	2.652.861,2	2.590.983,0	486.666,3	451.950,0	2.166.194,9	2.139.033,0
Ελλάδα	18.266,9	13.205,7	12.873,9	8.159,8	5.393,0	5.045,9
Ουγγαρία	36.606,0	23.207,5	1.554,5	1.252,1	35.051,4	21.955,4
Ιρλανδία	4.082.728,0	3.655.520,0	3.217.438,0	2.814.091,0	865.290,0	841.429,0

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Ιταλία	373.447,5	340.557,3	251.239,7	228.338,1	122.207,8	112.219,1
Λιχτενστάϊν	126.749,3	70.104,7	34.599,6	31.669,5	92.149,8	38.435,2
Λουξεμβούργο	5.285.010,0	5.028.456,0	4.291.294,0	4.077.723,0	993.716,0	950.733,0
Μάλτα	19.814,6	19.800,8	2.914,9	2.756,5	16.899,7	17.044,2
Ολλανδία	826.280,3	772.984,3	81.857,7	70.894,2	744.422,5	702.090,1
Νορβηγία	173.082,4	157.900,0	164.525,7	157.900,0	8.556,7	
Πολωνία	73.796,0	56.904,9	28.571,5	20.474,9	45.224,6	36.430,0
Πορτογαλία	33.065,5	29.367,0	17.857,2	16.325,5	15.208,2	13.041,4
Ρουμανία	7.096,7	8.436,6	3.504,4	3.015,2	3.592,2	5.421,4
Σλοβακία	9.632,9	8.795,0	6.526,3	5.994,2	3.106,6	2.800,8
Σλοβενία	5.477,4	4.447,2	4.786,3	3.934,5	691,0	512,6
Ισπανία	364.136,0	322.692,0	326.421,0	288.674,0	37.715,0	34.018,0
Σουηδία	584.557,4	495.244,4	557.470,1	470.249,1	27.087,3	24.995,4
Ελβετία	883.046,1	756.554,5	692.389,2	584.372,4	190.656,9	172.182,1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.909.430,7	1.758.436,5	1.371.924,1	1.272.829,3	537.506,5	485.607,1

Πηγή: EFAMA

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII. Διάρθρωση ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2022-2023

Τύποι Α/Κ	31.12.2023		31.12.2022	
	Σύνολο Ενεργητικού (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συνόλου	Σύνολο Ενεργητικού (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συνόλου
Μετοχικά	5.787	44,01%	5.124	42,88%
Μικτά	2.076	15,79%	2.041	17,08%
Ομολογιακά	3.181	24,19%	2.846	23,81%
Διαχείρισης Διαθεσίμων	1.708	12,99%	1.544	12,92%
Εγγυημένα	14	0,11%	12	0,10%
Λοιπά	296	2,25%	303	2,54%
ARIS*	87	0,66%	81	0,68%
ΣΥΝΟΛΟ	**13.149**	**100,00%**	**11.951**	**100,00%**

Πηγή: EFAMA

*Absolute return innovative strategies (ARIS)

ΠΙΝΑΚΑΣ IX. Μεταβολές Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων ΤΕΑ, 31.12.2023

ΑΑ	ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	Αποτίμηση Ενεργητικού 31/12/2022	Αποτίμηση Ενεργητικού 31/12/2023	Ετήσια Μεταβολή (%)
1	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. Τ.Ε.Α.-Ε.Α.Π.Α.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)	687.225.380	754.649.889	9,81%
2	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α.Υ.Ε.Τ.-Ν.Π.Ι.Δ.)	493.241.301	573.618.125	16,30%
3	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)	325.167.042	381.492.140	17,32%
4	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Ε.Τ.Ε.Α.Π.Ε.Π.-Ν.Π.Ι.Δ.)	39.569.566	46.653.383	17,90%
5	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ-ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ-ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ Ν.Π.Ι.Δ (Τ.Ε.Α.Α.Π.Λ.-Ν.Π.Ι.Δ.)	28.530.374	34.866.029	22,21%
6	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ-Ν.Π.Ι.Δ.)	24.954.711	27.299.831	9,40%
7	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Ν.Π.Ι.Δ.	31.788.598	46.517.078	46,33%
8	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ JOHNSON & JOHNSON ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ ΚΑΙ JANSSEN-CILAG ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΕΒΕ-Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. J&J/JC-Ν.Π.Ι.Δ.)	18.887.032	17.247.391	-8,68%
9	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Ε.Τ.Α.Ο.-Ν.Π.Ι.Δ.)	18.631.940	20.967.115	12,53%
10	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΛ.ΤΑ.- Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ΕΛ.ΤΑ.-Ν.Π.Ι.Δ.)	15.565.249	18.163.089	16,69%
11	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α Ι.Σ.Θ. Ν.Π.Ι.Δ.)	16.329.027	22.493.852	37,75%
12	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. Σ.Ο.Ε.Λ.-Ν.Π.Ι.Δ.)	10.524.069	13.005.043	23,57%
13	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ BETA CAE SYSTEMS S.A. – Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. BETA CAE SYSTEMS Ν.Π.Ι.Δ.)	11.109.334	16.413.386	47,74%
14	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ACCENTURE Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ACCENTURE Ν.Π.Ι.Δ.)	8.984.202	11.886.076	32,30%
15	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α.ΓΕ. - Ν.Π.Ι.Δ.)	7.053.702	8.135.862	15,34%
16	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΤΣΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ-Ν.Π.Ι.Δ. (Τ.Ε.Α. ΟΜΙΛΟΥ ΤΣΑΚΟΥ-Ν.Π.Ι.Δ.)	7.621.556	10.017.803	31,447%
17	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Τ.Ε.Α. Ε.Ε.Κ.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)	19.568.896	31.779.330	62,407%
18	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ INTRUM HELLAS Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π ΚΑΙ INTRUM HELLAS REO SOLUTIONS Α.Ε.	9.415.912	11.414.210	21,22%
19	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Ν.Π.Ι.Δ.	4.592.665	6.081.186	32,41%
20	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Ν.Π.Ι.Δ (Τ.Ε.Α. ΥΠ.ΟΙΚ.)	4.070.682	6.042.747	48,45%
21	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΩΝ ΣΧΕΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ «ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ» & ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΥΤΩΝ Ν.Π.Ι.Δ.	2.344.500	3.235.381	38,00%
22	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α. Ν.Π.Ι.Δ.	1.960.175	2.852.436	45,52%
23	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε - Ν.Π.Ι.Δ (ΤΕΑ Δ.Α.Α - Ν.Π.Ι.Δ.)	4.966.230	9.884.665	99,04%
24	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ - Ν.Π.Ι.Δ. (ΤΕΑ Ε.Θ.Ε - Ν.Π.Ι.Δ)	1.402.475	2.793.549	99,19%
25	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Π.Α.Σ.Ι.Α.Λ. & Ε.Α. Ν.Π.Ι.Δ (Τ.Ε.Α. Π.Α.Σ.Ι.Α.Λ. & Ε.Α. - Ν.Π.Ι.Δ.)	1.080.251	1.103.474	2,15%
26	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (Τ.Ε.Α. Υ.Π.Α. Ν.Π.Ι.Δ.)	601.949	745.106	23,78%
27	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ – ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ EUROBANK - Ν.Π.Ι.Δ. - «ΙΕΣΠ-ΤΕΑ Προσωπικού Ομίλου Eurobank Ν.Π.Ι.Δ».	16.746.075	44.251.935	164,25%
28	ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ EUROLIFE FFH & ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΝΠΙΔ	1.063.831	2.323.036	118,37%
29	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ –ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α., ΓΕΝΚΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΚΗ Α.Ε., ΓΕΝΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. Ν.Π.Ι.Δ	63.300	271.748	329,30%
30	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ –ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - Ν.Π.Ι.Δ (ΙΕΣΠ ΤΕΑ)		802.113	
31	ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ –ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ALPHA SERVICES AND HOLDINGS Ν.Π.Ι.Δ		12.559.754	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	**1.813.060.024**	**2.139.566.760**	**18.01%**

Πηγή: Επεξεργασία από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλεχθέντων προσωρινών στοιχείων από τα ΤΕΑ. Οριστικοποιούνται τον Ιούνιο 2024.

ΠΙΝΑΚΑΣ Χ. ΤΕΑ & ΙΕΣΠ-ΤΕΑ, Διάρθρωση Περιουσίας, 31.12.2023

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΕΑ & ΙΕΣΠ ΤΕΑ (ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ)
Καταθέσεις σε Πιστωτικά Ιδρύματα	65.419.941
Ομόλογα, Ομολογίες & Έντοκα Γραμμάτια	1.051.467.790
Ομόλογα, Ομολογίες & Έντοκα Γραμμάτια (εφόσον έχουν εκδοθεί σε κράτος - μέλος της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ)	967.910.214
Κρατικά Ομόλογα	687.024.165
Εταιρικά Ομόλογα και Λοιπά Ομόλογα	280.886.050
Ομόλογα & Ομολογίες (εφόσον έχουν εκδοθεί σε τρίτες χώρες)	83.557.576
Κρατικά Ομόλογα	57.453.187
Εταιρικά Ομόλογα και Λοιπά Ομόλογα	26.104.390
Μετοχές	415.945.277
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο κράτους μέλους της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ.	243.992.282
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια τρίτων χωρών	157.591.001
Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο	14.361.994
Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων ή Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕΚΑ) σε κράτος μέλος της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ	586.457.291
Μερίδια σε Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων (πχ. Επιχειρηματικά Κεφάλαια)	12.233.692
Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων	2.131.523.988

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΕΑ & ΙΕΣΠ - ΤΕΑ (ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ)
Καταθέσεις	3,07%
Κρατικά Ομόλογα	34,93%
Εταιρικά Ομόλογα & Λοιπά Ομόλογα	14,40%
Μετοχές	19,51%
Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων	27,51%
Εναλλακτικές Επενδύσεις	0,57%
ΣΥΝΟΛΟ	**100,00%**

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ XI. Δημόσια προσφορά ή /και εισαγωγή νέων κινητών αξιών, εισηγμένων στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χ.Α. εταιριών, 2023

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
1	ATTICA BANK A.T.E.	Κύρια Αγορά	16/3/2023 (ενημερωτικό δελτίο) & 20/4/2023 (συμπλήρωμα)	27/3/2023	30/3/2023-24/4/2023	28/4/2023	473.346.868,50	13,50	35.062.731	Δημόσια προσφορά (3,516403859 51927N-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
2	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.	ΤΙΤΛΩΝ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	28/6/2023	-	4/7/2023-6/7/2023	11/7/2023	500.000.000,00	1.000,00	500.000	Δημόσια Προσφορά	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε., ALPHA BANK Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε., EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ., ΟΡΤΙΜΑ BANK,
3	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	Κύρια Αγορά	24/10/2023	-	-	27/10/2023 warrants 13/11/2023 μετοχές	*63.944.501,88	-	4.980.256 warrants 4.980.256 μετοχές	Κατ΄ άρθρο 27Α του ν. 4172/2013 & των σχετικών διατάξεων της ΠΥΣ υπ' αριθμ. 28/06.07.2021 όπως	

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
										τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 34/25-08-2021 ΠΥΣ	
4	ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ	Κύρια Αγορά	5/10/2023	10/10/2023	13/10/2023-26/10/2023	7/11/2023	135.000.000,18	0,58	232.758.621	Δημόσια Προσφορά 0,6268123591 23923 νέες μετοχές για κάθε μία (1) παλαιά μετοχή	AMBROSIA CAPITAL HELLAS Α.Ε.Π.Ε.Υ, EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ., ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.
5	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	Κύρια Αγορά	13/11/2023	-	14/11/2023-16/11/2023	-	Ελληνική Δημόσια προσφορά: 213.311.575,10 Διεθνής Προσφορά: 853.246.295,10	5,30	Ελληνική Δημόσια προσφορά: 40.247.467 Διεθνής Προσφορά: 160.989.867	Συνδυασμένη Προσφορά στην Ελλάδα και το εξωτερικό υφιστάμενων εισηγμένων μετοχών	National Securities Single Member S.A. & EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.
6	IDEAL HOLDINGS Α.Ε.	ΤΙΤΛΩΝ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	5/12/2023	-	11/12/2023-13/12/2023	18/12/2023	100.000.000	1.000	100.000	Δημόσια προσφορά	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε., OPTIMA BANK,

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
		ΤΟΣ									ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ, ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. ,
7	TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	Κύρια Αγορά	21/12/2023	28/12/2023	3/1/2024-16/1/2024	24/1/2024	74.999.990,90	1,42	52.816.895	Δημόσια Προσφορά 0,3466570760 0092 νέες μετοχές για κάθε μία (1) παλαιά μετοχή	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
	ΣΥΝΟΛΟ (€)						2.413.849.231,66				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

** Κεφαλαιοποίηση ειδικού αποθεματικού, ύψους € 63.944.501,88 , στο πλαίσιο των προβλέψεων του άρθρου 27 Α, του ν.4172/2013.*

Σημειώσεις:

1. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας και εισαγωγή των νέων μετοχών στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της Αύξησης. Αναλυτικά, ποσοστό 78% της Αύξησης καλύφθηκε μέσω εγγραφών από ασκήσαντες δικαιώματα προτίμησης με την καταβολή συνολικού ποσού € 369.634.819,50 που αντιστοιχεί σε 27.380.357 νέες μετοχές, εκ των οποίων 24.370.366 νέες μετοχές καλύφθηκαν από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), 2.944.597 νέες μετοχές καλύφθηκαν από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλιση (e-ΕΦΚΑ) καθώς και 65.394 νέες μετοχές από λοιπούς επενδυτές. Μετά την άσκηση*

των δικαιωμάτων προτίμησης απέμειναν αδιάθετες 7.682.374 νέες μετοχές, οι οποίες διατέθηκαν ως εξής: (α) 2.506.921 νέες μετοχές που αντιστοιχούν σε συνολικό ποσό € 33.843.433,50 διατέθηκαν στην «Παγκρήτια Τράπεζα Α.Ε.» και (β) 2.211.989 νέες μετοχές που αντιστοιχούν σε συνολικό ποσό € 29.861.851,50 διατέθηκαν στην «Thrivest Holding Ltd». Επιπρόσθετα, 2.963.464 νέες μετοχές που αντιστοιχούν σε ποσό € 40.006.764 καλύφθηκαν από λοιπούς επενδυτές, των οποίων το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας δεν υπερβαίνει το 5%.

2. *Η δημόσια προσφορά με καταβολή μετρητών και η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της ρυθμιζόμενης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 500.000 κοινών ανώνυμων, άυλων ομολογιών, ονομαστικής αξίας € 1.000 και συνολικού ποσού € 500.000.000, με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας, καλύφθηκε κατά ποσοστό 100%. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 4%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 4% ετησίως και η τιμή διάθεσης σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας.*

3. *Η Τράπεζα υλοποίησε τις προβλέψεις του άρθρου 27Α του ν. 4172/2013 («ΔΤΚ») και σύμφωνα με αυτές, τον σχηματισμό ειδικού αποθεματικού (που αντιστοιχεί στο 100% της φορολογικής απαίτησης) ποσού € 63.944.501,88, το οποίο προορίστηκε αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, την δωρεάν έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων προς κτήση κινητών αξιών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τη μετατροπή, χωρίς αντάλλαγμα, των τίτλων σε κοινές μετοχές με την κεφαλαιοποίηση του ειδικού αποθεματικού. Οι μέτοχοι και τρίτοι είχαν δικαίωμα εξαγοράς των παραστατικών τίτλων οι οποίοι εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Παραστατικών Δικαιωμάτων προς Κτήση Κινητών Αξιών της Ρυθμιζόμενης Αγοράς Αξιογράφων του Χ.Α. και στη συνέχεια μετατράπηκαν αυτόματα σε κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας με αναλογία ενός τίτλου σε μία μετοχή και εισήχθησαν επίσης σε διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά της Ρυθμιζόμενης Αγοράς Αξιογράφων του Χ.Α.*

4. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας και εισαγωγή των νέων μετοχών στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης. Αναλυτικά, η αύξηση καλύφθηκε καταρχήν από την άσκηση των δικαιωμάτων προτίμησης κατά ποσοστό 95,87% με την καταβολή συνολικού ποσού € 129.419.941,4, που αντιστοιχεί σε 223.137.830 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές και από ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής κατά ποσοστό 4,13%, με την καταβολή συνολικού ποσού € 5.580.058,78, που αντιστοιχεί σε 9.620.791 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Ως εκ τούτου από εγγραφές και προεγγραφές, καλύφθηκε ποσοστό 100% της αύξησης.*

5. *Δημόσια προσφορά στο κοινό στην Ελλάδα (Ελληνική Δημόσια Προσφορά) υφισταμένων, εισηγμένων στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χ.Α. μετοχών από τον πωλητή μέτοχο «Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας» στο πλαίσιο της Συνδυασμένης Προσφοράς (από κοινού η Ελληνική Δημόσια Προσφορά και η Διεθνής Προσφορά). Οι μετοχές διατέθηκαν στο κοινό στην Ελλάδα ως εξής: (α) 24.148.480 μετοχές (δηλαδή το 60% των μετοχών που διατέθηκαν στην Ελληνική Δημόσια Προσφορά) κατανεμήθηκαν σε Ιδιώτες Επενδυτές, με την καταβολή συνολικού ποσού € 127.986.944,00, και (β) 16.098.987 Προσφερόμενες Μετοχές (δηλαδή το 40% των μετοχών που διατέθηκαν στην Ελληνική Δημόσια Προσφορά) κατανεμήθηκαν σε Ειδικούς Επενδυτές, με την καταβολή συνολικού ποσού € 85.324.631,10. Με βάση τα παραπάνω, στην Ελληνική Δημόσια Προσφορά διατέθηκαν συνολικά 40.247.467 υφιστάμενες μετοχές και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους € 213.311.575,10. Σημειώνεται ότι 160.989.867 μετοχές (δηλαδή 80% του συνόλου των Προσφερόμενων Μετοχών της Συνδυασμένης Προσφοράς), κατανεμήθηκαν σε επενδυτές που συμμετείχαν στη Διεθνή Προσφορά και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους € 853.246.295,1.*

6. *Η δημόσια προσφορά με καταβολή μετρητών και η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της ρυθμιζόμενης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 100.000 κοινών ανώνυμων, άυλων ομολογιών, ονομαστικής αξίας € 1.000 και συνολικού ποσού € 100.000.000, με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας, καλύφθηκε κατά ποσοστό 100%. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 5,5%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 5,5% ετησίως και η τιμή διάθεσης σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας.*

7. *Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας και εισαγωγή των νέων μετοχών στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της Αύξησης. Αναλυτικά, ποσοστό 97,8% καλύφθηκε μέσω των εγγραφών από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους, με την καταβολή συνολικού ποσού € 73.367.269,22 που αντιστοιχεί σε 51.667.091 νέες, κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές. Μέσω της άσκησης του δικαιώματος προεγγραφής καλύφθηκε το εναπομείναν ποσοστό 2,2% με την καταβολή συνολικού ποσού € 1.632.721,68, που αντιστοιχεί σε 1.149.804 νέες, κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, δεν απέμειναν αδιάθετες μετοχές με αποτέλεσμα το τελικό ποσό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε € 74.999.990,9.*

ΠΙΝΑΚΑΣ XII. Δημόσια προσφορά ή/και εισαγωγή κινητών αξιών για πρώτη φορά στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χ.Α., μη εισηγμένων εταιριών, 2023

α/α	Εταιρία	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ.	Κατηγορία Διαπραγμ./Κλάδος /Υποκλάδος	Εύρος Τιμών Διάθεσης (€) ή Εύρος Επιτοκίου Διάθεσης	Τιμή Διάθεσης ή Τιμή Έναρξης Διαπραγμ. (€)	Αριθμός νέων κινητών αξιών με Δημ. Προσφ. ή/και Εισαγωγή	Αντληθέντα κεφάλαια ή αξία έναρξης διαπραγμάτευσης (€)	Κύριοι Ανάδοχοι - Ανάδοχοι της Δημ. Προσφοράς	Σύμβουλοι Εκδοσης
1	AUSTRIACARD HOLDINGS AG	-	23/3/2023	Κύρια Αγορά	-	13,42	18.176.934	-	-	Εθνική Τράπεζα
2	ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK A.E.	27/9/2023-29/9/2023	4/10/2023	Κύρια Αγορά	€ 6,40 – € 7,20	7,20	20.499.973*	150.860.644,56*	Εθνική Τράπεζα, ALPHA BANK A.E., Eurobank,	ALPHA BANK A.E.
3	TRADE ESTATES A.E.E.A.Π.	1/11/2023-3/11/2023	10/11/2023	Κύρια Αγορά	€ 1,92 – € 2,13	1,92	28.169.015**	55.887.327,36**	Εθνική Τράπεζα, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε, ALPHA BANK A.E., Eurobank, Optima bank A.E., AXIA Ventures, Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Εθνική Τράπεζα
4	ORILINA PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	4/12/2023-6/12/2023	11/12/2023	Κύρια Αγορά	-	0,95	32.200.000	30.590.000	ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ., ΚΥΚΛΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ., ΟΡΤΙΜΑ BANK, ΛΕΩΝ ΔΕΠΟΛΑΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	OPTIMA BANK
	ΣΥΝΟΛΟ (€)						237.337.972***			

*σε δημόσια προσφορά προσφέρθηκαν 20.499.973 νέες μετοχές, σε περιορισμένο κύκλο προσώπων διατέθηκαν 500.027 νέες μετοχές, ήτοι συνολικά 21.000.000 μετοχές από τις οποίες αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους €150.860.644,56.

** σε δημόσια προσφορά προσφέρθηκαν 28.169.015 νέες μετοχές, με ιδιωτική τοποθέτηση στον υφιστάμενο μέτοχο AUTOHELLAS διατέθηκαν 938.968 μετοχές, ήτοι συνολικά 29.107.983 νέες μετοχές από τις οποίες αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους € 55.887.327,36.

α/α	Κατανομή σε Ιδιώτες επενδυτές	Κατανομή σε Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Ζήτηση από Ιδιώτες Επενδυτές (τεμ.)	Συνολική Ζήτηση από Ειδικούς Επενδυτές (εγχώρια και διεθνής)	Υπερκάλυψη από Ιδιώτες Επενδυτές	Υπερκάλυψη από Ειδικούς Επενδυτές	Συνολική Υπερκάλυψη*	Συμμετέχοντα κεφάλαια (€)
1.	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	7.584.990	12.914.983	51.625.800	24.150.728	6,81	1,87	3,70	75.776.528,00
3.	12.850.541	15.318.474	14.165.640	15.318.474	1,10	1,00	1,05	29.484.114,00
4	8,203,824	23,996,176	8,203,824	32,343,904	1.00	1.35	1.26	38,520,342

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
*Σταθμισμένη Υπερκάλυψη

Σημειώσεις:

1. Αρχική εισαγωγή του συνόλου των 18.176.934 μετοχών της «AUSTRIACARD HOLDINGS AG» (η «Εταιρεία») στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του Χρηματιστηρίου της Βιέννης (16.862.067 υφιστάμενες και 1.314.867 νέες μετοχές που εκδόθηκαν κατόπιν αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

της Εταιρείας στο πλαίσιο της διασυνοριακής συγχώνευσης με απορρόφηση της «INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» από την Εταιρεία κατ' εφαρμογή του αυστριακού νόμου για τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση). Η τιμή έναρξης διαπραγμάτευσης των μετοχών της εταιρίας καθορίστηκε από το Συμβούλιο Διοίκησης σε € 13,42 ανά μετοχή (βασισμένη στην αποτίμηση που εμπεριέχει η από 15/12/2022 "Fairness Opinion" της "PwC Advisory Services GmbH").

2. *Αρχική Δημόσια προσφορά με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων και εισαγωγή του συνόλου των 73.694.142 μετοχών στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χ.Α., η οποία καλύφθηκε κατά 100% με την καταβολή συνολικού ποσού € 150.860.644,56 που αντιστοιχεί σε 21.000.000 νέες κοινές μετοχές. Οι νέες μετοχές διατέθηκαν ως εξής: α) 20.499.973 νέες κοινές μετοχές μέσω της Δημόσιας Προσφοράς με τιμή διάθεσης 7,20 € και β) 500.027 νέες κοινές μετοχές μέσω Παράλληλης Διάθεσης σε περιορισμένο κύκλο προσώπων όπου ειδικότερα διατέθηκαν στο προσωπικό της εταιρίας και μέλη του ΔΣ 471.327 νέες μετοχές με τιμή διάθεσης €6,48 και σε συνεργάτες της εταιρίας 28.700 νέες μετοχές, με τιμή διάθεσης € 7,20.*

3. *Αρχική Δημόσια προσφορά με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων και εισαγωγή του συνόλου των 120.528.771 μετοχών στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χ.Α. Οι νέες μετοχές διατέθηκαν μέσω της Δημόσιας Προσφοράς με την καταβολή συνολικού ποσού € 54.084.508,80 νέες κοινές μετοχές διατέθηκαν μέσω της Ιδιωτικής Τοποθέτησης στον υφιστάμενο μέτοχο «AUTOHELLAS ANΩNYMOΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με την καταβολή συνολικού ποσού € 1.802.818,56. Σημειώνεται ό,τι συγχρόνως διατέθηκαν δωρεάν και εισήχθησαν στο ΧΑ 905.156 νέες μετοχές, στο πλαίσιο της Αύξησης με Κεφαλαιοποίηση Διανεμητών Αποθεματικών, σύμφωνα με το άρθρο 114 του Ν. 4548/18. Με βάση τα παραπάνω, εκδόθηκαν συνολικά 30.013.139 νέες μετοχές.*

4. *Αρχική Δημόσια προσφορά, με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων και εισαγωγή του συνόλου των 138.218.440 μετοχών στη Ρυθμιζόμενη Αγορά του Χ.Α., η οποία καλύφθηκε κατά 100%, με την καταβολή συνολικού ποσού € 30.590.000 που αντιστοιχεί σε 32.200.000 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, με τιμή διάθεσης € 0,95 εκάστη. Σημειώνεται ό,τι συγχρόνως διατέθηκαν δωρεάν και εισήχθησαν στο ΧΑ 1.018.440 νέες μετοχές στο πλαίσιο της Αύξησης με Κεφαλαιοποίηση Κερδών παρελθουσών χρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 114 του Ν. 4548/18. Με βάση τα παραπάνω, εκδόθηκαν συνολικά 33.218.440 νέες μετοχές*

ΠΙΝΑΚΑΣ XIII. Κατάσταση εισηγμένων στη ρυθμιζόμενη Αγορά του Χρηματιστήριου Αθηνών εταιριών, 31.12.2023

Αγορά	Κανονική Διαπραγμάτευση	Υπό αναστολή	Σύνολο
Κύρια Αγορά	125		
Υπό επιτήρηση	10		
Σύνολο εταιριών με μετοχές εισηγμένες στην Αγορά Χρεογράφων	**135**	**5**	**140**
Σύνολο εταιριών με ομολογίες εισηγμένες στην Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος	**16***		**5**
Γενικό Σύνολο			**145**

** Από τις 16 εταιρίες που έχουν εισηγμένες ομολογίες στην Αγορά Αξιών, οι 11 εταιρίες έχουν και εισηγμένες μετοχές στην ίδια αγορά.*

Μη Εισηγμένες Εταιρίες οι μετοχές των οποίων εισήχθησαν για πρώτη φορά στο ΧΑ το 2023	
Εταιρία	Ημερομηνία
AUSTRIACARD HOLDINGS AG	27.01.2023
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK AE	04.10.2023
TRADE ESTATES AEEAΠ	10.11.2023
ORILINA PROPERTIES AEEAΠ	11.12.2023

Εταιρίες οι κοινές ομολογίες των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2023	
Εταιρία	Ημερομηνία
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ	27.06.2023
IDEAL HOLDINGS AE	04.12.2023

Εταιρίες οι αξίες των οποίων διαγράφηκαν από το ΧΑ το 2023				
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	Αιτιολογία	Πρότερη κατάσταση
1	INFORM Π. ΛΥΚΟΣ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	17.03.2023	Συγχώνευση με απορρόφηση	Αγορά Χρεογράφων
2	ΑΕΓΕΚ ΑΕ ΑΕΓΚΝΤΓ&ΔΕ	21.04.2023	Απόφαση Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών του ΧΑ	Αγορά Χρεογράφων
3	ΠΑΛΑΙΟΙ ΟΙΝΟΙ ΝΑΟΥΣΗΣ HOLDING AE	21.04.2023	Απόφαση Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών του ΧΑ	Αγορά Χρεογράφων
4	NTIONIK AEBE	21.04.2023	Απόφαση Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών του ΧΑ	Αγορά Χρεογράφων
5	Α.Β.Ε.Π.Ε. ΑΕ "ΒΑΡΑΓΚΗΣ	21.04.2023	Απόφαση Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών του ΧΑ	Αγορά Χρεογράφων
6	CORAL AE ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ	11.05.2023	Αποπληρωμή συνόλου ομολογιών	Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος
7	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS AEBE	12.05.2023	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
8	B&F ABEE ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	26.06.2023	Αποπληρωμή συνόλου ομολογιών	Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος

9	ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	05.12.2023	Συγχώνευση με απορρόφηση	Αγορά Χρεογράφων
10	ΕΛΓΕΚΑ ΑΕ	27.12.2023	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
11	ΕΛΒΙΕΜΕΚ ΑΕ	29.12.2023	Απόφαση Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του ΧΑ	Αγορά Χρεογράφων
12	FOLLI FOLLIE ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΕ	29.12.2023	Απόφαση Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών του ΧΑ	Αγορά Χρεογράφων

Εταιρίες υπό επιτήρηση την 31.12.2023

α/α	Εταιρία	Ημερομηνία *	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία *
1.	SATO AE	08.04.2011	6.	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	15.02.2018
2.	YALCO Σ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ ΑΕ	08.04.2011	7.	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ ΑΕ	25.10.2018
3.	FRIGOGLASS ABEE	15.04.2016	8.	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΫΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕΒΕ	07.11.2018
4.	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕ	10.05.2017	9.	ΒΙΣ ΑΕ	09.07.2020
5.	ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	11.12.2017	10.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΥ ΑΕΒΕ	14.05.2021

** Ως ημερομηνία νοείται, η ημερομηνία κατά την οποία η εταιρία ετέθη, εκτός καθεστώτος κανονικής διαπραγμάτευσης, υπό επιτήρηση.*

Πληροφορίες Επικοινωνίας:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (Ν.Π.Δ.Δ.)
Ιπποκράτους 3-5,
106 79 Αθήνα.
Τηλ. Κέντρο (210) 33.77.100
http://www.hcmc.gr

Οι Ετήσιες Εκθέσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι καταχωρημένες χρονολογικά στην ιστοσελίδα της στον σύνδεσμο: http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/annualreports